



ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 15.07.1998
COM(1998) 439 τελικό

**ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 1998

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα ετήσια έκθεση της Επιτροπής για τις ερευνητικές δραστηριότητες το 1997 αποτελεί επισκόπηση των εξελίξεων σχετικά με την πολιτική έρευνας της Κοινότητας και την υλοποίηση της έρευνας κατά τη διάρκεια του έτους. Σκοπός της είναι να παράσχει πληροφορίες, οι οποίες ενδιαφέρουν τους ερευνητές και τους ερευνητικούς οργανισμούς, τις βιομηχανικές επιχειρήσεις, τους ειδικούς για θέματα πολιτικής έρευνας, και τους πολιτικούς οι οποίοι ενδιαφέρονται για τα κοινοτικά προγράμματα, καθώς και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο Υπουργών.¹

Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η βαθμιαία τελειοποίηση των δεδομένων που είναι διαθέσιμα σχετικά με την εκτέλεση των ερευνητικών προγραμμάτων της Κοινότητας και να αξιοποιηθεί η ανατροφοδότηση από προηγούμενες εκθέσεις, ειδικότερα εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής Επιστημονικής και Τεχνικής Έρευνας (CREST), η παρούσα ετήσια έκθεση τροποποιήθηκε περαιτέρω σε σύγκριση με τα παρελθόντα έτη. Εντούτοις, προκειμένου να διευκολυνθούν οι αναφορές και οι συγκρίσεις, η γενική δομή της έχει τυποποιηθεί. Η ίδια η έκθεση παρέχει μία σύνοψη των βασικών δραστηριοτήτων του 1997 (επεκτείνεται όμως στο 1998 σε ορισμένους τομείς όπου έχουν αναληφθεί σημαντικές δράσεις ή έχουν ληφθεί σημαντικές αποφάσεις). Το Παράρτημα 1 παρέχει λεπτομερέστερες πληροφορίες όσον αφορά την εκτέλεση των διαφόρων ειδικών προγραμμάτων του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου καθώς και παραδείγματα έργων τα οποία έλαβαν χρηματοδοτική στήριξη. Το Παράρτημα 2 παρέχει στατιστικές πληροφορίες σχετικά με υπογραφείσες συμβάσεις, προτάσεις, και χρηματοδοτήσεις. Το Παράρτημα 3 περιλαμβάνει κατάλογο συμπληρωματικών πηγών πληροφόρησης σχετικά με την κοινοτική έρευνα (βλ. σημείωμα στην επόμενη σελίδα).

Το 1997 υπήρξε έτος ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη της πολιτικής έρευνας της Κοινότητας. Η Συνθήκη του Άμστερνταμ τροποποίησε τη νομική βάση για την έρευνα. Η συνθήκη αυτή, όταν επικυρωθεί, θα καταργήσει την απαίτηση για ομόφωνη λήψη αποφάσεων στο Συμβούλιο απλοποιώντας, με τον τρόπο αυτό, τη διαδικασία λήψης απόφασης και ευθυγραμμίζοντας την έρευνα με άλλους τομείς πολιτικής όπου απαιτείται συναπόφαση του ΕΚ και του Συμβουλίου. Το Πρόγραμμα Δράσης 2000 - η στρατηγική της Επιτροπής για την αντιμετώπιση της διεύρυνσης και των προκλήσεων του μέλλοντος - έδωσε και αυτή σημαντική ώθηση στην έρευνα τονίζοντας τον καίριο ρόλο των πολιτικών που βασίζονται στη γνώση. Η Επιτροπή υπέβαλε τις επίσημες προτάσεις της για το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο, το οποίο σηματοδοτεί μία σημαντική απομάκρυνση από προηγούμενα προγράμματα προς την κατεύθυνση μίας στρατηγικότερης, περισσότερο εστιασμένης και περισσότερο ολοκληρωμένης δέσμης δραστηριοτήτων με στόχο την περαιτέρω βελτίωση της επίδρασης της κοινοτικής χρηματοδότησης.

Η υλοποίηση του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου συνέχισε σε παρόμοια επίπεδα το 1996. Υποβλήθηκαν και αξιολογήθηκαν 24.000 περίπου προτάσεις, οι οποίες κάλυπταν όλο το φάσμα των ειδικών προγραμμάτων, υπεγράφησαν 6.000 συμβάσεις, και διατέθηκαν 3 δις ECU από κοινοτικούς πόρους για ερευνητικά έργα, στα οποία συμμετείχαν 24.000 εταίροι. Συνολικά, μέχρι τα τέλη του 1997 είχαν καταρτιστεί περισσότερα από 15.000 ερευνητικά έργα με βίση το 4ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο, τα οποία αντιστοιχούσαν σε συμβάσεις ύψους 8,2 δις ECU, εκ των οποίων τα 10.000 βρίσκονται ακόμα υπό εκτέλεση. Σημειώθηκε σημαντική αύξηση όσον αφορά το επίπεδο συμμετοχής των ΜΜΕ (το 24% του συνόλου των συμμετεχόντων το 1997 σε σύγκριση προς 18% το 1996) και το επίπεδο της χρηματοδοτικής ενίσχυσης που έλαβαν (16% του συνόλου των χρηματοδοτικών ενισχύσεων το 1994 σε σύγκριση προς 13% το 1996), που οφειλόταν σε μεγάλο βαθμό στην επιτυχία των μέτρων τόνωσης (συνεταιριστική έρευνα (*) και επιχορηγήσεις αναγνωριστικής φύσης) και των δράσεων ανάληψης (για τις τεχνολογίες πληροφοριών).

¹ Το άρθρο 130 Ο της Συνθήκης ΕΚ και οι αποφάσεις των ΗΠΗ (ΕΚ και Ευρατόμ) προβλέπουν την υποβολή ετήσιων εκθέσεων από την Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

* Ο όρος χρησιμοποιείται στην έκθεση αυτή (συμπεριλαμβανομένων και των παραρτημάτων της) σύμφωνα με την ορολογία του άρθ. 8.1(α) της απόφασης του Συμβουλίου της 21/11/94 (EE No.L 306 της 30.11.94, σ.8)

Για μία ακόμη φορά, το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο αποτέλεσε το κύριο επίκεντρο εξελίξεων πολιτικής κατά τη διάρκεια του έτους, με την παρουσίαση της επίσημης πρότασης της Επιτροπής τον Απρίλιο του 1997. Η πρώτη ανάγνωση της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 1997 και, στη συνέχεια, ακολούθησε τροποποιημένη πρόταση της Επιτροπής τον Ιανουάριο του 1998, και η κοινή θέση του Συμβουλίου τον Μάρτιο. Με τον τρόπο αυτό, προλειάνθηκε το πεδίο για τη λήψη απόφασης αναφορικά με το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο και τα ειδικά προγράμματα εκτέλεσής του μέχρι τα τέλη του 1998 και κατέστη, έτσι, δυνατή η συνέχιση της χρηματοδότησης και μετά τη λήξη του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου το 1998.

Κατά τη διάρκεια του 1997 ελήφθη απόφαση σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής για συμπληρωματική χρηματοδότηση του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου που είχε υποβληθεί στις αρχές του 1996. Τούτο είχε ως αποτέλεσμα μία αύξηση της χρηματοδότησης κατά 115 εκατ. ECU για ένα αριθμό συγκεκριμένων ερευνητικών τομέων, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται και η μεταδιδόμενη σπογγώδης εγκεφαλοπάθεια (ΜΣΕ). Επιτεύχθηκε, επίσης, συγκεκριμένη πρόοδος όσον αφορά την εκτέλεση του Πρώτου Σχεδίου Δράσης στον τομέα της καινοτομίας, το οποίο περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα μέτρων με στόχο τη βελτίωση του κλίματος για καινοτομίες στην Ευρώπη.

Κατά τη διάρκεια του έτους, και το 1998, δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στον τομέα της διαχείρισης του προγράμματος. Εκτός από τις προσπάθειες για σταδιακή βελτίωση της ποιότητας και της επίδοσης της διαχείρισης, πραγματοποιήθηκαν σημαντικά άλματα όσον αφορά την εξέλιξη και την περαιτέρω ανάπτυξη των συστημάτων διαχείρισης προκειμένου να αντικατοπτριστούν πλήρως οι νέες πτυχές της εστίασης, του συντονισμού, και της ευελιξίας στην εκτέλεση του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου.

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Υπάρχουν εκτενείς πληροφορίες σχετικά με την κοινοτική έρευνα χάρη σε τακτικές συμπληρωματικές εκθέσεις αναφορικά με διάφορες πτυχές των ερευνητικών δραστηριοτήτων. Εκτός από την παρούσα έκθεση, η οποία εκδίδεται ετησίως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσιεύει τα ακόλουθα βασικά είδη εγγράφων, τα οποία στο σύνολό τους παρέχουν μία πολύ ολοκληρωμένη εικόνα:

- *Ετήσιες εκθέσεις παρακολούθησης*, για το πρόγραμμα πλαίσιο και τα ειδικά προγράμματα, που παρέχουν μία ταχεία ανεξάρτητη ανατροφοδότηση αναφορικά με την κατάσταση και την ποιότητα της εκτέλεσης των προγραμμάτων.
- *Πενταετείς εκθέσεις αξιολόγησης*, οι οποίες εκδίδονται κάθε τέταρτο έτος, τόσο για το Πρόγραμμα-Πλαίσιο όσο και τα ειδικά προγράμματα, και παρέχουν μία ανεξάρτητη αναδρομική αξιολόγηση όσον αφορά τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τα αποτελέσματα, και την επίδραση των κοινοτικών προγραμμάτων ΕΤΑ.
- *Η ευρωπαϊκή έκθεση για τους επιστημονικούς και τεχνολογικούς δείκτες*, η δεύτερη έκδοση της οποίας δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβριο του 1997 με στοιχεία και συγκριτικές αναλύσεις σχετικά με την ΕΤΑ σε ευρωπαϊκό επίπεδο καθώς και σε επίπεδο κρατών μελών σε ένα παγκόσμιο πλαίσιο.
- *Έρευνα και ανάπτυξη: ετήσιες στατιστικές*, μία έκθεση της Eurostat, η οποία εκδίδεται σε ετήσια βάση και παρέχει εκτενή δεδομένα σχετικά με τις κοινοτικές και εθνικές δαπάνες για Ε&Α, το προσωπικό Ε&Α και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.
- Τα βασικά *ετήσια δημοσιονομικά έγγραφα* της Επιτροπής, δηλαδή το προσχέδιο προϋπολογισμού, ο προϋπολογισμός, ο ενοποιημένος λογαριασμός διαχείρισης, και ο ισολογισμός.
- *Διάφορες μελέτες και αναλύσεις* που διενεργήθηκαν και δημοσιεύθηκαν με πρωτοβουλία των ερευνητικών προγραμμάτων με αντικείμενο τα διάφορα ειδικά θέματα των τομέων ΕΤΑ που καλύπτουν.

Τα σημαντικότερα έγγραφα περιλαμβάνονται στο Παράρτημα III.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΤΑ ΤΟ 1997 ΚΑΙ 1998

1. ΝΕΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	1
1.1. Το πλαίσιο της πολιτικής ΕΤΑ	1
1.2. Προετοιμασία του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου	2
1.3. Υλοποίηση του Πρώτου Σχεδίου Δράσης για την καινοτομία στην Ευρώπη	5
2. ΛΟΙΠΕΣ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ 1997-1998	6
2.1. Συμπληρωματικά κονδύλια για το 4ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο	7
2.2. Η Επιτροπή Επιστημονικής και Τεχνικής Έρευνας (CREST) και ο συντονισμός των κοινοτικών και εθνικών πολιτικών	7
2.3. Συμβουλευτικές επιτροπές	8
2.4. Οικονομική και κοινωνική συνοχή	10
2.5. Διεθνής συνεργασία	12
3. ΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟ 1997 ΚΑΙ Η ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ-ΠΛΑΙΣΙΩΝ	14
3.1. Επιστημονικές και τεχνικές προκλήσεις και αποτελέσματα	14
3.2. Παρακολούθηση των προγραμμάτων-πλαισίων	15
3.3. Υπογραφείσες συμβάσεις και πληρωμές το 1997: ετήσια βάση και προγράμματα-πλαίσια	16
3.4. Υλοποίηση των προγραμμάτων-πλαισίων και στόχοι της πολιτικής έρευνας της Κοινότητας ..	17
3.4.1. Συμμετοχή των επιχειρήσεων	17
3.4.2. Μέτρα τόνωσης για την πρόσβαση των ΜΜΕ στην ΕΤΑ	17
3.4.3. Συμβολή της κοινοτικής έρευνας στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας	18
4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	19
<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΤΑ ΤΟΥ 1997 ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 1998</u>	22
<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ: ΕΤΗΣΙΑ ΒΑΣΗ 1997 ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ-ΠΛΑΙΣΙΑ</u>	74
<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</u>	95
ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΑΚΡΩΝΥΜΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ	97

Η ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΤΑ ΤΟ 1997 ΚΑΙ 1998

Η πολιτική έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης (ΕΤΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης στόχο έχει να εγισχύσει την επιστημονική και τεχνολογική βάση της Ευρώπης και, με τον τρόπο αυτό, να συμβάλει στην ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας και στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των Ευρωπαίων πολιτών. Η πολιτική ΕΤΑ της ΕΕ συμπληρώνει τις ερευνητικές προσπάθειες των κρατών μελών και στηρίζει άλλες πολιτικές της Ένωσης όπως, για παράδειγμα, στους τομείς της γεωργίας, της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, των μεταφορών, του περιβάλλοντος, της υγείας, της εκπαίδευσης, της ενέργειας, κλπ.

Η πολιτική ΕΤΑ της Ευρωπαϊκής Ένωσης υλοποιείται διαμέσου ειδικών ερευνητικών προγραμμάτων, τα οποία συνδέουν επιχειρήσεις - συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ - πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες σε από κοινού διεξαγόμενα ερευνητικά έργα. Τα ερευνητικά θέματα που καλύπτονται από την ΕΤΑ της ΕΕ ορίζονται σε πολυετή προγράμματα-πλαίσια. Το τρέχον Πρόγραμμα-Πλαίσιο (1994-1998) διαθέτει ένα συνολικό προϋπολογισμό 13.215 εκατ. ECU, από τα οποία 11.879 εκατ. ECU προορίζονται για το 4ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο της ΕΚ και 1.336 εκατ. ECU για το Πρόγραμμα-Πλαίσιο Ευρατόμ (βλ. Παράρτημα II, πίνακας 9).

Το Κοινό Κέντρο Έρευνών (ΚΚΕρ), με τα επτά ιδρύματά του, αποτελεί το ερευνητικό κέντρο της Κοινότητας, το οποίο συμβάλλει στην υλοποίηση των προγραμμάτων-πλαισίων διενεργώντας άμεσα έρευνα και παρέχοντας επιστημονική στήριξη για άλλες πολιτικές της Ένωσης. Λειτουργεί χωριστή ετήσια έκθεση του ΚΚΕρ για το 1997 (στο Παράρτημα I περιλαμβάνεται σύντομη περίληψη).

1. ΝΕΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

1.1. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΤΑ

Το 1997 ήταν ένα έτος όπου ο ρόλος της έρευνας στο γενικότερο πλαίσιο των πολιτικών στόχων της Κοινότητας προόδευσε σημαντικά. Οι δύο βασικές πολιτικές εξελίξεις του έτους ήταν η οριστικοποίηση της Συνθήκης του Άμστερνταμ και το Πρόγραμμα Δράσης 2000, δηλαδή οι προτάσεις της Επιτροπής για τις μελλοντικές θεσμικές και δημοσιονομικές εξελίξεις της Κοινότητας. Τόσο η Συνθήκη του Άμστερνταμ όσο και το Πρόγραμμα Δράσης 2000 επιβεβαιώνουν την ανάγκη αφενός να αντιμετωπιστούν βασικά θέματα όπως, για παράδειγμα, η απασχόληση, η ανταγωνιστικότητα, και η αειφορία, διαμέσου της περαιτέρω ανάπτυξης της Κοινότητας ως μίας κοινωνίας που στηρίζεται στη γνώση, και αφετέρου να δημιουργηθεί μία Ευρώπη η οποία θα βρίσκεται κοντύτερα στον πολίτη.

Η Συνθήκη του Άμστερνταμ αποτέλεσε ορόσημο της πραγματικής ενηλικίωσης της πολιτικής έρευνας καταργώντας την απαίτηση ομοφωνίας σε επίπεδο Συμβουλίου όσον αφορά τη διαδικασία συναπόφασης ευθυγραμμίζοντάς την, με τον τρόπο αυτό, με άλλους τομείς πολιτικής όπως, για παράδειγμα, την πολιτική για την ενιαία αγορά. Αυτή η ένδειξη εμπιστοσύνης στο ευρωπαϊκό κεκτημένο θα συμβάλει σε ένα πιο ισόρροπο διάλογο και θα επιταχύνει τη λήψη αποφάσεων κατά τη διαπραγμάτευση μελλοντικών προγραμμάτων-πλαισίων.

Το Πρόγραμμα Δράσης 2000 παρέχει μία στρατηγική για την αντιμετώπιση των τεραστίων μεταβολών - γεωπολιτικών, δημογραφικών, περιβαλλοντικών, τεχνολογικών, και οικονομικών - που αντιμετωπίζει η Ευρώπη και οι οποίες θα ανοίξουν νέους πολιτικούς και οικονομικούς ορίζοντες τον επόμενο αιώνα. Η επίτευξη αειφόρου ανάπτυξης και απασχόλησης, σε μία κοινωνία χωρίς αποκλεισμό, που προσφέρει ένα επίπεδο διαβίωσης υψηλής ποιότητας, απαιτεί δυναμικές

επιχειρήσεις και καταρτισμένους πολίτες. Έτσι, οι πολιτικές της γνώσης - έρευνα, καινοτομία, εκπαίδευση και κατάρτιση - έχουν αποφασιστική σημασία και, για το λόγο αυτό, πρέπει να διαθέτουν κατάλληλους πόρους και να είναι κατάλληλα στοχοθετημένες προκειμένου να δημιουργήσουν τη μεγαλύτερη δυνατή προστιθέμενη αξία για το σύνολο της Ευρώπης. Το Πρόγραμμα Δράσης 2000 προτείνει να διατεθούν στο 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο, εντός ενός πιο περιορισμένου δημοσιονομικού πλαισίου, χρηματοδοτικές χορηγήσεις οι οποίες υπερβαίνουν κάπως το επίπεδο του τρέχοντος προγράμματος.

1.2. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ 5^{ου} ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ-ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Το 1997 ήταν ιδιαίτερα σημαντικό έτος όσον αφορά την ανάπτυξη της πολιτικής έρευνας. Το έτος αυτό, η Επιτροπή υπέβαλε τις επίσημες προτάσεις της για το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο και τους κανόνες συμμετοχής και διάδοσης (Απόφαση του άρθρου 130I), καθώς και ένα έγγραφο εργασίας στο οποίο παρουσιάζεται λεπτομερώς το Πρόγραμμα-Πλαίσιο. Συνεπώς, το έδαφος έχει προετοιμασθεί για τις αποφάσεις που απαιτούνται πριν από τα τέλη του 1998 προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέχεια της χρηματοδότησης της έρευνας το 1999. Η Επιτροπή υπέβαλε προτάσεις τον Ιούνιο του 1998 σχετικά με τα ειδικά προγράμματα των προγραμμάτων πλαισίων της ΕΚ² και Ευρατόμ³, συμπεριλαμβανομένου του Κοινού Κέντρου Ερευνών.

Η πρόταση για το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο

Η Επιτροπή υπέβαλε την πρότασή της για το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο τον Απρίλιο 1997⁴. Η πρόταση αυτή σηματοδότησε σημαντική απομάκρυνση από προηγούμενα προγράμματα, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις προηγούμενων εγγράφων εργασίας, τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο εκτεταμένων διαβουλεύσεων και από τα οποία προέκυψε ευρεία συναίνεση. Η έρευνα διαρθρωνόταν γύρω από έξι προγράμματα - τρία θεματικά προγράμματα και τρία οριζόντια προγράμματα - και ακολουθούσε μία ιδιαίτερα στοχοθετημένη και ολοκληρωμένη προσέγγιση, η οποία περιελάμβανε προγράμματα τόσο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας όσο και της Ευρατόμ και η οποία επέτρεπε σημαντικά μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά την υλοποίηση. Ορίστηκαν κριτήρια για την επιλογή των ερευνητικών θεμάτων, τα οποία περιελάμβαναν την κοινωνική και οικονομική συνάφεια καθώς και την υψηλή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.

Η πρόταση προηγήθηκε των προβλέψεων της Επιτροπής όσον αφορά τις οικονομικές προοπτικές και τις προτάσεις της όσον αφορά την ανάπτυξη του γενικού προϋπολογισμού της Κοινότητας για το 2000 και μετά. Οι προτάσεις αυτές υποβλήθηκαν τον Ιούλιο του 1997, στο πλαίσιο του "Προγράμματος Δράσης 2000", μαζί με τροποποιημένη πρότασή⁵. Η πρόταση αυτή καθόριζε ένα γενικό προϋπολογισμό, ο οποίος αντιστοιχούσε στους πολιτικούς στόχους και τις δημοσιονομικές προοπτικές του Προγράμματος Δράσης 2000 και προέβλεπε αύξηση των πόρων, σε σύγκριση με το 4ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο, σε επίπεδο 16,3 δις ECU, ποσό το οποίο αντιστοιχεί σε σταθερό ποσοστό του ΑΕγχΠ συν 3%.

Το Κοινοβούλιο, κατά την πρώτη ανάγνωση της πρότασης, στις 18 Δεκεμβρίου 1997, υποστήριξε τη μετάβαση προς ένα πιο στρατηγικό και εστιασμένο Πρόγραμμα-Πλαίσιο, το οποίο ανταποκρίνεται

² COM (98) 305, εγκριθέν από την Επιτροπή στις 10.06.1998.

³ COM (98) 306, εγκριθέν από την Επιτροπή στις 10.06.1998.

⁴ Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το 5ο πρόγραμμα-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (1998-2002). Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με το 5ο πρόγραμμα-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) για δραστηριότητες έρευνας και κατάρτισης (1998-2002). COM(97) 142.

⁵ COM(97) 439 τελικό, 11.08.1997.

στις κύριες ευρωπαϊκές ανησυχίες και προβλέπει ολοκληρωμένες ερευνητικές δράσεις σε ένα μικρό αριθμό ευρέων θεματικών προγραμμάτων. Η πρόταση της Επιτροπής επικροτήθηκε επίσης από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή⁶ και την Επιτροπή των Περιφερειών⁷. Το Κοινοβούλιο πρότεινε αύξηση του προϋπολογισμού σε 16,7 δις ECU και ορισμένες μεταβολές όσον αφορά τη διάρθρωση, αυξάνοντας τον αριθμό των θεματικών προγραμμάτων σε τέσσερα, συνενώνοντας την έρευνα στους τομείς της ενέργειας και του περιβάλλοντος σε ένα ξεχωριστό πρόγραμμα. Αλλαγές πραγματοποιήθηκαν επίσης όσον αφορά το ερευνητικό περιεχόμενο.

Μετά την πρώτη ανάγνωση του Κοινοβουλίου, η Επιτροπή τροποποίησε την πρότασή της όσον αφορά δύο βασικές πτυχές. Εν πρώτοις, υιοθέτησε ορισμένες τροπολογίες του Κοινοβουλίου όσον αφορά το ερευνητικό περιεχόμενο⁸, οι οποίες βελτίωσαν την πρόταση. Κατά δεύτερο λόγο, πρότεινε την υιοθέτηση μίας διάρθρωσης τεσσάρων θεματικών προγραμμάτων ανταποκρινόμενη, έτσι, στις βασικές ανησυχίες του Κοινοβουλίου σχετικά με την κατανομή των ερευνητικών δραστηριοτήτων και διατηρώντας, ταυτόχρονα, μία ολοκληρωμένη προσέγγιση η οποία εστιάζεται σε κοινωνικοοικονομικούς στόχους σύμφωνα με την αρχική πολιτική πρόθεση. Η τροποποιημένη πρόταση, που παρουσιάστηκε στις 14 Ιανουαρίου 1998, διατήρησε τον αρχικό προϋπολογισμό των 16,3 δις ECU.

Μετά την πρώτη εξέταση της πρότασης στις 15 Μαΐου και μία ουσιαστικότερη συζήτηση στις 10 Νοεμβρίου 1997, κατά την οποία λήφθηκε υπόψη η γνώμη της CREST σχετικά με το επιστημονικό και τεχνολογικό περιεχόμενο, το Συμβούλιο Έρευνας υιοθέτησε κοινή θέση κατά τη συνεδρίαση της 12ης Φεβρουαρίου 1998, η οποία εγκρίθηκε επίσημα στις 23 Μαρτίου. Η απόφαση αυτή επιβεβαίωσε μία διάρθρωση τεσσάρων προγραμμάτων και ανέπτυξε το ερευνητικό περιεχόμενο κατά τρόπο ο οποίος, με ορισμένες εξαιρέσεις, συνέπιπτε σε ευρείες γραμμές με τη θέση του Κοινοβουλίου και την τροποποιημένη πρόταση της Επιτροπής. Εντούτοις, απέκλινε σημαντικά από την πρόταση της Επιτροπής ορίζοντας ένα γενικό προϋπολογισμό⁹ 14 δις ECU, ποσό το οποίο υπολειπόταν κατά πολύ των πιστώσεων του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου λαμβανομένου υπόψη του πληθωρισμού. Το Συμβούλιο πρότεινε επίσης τη δημιουργία δύο επιτροπών για το τέταρτο θεματικό πρόγραμμα με αντικείμενο, αντίστοιχα, το περιβάλλον και την ενέργεια. Η Επιτροπή εξέφρασε σοβαρές επιφυλάξεις για τα θέματα αυτά στην επακόλουθη ανακοίνωσή της προς το Κοινοβούλιο.

Διαβουλεύσεις με αντικείμενο το Ε/Τ περιεχόμενο του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου

Κατά το 1997, άρχισε να συμπληρώνεται το λεπτομερές περιεχόμενο του νέου Προγράμματος-Πλαισίου με διττό στόχο την επίτευξη των πολιτικών στόχων που όριζε η πρόταση και την πρόβλεψη ενός συνόλου ερευνητικών δραστηριοτήτων οι οποίες ανταποκρίνονται στον προτεινόμενο προϋπολογισμό. Τη δημοσίευση του Προγράμματος-Πλαισίου ακολούθησε μία ευρεία διαδικασία

⁶ CES 1407 του 1997, ΕΕ αριθ. C73, 09.03.1998 σελ.133.

⁷ CdR 158/97 τελικό, 17/18.09.1997.

⁸ Το Κοινοβούλιο πρότεινε ορισμένες πρόσθετες βασικές δραστηριότητες αναφορικά με τις χημικές και μοριακές βάσεις της ζωής, τα συστήματα υγείας, τη συνεκτίμηση της γήρανσης και των ατόμων με ειδικές ανάγκες, την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη και το κλίμα, τις κοινωνικές αλλαγές οι οποίες οφείλονται στην εισαγωγή των νέων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνίας και τις τεχνολογίες των χερσαίων και θαλάσσιων μεταφορών. Εξάλλου, το Κοινοβούλιο πρότεινε το διαχωρισμό της βασικής δράσης για τα προηγμένα ενεργειακά συστήματα και υπηρεσίες την οποία προέβλεπε η πρόταση της Επιτροπής σε δύο βασικές δράσεις που πραγματοποιούνται, αντίστοιχα, τα ορυκτά καύσιμα και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

⁹ Προκειμένου να μην προεξοφληθεί οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με τις δημοσιονομικές προοπτικές μετά το 2000, η κοινή θέση διευκρίνιζε ότι ο προϋπολογισμός αυτός έπρεπε να καταταχθεί σε δύο περιόδους, για τα έτη 1998-9 και για τα έτη 2000-2002. Το δεύτερο τμήμα θα αποτελούσε αντικείμενο επανεξέτασης σε περίπτωση που θα ήταν ασυμβίβαστο με τις μελλοντικές δημοσιονομικές προοπτικές ή εάν δεν λαμβανόταν απόφαση σχετικά με τις δημοσιονομικές προοπτικές.

διαβουλεύσεων και σημαντική αναλυτική προσπάθεια, λαμβανομένων επίσης υπόψη των πολλών παραγωγικών πορισμάτων των επιχειρησιακών ομάδων (Task Force) για την έρευνα και τη βιομηχανία.

Από διάφορους παράγοντες της ευρωπαϊκής έρευνας ελήφθησαν πολυάριθμες συμβολές. Μέχρι τα τέλη του 1997, προσφέρθηκαν παραπάνω από 300 συμβολές, από τις οποίες 150 περίπου προέρχονταν από ευρωπαϊκές ενώσεις και περισσότερες από 170 από ιδιωτικούς οργανισμούς, μεταξύ των οποίων 50 ήταν ευρωπαϊκές βιομηχανικές και επαγγελματικές ομοσπονδίες. Τον Φεβρουάριο του 1997, πραγματοποιήθηκε διάσκεψη σχετικά με το επιστημονικό και τεχνολογικό περιεχόμενο του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου, όπου διατυπώθηκαν σχόλια από τους εκπροσώπους των ερευνητικών κύκλων, της βιομηχανίας και των χρηστών. Αυτή η διαδικασία διαβούλευσης συνεχίστηκε με μία ενδελεχή επισκόπηση, τον Ιούλιο του 1997, σχετικά με το πιθανό περιεχόμενο των ειδικών προγραμμάτων με τη βοήθεια, και αυτή τη φορά, των ενδιαφερομένων κύκλων. Παρασχέθηκαν επίσης συμβουλές από την Επιτροπή Επιστημονικής και Τεχνικής Έρευνας (CREST), και από τους συμβουλευτικούς φορείς της Επιτροπής IRDAC και ESTA (βλ. κεφάλαιο 2).

Τον Νοέμβριο του 1997¹⁰, υποβλήθηκε έγγραφο εργασίας σχετικά με το προτεινόμενο περιεχόμενο των ειδικών προγραμμάτων. Το έγγραφο αυτό, ενημερωμένο και τροποποιημένο υπό το φως των σχολίων που διατυπώθηκαν και των εξελίξεων όσον αφορά τη διάρθρωση του προγράμματος που υποδείχθηκαν κατά την πρώτη ανάγνωση στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, αποτελεί τη βάση του επιστημονικού και τεχνολογικού περιεχομένου των προτάσεων της Επιτροπής όσον αφορά τα ειδικά προγράμματα.

Προετοιμασία υλοποίησης

Παράλληλα με την προετοιμασία και τη διαπραγμάτευση της πρότασης για το Πρόγραμμα-Πλαίσιο και την ανάπτυξη του λεπτομερούς περιεχομένου του, η Επιτροπή άρχισε τις προετοιμασίες υλοποίησής του, οι οποίες έχουν ιδιαίτερη σημασία αν ληφθεί υπόψη η ανάγκη προσαρμογής της νέας προσέγγισης. Οι εν λόγω προετοιμασίες αφορούσαν ειδικότερα:

- Τους κανόνες συμμετοχής και διάδοσης, τους οποίους η Επιτροπή εξέδωσε επίσημη πρόταση την 15η Δεκεμβρίου 1997¹¹. Σε αρμονία με τον καίριο ρόλο τους όσον αφορά τη διαχείριση του Προγράμματος-Πλαισίου, οι εν λόγω κανόνες περιλαμβάνουν ορισμένες καινοτομίες σε σύγκριση με τα προηγούμενα προγράμματα. Για πρώτη φορά, θα εφαρμοσθεί μία πλήρης, συνεκτική και διαφανής δέσμη κανόνων με συνεπή τρόπο σε όλο το φάσμα των ειδικών προγραμμάτων, παράλληλα, εφόσον τούτο απαιτείται, με ένα ελάχιστο αριθμό ειδικών κανόνων προσαρμοσμένων σε κάθε πρόγραμμα. Οι κανόνες διάδοσης και αξιοποίησης ποικύλουν κανονικά ανάλογα με το ποσοστό της κοινοτικής χρηματοδότησης, το οποίο συνδέεται με την απόσταση ενός έργου από την αγορά. Ένα πιο ευέλικτο καθεστώς θα εφαρμοσθεί στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, έτσι ώστε να δίνεται η δυνατότητα στους αναδόχους να διαπραγματεύονται συγκεκριμένες συμφωνίες, ιδιαίτερα όσον αφορά αποκλειστικά δικαιώματα, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες ανταγωνισμού. Τούτο θα συμπληρώνεται με μία

¹⁰ C(OM(97) 553 τελικό 05.11.1997.

¹¹ Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τους κανόνες συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων και τους κανόνες διάδοσης των αποτελεσμάτων της έρευνας, για την υλοποίηση του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (1998-2002): Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τους κανόνες συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων και για την υλοποίηση του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (1998-2002): C(OM(97) 587, 15.12.1997. Ας σημειωθεί ότι στην περίπτωση του Προγράμματος-Πλαισίου της Ευρώπης, οι κανόνες διάδοσης αναφέρονται στην ίδια τη Συνθήκη Ευρώπης.

αυστηρότερη παρακολούθηση της δέσμευσης για αξιοποίηση των αποτελεσμάτων και ενίσχυση του ρόλου του σχεδίου τεχνολογικής εφαρμογής.

- *Ανάπτυξη πρακτικών διακανονισμών για την υλοποίηση του προγράμματος:* οι οποίες είναι συμβατές με τη νέα προσέγγιση του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου και οι οποίες στοχεύουν σε γενικότερες βελτιώσεις όσον αφορά την αποτελεσματικότητα διαχείρισης, θέμα το οποίο εθίγη επανειλημμένα στο πλαίσιο διαδοχικών Συμβουλίων Έρευνας. Η νέα δέμη του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου θα προσφέρει τη δυνατότητα ορθολογικής οργάνωσης και βελτίωσης της διαδικασίας διαβουλεύσεων με τη βιομηχανία, την επιστημονική βάση και τους χρήστες, διαμέσου μηχανισμών οι οποίοι εφαρμόζονται με συνέπεια σε όλο το φάσμα του προγράμματος. Οι αρχικές ιδέες της Επιτροπής σχετικά με το θέμα συζητήθηκαν άμεσα με τους προσωπικούς εκπροσώπους των υπουργών κατά τα τέλη του 1997. Επίσης, καταβλήθηκε προσπάθεια για την αξιοποίηση των συμπερασμάτων του σεμιναρίου του Ιουνίου 1996 με θέμα τη διαχείριση των ερευνητικών προγραμμάτων για την ανάπτυξη των λειτουργικών πτυχών του νέου Προγράμματος-Πλαισίου (βλ. επίσης κεφάλαιο 4).

1.3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Οι εργασίες συνεχίστηκαν κατά τη διάρκεια του 1997 για την υλοποίηση των στόχων του Πρώτου Σχεδίου Δράσης για την καινοτομία με την εφαρμογή μιας σειράς συντονισμένων πρωτοβουλιών. Χάρη στην κινητοποίηση των διαφόρων αρμοδίων υπηρεσιών (Καινοτομία, Εσωτερική Αγορά, ΜΜΕ, Βιομηχανία, Εκπαίδευση και Κατάρτιση, Έρευνα και Ανάπτυξη), οι δραστηριότητες της Επιτροπής κατά την πρώτη αυτή φάση θα εστιασθούν, κατά κύριο λόγο, στους 5 ακόλουθους τομείς:

- *Προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας:* στις 24 Ιουνίου 1997, η Επιτροπή ενέκρινε το Πράσινο Βιβλίο σχετικά με το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και το ευρωπαϊκό σύστημα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Το Πράσινο Βιβλίο έθεσε σε κίνηση διάλογο που πρέπει να καταλήξει σε συγκεκριμένες προτάσεις με στόχο την απλούστευση του συστήματος διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας καθιστώντας το, ταυτόχρονα, αποτελεσματικότερο και λιγότερο δαπανηρό. Προκειμένου να ευαισθητοποιηθούν οι παράγοντες της καινοτομίας αναφορικά με την πρόκληση της προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας, η Επιτροπή δημιούργησε επίσης, στο πλαίσιο του προγράμματος για την καινοτομία, μία υπηρεσία αρωγής και πληροφόρησης υπέρ των συμμετεχόντων στα ερευνητικά προγράμματα της Κοινότητας. Τέλος, σημειώνεται πρόοδος όσον αφορά την προστασία των καινοτομιών στους τομείς έντονης ανάπτυξης όπως, π.χ., οι βιοτεχνολογίες: όσον αφορά τις βιοτεχνολογικές εφευρέσεις, η Επιτροπή πρότεινε ένα αναθεωρημένο σχέδιο οδηγίας, το οποίο έλαβε ευνοϊκή γνωμοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και αποτέλεσε αντικείμενο πολιτικής συμφωνίας σε επίπεδο Συμβουλίου εσωτερικής αγοράς τον Νοέμβριο του 1997.
- *Χρηματοδότηση της καινοτομίας:* η κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων για το σκοπό αυτό αποτέλεσε αντικείμενο ιδιαίτερης προσοχής προκειμένου να αντιμετωπισθεί η καθυστέρηση της Ευρώπης στον τομέα αυτό, ο οποίος έχει θεμελιώδη σημασία για την καινοτομία. Το Συμβούλιο Έρευνας, στις 10 Νοεμβρίου 1997, αναγνώρισε το βάσιμο της κοινοτικής διάστασης του θέματος αυτού και την καταλληλότητα μίας προσέγγισης διαμέσου ενός Προγράμματος-Πλαισίου έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, το οποίο επιτρέπει την καλύτερη συνεκτίμηση των πτυχών που συνδέονται με την έρευνα και την ανταγωνιστικότητα. Εξάλλου, η ισχυρή υποστήριξη των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων του Άμστερνταμ και του Λουξεμβούργου υπέρ της χρηματοδότησης της καινοτομίας θα δώσει τη δυνατότητα αποδέσμευσης σημαντικών πόρων το 1998 και το 1999 (Ευρωπαϊκή Τράπεζα

Επενδύσεων, Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, κοινοτικός προϋπολογισμός) με σκοπό την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ικανότητας χρηματοδότησης με ίδιους πόρους των καινοτόμων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας.¹² Άλλες πρωτοβουλίες συμπληρώνουν τα μέτρα αυτά: Ιόγα επενδύσεων για τα διάφορα προγράμματα: δημιουργία υπηρεσίας αρωγής και προσανατολισμού και ενός συστήματος συγκριτικής αξιολόγησης των επιδόσεων σε ευρωπαϊκή κλίμακα στον τομέα της χρηματοδότησης της καινοτομίας.

- **Κανονιστικό πλαίσιο και διοικητική απλούστευση:** εκτός από την υλοποίηση της πρωτοβουλίας SLIM (απλούστευση της νομοθεσίας για την εσωτερική αγορά) και την προώθηση εταιρικών μορφών επιχειρήσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο (ευρωπαϊκή εταιρεία, ευρωπαϊκός όμιλος οικονομικού σκοπού, σχέδιο κανονισμού κοινής επιχείρησης έρευνας και ανάπτυξης), η πρωταρχική πρωτοβουλία στον τομέα αυτό έγκειται στη δημιουργία της επιχειρησιακής ομάδας BEST, με εντολή να διατυπώσει (ενόψει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Κάρντιφ, τον Ιούνιο 1998) συγκεκριμένες προτάσεις για την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών και τη βελτίωση της ποιότητας της νομοθεσίας (τόσο σε κοινοτικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο κρατών μελών).
- **Εκπαίδευση και κατάρτιση:** καταβλήθηκε σημαντική προσπάθεια στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης και λήφθηκαν ιδιαίτερα μέτρα με στόχο την προώθηση της κινητικότητας ("Erasmus της Μαθητείας", EUROPASS-Κατάρτιση, υπηρεσία CAMPUS VOICE) και τη βέλτιστη χρήση των τεχνολογιών πληροφοριών (πρωτοβουλία "Εκμάθηση στην κοινωνία των πληροφοριών") καθώς και πιλοτικές δράσεις για την ενίσχυση του πνεύματος της καινοτομίας με σκοπό τη συμπλήρωση έργων αξιοποίησης της έρευνας.
- **Στροφή της έρευνας προς την καινοτομία:** η προετοιμασία του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου έδωσε τη δυνατότητα να ληφθεί υπόψη η προτεραιότητα αυτή. Πράγματι, η πρόταση του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου είναι πιο συγκεντρωμένη (4 θεματικά προγράμματα και 3 οριζόντια προγράμματα) και ενσωματώνει ρητά την καινοτομία μεταξύ των στόχων όλων των προγραμμάτων. Στο πλαίσιο των θεματικών προγραμμάτων, οι "βασικές δράσεις" στοχεύουν στην προώθηση της δημιουργίας στοχοθετημένων βιομηχανικών εφαρμογών. Τέλος, η Επιτροπή έλαβε μέτρα για την καλύτερη αξιοποίηση της τεχνογνωσίας και των ικανοτήτων του Κοινού Κέντρου Έρευνών.

Κατά τη διάσκεψη κορυφής για την απασχόληση, στις 20 και 21 Ιανουαρίου 1997, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων επιβεβαίωσαν επίσημα τη διάγνωση ότι απαιτείται να τονωθεί η έρευνα, η καινοτομία και το επιχειρηματικό πνεύμα ως συμβολή στη μείωση της ανεργίας στην Ευρώπη. Η συνέχιση της υλοποίησης του Προγράμματος Δράσης για την Καινοτομία το 1998 θα παραμείνει μεταξύ των προτεραιοτήτων της Επιτροπής ειδικότερα στους τομείς της πνευματικής ιδιοκτησίας, της πρόσβασης στη χρηματοδότηση, της διοικητικής απλούστευσης, και της ανάπτυξης του επιχειρηματικού πνεύματος.

2. ΛΟΙΠΕΣ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ 1997 - 1998

¹² Τα μέτρα που ελήφθησαν στοχεύουν, κυρίως, στον καλύτερο προσανατολισμό των κεφαλαίων (ελαττωμα των κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου) προς πρόηγες φάσεις των καινοτόμων έργων. Έτσι, το πιλοτικό έργο I-PEC, που εγκαταστάθηκε τον Ιούλιο του 1997 στο πλαίσιο του προγράμματος για την καινοτομία συμμετέχει στην προσπάθεια αυτή. Πράγματι, συνδράμει τις εταιρείες επιχειρηματικού κινδύνου να αποκτήσουν μία μόνιμη ικανότητα αξιολόγησης και διαχείρισης έργων υψηλής τεχνολογίας.

2.1. Συμπληρωματικά κονδύλια του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου

Οι διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής, τον Ιανουάριο του 1996, για την παροχή συμπληρωματικών κονδυλίων προς το 4ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο συνεχίσθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του 1997, μετά την υποβολή τροποποιημένης πρότασης από την Επιτροπή, τον Νοέμβριο του 1996, για ένα συμπλήρωμα 100 εκατ. ECU. Η κοινή θέση του Συμβουλίου, η οποία ελήφθη στις 27 Ιανουαρίου 1997, επιβεβαίωσε το ποσό αυτό, ενώ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατά τη δεύτερη ανάγνωση της 13ης Μαρτίου 1997, ψήφισε 5 τροπολογίες αυξάνοντας το συμπλήρωμα σε 200 εκατ. ECU. Η απόρριψη των τροπολογιών αυτών από το Συμβούλιο είχε ως αποτέλεσμα τη συγκρότηση επιτροπής συνδιαλλαγής, η οποία συνήλθε δύο φορές στις 9 και 23 Σεπτεμβρίου.

Καρπός της συνδιαλλαγής αυτής ήταν η συμφωνία σχετικά με μία συμπληρωματική χρηματοδότηση ύψους 115 εκατ. ECU, η οποία επιβεβαιώθηκε επίσημα σε απόφαση του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου τον Δεκέμβριο του 1997¹³. Σημαντικό τμήμα της νέας χρηματοδότησης διατίθεται για την έρευνα της μεταδιδόμενης σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας. Η αύξηση κατά 15 εκατ. ECU άνω του ποσού της τροποποιημένης πρότασης της Επιτροπής (και της κοινής θέσης του Συμβουλίου) αντικατόπτριζε την αύξηση των πιστώσεων για την έρευνα όσον αφορά την ανίχνευση και την καταστροφή των ναρκών και την εισαγωγή ενός πρόσθετου θέματος στον τομέα της μη πυρηνικής ενέργειας ενόψει των προτιμήσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2.2 Η Επιτροπή Επιστημονικής και Τεχνικής Έρευνας (CREST) και ο συντονισμός των κοινοτικών και εθνικών πολιτικών

Κατά τη διάρκεια του 1997, οι δραστηριότητες της Επιτροπής Επιστημονικής και Τεχνικής Έρευνας (CREST) επηρεάστηκαν έντονα από την προετοιμασία του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου. Η CREST εξέδωσε ένα αριθμό γνωμοδοτήσεων σχετικά με διάφορα έγγραφα τα οποία κατήρτισε η Επιτροπή για τον σκοπό αυτό, για παράδειγμα το δεύτερο έγγραφο εργασίας της Επιτροπής σχετικά με το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο¹⁴ και το επιστημονικό και τεχνολογικό περιεχόμενο της επίσημης πρότασης της Επιτροπής σχετικά με το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο¹⁵. Οι γνωμοδοτήσεις αυτές κατέδειξαν, μεταξύ άλλων, ότι η CREST συμμερίζεται την ανάγκη συγκέντρωσης που εξέφρασε η Επιτροπή και επικροτεί την προσέγγιση των βασικών δράσεων και των τεχνολογιών κοινής χρήσης.

Άλλα θέματα που συζητήθηκαν στην CREST ήταν, ειδικότερα, ο συντονισμός των πολιτικών ΕΤΑ και η αξιολόγηση των κοινοτικών δραστηριοτήτων ΕΤΑ. Σχετικά με το τελευταίο αυτό θέμα, η CREST εξέφρασε θετική γνώμη σχετικά με την αξιολόγηση ανά πενταετία, την παρακολούθηση των ειδικών προγραμμάτων και του Προγράμματος-Πλαισίου καθώς και την ετήσια έκθεση 1997.

Αναφορικά με το συντονισμό των κοινοτικών και εθνικών πολιτικών ΕΤΑ (άρθρο 130Η), η Επιτροπή ειδικότερα κατέβαλε προσπάθεια για τη συνέχιση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις εθνικές δραστηριότητες ΕΤΑ στο πλαίσιο της ad hoc επιτροπής που συγκροτήθηκε σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 9.6.95. Εξάλλου, καταβλήθηκαν και άλλες προσπάθειες σε θέματα έμμεσων μέτρων στήριξης της ΕΤΑ, μεθόδους προγραμματισμού της έρευνας στα κράτη μέλη και τις ευρωπαϊκές εταιρικές σχέσεις στο πλαίσιο εθνικών προγραμμάτων ΕΤΑ.

¹³ Απόφαση αριθ. 2535/97/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 1997· ΕΕ αριθ. L 347/1, 18.12.97.

¹⁴ (COM (97) 47 τελικό· έγγρ. CREST/1202/97)

¹⁵ (COM (97) 142 τελικό· έγγρ. CREST/1214/3/97 αναθ.3)

Στα πρώτα συμπεράσματά της¹⁶ σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά τις εθνικές δραστηριότητες ETA, η CREST τόνισε τη σημασία του έργου που επιτελέστηκε και τον μόνιμο χαρακτήρα του εγχειρήματος. Ένα σεμινάριο με τους εισηγητές των επιτροπών ad hoc, που οργάνωσε τον Οκτώβριο 1997 η Επιτροπή με τη συμμετοχή εκπροσώπων της IRDAC, της ESTA και της CREST έδωσε τη δυνατότητα γόνιμης ανταλλαγής εμπειριών και “βέλτιστων πρακτικών”. Με βάση τα αποτελέσματα του εν λόγω σεμιναρίου, η CREST εξέδωσε, τον Δεκέμβριο του 1997, μία δεύτερη σειρά συμπερασμάτων¹⁷ στα οποία τόνισε τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του εγχειρήματος. Έτσι, αναγνωρίστηκε ότι η ανταλλαγή πληροφοριών συνεπάγεται καλύτερη γνώση και αμοιβαία κατανόηση των εθνικών δραστηριοτήτων ETA και ότι αποτελεί κατάλληλο μέσο για τον εντοπισμό των τομέων στους οποίους θα μπορούσε να ενισχυθεί ο συντονισμός. Εντούτοις, η δραστηριότητα αυτή συνεπάγεται για τους εισηγητές το βαρύ έργο της ανακοίνωσης των πληροφοριών σχετικά με τις εθνικές δραστηριότητες (μαζί με τα προβλήματα συγκρισιμότητας) και δεν της δίδεται πάντα η απαιτούμενη προτεραιότητα και επαρκής προβολή.

Προκειμένου να πληρωθούν τα κενά αυτά, η CREST και η Επιτροπή διευκρίνισαν τις δραστηριότητες που ανατίθενται στις ad hoc επιτροπές δίδοντας έμφαση στο γεγονός ότι πρέπει να προσανατολίζονται σαφώς προς επιλεγμένους τομείς προτεραιότητας και ότι πρέπει να υπάρξει σαφής διαχωρισμός μεταξύ των όσων μπορούν να πραγματοποιηθούν από τις ίδιες τις επιτροπές, κυρίως διαμέσου προσαρμογής του προγράμματος εργασίας και όσων πρέπει να τεθούν υπόψη της CREST για γνωμοδότηση και μελλοντική δράση. Τονίσθηκαν, επίσης, ο κινητήριο ρόλος των εισηγητών και η ανάγκη να τους παρασχεθεί μεγαλύτερη στήριξη καθώς και η ανάγκη προώθησης της διάδοσης των εκθέσεων και των εργασιών των επιτροπών ad hoc.

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 1998, η Επιτροπή θα διοργανώσει ένα δεύτερο εργαστήριο με τους εισηγητές προκειμένου να συνεχίσει η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών και για να διασφαλισθεί ότι τα συμπεράσματα της CREST λαμβάνονται υπόψη καταλλήλως. Η Επιτροπή θα αναλύσει τις ετήσιες εκθέσεις του 1997 προκειμένου να εξαγάγει τα βασικά πορίσματα από τις εργασίες των επιτροπών ad hoc και τους μελλοντικούς προσανατολισμούς, ιδιαίτερα την προσαρμογή του εγχειρήματος στο 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο. Το 1998, οι εργασίες της CREST συνέχισαν να επηρεάζονται από τις συζητήσεις για το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο. Έτσι, στις αρχές του 1998, η CREST εξέτασε το επιστημονικό και τεχνολογικό περιεχόμενο του εγγράφου εργασίας της Επιτροπής για τα ειδικά προγράμματα (COM (97) 553) βασιζόμενη, κυρίως, στις εργασίες των ειδικών εργαστηρίων που συγκροτήθηκαν για το σκοπό αυτό. Με τον τρόπο αυτό, η CREST θα προσφέρει στην Επιτροπή τη συμβολή της και μία διασαφήνιση όσον αφορά το επιστημονικό και τεχνολογικό περιεχόμενο των ειδικών προγραμμάτων. Άλλα θέματα, επίσης, θα θιγούν κατά τη διάρκεια του 1998 από την CREST όπως, για παράδειγμα, η δεύτερη ευρωπαϊκή έκθεση σχετικά με τους επιστημονικούς και τεχνικούς δείκτες και τη διεθνή συνεργασία σε θέματα ETA. Τέλος, θα ενημερωθεί το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα εργασίας της CREST.

2.3. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Συμβουλευτική Επιτροπή Βιομηχανικής Έρευνας και Ανάπτυξης (IRDAC)

Τα σημαντικότερα θέματα τα οποία εξέτασε η Συμβουλευτική Επιτροπή βιομηχανικής Έρευνας και Ανάπτυξης (IRDAC) ήταν το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο και η καινοτομία. Η IRDAC παρουσίασε στην κ. Cresson, κατά την τελευταία σύνοδο ολομέλειας τον Οκτώβριο του 1997, τη γνωμοδότησή της για τα ειδικά προγράμματα του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου και έθεσε σε κίνηση τον προβληματισμό

¹⁶ (έγγρ. CREST/1206/97)

¹⁷ (έγγρ. CREST/1220/97)

για την αναθεώρηση της σύμβασης-τύπου με την προοπτική της υλοποίησης του νέου Προγράμματος-Πλαισίου. Η επιτροπή εξέδωσε μία έκθεση σχετικά με τους κανόνες συμμετοχής και διάδοσης και θα συνεχίσει τις δραστηριότητές της στον τομέα αυτό συμβάλλοντας στην κατάρτιση των κανόνων εφαρμογής και της σύμβασης-τύπου. Εξάλλου, η επιτροπή αποφάνθηκε επανειλημμένα σχετικά με τη δομή του προγράμματος, τον προϋπολογισμό του και τη σύνθεση των συμβουλευτικών διαρθρώσεών του.

Εξάλλου, η IRDAC αποφάνθηκε εκτεταμένα σχετικά με το θέμα της καινοτομίας και των όρων που είναι απαραίτητοι για την ανάπτυξή της. Για παράδειγμα, η επιτροπή παρουσίασε τη γνωμοδότησή της σχετικά με το Σχέδιο Δράσης για την καινοτομία και σχετικά με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο για την ETA και την καινοτομία. Το κεφάλαιο επιχειρηματικού κινδύνου αποτέλεσε αντικείμενο δύο εκθέσεων, η πρώτη από τις οποίες αφορά τις σχέσεις μεταξύ του κεφαλαίου επιχειρηματικού κινδύνου και του τομέα της υψηλής τεχνολογίας, ενώ η δεύτερη, η οποία βρίσκεται στο στάδιο της κατάρτισης, αναλύει τις δράσεις που ανέλαβε η Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίσει τη διασύνδεση του κεφαλαίου επιχειρηματικού κινδύνου με τα κοινοτικά έργα EΤΑ.

Πρέπει να σημειωθούν τρεις ακόμα εκθέσεις της IRDAC: η γνωμοδότηση για τη συμφωνία επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ, η πρόταση για ένα ευρωπαϊκό σύστημα υπατροφιών για τη βιομηχανία στο πλαίσιο του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου και η γνωμοδότηση για τη διαχείριση των κοινοτικών προγραμμάτων EΤΑ. Η IRDAC προβλέπει τη διοργάνωση συνεδριάσεων στρογγυλής τραπέζης με θέμα τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της EΤΑ, τις πρακτικές υπεργολαβικής ανάθεσης ("outsourcing") από την ευρωπαϊκή βιομηχανία· τέλος, το ετήσιο σεμινάριο της επιτροπής θα έχει ως θέμα τη συμβολή της EΤΑ και της καινοτομίας στην ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση. Το τελευταίο αυτό θέμα εξετάσθηκε από την άποψη των ΜΜΕ από τον Επίτροπο Παπουτσή κατά τη διάρκεια της τελευταίας συνεδρίασης.

Ευρωπαϊκή Συνέλευση Επιστήμης και Τεχνολογίας (ESTA)

Η Ευρωπαϊκή Συνέλευση Επιστήμης και Τεχνολογίας (ESTA) συνέβαλε ενεργά στη συζήτηση για το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο κατά το 1997 ενώ ταυτόχρονα μετατράπηκε από μία συνέλευση 100 περίπου μελών σε ένα μικρότερο όργανο 64 μελών εκλέγοντας ένα νέο πρόεδρο και ένα μικρότερο προεδρείο. Στις αρχές του 1997, εκπονήθηκαν χωριστές εκθέσεις για κάθε έναν από τους 3 θεματικούς τομείς προτεραιότητας του εγγράφου εργασίας της Επιτροπής με τίτλο "Για να διαπλάσουμε το μέλλον: Η ευρωπαϊκή έρευνα στην υπηρεσία των πολιτών". Οι εκθέσεις αυτές προσέφεραν στρατηγική συμβολή όσον αφορά την ανάπτυξη και την υλοποίηση των προγραμμάτων πριν από τη διατύπωση των επίσημων προτάσεων. Οι εκθέσεις αυτές συμπληρώθηκαν από σειρά συνεδριάσεων μεταξύ μικρών ομάδων μελών της ESTA και διευθυντών έρευνας, στις οποίες συζητήθηκαν συγκεκριμένες λεπτομέρειες προγραμμάτων.

Η ESTA συνέβαλε επίσης στην ανάπτυξη των οριζοντίων προγραμμάτων διοργανώνοντας μία συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με θέμα τη διεθνή συνεργασία, στην οποία συζητήθηκαν διάφορα θέματα στον τομέα της "βελτίωσης του ανθρώπινου δυναμικού" όπως, για παράδειγμα, οι ερευνητικές υποδομές, τα κέντρα αριστείας, και τα δίκτυα κατάρτισης στο χώρο της έρευνας. Διοργανώθηκε, επίσης, μία αναγνωριστική συζήτηση στρογγυλής τραπέζης στην οποία συμμετείχαν εμπειρογνώμονες από τους κυριότερους ευρωπαϊκούς ακαδημαϊκούς οργανισμούς, κατά την οποία διερευνήθηκε το θέμα της συμβολής που θα μπορούσαν να προσφέρουν οι κοινωνικοί επιστήμονες για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ στην έρευνα και τους συναφείς τομείς.

Κατά τη συνεδρίαση ολομέλειας της ESTA, τον Μάρτιο του 1998, αναπτύχθηκαν μακροπρόθεσμες συστάσεις για το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο σε τέσσερις τομείς κάθε ένας από τους οποίους θα εξετασθεί για περαιτέρω δράση από την ESTA¹⁸: στήριξη της ερευνητικής υποδομής, διεθνής συνεργασία στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας με χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, σύνδεση μεταξύ του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου και του Σχεδίου Δράσης για την Καινοτομία με επίκεντρο τις ΜΜΕ υψηλής τεχνολογίας, την ελκυστικότητα των περιφερειών, την κρίσιμη μάζα και την ανταγωνιστικότητα.

Η ESTA προσέφερε περαιτέρω ενθάρρυνση στην ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος στα πανεπιστήμια στην έκθεσή της με τίτλο “Ακαδημαϊκή και βιομηχανική συνεργασία στον τομέα της έρευνας στην Ευρώπη” και διενήργησε μελέτη σχετικά με τα “Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της ευρωπαϊκής επιστήμης” από κοινού με τα κυριότερα εθνικά ερευνητικά συμβούλια.

Προοπτικές για τη διάρθρωση των IRDAC και ESTA

Μια βασική πτυχή της υλοποίησης του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου έγκειται στη μεγαλύτερη συμμετοχή των ενδιαφερομένων στη διαχείριση της κοινοτικής έρευνας. Πραγματοποιήθηκαν εργασίες με στόχο την ανάπτυξη νέων ρυθμίσεων για διαρθρώσεις συμβουλευτικών φορέων προκειμένου να επιτευχθεί αυτό. Ιδιαίτερα, η Επιτροπή προτίθεται να συνενώσει την IRDAC και την ESTA σε ένα όργανο «δύο βαθμίδων», το οποίο θα παρέχει συμβουλές για το πρόγραμμα- πλαίσιο και την κοινοτική πολιτική έρευνας στο σύνολό της. Η ανανεωμένη διάρθρωση IRDAC/ESTA θα διατηρεί δεσμούς με τις εξωτερικές συμβουλευτικές ομάδες, οι οποίες θα συσταθούν με σκοπό να λειτουργούν ως διάυλοι παροχής συμβουλών και επικοινωνίας σχετικά με το επίκεντρο και την υλοποίηση του Προγράμματος-Πλαισίου μεταξύ της Επιτροπής και των διαφόρων ενδιαφερομένων μερών (ερευνητές, βιομηχανία, χρήστες) αναφορικά με τις βασικές δράσεις.

2.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

Το 1997 υπήρξε σημαντικό έτος για τον συντονισμό της πολιτικής στο χώρο της ΕΤΑ και της καινοτομίας και των διαρθρωτικών πολιτικών λόγω των προπαρασκευαστικών εργασιών του 5ου ΠΠ και της μεταρρύθμισης των διαρθρωτικών ταμείων. Οι αναλύσεις σχετικά με την νέα ανακοίνωση με τίτλο “Ενίσχυση της συνοχής και της ανταγωνιστικότητας μέσω της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας”¹⁹ κατέστησαν δυνατή την εμβάθυνση των γνώσεων σχετικά με το θέμα και προώθησαν την ανταλλαγή εμπειριών και γνώσεων στο πλαίσιο των υπηρεσιών της Επιτροπής και, ως εκ τούτου, τη διαδικασία συντονισμού.

Ο συντονισμός μεταξύ των πολιτικών για την ΕΤΑ, την καινοτομία και τη συνοχή ωφελήθηκε από τις κατευθύνσεις που χαράσσονται στο Πρόγραμμα Δράσης 2000, το οποίο δίδει ιδιαίτερη έμφαση στην οικονομική και κοινωνική συνοχή και στις πολιτικές της γνώσης, καθώς και από το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Ανάπτυξης του Χώρου (Ε.Σ.Α.Χ), το οποίο εγκρίθηκε από το άτυπο Συμβούλιο Υπουργών

¹⁸ Το νέο προεδρείο της ESTA κατήρτισε σχέδιο εργασιών για το 1998, με βάση το οποίο οι δραστηριότητες της ESTA διαρθρώθηκαν γύρω από τέσσερις τομείς: α) έργα της ESTA σχετικά με την ανάπτυξη της παροχής συμβουλών για δραστηριότητες ΕΤΑ που αναλαμβάνει η Επιτροπή· β) μακροπρόθεσμα έργα, τα οποία αναλαμβάνονται με πρωτοβουλία της ESTA· γ) δράσεις για τη διατήρηση εμποδομητικών σχέσεων με τους κυριότερους ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς ΕΤΑ· δ) συμβολή στην προώθηση ενός επιστημονικού και τεχνολογικού πνεύματος στην Ευρώπη και τόνωση του διαλόγου σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

¹⁹ COM (98) 275, 27.05.1998.

Χωροταξίας στο Noordwijk, τον Ιούνιο του 1997, το οποίο τονίζει τη σημασία της πρόσβασης στη γνώση για το σύνολο της επικράτειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όσον αφορά τα διαρθρωτικά ταμεία, οι μελέτες που έγιναν στο πλαίσιο της προετοιμασίας της δεύτερης "Ευρωπαϊκής έκθεσης για τους επιστημονικούς και τεχνολογικούς δείκτες" επιβεβαίωσαν την εντεινόμενη τάση προσφυγής στην ΕΤΑ των κοινοτικών πλαισίων στήριξης και των ενιαίων εγγράφων προγραμματισμού στους στόχους 1, 2, και 5β. Τα ποσοστά των δράσεων που συνδέονται με την ΕΤΑ και την καινοτομία για τις περιόδους 1989-93 και 1994-99 ανήλθαν αντίστοιχα από 2,92 % σε 5,37 % (στόχος 1), από 11,50 % σε 16,80 % (στόχος 2), και από 1,43 % σε 2,06 % (στόχος 5β). Εντούτοις, το σύνολο των κονδυλίων που διατίθενται σε δράσεις οι οποίες συνδέονται με την ΕΤΑ και την καινοτομία παραμένει σε γενικές γραμμές σταθερό και ανέρχεται, για την περίοδο 1994-1999 σε 8.518 εκατ. ECU, δηλαδή σε 5,6 % των διαθέσιμων κονδυλίων. Έχει ξεκινήσει μία ακριβέστερη αξιολόγηση, η οποία αναφέρεται σε στοιχεία ποιοτικής τάξης σχετικά με τη θέση που καταλαμβάνουν η ΕΤΑ και η καινοτομία στα διαρθρωτικά ταμεία κατά την περίοδο 1994 έως 1999, με βάση την ενδιάμεση αξιολόγηση των διαρθρωτικών μέσων για την περίοδο 1994-1999 (τα ενδιάμεσα αποτελέσματα θα είναι διαθέσιμα κατά τα μέσα του 1998).

Κατέστη δυνατό να καταδειχθεί²⁰ ότι ταυτόχρονα υπάρχει μία διαδικασία κάλυψης της καθυστέρησης στην πλειονότητα των λιγότερο ευνοούμενων περιφερειών (στόχος 1). Όσον αφορά τα προγράμματα-πλαίσια, οι περιφέρειες αυτές σημείωσαν εξάλλου σημαντικότερη πρόοδο σε σύγκριση με το παρελθόν, δεδομένου ότι ο συντελεστής χρηματοδοτικής συμμετοχής ανήλθε αντίστοιχα σε 8,95% και 8,77 για το 4ο και το 3ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο, ποσοστό το οποίο είναι ελαφρώς υψηλότερο από το μερίδιο του ερευνητικού προσωπικού που έχουν στη διάθεσή τους οι εν λόγω περιφέρειες. Το 1997, ο αριθμός των συμμετοχών των περιφερειών του στόχου 1 ανήλθε σε 12,6%, και η κοινοτική συμμετοχή σε έργα τα οποία διαθέτουν τουλάχιστον έναν αντισυμβαλλόμενο μίας περιφέρειας του στόχου 1 ανέρχεται σε 47% (52% για τη δράση 1).

Συνεπώς, η δράση του Προγράμματος-Πλαισίου συμπλήρωσε τη δράση των διαρθρωτικών ταμείων όσον αφορά τη βελτίωση της ερευνητικής ικανότητας των λιγότερο ευνοούμενων περιφερειών επιτρέποντας στους ερευνητές των εν λόγω περιφερειών να συμμετάσχουν σε διεθνή ερευνητικά έργα υψηλού επιπέδου και να ενταχθούν σε δίκτυα. Για παράδειγμα, μόνο το 1997 δημιουργήθηκαν 13.463 δεσμοί συνεργασίας μεταξύ των χωρών συνοχής (Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ισπανία, και Ελλάδα) και άλλων χωρών της Ευρώπης των 15, επί συνόλου 56.478 (δηλαδή 23,8 % των δεσμών που δημιουργήθηκαν.)

Εξάλλου, κάθε ένας από τους τέσσερις τομείς δράσης του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου (1994-1998) συνέβαλε, το 1997, στην οικονομική και κοινωνική συνοχή με διάφορα μέσα τα οποία κυμαίνονται από τη συμμετοχή σε προγράμματα τα οποία παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις εν λόγω περιφέρειες (περιβάλλον, κοινωνικοοικονομική έρευνα, κλπ), περνώντας από την πρόσβαση σε προγράμματα σχετικά με τη διεθνή συνεργασία, την προώθηση της καινοτομίας και τη διάδοση των αποτελεσμάτων, μέχρι τα προγράμματα σχετικά με την κατάρτιση και την κινητοποίηση των ερευνητών.

Το πρόγραμμα για την καινοτομία (διάδοση και βελτιστοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας) συνέχισε να διαδραματίζει καίριο ρόλο αναπτύσσοντας τις πτυχές συνοχής του Προγράμματος-Πλαισίου. Η στενή συνεργασία με τα διαρθρωτικά ταμεία συνεχίσθηκε με τη στήριξη 40 νέων περιφερειών στην προσπάθειά τους να χαράξουν μία περιφερειακή στρατηγική για την καινοτομία και τη μεταφορά τεχνολογίας (RITTS). Ένα μεγάλο τμήμα των εν λόγω έργων εκτελούνται σε λιγότερο ευνοούμενες περιφέρειες, οι οποίες, χάρη σε ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο, έχουν πρόσβαση σε

²⁰ 2η Ευρωπαϊκή έκθεση για τον δείκτη E/T του 1997, EUR 17639.

συλλογική εμπειρία και ορθή πρακτική. Το δίκτυο των κέντρων αναδιανομής των καινοτομιών προήγαγε ενεργά τη διακρατική ροή τεχνολογίας προς τις λιγότερο ευνοούμενες περιφέρειες, στις οποίες ο βιομηχανικός ιστός παρουσιάζει προβλήματα διασποράς ή ανεπαρκών τοπικών υποδομών για την αντιμετώπιση των τεχνολογικών απαιτήσεων. Οι δραστηριότητες εγρήγορσης σε θέματα καινοτομίας αποδείχθηκαν αποτελεσματικές για τη μεταφορά τεχνογνωσίας από τις σκανδιναβικές χώρες προς τις λιγότερο ευνοούμενες περιφέρειες. Για παράδειγμα, το 1997, το ήμισυ των 20 εργαστηρίων (workshops) που οργανώθηκαν σε ευρωπαϊκές πόλεις σχετικά με το θέμα της αστικής οικολογίας πραγματοποιήθηκαν σε λιγότερο ευνοούμενες περιφέρειες. Έ τέλος, άνω του 20% των 74 εταιριών που επιλέχσαν μετά την τρίτη πρόσκληση υποβολής έργων μεταφοράς τεχνολογίας (σε 65 έργα) προέρχονται από περιφέρειες των στόχων 1, 2 ή 6 (η διάσταση της συνοχής συμπεριλήφθηκε στα κριτήρια επιλογής).

Το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο²¹, παρά το γεγονός ότι δίδει μεγαλύτερη σημασία στη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων, εστιάζεται στην επίλυση ενός περιορισμένου αριθμού κοινωνικοοικονομικών προβλημάτων χάρη στην εφαρμογή ενός νέου μέσου που είναι γνωστό ως βασικές δράσεις, ορισμένες από τις οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις λιγότερο ευνοούμενες περιφέρειες: "Βιώσιμη διαχείριση και ποιότητα των υδάτων", "Βιώσιμη διαχείριση της γεωργίας, της αλιείας και της δασοκομίας, συμπεριλαμβανομένης της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αγροτικών ζωνών", "Συστήματα και υπηρεσίες για τον πολίτη", "Βιώσιμη κινητικότητα και πολλαπλές μεταφορές", και "Η πόλη του μέλλοντος και η πολιτιστική κληρονομιά".

Η Επιτροπή συνέχισε την οργάνωση σεμιναρίων κινητοποίησης και το έργο ευαισθητοποίησης των ατόμων που αντιμετωπίζουν σε εθνικό, περιφερειακό, ή τοπικό επίπεδο τα προβλήματα οικονομικής ανάπτυξης, ΕΤΑ και καινοτομίας²². Η σειρά των σεμιναρίων, η οποία άρχισε το 1994 ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 1998 στη Δανία. Μέχρι το 2000 θα δώσει τη δυνατότητα ταχύτερης και αποτελεσματικότερης ένταξης της διάστασης ΕΤΑ και καινοτομίας στην προσεχή περίοδο των διαρθρωτικών ταμείων 2000-2006.

Με την προοπτική της μελλοντικής διεύρυνσης, η Επιτροπή δρομολόγησε το 1997 μελέτη²³ με σκοπό τη μέτρηση του τεχνολογικού χάσματος με τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Η μελέτη αυτή θέτει τις βάσεις του προβληματισμού σχετικά με την ανάγκη διαρθρωτικής και λειτουργικής στήριξης των συστημάτων ΕΤΑ και καινοτομίας των υποψηφίων για προσχώρηση χωρών. Τα συμπεράσματα της εν λόγω μελέτης παρουσιάσθηκαν στη Βιέννη, τον Νοέμβριο του 1997.

2.5. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης των γνώσεων και των οικονομιών, της διεύρυνσης της Ένωσης, της τρέχουσας ανάπτυξης των σχέσεων Ε&Τ με τις χώρες αναδυόμενης οικονομίας και με την προοπτική του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου, το Συμβούλιο της 14ης και 15ης Μαΐου 1997 τόνισε την αυξανόμενη σημασία της συνεργασίας στον τομέα της ΕΤΑ. Μία τέτοια συνεργασία, η οποία περιλαμβάνει κυρίως μία "ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία", συμβάλλει στην διατήρηση μίας

²¹ Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το 5ο πρόγραμμα-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για δράσεις έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (1998-2002), COM(97) 142 της 30ής Απριλίου 1997

²² «Επιστήμη και Τεχνολογία - βελτιστοποίηση της επίδρασης στις περιφέρειες», Λίβερπουλ (ΗΒ), 18.04.1997. «Τόνωση της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης από τα διαρθρωτικά ταμεία», Gröningen (NL), 20.06.1997. «Πολιτικές ΕΤΑ, περιφερειακές και διαρθρωτικές πολιτικές», Metz (FR), 21.11.1997.

²³ «Επίδραση της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις συνδεδεμένες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης στις πολιτικές ΕΤΑ και καινοτομίας και στις διαρθρωτικές πολιτικές», Coopers & Lybrand, 09.03.1998.

καλύτερης προβολής στον κόσμο της ευρωπαϊκής τεχνογνωσίας σε επιστημονικά και τεχνολογικά θέματα σε σύγκριση ειδικότερα με τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία. Εξάλλου, προωθεί τους οικονομικούς και εμπορικούς δεσμούς συμβάλλοντας, ταυτόχρονα, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας της Ένωσης και στην εφαρμογή άλλων τομεακών και εξωτερικών πολιτικών.

Οι δράσεις που αναλήφθηκαν το 1997 εντάσσονται στο πλαίσιο της μεσοπρόθεσμης πολιτικής, η οποία ορίζεται στην ανακοίνωση σχετικά με τις προοπτικές της διεθνούς συνεργασίας²⁴. Συνεχίσθηκαν οι προσπάθειες για την ενίσχυση της συμμετοχής των υποψηφίων για προσχώρηση στην ΕΕ χωρών στη δράση 2 "διεθνής συνεργασία", καθώς και σε άλλα ειδικά προγράμματα του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου με στήριξη της ίδιας της δράσης 2. Στις 14 Μαΐου, πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση "διαρθρωμένου διαλόγου" μεταξύ των Υπουργών Έρευνας των υποψηφίων χωρών και των κρατών μελών της Ένωσης, κατά τη διάρκεια της οποίας συμφωνήθηκε, ειδικότερα, να ενταθεί ο διάλογος για την πολιτική ΕΤΑ και να διερευνηθούν τα μέσα, συμπεριλαμβανομένων των μέσων σε δημοσιονομικό επίπεδο, προκειμένου να διευκολυνθεί η συμμετοχή των εν λόγω χωρών στο 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο.

Όσον αφορά τις προηγμένες χώρες, υπογράφηκε συμφωνία συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής στον τομέα Ε&Τ, η οποία εντάσσεται στην πύραυλο του διατλαντικού σχεδίου δράσης που υπογράφη τον Δεκέμβριο του 1995 με στόχο την ενθάρρυνση και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της επιστημονικής συνεργασίας σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος. Εξάλλου, ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις με τη Ρωσία για τη σύναψη συμφωνίας συνεργασίας με σκοπό τη διεύρυνση και την παγίωση της παρούσας συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και της Ρωσίας, πράγμα το οποίο προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, την επίλυση των προβλημάτων που συνδέονται με τη φορολογία και την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Όσον αφορά τις χώρες αναδυόμενης οικονομίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε ψήφισμα, το οποίο διάκειται ευνοϊκά υπέρ της ανακοίνωσης με τίτλο "Προώθηση της συνεργασίας με τις χώρες αναδυόμενης οικονομίας" η οποία χαράσσει έναντι των χωρών αυτών, που είναι ταυτόχρονα εταίροι και ανταγωνιστές της ΕΕ, μία πολιτική επιλεκτικής συνεργασίας, η οποία στηρίζεται ιδιαίτερα στη σύναψη συμφωνιών συνεργασίας.

Όσον αφορά τις αναπτυσσόμενες χώρες, η Επιτροπή δημοσίευσε, μετά τη διάσκεψη που οργανώθηκε από κοινού με την ολλανδική προεδρία και την Επιτροπή για την εταιρική σχέση στον τομέα έρευνας (Leiden, Μάρτιος 1997), ανακοίνωση με θέμα "Η επιστημονική και τεχνολογική έρευνα, στρατηγικό στοιχείο για τη συνεργασία της ΕΕ με τις αναπτυσσόμενες χώρες"²⁵, με την οποία το Συμβούλιο για την ανάπτυξη συμφώνησε με ψήφισμα της 5ης Ιουνίου. Γενικός στόχος είναι να χρησιμοποιηθεί η ΕΤΑ ως καθοριστικός παράγοντας για την αειφόρο ανάπτυξη και για τη διευκόλυνση της ενσωμάτωσης των αναπτυσσόμενων χωρών στην παγκόσμια οικονομία. Η στρατηγική αυτή βασίζεται σε τέσσερις κύριες αρχές: εταιρική σχέση, διαφοροποίηση, ενσωμάτωση της διάστασης της ΕΤΑ στις άλλες δράσεις ανάπτυξης (mainstreaming) και μία ολοκληρωμένη προσέγγιση της επίλυσης προβλημάτων, στην οποία συνδυάζονται η θεσμική ανάπτυξη, η ενίσχυση των ερευνητικών ικανοτήτων και η διεθνής επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία. Η συνοχή μεταξύ της ΕΤΑ και της εξωτερικής πολιτικής θα διασφαλιστεί μέσω του συντονισμού των δύο διαθέσιμων μέσων - της επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας (μέσω του σκέλους "Αναπτυσσόμενες χώρες" του προγράμματος INC'O) και των επισήμων προγραμμάτων παροχής βοήθειας σε θέματα ανάπτυξης. Ο πιο ενεργός συντονισμός με τα κράτη μέλη θα ενισχύσει περαιτέρω την επίδραση της ΕΤΑ σε όλους

²⁴ COM (95) 489 τελικό, 18.10.1995.

²⁵ COM (97) 174, 25.04.1997.

τους τομείς συνεργασίας σε θέματα ανάπτυξης, στη βάση μίας γενικής εταιρικής σχέσης με τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Η συνεχής συμμετοχή των χωρών ΕΖΕΣ ΕΟΧ (Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν) στο 4ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο διευκολύνθηκε μέσω της επέκτασης της συμφωνίας ΕΟΧ και λειτουργήσε ικανοποιητικά. Όσον αφορά τα άλλα πλαίσια διεθνούς συνεργασίας, κατά τη συνεδρίαση της υπουργικής διάσκεψης της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της επιστημονικής και τεχνικής έρευνας (COST) (Ιούνιος 1997), τονίσθηκε εκ νέου το ενδιαφέρον των κρατών μελών και της Επιτροπής για τη διακυβερνητική αυτή πρωτοβουλία συντονισμού της ευρωπαϊκής έρευνας. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής και οι εκπρόσωποι του πλαισίου ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τεχνολογικό τομέα (EUREKA) ξεκίνησαν μία εμπειρισματομένη συζήτηση σχετικά με τις διαδικασίες για μεγαλύτερη αλληλεπίδραση του EUREKA, του COST και του Προγράμματος-Πλαισίου, με σκοπό την προώθηση της βέλτιστης αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της ευρωπαϊκής έρευνας.

3. ΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟ 1997 ΚΑΙ Η ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ-ΠΛΑΙΣΙΩΝ

Η πολιτική ΕΤΑ της Ένωσης κινητοποιεί ολοένα και μεγαλύτερο αριθμό ερευνητών στην Ένωση και στηρίζει ή ενισχύει ευρωπαϊκά δίκτυα αδιαμφισβήτητης ποιότητας· κατέχει δε σημαντική θέση στο σύνολο των κοινοτικών δραστηριοτήτων²⁶. Τα εν λόγω δίκτυα διασυνδέουν με όλο και πιο διαφοροποιημένο τρόπο τις επιχειρήσεις, τα πανεπιστήμια, και τα ερευνητικά κέντρα σε διακρατική βάση: κατά τους τρεις πρώτους μήνες εκτέλεσης του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου, το αντίστοιχο μερίδιο των επιχειρήσεων, των πανεπιστημίων και των ερευνητικών κέντρων ανέρχονταν σε 43%, 28% και 23% του συνόλου των ευρωπαϊκών συμμετοχών σε δράσεις επιμερισμένης δαπάνης²⁷ όσον αφορά την πρώτη δράση του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου.

3.1. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το 1997, τα κοινοτικά έργα ΕΤΑ παρήγαγαν πολυάριθμα αποτελέσματα, τα οποία θα συμβάλουν, μερικές φορές έμμεσα και/ή μακροπρόθεσμα, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στην Ευρώπη: προσδιορισμός της αλληλουχίας του γονιδιώματος πολλών ζώντων οργανισμών, κατάρτιση ενός αποτελεσματικού προτύπου πρόβλεψης του κλίματος για την Ευρώπη, ανάπτυξη πολλών καινοτόμων τεχνολογιών παραγωγής, έναρξη διεθνούς εκστρατείας για τη μελέτη της μείωσης του στρώματος του όζοντος πάνω από την Ευρώπη, κλπ.

Ωστόσο, η επίδραση των κοινοτικών προγραμμάτων βοηθά επίσης, κατά τρόπο περισσότερο διάχυτο αλλά εξίσου σημαντικό, να στηριχθεί ο επιστημονικός, τεχνικός, και βιομηχανικός ευρωπαϊκός ιστός. Πράγματι, η κοινοτική χρηματοδότηση δίνει τη δυνατότητα ανάπτυξης εκατοντάδων δικτύων και τη διενέργεια συνεδρίων και έχει ως αποτέλεσμα χιλιάδες εκδόσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας - δραστηριότητες δηλαδή που συμβάλλουν στην τόνωση του δυναμισμού της ευρωπαϊκής επιστήμης και τεχνολογίας.

²⁶ Σχεδόν 3 δις ECU και περίπου 4% του κοινοτικού προϋπολογισμού (βλ. πίνακες 10 και 11).

²⁷ Αναφορικά με τα έτη 1995, 1996 και 1997, τα στοιχεία περιλαμβάνονται στους "πίνακες 5" των εκθέσεων 1300 1996, 1997 και 1998, όσον αφορά τους συμμετέχοντες της Ευρωπαϊκής Ένωσης: η κατηγορία "Λοιπά" ανέρχεται σε 6%.

Όσον αφορά τα οικονομικά αποτελέσματα των κοινοτικών δραστηριοτήτων, μία σημαντική προστιθέμενη αξία των κοινοτικών προγραμμάτων είναι ο συντονισμός των ερευνών: σε πολυάριθμους τομείς, η Ευρώπη βρίσκεται, πράγματι, στην αιχμή της επιστημονικής και τεχνικής εξέλιξης - όπως, για παράδειγμα, σε ορισμένους τομείς του περιβάλλοντος, της βιοτεχνολογίας, της ενέργειας, κλπ. - χάρη στον συντονισμό της έρευνας διαμέσου των ευρωπαϊκών προγραμμάτων, ένα συντονισμό ο οποίος δεν υπάρχει, ή υπάρχει σε χαμηλότερο επίπεδο, σε ορισμένους ανταγωνιστές της Ένωσης. Η συγκέντρωση των δεδομένων, της εμπειρίας και των γνώσεων αποτελεί μία άλλη πτυχή αυτής της "ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας", η οποία επιτρέπει, στον ιατρικό τομέα για παράδειγμα, την επιτάχυνση της ανάπτυξης των θεραπειών:

- χάρη στις μελέτες οι οποίες διεξήχθησαν παράλληλα σε πολλά κράτη μέλη και που χρηματοδοτήθηκαν από το πρόγραμμα της βιοϊατρικής και υγείας, αναπτύχθηκαν σημαντικά οι γνώσεις μας σχετικά με ορισμένες μορφές καρκίνου·
- χάρη επίσης σε ένα δίκτυο επιδημιολογικής επιτήρησης, το οποίο στηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ανιχνεύθηκαν οι δέκα πρώτες άτυπες περιπτώσεις ασθένειας Creutzfeldt-Jakob, για τις οποίες υπάρχουν υποψίες ότι συνδέονται με την ασθένεια των "τρελών αγελάδων".

Πράγματι, χάρη στο γεγονός ότι τα κοινοτικά έργα επιλέγονται με βάση την ποιότητά τους, οι περισσότερες ευρωπαϊκές ερευνητικές ομάδες κατόρθωσαν να διατηρήσουν θέση αιχμής στους τομείς τους. Για να αναφερθεί ένα μόνο παράδειγμα, χάρη σ' ένα δίκτυο του προγράμματος "Εκπαίδευση και Κινητικότητα των Ερευνητών (TMR)" ανακαλύφθηκε το φαινόμενο της κβαντικής τηλεμεταφοράς, η οποία προσφέρει δυνατότητες σχεδιασμού νέων γενεών ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Όμως, αυτά τα ενδιαφέροντα επιστημονικά και τεχνικά αποτελέσματα δεν πρέπει να επισκιάσουν το γεγονός ότι το σημαντικότερο μειονέκτημα της Ένωσης δεν έγκειται στο ερευνητικό δυναμικό της, αλλά στην μετουσίωση των αποτελεσμάτων της έρευνας αυτής σε οικονομικά και εμπορικά αποτελέσματα. Η βελτίωση της κατάστασης αυτής είναι ένας από τους στόχους του Προγράμματος-Πλαισίου, το οποίο διαμέσου του προγράμματος για την καινοτομία και άλλων ειδικών προγραμμάτων επιδιώκει τη δημιουργία στην Ευρώπη ενός πλαισίου το οποίο ενοεί την καινοτομία. Έτσι, μετά από διάφορες πρωτοβουλίες, κυρίως της ΓΔ XIII-D, το πρόγραμμα ESPRIT δημιούργησε το 1997 ένα ετήσιο "Φόρουμ για θέματα επενδύσεων", το οποίο θα προάγει τις σχέσεις μεταξύ των επιχειρήσεων του τομέα των τεχνολογιών πληροφοριών και των επενδυτών σε θέματα καινοτομίας. Εξάλλου, δρομολογήθηκαν και άλλες παρόμοιες πρωτοβουλίες, ειδικότερα στον τομέα των βιοτεχνολογιών (πρώτη συνεδρίαση του φόρουμ "Βιοτεχνολογία και χρηματοοικονομικά θέματα").

3.2. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ-ΠΛΑΙΣΙΩΝ

Όπως προβλεπόταν στις σχετικές νόμιμες αποφάσεις, η υλοποίηση καθενός από τα 18 ειδικά προγράμματα και του Προγράμματος-Πλαισίου γενικά υποβλήθηκαν σε ανεξάρτητη παρακολούθηση της πορείας τους από ομάδες εμπειρογνομόνων των κρατών μελών. Οι σχετικές εργασίες για το 1997 ολοκληρώθηκαν μέχρι το τέλος Μαρτίου 1998.

Η ομάδα παρακολούθησης του Προγράμματος-Πλαισίου αποτελείτο από 8 εμπειρογνώμονες υψηλού επιπέδου υπό την προεδρία του καθηγητή J. Viana Baptista, Αντιπροέδρου της IRIDAC. Αυτό το έργο παρακολούθησης πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου συζητήσεων σχετικά με το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο και η ομάδα παρακολούθησης κατά τις συζητήσεις της έλαβε ιδιαίτερα υπόψη την προσέγγιση που προβλεπόταν για το επόμενο Πρόγραμμα-Πλαίσιο και τις δράσεις του 1997, που αποτέλεσαν προδρόμους της νέας προσέγγισης.

Η ομάδα παρακολούθησης επικρότησε τις σημαντικές βελτιώσεις που επέφεραν οι υπηρεσίες της Επιτροπής σε διάφορους τομείς της διαχείρισης του προγράμματος καθώς και τις προσπάθειες που κατέβαλε η Επιτροπή ανταποκρινόμενη σε προηγούμενες περιπτώσεις παρακολούθησης. Η ομάδα παρακολούθησης συμπέρανε ότι, γενικά, το Πρόγραμμα-Πλαίσιο εξελίσσεται θετικά και ότι έχουν επιτευχθεί ουσιαστικά αποτελέσματα σε συγκεκριμένους τομείς. Σημειώθηκαν βελτιώσεις όσον αφορά την επεξεργασία των υποβληθεισών προτάσεων, την παροχή πληροφοριών στους αιτούντες, τη μείωση του υπερβολικού αριθμού υποβληθεισών προτάσεων, την ευελιξία όσον αφορά τη διαχείριση, καθώς και τον συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ των προγραμμάτων. Η ομάδα παρακολούθησης τονίζει ορισμένους τομείς στους οποίους θα πρέπει να δοθεί περαιτέρω προσοχή, ειδικά για τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη του προγράμματος, όπως για παράδειγμα η ανάπτυξη μίας ολοκληρωμένης έννοιας της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας, για την υποβοήθηση της χάραξης των προγραμμάτων και της επιλογής προτάσεων, τη στήριξη μέτρων για την προώθηση της αποτελεσματικότητας και τις τεχνικές αξιολόγησης επιπτώσεων.

3.3. ΥΠΟΓΡΑΦΕΙΣΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΤΟ 1997: ΕΤΗΣΙΑ ΒΑΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ-ΠΛΑΙΣΙΑ

Τα στατιστικά και δημοσιονομικά δεδομένα (βλ. Παράρτημα II, πίνακες 1 έως 3B, 5 έως 7) αναφέρονται στις συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1997 καθώς και στα έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη για το σύνολο των προγραμμάτων-πλαισίων. Τα δεδομένα αυτά αναφέρονται στα προγράμματα-πλαίσια της Κοινότητας και της Ευρατόμ, των οποίων οι δομές χρηματοδότησης όσον αφορά το 4ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο συμπεριλαμβάνουν τα συμπληρωματικά κονδύλια που εγκρίθηκαν το 1997 (πίνακες 9 έως 11). Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων (πίνακες 4 και 8) αναφέρονται στα έτη 1997 και 1998.

Για το 1997, οι πίνακες 1 έως 8 δείχνουν ότι, σε ανταπόκριση προς τις εν λόγω προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων υποβλήθηκαν στην Επιτροπή περίπου 24.000 προτάσεις, ενώ υπογράφηκαν περισσότερες από 7.000 συμβάσεις και προσθήκες συμβάσεων που αντιστοιχούσαν σε 3 δις ECU περίπου²⁸ και σχεδόν 24.000 συμμετοχές. Στις 31 Δεκεμβρίου 1997 βρίσκονταν σε εξέλιξη πάνω από 11.000 έργα, από τα οποία 10.500 δυνάμει μόνο των τετάρτων προγραμμάτων-πλαισίων.

Οι 6.300 συμβάσεις που υπεγράφησαν το 1997 περιλαμβάνουν κατά μέσο όρο 3,8 συμμετοχές, 2,6 κράτη μέλη και αντιστοιχούν σε μέση χρηματοδότηση 0,41 εκατ. ECU (πίνακας 2). Το ποσό αυτό είναι λίγο χαμηλότερο από το αντίστοιχο των παρελθόντων ετών: αυτό ερμηνεύεται από την αυξανόμενη επιτυχία που σημείωσαν τα μέτρα τεχνολογικής προώθησης για τις ΜΜΕ καθώς τα συνοδευτικά μέτρα τα οποία ανήλθαν από 9,5% των υπογραφεισών συμβάσεων το 1996, σε 13,6% το 1997. Οι συντονισμένες δράσεις αντιπροσωπεύουν το 6,9% των συμμετοχών το 1997.

Όσον αφορά τις δράσεις επιμερισμένης δαπάνης (ΛΕΔ), το 1997 όπως και το 1996, υπεγράφησαν άνω των 4.000 έργων που περιλάμβαναν περίπου 18.000 συμμετοχές. Εάν ληφθούν υπόψη οι τροποποιήσεις (που αναφέρονται σχεδόν αποκλειστικά στις ΛΕΔ), από τις αρχές του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου υπεγράφησαν περίπου 9.700 συμβάσεις που αντιστοιχούν σε 7,1 δις. ECU και σε πάνω από 46.500 συμμετοχές. Ένα μέσο έργο (ΛΕΔ) αντιστοιχεί σε 0,73 εκατ. ECU, 4,8 εταίρους και 3,2 κράτη μέλη.

²⁸ Οι αναλήψεις υποχρεώσεων για το 1997 όσον αφορά τις πιστώσεις παρέμβασης ανέρχονται σε 3.149 εκατ. ECU, ποσό το οποίο υπερβαίνει τις συμβάσεις που υπεγράφησαν το 1997. Σε γενικές γραμμές, η διαφορά ανάμεσα στις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις συμβάσεις που υπεγράφησαν εξηγείται από το γεγονός ότι υπήρξαν συμβάσεις για τις οποίες οι αναλήψεις υποχρεώσεων πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια ενός έτους ενώ υπεγράφησαν από το σύνολο των αντισυμβαλλομένων το επόμενο έτος.

Σύμφωνα με τους λογαριασμούς διαχείρισης, στον πίνακα 1 λαμβάνεται υπόψη από σκοπιάς πληρωμών το σύνολο των πιστώσεων παρέμβασης της κοινοτικής έρευνας, (συμπεριλαμβανομένων των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων²⁹ επιστημονικής και τεχνικής στήριξης), δηλαδή 2.487 εκατ. ECU δυνάμει του 3ου Προγράμματος-Πλαισίου (πίνακας 3Α) και 2.188 εκατ. ECU δυνάμει των 4ων προγραμμάτων-πλαισίων (πίνακας 3Β).

Όσον αφορά το σύνολο των αναλήψεων υποχρεώσεων του προϋπολογισμού σχετικά με τα προγράμματα-πλαίσια που περιλαμβάνουν, εκτός των πιστώσεων παρεμβάσεων, τις δαπάνες διαχείρισης και τις άμεσες δράσεις (ΚΚΕρ), ο πίνακας 9 παρουσιάζει την κατανομή της χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των συμπληρωματικών κονδυλίων για τα διάφορα ειδικά προγράμματα. Στους πίνακες 10 και 11 εμφανίζονται οι αναλήψεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού (1984-1998) για τα προγράμματα-πλαίσια κοινοτικής έρευνας σε τρέχουσες τιμές και σε τιμές 1992³⁰.

3.4. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ-ΠΛΑΙΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

3.4.1. Συμμετοχή των επιχειρήσεων

Η βιομηχανική συμμετοχή για το σύνολο των προγραμμάτων-πλαισίων, μετά από μία κάμψη το 1995 και το 1996, αυξήθηκε το 1997, κυρίως χάρη στη συμμετοχή των ΜΜΕ. Τα σωρευτικά δεδομένα για τα τρία πρώτα έτη του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου δείχνουν ότι, όσον αφορά την πρώτη δράση, οι επιχειρήσεις αντιπροσωπεύουν το 43% των συμμετοχών της ΕΕ (18% όσον αφορά τις μεγάλες επιχειρήσεις και 25% όσον αφορά τις ΜΜΕ) σε ΔΕΔ, και 44% της κοινοτικής συμβολής.

Η βιομηχανική συμμετοχή κυμαίνεται έντονα ανάλογα με τα ειδικά προγράμματα (βλ. πίνακες 5Α και 5Β). Το 1997, μεταξύ των πέντε προγραμμάτων στα οποία το μερίδιο συμμετοχής των επιχειρήσεων είναι γύρω στο 50%, συμπεριλαμβάνονται τα δύο σημαντικότερα προγράμματα του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου, “Τεχνολογίες των πληροφοριών” και “Βιομηχανικές τεχνολογίες και τεχνολογίες υλικών” (16 και 22% των ΔΕΔ αντίστοιχα). Στα δύο αυτά προγράμματα οι μεγάλες επιχειρήσεις κατέχουν την πρώτη θέση (βλ. πίνακα 5Β). Οι ΜΜΕ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σε σχέση με τις μεγάλες επιχειρήσεις όσον αφορά τη δράση 3 “Διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων” (από μόνες τους ανέρχονται σε άνω του 46% των τύπων οργανώσεων), στον τομέα των μεταφορών, όπου υπερβαίνουν το αριθμό των μεγάλων επιχειρήσεων, και στον τομέα των μη πυρηνικών μορφών ενέργειας.

3.4.2. Μέτρα τόνωσης για την πρόσβαση των ΜΜΕ στην ΕΤΑ

Η ποσοστιαία συμμετοχή των ΜΜΕ σε όλα τα ειδικά προγράμματα αυξήθηκε μεταξύ του 1995 και του 1997 και ανήλθε σε επίπεδο το οποίο, σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση, είναι το υψηλότερο όλων των εθνικών ή διεθνών δημοσίων προγραμμάτων ΕΤΑ³¹. Σήμερα, οι ΜΜΕ αντιπροσωπεύουν το 24% των συμμετοχών (βλ. πίνακα 5Β).

²⁹ Το 1997, όπως και το 1996, οι δραστηριότητες αυτές λαμβάνονται υπόψη μόνο από απόψεως πληρωμών. Τα ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι της παρούσας έκθεσης.

³⁰ Οι σημερινές δημοσιονομικές προοπτικές αποφασίστηκαν το 1992 κατά τη διάσκεψη κορυφής του Εδιμβούργου για την περίοδο 1992-1999.

³¹ “Δεύτερη ευρωπαϊκή έκθεση σχετικά με τους δείκτες Ε&Τ - 1997”, EUR 17639, Δεκέμβριος 1997.

Το σημαντικότερο αποτέλεσμα από απόψεως συμμετοχής των ΜΜΕ³² αφορά, χωρίς αμφιβολία, τον αυξημένο αριθμό ΜΜΕ που διαθέτουν μέσα έρευνας και συμμετέχουν σε έργα συλλογικής έρευνας. 5.400 περίπου ΜΜΕ χρηματοδοτήθηκαν για έργα του είδους αυτού μεταξύ 1995 και 1998: υπερδιπλάσιες σε σύγκριση με το προηγούμενο ΙΠΙ.

Τα μέτρα τεχνολογικής τόνωσης, τα οποία απευθύνονται στις ΜΜΕ έδωσαν τη δυνατότητα μεταξύ του 1995 και 1997 σε 2.900 ΜΜΕ να λάβουν συνολικά 1.264 επιχορηγήσεις αναγνωριστικής φάσης και σε 1.900 περίπου άλλες ΜΜΕ να συμμετάσχουν σε ένα από τα 300 υπό διεξαγωγή έργα CRAFT³³. Άνω του 80% των ΜΜΕ οι οποίες έλαβαν επιχορήγηση αναγνωριστικής φάσης δεν είχαν συμμετάσχει ποτέ στο παρελθόν σε κάποιο κοινοτικό έργο.

Μία πρόσφατη μελέτη³⁴ κατέδειξε ότι το η τελευταία αυτή παρατήρηση αληθεύει για το σύνολο του 4ου προγράμματος πλαισίου: το 64% των ΜΜΕ που ερωτήθηκαν συμμετείχαν για πρώτη φορά, ενώ το 63% των εν λόγω επιχειρήσεων συμμετείχαν για πρώτη φορά σε ένα δημόσιο πρόγραμμα ΕΤΑ (περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές). Η μελέτη δείχνει ότι το ΙΠΙ δίνει στις ΜΜΕ τη δυνατότητα να αναπτύξουν νέες επαφές και ότι το 50% από αυτές δεν είχε συνεργασθεί ποτέ με εταιρείες οι οποίες είχαν συμμετάσχει σε έργα που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα-Πλαίσιο. Εξάλλου, η παροχή επιχορηγήσεων αναγνωριστικής φάσης αύξησε τον συντελεστή επιλογής των έργων που υποβλήθηκαν από ΜΜΕ το 1995 και 1996: από 28% σε 41% για τα συλλογικά έργα έρευνας. Όσον αφορά τα έργα CRAFT, η αύξηση ήταν μικρότερη (από 47 σε 49%). Όμως, στην περίπτωση αυτή οι επιχορηγήσεις έδωσαν τη δυνατότητα σε μία νέα κατηγορία ΜΜΕ να συμμετάσχουν στο ΙΠΙ.

Με ένα μέσο όρο 6 έως 7 ΜΜΕ ανά έργο CRAFT, μπορεί να υπολογιστεί ότι με τις προβλεπόμενες προσκλήσεις το 1998 η συνολική συμμετοχή στο 4ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο θα ανέλθει σε 12.500 ΜΜΕ περίπου έναντι 5.400 του προηγούμενου Προγράμματος-Πλαισίου. Με βάση τη μελέτη και τις εκτιμήσεις αυτές, μπορούν να υπολογισθούν σε 8.000 (εκ των οποίων 5.000 χάρη στα μέτρα τεχνολογικής τόνωσης) οι ΜΜΕ οι οποίες, χάρη στο 4ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο, συμμετέχουν για πρώτη φορά όχι μόνο σε ένα ερευνητικό έργο διεθνών διαστάσεων, αλλά και σε ένα δημόσιο πρόγραμμα ΕΤΑ.

3.4.3. Συμβολή της κοινοτικής έρευνας στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας

Το ΙΠΙ συμβάλλει ενεργά στην ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας, στην οικονομική ανάπτυξη και στην απασχόληση μέσω της παραγωγής γνώσεων υψηλού επιπέδου, η οποία είναι θεμελιώδης για την ανάπτυξη της παραγωγικής ικανότητας της Ένωσης και αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη διαθεσιμότητα ανθρώπινου δυναμικού το οποίο να ανταποκρίνεται στις νέες ανάγκες. Πέρα από την άμεση συμβολή του στην απασχόληση³⁵, το ΙΠΙ αυξάνει το δυναμισμό και την παραγωγική ικανότητα

³² Το σύνολο των 9.300 ΜΜΕ που προκύπτει από την άθροιση των ΜΜΕ που εμφανίζονται στους πίνακες 5 για το σύνολο των ετών 1995 έως 1997 διακρίνονται σε 5.400 ΜΜΕ που συνεργάζονται με άλλους τύπους συμμετεχόντων (μεγάλες επιχειρήσεις, ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια) σε συμβάσεις έρευνας και σε 3.900 ΜΜΕ οι οποίες ωφελούνται από μέτρα τεχνολογικής τόνωσης.

³³ Οι 9.300 συμμετοχές ΜΜΕ που προέκυψαν από την άθροιση των ΜΜΕ που εμφανίζονται στους πίνακες 5 για το σύνολο των ετών 1995-1997 περιλαμβάνουν μόνο τους οργανισμούς που έχουν υπογράψει συμβάσεις με την Επιτροπή. Οι συνδεδεμένοι αντισυμβαλλόμενοι, όπως για παράδειγμα οι 1.700 ΜΜΕ που ήταν συν-δικαιούχοι επιχορηγήσεων αναγνωριστικής φάσης δεν συμπεριλαμβάνονται στα δεδομένα αυτά. Παράλληλα, πολυάριθμες ΜΜΕ ωφελούνται από κοινοτικά προγράμματα ΕΤΑ σε υπεργολαβική βάση χωρίς να μπορεί η Επιτροπή να υπολογίσει συγκεκριμένα τη συμμετοχή τους ή τις χρηματοδοτήσεις τις οποίες έλαβαν.

³⁴ "Συμμετοχή των ΜΜΕ στο 4ο πρόγραμμα-πλαίσιο ΕΤΑ της ΕΕ", που πρόκειται να δημοσιευθεί σύντομα.

³⁵ Με τη συμμετοχή 24.000 περίπου επιχειρήσεων, πανεπιστημίων, και ερευνητικών κέντρων οι περισσότεροι από 6.000 έργα το 1997, το ΙΠΙ παρείχε απασχόληση για σημαντικό αριθμό ατόμων που εργάζονται στον τομέα της Ε&Τ.

των ερευνητικών κύκλων συμπληρώνοντας τις ερευνητικές προσπάθειες που καταβάλλονται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο (αρχή της επικουρικότητας). Ειδικότερα, δίνει τη δυνατότητα, χάρη στους πολυάριθμους δεσμούς που έχει αναπτύξει μεταξύ των διαφόρων συντακτών (από την αρχή του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου, δημιουργήθηκαν 160.000 σχέσεις συνεργασίας μεταξύ εταίρων της ΕΕ, από τις οποίες οι 60.000 δημιουργήθηκαν το 1997), να παγιωθεί η ευρωπαϊκή διάστασή του, η οποία αποδεικνύεται ένα ολοένα και πιο θεμελιώδες στοιχείο για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Σχετικά με το σημείο αυτό, πρέπει να αναφερθεί, επίσης, το πρόγραμμα για την κατάρτιση και την κινητικότητα των ερευνητών.

Μία μελέτη που ολοκληρώθηκε το 1998 σχετικά με τα έργα του προγράμματος Brice-EuRam (ειδικό πρόγραμμα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας στους τομείς των τεχνολογιών και της μεταποιητικής βιομηχανίας και των εφαρμογών προηγμένων υλικών), τα οποία έχουν τελειώσει, κατέδειξε ότι η συμμετοχή των επιχειρήσεων στην κοινοτική έρευνα έχει ως αποτέλεσμα σημαντικά οικονομικά οφέλη: γύρω στις μισές επιχειρήσεις που συμμετείχαν μπόρεσαν να αυξήσουν τον κύκλο εργασιών τους· το 40% από αυτές απέκτησε πρόσβαση σε νέες αγορές· 40% από αυτές μπόρεσε να αυξήσει το δυναμικό που απασχολούσε. Μία άλλη μελέτη που αφορά ένα σύνολο έργων του προγράμματος Esprit³⁶ έδειξε, επίσης, ότι I ECU το οποίο επενδύεται στην έρευνα έχει ως αποτέλεσμα, 8 χρόνια αργότερα, οικονομικά οφέλη ύψους 11 ECU.

Χάρη στη στήριξη του προγράμματος “Κατάρτιση και κινητικότητα των ερευνητών” αρκετές χιλιάδες νέων επιστημόνων μπόρεσαν να βελτιώσουν την κατάρτισή τους σε μία χώρα εκτός της εθνικότητάς τους και μπόρεσαν να αναπτύξουν την έρευνά τους έχοντας καλύτερη πρόσβαση σε συναφή και αναγνωρισμένα αποτελέσματα. Έτσι, το τρέχον πρόγραμμα θα δώσει τη δυνατότητα, έως την ολοκλήρωσή του, να στηριχθεί η κατάρτιση, μέσω της έρευνας, 6.500 ερευνητών ετησίως, στο πλαίσιο της δραστηριότητας “Δίκτυα”, και 5.600 περίπου ερευνητών ετησίως χάρη στις υποτροφίες “Marie Curie”. Η δραστηριότητα “Μεγάλες εγκαταστάσεις” του προγράμματος διευκόλυνε την πρόσβαση των Ευρωπαίων ερευνητών σε μεγάλες εγκαταστάσεις υψηλού κόστους προκειμένου να πραγματοποιήσουν ορισμένες ερευνητικές εργασίες. Η εν λόγω δραστηριότητα ήταν ιδιαίτερα σημαντική για ερευνητές που εργάζονται σε περιφέρειες της Κοινότητας που βρίσκονται μακριά από παρόμοιες εγκαταστάσεις. Ο σύλλογος υποτρόφων “Marie Curie”, που ιδρύθηκε το 1997, και τα παραρτήματά του σε όλα τα κράτη μέλη αποτελούν εξάλλου ένα ιδιαίτερο βήμα διάλογου και όργανο πληροφόρησης και συνδρομής των υποτρόφων “Marie Curie” κατά τη διάρκεια της υποτροφίας και μετά από αυτή.

Η Επιτροπή διαθέτει μακρά εμπειρία σε θέματα αξιολόγησης των προγραμμάτων ΕΤΑ. Όμως λόγω των δυσκολιών που αντιμετωπίζει ιδιαίτερα όσον αφορά την αξιολόγηση της κοινωνικοοικονομικής επίδρασης της ΕΤΑ, έθεσε σε κίνηση ένα προβληματισμό σχετικά με τη βελτίωση των μεθοδολογιών αξιολόγησης, επιζητώντας να ενισχύσει την ικανότητα μέτρησης του προϊόντος των προγραμμάτων.

4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Στο πλαίσιο του διαλόγου σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής για το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο και την προετοιμασία των προτάσεων για τα ειδικά προγράμματα, η διαχείριση αποτέλεσε αντικείμενο ιδιαίτερης προσοχής το 1997 και το 1998. Εκτός από το μόνιμο θέμα της προοδευτικής βελτίωσης της απόδοσης και της ποιότητας διαχείρισης, σημειώθηκε σημαντική πρόοδος σχετικά με την εξέλιξη και την περαιτέρω ανάπτυξη των συστημάτων διαχείρισης προκειμένου να αντικατοπτρίζονται πλήρως οι

³⁶ “Πρότυπη αξιολόγηση των οικονομικών συνεπειών, Τομέας υπολογισμού και δικτύωσης υψηλών επιδόσεων - ESPRIT”, Υπηρεσία επίσημων εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 1997.

νέες αρχές της εστίασης, του συντονισμού και της ευελιξίας όσον αφορά την υλοποίηση του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου.

Ύστερα από σύσταση προς το Συμβούλιο Υπουργών Έρευνας κατά τη συνεδρίαση της 15ης Μαΐου 1997 από την κ. Cresson, την Επίτροπο που είναι αρμόδια για την έρευνα, συγκροτήθηκε ομάδα προσωπικών εκπροσώπων των Υπουργών Έρευνας, η οποία συνεδρίασε τρεις φορές το 1997. Η ομάδα συγκροτήθηκε με σκοπό η Επιτροπή "... να παράσχει σε *ad hoc* βάση ... λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τις ρυθμίσεις υλοποίησης και διαχείρισης του προγράμματος...".

Κατά τις τρεις αυτές συνεδριάσεις, η ομάδα συζήτησε τα βασικά θέματα που συνδέονται με την υλοποίηση των προγραμμάτων στο πλαίσιο των κοινοτικών προγραμμάτων ΕΤΑ. Οι συνεδριάσεις αυτές παρείχαν τη δυνατότητα ανάπτυξης εποικοδομητικού διαλόγου μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών, καθιστώντας δυνατή τη διατύπωση ανησυχιών, τη διασαφήνιση θεμάτων και την επιβεβαίωση γενικών αρχών αναφορικά με τη διαχείριση των προγραμμάτων. Ειδικότερα, οι συζητήσεις εστιάστηκαν γύρω από τα θέματα της διαφάνειας, το ρόλο των επιτροπών προγράμματος του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου που έχει ένα πιο έντονο στρατηγικό προσανατολισμό, τα δίκτυα παροχής πληροφοριών και βοήθειας στους υποβάλλοντες προτάσεις, και τις εξωτερικές συμβουλευτικές δομές της Επιτροπής. Πρόεδρος της ομάδας ορίστηκε εκπρόσωπος της Επιτροπής και η έκθεση του Προέδρου σχετικά με τα κύρια πορίσματα της ομάδας αποτέλεσε σημαντική συμβολή στα συμπεράσματα του Συμβουλίου όσον αφορά την υλοποίηση και τη διαχείριση προγραμμάτων ΕΤΑ της Κοινότητας που υιοθετήθηκαν κατά τη συνεδρίαση των Υπουργών Έρευνας της 10ης Νοεμβρίου 1997.

Οι υπουργοί επιβεβαίωσαν την ανάγκη για στενότερο δεσμό με τους ερευνητικούς και βιομηχανικούς κύκλους και τους κύκλους χρηστών κατά την υλοποίηση του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου και την ανάγκη προσαρμογής των δομών διαχείρισης προκειμένου να βελτιωθεί η ευελιξία. Τα συμπεράσματα τους άνοιξαν το δρόμο, μετά την πολιτική συμφωνία για μία κοινή θέση η οποία επιτεύχθηκε κατά τη συνεδρίαση του Συμβουλίου Υπουργών Έρευνας τον Φεβρουάριο, για περαιτέρω συζήτηση αναφορικά με το πλαίσιο μίας άτυπης υπουργικής συνάντησης στο Λονδίνο, στις 28 Απριλίου 1998, με επίκεντρο τις πτυχές διαχείρισης της συμμετοχής των ΜΜΕ και τις υποτροφίες κατάρτισης/κινητικότητας καθώς και γενικότερα θέματα διαχείρισης.

Κατά την άτυπη αυτή συνάντηση, η Επιτροπή υπέβαλε σειρά προτάσεων για την προσαρμογή του συστήματος διαχείρισης που εφαρμόζεται στο 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο. Μεταξύ των εν λόγω προτάσεων συμπεριλαμβάνονται οι ακόλουθες:

- Τακτική διενέργεια σύγκρισης των επιδόσεων, προκειμένου να συγκρίνεται η επίδοση της Επιτροπής προς την επίδοση άλλων ερευνητικών οργανισμών (η πρώτη αυτή σύγκριση επιδόσεων πραγματοποιήθηκε από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες στις αρχές του 1998, οι οποίοι συμπέραναν ότι το διοικητικό κόστος της Επιτροπής ήταν ικανοποιητικό σε σύγκριση με το αντίστοιχο των κρατών μελών και άλλων ευρωπαϊκών οργανισμών).
- Ορισμός στόχων και χρονοδιαγραμμάτων των βασικών σταδίων της διαδικασίας από την υποβολή προτάσεων έως τη σύναψη ερευνητικών συμβάσεων.
- Κατευθυντήριες γραμμές για τη συγκρότηση εξωτερικών "συμβουλευτικών ομάδων" με καθήκοντα συμβουλευτικών φορέων της Επιτροπής σχετικά με τις προτεραιότητες των ερευνητικών εργασιών και ως μέσο διαφάνειας και παροχής διαύλων επικοινωνίας μεταξύ της Επιτροπής και των διαφόρων ενδιαφερομένων μερών (ερευνητές, βιομηχανία, χρήστες).

- Ένα πιλοτικό πείραμα «υποτροφιών φιλοξενίας» των υποτροφιών ερευνητικής κατάρτισης Marie Curie, όπου η Επιτροπή θα είναι υπεύθυνη για την επιλογή των φιλοξενούντων ιδρυμάτων τα οποία, με τη σειρά τους, θα είναι υπεύθυνα για την επιλογή των υποτρόφων, με βάση κριτήρια που ορίζει η Επιτροπή (και ύστερα από έγκριση της Επιτροπής).
- Ρυθμίσεις για τη βελτίωση της διαχείρισης ειδικά για τις ΜΜΕ με βάση τα επιτεύγματα του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται η δημιουργία ενός ανανεωμένου και ενισχυμένου δικτύου πληροφόρησης και παροχής βοήθειας και η δημιουργία ενός κεντρικού σημείου εισόδου για τις ΜΜΕ, που θα καλύπτει όλα τα προγράμματα του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου.

Εξάλλου, η Επιτροπή επιβεβαίωσε το ενδιαφέρον της για τη δυνατότητα υλοποίησης στρατηγικών ερευνητικών πρωτοβουλιών εντός του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου, οι οποίες, χάρη στην εθελούσια προσπάθεια των ερευνητών, θα μπορούσαν να συμπεριλάβουν τη συγκρότηση δεσμών έργων («clustering») γύρω από συγκεκριμένους στόχους, με μεγαλύτερη αυτονομία για τους συντονιστές έργων και απλούστευση της διοίκησης, παρέχοντας ταυτόχρονα στους συμμετέχοντες πρόσβαση σε ευρύτερη και στενότερα συντονισμένη δραστηριότητα ΕΤΑ.

Όσον αφορά τις λεπτομερέστερες πτυχές της διαχείρισης, σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν στην προηγούμενη ετήσια έκθεση, η Επιτροπή έχει δημιουργήσει μία διϋπηρεσιακή ομάδα, στην οποία ανατέθηκε η εξέταση όλων των σταδίων υλοποίησης του προγράμματος και, ειδικότερα, οποιεσδήποτε αλλαγές οι οποίες πιθανόν να απαιτηθούν στο πλαίσιο του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου. Μετά τη συγκεκριμενοποίηση των προτάσεων της Επιτροπής σχετικά με τη διάρθρωση του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου, η ομάδα συνέχισε τις εργασίες της καθ' όλη τη διάρκεια του 1997 και, κατά τα τέλη του έτους, συγκρότησε ορισμένες ειδικές υπο-ομάδες προκειμένου να εξετασθούν συγκεκριμένα θέματα λεπτομερέστερα. Οι εν λόγω ομάδες συνεχίζουν τις εργασίες τους και καλύπτουν όλα τα σημαντικά θέματα τα οποία συνδέονται με τη διαχείριση του προγράμματος και τα οποία περιλαμβάνουν τις εσωτερικές διαδικασίες της Επιτροπής, την ανάθεση καθηκόντων, θέματα συμβάσεων, τις προτεινόμενες διαδικασίες αξιολόγησης, τα εγχειρίδια αξιολόγησης, την εναρμόνιση και απλούστευση της τεκμηρίωσης (συμπεριλαμβανομένων των εντύπων, πακέτων πληροφοριών, κλπ), τα δίκτυα πληροφόρησης και βοήθειας, την παρακολούθηση και αξιολόγηση έργων, τα στατιστικά συστήματα και τα συστήματα πληροφορικής για τη διαχείριση του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου (συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής υποβολής προτάσεων).

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΤΑ ΤΟΥ 1997 ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 1998

1Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ 4ΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ-ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΚ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ-ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΥΡΑΤΟΜ

22

Τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών..... 22

1. Τηλεματική..... 22

2. Τεχνολογίες επικοινωνιών..... 25

3. Τεχνολογίες πληροφοριών..... 27

Βιομηχανικές τεχνολογίες..... 30

4. Βιομηχανικές τεχνολογίες και τεχνολογίες υλικών..... 30

5. Μετρήσεις και δοκιμές..... 33

Περιβάλλον..... 35

6. Περιβάλλον και κλίμα..... 35

7. Θαλάσσιες επιστήμες και τεχνολογίες..... 38

Βιοεπιστήμες και βιοτεχνολογίες..... 40

8. Βιοτεχνολογία..... 40

9. Βιοϊατρική και υγεία..... 42

10. Γεωργία και αλιεία (συμπεριλαμβάνονται η γεωργική βιομηχανία, οι τεχνολογίες τροφίμων, η δασοκομία, οι υδατοκαλλιέργειες και η αγροτική ανάπτυξη)..... 45

Ενέργεια..... 47

11. Μη πυρηνικές μορφές ενέργειας..... 47

12. Ασφάλεια της πυρηνικής σχάσης..... 50

13. Ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη..... 52

14. Μεταφορές..... 55

15. Στοχοθετημένη κοινωνικο-οικονομική έρευνα..... 58

2Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ 4ΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ-ΠΛΑΙΣΙΟΥ

60

Συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς..... 60

3Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ 4ΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ-ΠΛΑΙΣΙΟΥ

63

Διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων..... 63

4Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ 4ΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ-ΠΛΑΙΣΙΟΥ

66

Τόνωση της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών..... 66

ΚΟΙΝΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΚΚΕΡ).....

68

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ.....

73

ΠΡΩΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ-ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΥΡΑΤΟΜ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

1. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΗΣ

Δραστηριότητες το 1997

Το πρόγραμμα Τηλεματικών Εφαρμογών αποτελεί ερευνητικό πρόγραμμα, το οποίο καθοδηγείται από τον χρήστη με επίκεντρο τις εφαρμογές τεχνολογιών πληροφοριών ή/και επικοινωνιών στην κοινωνία, παρέχοντας, με τον τρόπο αυτό, ορισμένες από τις δομικές μονάδες της κοινωνίας των πληροφοριών της Ευρώπης. Οι δραστηριότητές του είναι συναφείς με ένα φάσμα άλλων ευρωπαϊκών πολιτικών σε τομείς όπως οι μεταφορές, η υγεία και η εκπαίδευση. Κατά τα τέλη του 1997, το πρόγραμμα τηλεματικών εφαρμογών διαχειριζόταν συνολικά 500 περίπου έργα, από τα οποία πάνω από 450 ήταν έργα επιμερισμένης δαπάνης.

Κατά τη διάρκεια του έτους υπογράφηκαν συμβάσεις μετά από τρεις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων: κατά την τέταρτη γενική πρόσκληση υπογράφηκαν συμβάσεις για 179 νέα έργα, από τα οποία τα 140 ήταν έργα επιμερισμένης δαπάνης· κατά την πρόσκληση που αφορούσε τις ολοκληρωμένες εφαρμογές ψηφιακών χώρων (IADS), υπογράφηκαν 21 νέες συμβάσεις, από τις οποίες 11 ήταν έργα επιμερισμένης δαπάνης· κατά την κοινή πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τα εκπαιδευτικά πολυμέσα (EMM), η οποία κάλυπτε 6 προγράμματα (Τηλεματικές εφαρμογές, ESPRIT, στοχοθετημένη κοινωνικοοικονομική έρευνα, ΔΕΔ-Τηλεπικοινωνίες, Leonardo da Vinci και Σωκράτης), υπογράφηκαν συμβάσεις για 29 νέα έργα, από τα οποία 25 ήταν έργα επιμερισμένης δαπάνης. Η πέμπτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων στον τομέα “Ερευνητικά δίκτυα” είχε ως αποτέλεσμα την υπογραφή σύμβασης για ένα νέο πρόγραμμα επιμερισμένης δαπάνης το 1998. Μία κοινή πρόσκληση υποβολής προτάσεων δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβριο του 1997 από το πρόγραμμα για τις μεταφορές μαζί με τον τομέα των “Τηλεματικών εφαρμογών για τις μεταφορές”.

Το διάστημα μεταξύ της προθεσμίας για την υποβολή των προτάσεων και της υπογραφής της πλειονότητας των συμβάσεων μειώθηκε σε 5 ημερολογιακούς μήνες (επτά μήνες το 1996). Η σημαντική αυτή βελτίωση επιτεύχθηκε χάρη στο συνδυασμό μίας αποτελεσματικής διαδικασίας αξιολόγησης και της χρήσης μίας διαδικασίας υποβολής προτάσεων δύο σταδίων, που περιελάμβανε την υποβολή προκαταρκτικών προτάσεων και πλήρων προτάσεων. Κατά το 1997, επίσης, σημειώθηκε μείωση της υπερκάλυψης των δυνατοτήτων χρηματοδότησης του προϋπολογισμού σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη. Εξάλλου, υπήρξε τάση για επιλογή μεγαλύτερων έργων (ειδικότερα, η δραστηριότητα IADS περιλαμβάνει έργα με κοινοτική συμβολή που ανέρχεται σε 4,5 εκατ. ECU κατά μέσο όρο, γεγονός το οποίο αντικατοπτρίζει τη διατομεακή φύση της πρωτοβουλίας αυτής.).

Κατά τη δεύτερη ετήσια τεχνική επισκόπηση των έργων, 261 ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες συνεργάστηκαν για τη διενέργεια τεχνικού ελέγχου σε 355 έργα, 30 από τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο εμπεριστατωμένου ελέγχου.

Η ετήσια έκθεση παρακολούθησης τόνισε τις βελτιώσεις όσον αφορά την αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαχείρισης του προγράμματος κατά τη διάρκεια του 1997, τη συνέπεια της επιλογής των έργων προς τους αρχικούς στόχους και το πρόγραμμα εργασιών, τη συνέπεια των δραστηριοτήτων διάδοσης, και τη στάθμιση των δεικτών εκροών που είναι κατάλληλοι για τους διάφορους τομείς.

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

100.000 Ευρωπαίοι με σοβαρά προβλήματα κινητικότητας θα δουν την ποιότητα ζωής τους να βελτιώνεται και θα αποκτήσουν μεγαλύτερη ανεξαρτησία χάρη στην ανάπτυξη από το Focus ενός έργου για μία τυποποιημένη μέθοδο εξοπλισμού αναπηρικών καροτσίων με διάφορα βοηθητικά εξαρτήματα. Το έργο TEST AB, το οποίο παρέχει πρόσβαση σε τυφλούς και αναγνώστες με προβλήματα όρασης σε καταλόγους βιβλιοθηκών και έγγραφα, επέδειξε τις υπηρεσίες του σε 25 χώρους δοκιμών το 1997.

Η παρακολούθηση της ποιότητας του αέρα έχει θεμελιώδη σημασία για την ανθρώπινη υγεία και ευημερία. Το έργο EMMIA ανέπτυξε ένα αποτελεσματικό τηλεματικό σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης με σκοπό την παροχή προβλέψεων ατμοσφαιρικής ρύπανσης σε εικοσιτετράωρη και σαρανταοκτάωρη βάση με σκοπό τη λήψη μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας ή άλλων μέτρων για τη μείωση των κινδύνων.

Συμβολή στους στόχους ΕΤΑ της Κοινότητας

Το πρόγραμμα καλύπτει όλη την αλυσίδα των δραστηριοτήτων ΕΤΑ, από την εφαρμοσμένη έρευνα έως την επίδειξη στους ίδιους τους τόπους εφαρμογής. Αναπτύσσοντας δομοστοιχεία συστημάτων και ειδικές υπηρεσίες, και ενσωματώνοντάς τα σε πλατφόρμες πολλαπλών εφαρμογών, το πρόγραμμα συμβάλλει στην ικανοποίηση των αναγκών της κοινωνίας σε τομείς γενικού ενδιαφέροντος, στην ανταγωνιστικότητα των αντίστοιχων βιομηχανιών και υπηρεσιών, καθώς επίσης και στην εφαρμογή των λοιπών σχετικών πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 1997, έργα τα οποία επιλέγησαν από τις δύο πρώτες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων εισήλθαν στη φάση επίδειξης, γεγονός το οποίο θα παράσχει προκαταρκτικές ενδείξεις αναφορικά με τις επιπτώσεις, στην πράξη, των αποτελεσμάτων σε σημαντικούς κοινωνικοοικονομικούς στόχους, όπως, π.χ., η απασχόληση, η τόνωση της αγοράς ή η συνοχή.

Συμβολή στην ενίσχυση των επιστημονικών και τεχνολογικών (Ε&Τ) βάσεων της βιομηχανίας και στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας

Τα αποτελέσματα των έργων λαμβάνουν τη μορφή πρωτοτύπων συστημάτων και υπηρεσιών τηλεματικής, που περιλαμβάνουν διάφορους εξοπλισμούς, αλγορίθμους και εργαλεία λογισμικού, με σκοπό να δοθούν στους υποψήφιους χρήστες καινοτόμες τεχνικές λύσεις που ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις προσδοκίες τους. Το πρόγραμμα ενισχύει τις τεχνολογικές βάσεις της ευρωπαϊκής βιομηχανίας (35% του συνόλου των συμμετεχόντων) επιτρέποντας, με τον τρόπο αυτό, στις εταιρείες υλισμικού, λογισμικού και υπηρεσιών να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους στις αναδυόμενες αγορές εφαρμογών και υπηρεσιών πολυμέσων. Η ενίσχυση της διάρθρωσης των διαφόρων κύκλων χρηστών και η ταχύτερη αξιοποίηση των αποτελεσμάτων ΕΤΑ προωθείται σημαντικά διαμέσου της συμμετοχής των χρηστών σε όλες τις φάσεις του κύκλου του έργου.

Μία σημαντική καινοτομία όσον αφορά το πρόγραμμα το 1997 ήταν η έναρξη 11 έργων επίδειξης μεγάλης κλίμακας για τις ολοκληρωμένες εφαρμογές ψηφιακών χώρων. Τα έργα αυτά θα σχεδιάσουν, θα εφαρμόσουν, θα δοκιμάσουν και θα αξιολογήσουν ψηφιακές πλατφόρμες συνεργασίας με σκοπό να στηρίξουν και να αναπτύξουν περαιτέρω ένα ευρύ φάσμα πολυγλωσσικών και διατομεακών υπηρεσιών. Στόχος των έργων είναι η διασφάλιση πρόσβασης ενός σημείου σε ένα ευρύ φάσμα δημοσίων και ιδιωτικών υπηρεσιών προωθώντας, έτσι, την ικανότητα της βιομηχανίας να παρέχει συναφείς υπηρεσίες για την κοινωνία των πληροφοριών του 21ου αιώνα.

Συμβολή σε άλλες κοινοτικές πολιτικές

Το 1997, η πλειονότητα των έργων του προγράμματος τηλεματικών εφαρμογών εισήλθε στη φάση επίδειξης στους ίδιους τους τόπους εφαρμογής με ένα μεγάλο αριθμό χρηστών. Έτσι, τα έργα θα επηρεάσουν άμεσα τη διαμόρφωση της κοινωνίας των πληροφοριών και την αξιοποίηση του ευρωπαϊκού προτύπου κοινωνίας.

Η κοινή πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τα εκπαιδευτικά πολυμέσα στηρίζει άμεσα τις εκπαιδευτικές πολιτικές της Κοινότητας, όπως περιγράφονται στη Λευκή Βίβλο για την εκπαίδευση, αναπτύσσοντας υπηρεσίες πολυμέσων που παρέχουν ισότιμη πρόσβαση σε μία εκπαίδευση υψηλής ποιότητας, ανεξάρτητα από τον τόπο στον οποίο ζουν οι μαθητές. Εξάλλου, τα έργα στον τομέα των βιβλιοθηκών παρέχουν νέους τρόπους πρόσβασης σε τεράστιες πηγές γνώσεων που παραδοσιακά βρίσκονταν σε βιβλιοθήκες, μουσεία και πινακοθήκες.

Το έργο "SAVE" δημιούργησε ένα πρωτότυπο "ασφαλούς" αυτοκινήτου, το οποίο μπορεί να παρακολουθεί την κατάσταση του οδηγού και να αναλαμβάνει διορθωτική δράση εάν είναι απαραίτητο. Μπορεί να περιορίσει τα οδικά ατυχήματα έως 30%. Περαιτέρω θέματα ατυχημάτων θα σωθούν χάρη στην ανάπτυξη από το πρόγραμμα HEC TOR ενός τηλεματικού συστήματος επικοινωνίας, το οποίο συνδέει τον τόπο του ατυχήματος, διαμέσου ενός ασβενοφόρου, άμεσα προς τις μονάδες εντατικής παρακολούθησης, έτσι ώστε οι πρώτες βοήθειες να μπορούν να κατευθύνονται άμεσα από τους ειδικούς συμβούλους.

Οι αστυνομικές δυνάμεις και οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης σε όλη την Ευρώπη μπορούν τώρα να καταπολεμούν αποτελεσματικότερα τη διασυνοριακή εγκληματικότητα και απάτη χάρη σε ένα πολυγλωσσικό σύστημα επικοινωνίας που ανέπτυξε το έργο LINGUANET, και το οποίο παρέχει απλές μορφές μετάφρασης κατά περίπτωση. Έχουν αναφερθεί πολλές περιπτώσεις πρακτικών αποτελεσμάτων, όπως, π.χ., ο εντοπισμός κλεμμένων αυτοκινήτων, η ματαίωση απαγωγών και συλλήψεις που σχετίζονται με ναρκωτικά.

Οι πολιτικές απασχόλησης στηρίζονται χάρη στη συνδυασμένη προσπάθεια έργων, καθώς νέες υπηρεσίες έχουν εισέλθει στη φάση πρωτοτύπου και δημιουργούνται νέες δυνατότητες απασχόλησης. Οι πολιτικές απασχόλησης στηρίζονται άμεσα από έργα στους τομείς διοίκησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης, τα οποία στηρίζουν την τηλεργασία και τη βελτιωμένη πληροφόρηση των ανέργων και των εργοδοτών.

Έργα στους τομείς της υγείας, των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των ηλικιωμένων, ενισχύουν άμεσα τις πολιτικές που αφορούν την ποιότητα της ζωής των πολιτών. Έργα επιδεικνύουν σήμερα εφαρμογές οι οποίες θα προσφέρουν καλύτερη ποιότητα ζωής στα άτομα που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές παρέχοντας πρόσβαση σε διαγνωστικές υπηρεσίες εξ αποστάσεως και αναπτύσσοντας “έξυπνες κάρτες” του ιστορικού των ασθενών που θα καταστήσουν τη διακίνηση των πολιτών ασφαλέστερη και ευκολότερη.

Στον τομέα των μεταφορών, τα έργα αφορούν όλους τους τρόπους μεταφορών (οδικές, σιδηροδρομικές, εναέριας, εσωτερικές πλωτές και θαλάσσιες, πολλαπλών μέσων) και άρχισαν να καταδεικνύουν τη δυνατότητα των τηλεματικών εφαρμογών να βελτιώσουν τις υποβαθμιζόμενες συνθήκες μεταφορών αυξάνοντας την αποδοτικότητα των δικτύων, βελτιώνοντας την ασφάλεια των ταξιδιωτών και μειώνοντας τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Οι πολιτικές για ένα καλύτερο περιβάλλον στηρίζονται με εφαρμογές που αναπτύσσονται στον τομέα του περιβάλλοντος χάρη για καλύτερη παρακολούθηση του περιβάλλοντος και πρόβλεψη της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, το νερό ή το έδαφος.

Τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα τα οποία ομιλούν διαφορετικές γλώσσες ή τα εμπόδια μεταξύ του ανθρώπου και της μηχανής εξαλείφονται προοδευτικά χάρη στη γλωσσική τεχνολογία και τη μηχανική των πληροφοριών. Δράσεις στους τομείς αυτούς παρέχουν συστήματα με δυνατότητα χρήσης ένα ευρύ φάσμα επιχειρηματικών και κοινωνικών εφαρμογών για την αντιμετώπιση σύνθετων θεμάτων, όπως για παράδειγμα πολυγλωσσικό λογισμικό και διεπαφές υπηρεσιών, αλληλεπίδραση ανθρώπου-υπολογιστή, διαπροσωπική επικοινωνία διαμέσου τεχνολογίας, διευκόλυνση της πρόσβασης, χρηστικότητα, και πληροφοριακό περιεχόμενο πολυμέσων.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Το 1998, οι δραστηριότητες του προγράμματος θα εστιασθούν έντονα στη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των έργων. Μία πρώτη προσπάθεια στην κατεύθυνση αυτή θα είναι μία σημαντική διάσκεψη και έκθεση τον Φεβρουάριο στη Βαρκελώνη, η οποία θα προωθήσει τα πρώτα αποτελέσματα των έργων και θα προβάλει τη συμβολή τους στην κοινωνία των πληροφοριών. Την εκδήλωση αυτή θα ακολουθήσουν ειδικές διασκέψεις ανά τομέα, εκδόσεις και διάδοση των αποτελεσμάτων στο WWW με στόχο την προώθηση των αποτελεσμάτων του προγράμματος.

Ένας ολοένα και αυξανόμενος αριθμός ευρωπαϊκών ερευνητικών έργων και σημαντικών χρηστών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως, π.χ., υπεύθυνοι για τη χάραξη της πολιτικής στους τομείς της ανάπτυξης και της απασχόλησης, υιοθετούν ένα ιδιαίτερα ευέλικτο και ισχυρό μέσο που ανέπτυξε το έργο C3orWWW ως υποδομή για τη συλλογική εργασία του. Έτσι συγκεντρώνει μία συλλογή συνεταιρικών εργασιών και υπηρεσιών, η οποία έχει ενσωματωθεί σε μία αναβαθμισμένη έκδοση του λεγόμενου πυρήνα BSCW, ο οποίος έχει ήδη εγκατασταθεί σε πάνω από 200 ιστοχώρους σε όλο τον κόσμο.

2. ΠΡΟΗΓΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ACTS)

Δραστηριότητες το 1997

Η υλοποίηση του προγράμματος ACTS έχει πλέον ολοκληρωθεί. Μετά την τρίτη και τελευταία πρόσκληση υποβολής προτάσεων το 1997, λήφθηκε η απόφαση για τη στήριξη 89 περαιτέρω έργων, χάρη στην οποία ενισχύονται οι εργασίες σε καίριους στρατηγικούς τομείς, όπως για παράδειγμα οι υπηρεσίες Internet υψηλής ταχύτητας, προηγμένες οπτικές επικοινωνίες, και τεχνολογικές εξελίξεις "ενδιαμέσων" που θα καταστήσουν ευκολότερη την αναζήτηση πληροφοριών.

Η διαλειτουργικότητα και η τυποποίηση πάντοτε ήταν βασικά θέματα της ΕΤΑ στον τομέα των επικοινωνιών της ΕΕ. Το 1997, η παγίωση της συνεργασίας όσον αφορά την ανάπτυξη κοινών κατευθυντηρίων γραμμών για τις προηγμένες υποδομές και την ανάπτυξη των υπηρεσιών ενίσχυσε περαιτέρω την ηγετική θέση της Ευρώπης σε βασικούς τομείς. Εξάλλου, οι εργασίες του προγράμματος ACTS υποστήριξαν την ανάπτυξη ευρύτερης συναίνεσης στους τομείς του ηλεκτρονικού εμπορίου, της πρόσβασης στην πολιτιστική κληρονομιά με πολυμέσα και των νέων μεθόδων εργασίας.

Η κριτική επισκόπηση κάθε έργου στο πλαίσιο ενός ετήσιου τεχνικού ελέγχου αποτέλεσε, για μια άλλη φορά, αφενός πολύτιμο μέσο που έδωσε τη δυνατότητα στα έργα να επαναπροσανατολίσουν τις εργασίες τους σε ένα τεχνικό και ρυθμιστικό περιβάλλον που μεταβάλλεται ταχύτατα, και αφετέρου παράγοντα διασφάλισης ενός υψηλού επιπέδου ευρωπαϊκής "προστιθέμενης αξίας" για τις δημόσιες επενδύσεις.

Συμβολή στους στόχους ΕΤΑ της Κοινότητας

Ενίσχυση της τεχνολογικής και επιστημονικής βάσης της Ευρώπης:

Χάρη σε μία δεκαετία συνεργασίας στον τομέα των τεχνολογικών εξελίξεων, σε συνάρτηση με συμφωνίες σχετικά με κοινές προδιαγραφές και πρότυπα, η ευρωπαϊκή βιομηχανία διαθέτει ισχυρή βάση και κατέχει ηγετική θέση όσον αφορά τις παγκόσμιες εξελίξεις σε πολλούς βασικούς τομείς. Όλοι οι σημαντικοί φορείς τηλεπικοινωνιών της Ευρώπης, οι κατασκευαστές εξοπλισμού και οι σημαντικότεροι φορείς μεταδόσεων και καλωδιακής τηλεόρασης συνεργάζονται στο πρόγραμμα ACTS. Το 1997, στη συλλογική τους εργασία συμμετείχαν περισσότερες από χίλιες άλλες εταιρείες και πανεπιστήμια και αναπτύχθηκαν εταιρικές σχέσεις με οργανισμούς σε 23 άλλες χώρες εκτός της ΕΕ.

Ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας:

Το 1997, η πρώτη αξιολόγηση του οφέλους από τη συμμετοχή στο πρόγραμμα ACTS έδειξε ότι πάνω από το ήμισυ των έργων έχει ήδη βελτιώσει την ανταγωνιστική θέση των εταιρών παγκοσμίως. Η συμμετοχή στην ΕΤΑ της ΕΕ φαίνεται ότι συμβάλλει επίσης στην ταχύτερη ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών (έχουν αναπτυχθεί σήμερα περισσότερα από 400 νέα συστήματα και δομοστοιχεία) στη μείωση του επενδυτικού κινδύνου και στην καλύτερη εστίαση των επιχειρηματικών στρατηγικών. Έχουν ήδη δημοσιευθεί περισσότερες από 1.300 τεχνικές μονογραφίες, έχουν πραγματοποιηθεί πάνω από 345 συμβολές σε φορείς τυποποίησης και έχουν καταχωρηθεί πάνω από 40 νέα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Προηγμένα οπτικά δίκτυα επικοινωνίας πολλαπλών μηκών κύματος θα παράσχουν την υποδομή για την εκρηκτική ανάπτυξη στους τομείς των υπηρεσιών Internet και επικοινωνίας δεδομένων.

Η συμφωνία για τις κοινές προδιαγραφές του Παγκόσμιου Συστήματος Κινητών Τηλεπικοινωνιών (UMTS) θα καταστήσει δυνατή την ταχεία και συνεκτική ανάπτυξη της αγοράς στην Ευρώπη και αλλού.

Ένας σημαντικός καρπός της συνεργασίας στον τομέα των προηγμένων τεχνολογιών και υπηρεσιών επικοινωνιών υπήρξε η ομόφωνη βιομηχανική συμφωνία όσον αφορά τις προδιαγραφές της επόμενης γενιάς κινητών επικοινωνιών πολυμέσων: το σύστημα UMTS (Παγκόσμιο Σύστημα Κινητών Επικοινωνιών). Η συμφωνία αυτή, που επιτεύχθηκε χάρη στις μακρές και εμπειριστατωμένες αναλύσεις έργων των προγραμμάτων RACE και AC'TS, θα διασφαλίσει στις ευρωπαϊκές βιομηχανίες ευνοϊκές συνθήκες εκκίνησης όσον αφορά την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη των Ευρωπαίων πολιτών όσον αφορά τη διασυννοριακή χρήση και την μακροπρόθεσμη αξία των νέων επενδύσεων.

Εξίσου σημαντικά επιτεύγματα σημειώθηκαν όσον αφορά τα κοινά πρότυπα ψηφιακού βίντεο/τηλεόρασης και την κωδικοποίηση εικόνας που χρησιμοποιούνται σήμερα ευρύτατα στο Internet.

Τόνωση της ανάπτυξης και της απασχόλησης:

Οι τομείς των τηλεπικοινωνιών και ραδιοηλεκτρονικών εκπομπών συνέχισαν να αναπτύσσονται με ρυθμό άνω του 8% ετησίως το 1997, δηλαδή με ένα ρυθμό που είναι σημαντικά ανώτερος από τον ρυθμό ανάπτυξης του συνόλου της οικονομίας. Εξάλλου, η ευρύτερη χρήση νέων συστημάτων επικοινωνιών συμβάλλει στην ανάπτυξη και την απασχόληση στο σύνολο της οικονομίας. Η ΕΤΑ στον τομέα των προηγμένων τεχνολογιών και υπηρεσιών επικοινωνιών συμβάλλει άμεσα στη δημιουργία νέων μορφών ασφαλούς ηλεκτρονικού εμπορίου και στη διεύρυνση των ευκαιριών απασχόλησης προσφέροντας νέους τρόπους εργασίας και, ειδικότερα, νέες μορφές τηλεεργασίας. Οι εξελίξεις αυτές βρίσκονται σήμερα στο επίκεντρο των ευρωπαϊκών και εθνικών στρατηγικών υπέρ της απασχόλησης και της καινοτομίας των μικρών επιχειρήσεων.

Ο δεσμός μεταξύ της αειφόρου ανάπτυξης και της ανάδυσης της κοινωνίας των πληροφοριών ενισχύθηκε το 1997 χάρη σε πρωτοβουλίες του Φόρουμ της Κοινωνίας των Πληροφοριών και του προγράμματος AC'TS. Μία ομάδα 16 έργων συνδύασε τις προσπάθειές της για την προώθηση της χρήσης νέων συστημάτων επικοινωνιών διαμέσου κοινών κατευθυντήριων γραμμών με σκοπό την ιεαφορία.

Στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου, οι κοινές κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με τη διαλειτουργικότητα και την προστασία του καταναλωτή, οι οποίες δημοσιεύθηκαν το 1998, στηρίζονται άμεσα στη συνεργασία εντός του προγράμματος-πλαίσιο ACTS. Η συμφωνία αυτή θα ενισχύσει περαιτέρω την ενιαία αγορά και θα προωθήσει την ταχύτερη επικράτηση της χρήσης των νέων επιχειρηματικών πρακτικών από τις ΜΜΕ με συνακόλουθα οφέλη για την απασχόληση.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Τον Ιανουάριο του 1998 διενεργήθηκε σημαντικός τεχνικός έλεγχος όλων των έργων ACTS. Τούτο προλεαίνει το έδαφος τόσο για τον επαναπροσανατολισμό ορισμένων εργασιών όσο και για τη δρομολόγηση των νέων έργων που επελέγησαν μετά την πρόσκληση υποβολής προτάσεων το 1997. Συνεπώς, οι αναλήψεις υποχρεώσεων για πόρους του προϋπολογισμού θα ολοκληρωθούν στα μέσα του 1998 και οι προσπάθειες θα εστιασθούν στη μεγιστοποίηση του οφέλους που προκύπτει από τα αποτελέσματα και στη διασφάλιση της ομαλής μετάβασης στο σκέλος τουδου Προγράμματος-Πλαισίου που αφορά την κοινωνία των πληροφοριών.

Η συνεργασία με οργανισμούς στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη θα ενισχυθεί σημαντικά με τα νέα έργα το 1998. Εξάλλου, συμφωνίες επιστημών και τεχνολογιών με το Ισραήλ και τις ΗΠΑ θα προωθήσουν την αυξανόμενη συνεργασία με σημαντικές εταιρείες στις εν λόγω χώρες.

Η ψηφιακή τηλεόραση και οι υπηρεσίες βίντεο του Internet θα δημιουργήσουν νέες ευκαιρίες για την ευρωπαϊκή δημιουργικότητα με μία ενιαία δέσμη τεχνικών προτύπων που στηρίζει την ταχεία ανάπτυξη της αγοράς.

Οι νέοι τρόποι εργασίας και το ηλεκτρονικό εμπόριο προσφέρουν νέες ευκαιρίες για εκατομμύρια Ευρωπαίων και μικρές επιχειρήσεις. Το 1998, το ACTS στηρίζει περισσότερες από 500 βασικές δοκιμές.

3. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ (ESPRIT)

Το ESPRIT προώθησε τις εξελίξεις τόσο σε επίπεδο ETA όσο και σε επίπεδο χρήσης των τεχνολογιών πληροφοριών (ΤΠ) και συνέχισε, με τον τρόπο αυτό, τη συμβολή του στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του συνόλου της ευρωπαϊκής βιομηχανίας. Εκτός από την έμφαση που δόθηκε στην ανάντη διασύνδεση των χρηστών και των προμηθευτών, η επιλογή των δραστηριοτήτων καθοδηγήθηκε από τις προοπτικές βιομηχανικής εφαρμογής. Στα έργα ΕΤΑ ενσωματώθηκαν συνοδευτικές δραστηριότητες με βασικό στόχο την προώθηση της επικράτησης της χρήσης (take-up) των ΤΠ σε ένα ευρύτερο φάσμα τομέων.

Δραστηριότητες το 1997

Δημοσιεύθηκαν 3 νέες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων με βάση ένα πρόγραμμα εργασιών το οποίο ενημερώνεται σε ετήσια βάση. Ο στόχος του είναι διττός: συνεκτίμηση των πλέον επίκαιρων δεδομένων σχετικά με την τεχνολογική και βιομηχανική εξέλιξη και υιοθέτηση μίας νέας θεματικής προσέγγισης. Τούτο δίνει τη δυνατότητα αφενός να υπερβληθεί ένας ορισμένος διαχωρισμός που οφείλεται σε μία προσέγγιση ανά τεχνολογικό τομέα, και αφετέρου να εστιαστούν οι προσπάθειες στην απάντηση που πρέπει να δοθεί σε καίρια θέματα, όπως για παράδειγμα: το ηλεκτρονικό εμπόριο, η κινητικότητα, η πρόσβαση στις πληροφορίες και οι διεπαφές, η μαθητεία και η κατάρτιση στη βιομηχανία. Εξάλλου, δημοσιεύθηκαν προσκλήσεις υποβολής προτάσεων από κοινού με το πρόγραμμα για τις βιομηχανικές τεχνολογίες και τεχνολογίες υλικών: μία πρόσκληση για τα ευφυή συστήματα βιομηχανικής παραγωγής (δράση που αποτέλεσε, επίσης, αντικείμενο διεθνούς συνεργασίας) και μία άλλη πρόσκληση στον τομέα της αεροναυπηγικής. Τέλος, στις αντίστοιχες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, τα προγράμματα ACTS και ESPRIT διέθεσαν το καθένα 10 εκατ. ΕCΥ σε θέματα που αφορούν τις δορυφορικές επικοινωνίες. Οι δράσεις αυτές και η παρακολούθηση θεμάτων όπως, για παράδειγμα, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και το Web έδωσαν το έναυσμα για στενότερο συντονισμό των προγραμμάτων.

Το ποσοστό των νέων συμμετοχών υπολογίσθηκε σε 30% περίπου. Στο σύνολο του προγράμματος και για την περίοδο 1994-1997, το ποσοστό επιτυχίας - αναφορικά με το σύνολο αυτών των διαδικασιών - ανέρχεται σε 20% περίπου.

Οι ΜΜΕ (εκ των οποίων 85% απασχολούν λιγότερους από 100 εργαζόμενους) συμμετέχουν στο 75% των έργων, λαμβάνουν το 25% της συνολικής χρηματοδότησης και αντιπροσωπεύουν το 34% του συνόλου των συμμετοχών. Οι μεγάλες επιχειρήσεις λαμβάνουν το 41% της χρηματοδότησης και αντιπροσωπεύουν το 28% των συμμετοχών. Συνχά παρατηρείται μία σχέση "ΜΜΕ-προμηθευτής/μεγάλη επιχείρηση-χρήστης". Εξάλλου, ο αριθμός των επιχορηγήσεων αναγνωριστικής φάσης αυξάνει με βραδύ ρυθμό ανερχόμενος σε 85 συνολικά κατά τα τέλη του 1997.

Στα τέλη του 1997, στο 2% των έργων ESPRIT συμμετείχε οργανισμός που ήταν εγκατεστημένος σε μη κοινοτική χώρα. Όσον αφορά τα ευφυή συστήματα βιομηχανικής παραγωγής, σε 9 από τα 12 έργα συμμετείχε οργανισμός της ΕΕ. Τέλος, το 1997 εγκαινιάσθηκαν 53 νέα έργα INCO (Διεθνής Συνεργασία στην Επιστήμη και την Τεχνολογία) στο τομέα των ΤΠ εκ των οποίων τα 33 με τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη και 12 με μεσογειακές χώρες.

Η βάση δεδομένων πολυμέσων PROSOMA συμπληρώνει τις τομεακές δράσεις διάδοσης και πληροφόρησης. Η βάση αυτή, η οποία καλύπτει τα αποτελέσματα 280 δράσεων του προγράμματος ESPRIT, βρίσκεται σε διαρκή εξέλιξη και

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Η ηλεκτρική κατανάλωση των βασικών στοιχείων των κινητών τηλεφώνων μειώθηκε στο ένα πέμπτο. Εξάλλου, η χρήση μιας πλακέτας πολλαπλών πλινθίων κατέστησε δυνατή νέα σημαντική μείωση του βάρους, των διαστάσεων, και του πάχους.

Τεχνολογικά επιτεύγματα σε θέματα μεγάλης διάστασης και μεγάλης φωτεινότητας για επίπεδες οθόνες με βάση ενεργές μήτρες υγρών κρυστάλλων θα εφαρμοσθούν στην ελαστική τηλεόραση και την τηλεόραση εφημερίδας κοινού για οπίσθια και πρόσθια προβολή.

Η ηλεκτρονική υπογραφή και οι διαπύλες εμπιστευτικότητας και κρυπτογράφιας σημείωσαν μεγάλη πρόοδο. Η αυξανόμενη αυτή ασφάλεια έχει αποφασιστική σημασία για την επιτυχία του ηλεκτρονικού εμπορίου. Τα αποτελέσματα πολλών έργων θα αξιοποιηθούν εμπορικά και στις ΗΠΑ.

πρόκειται να διευρυνθεί σημαντικά το 1998. Είναι προσβάσιμη μέσω δικτύου (<http://www.cordis.lu/esprit/home.html>)· εξάλλου, περιοδικές εκδόσεις (CD-Rom και ταυτόχρονα έντυπο υλικό διατίθεται κατά τη διάρκεια διαφόρων εκδηλώσεων (ιδιαίτερα κατά την ετήσια ευρωπαϊκή διάσκεψη τεχνολογιών πληροφόρησης (EFTC-97)).

Οι βασικές συστάσεις που διατυπώθηκαν κατά την 5ετή αξιολόγηση του προγράμματος και κατά την ετήσια παρακολούθηση είναι οι εξής: συγκέντρωση των προγραμμάτων των πληροφοριών και επικοινωνιών σε ένα ενιαίο πρόγραμμα, επιτάχυνση της διάθεσης των αποτελεσμάτων στην αγορά χάρη στη μείωση, για παράδειγμα, σε 18 μήνες της μέσης διάρκειας των έργων, η οποία σήμερα ανέρχεται σε 25 μήνες, χρηματοδότηση των έργων των νεοσυσταθισών επιχειρήσεων, ανάπτυξη μίας κοινής αντίληψης της ETA και των τάσεων της αγοράς και, τέλος, αύξηση της ευελιξίας, απλούστευση, και επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών.

Συμβολή στους στόχους της κοινοτικής ETA

Ενίσχυση της επιστημονικής και τεχνολογικής βάσης και της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας

Το ESPRIT παρέχει στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις τα μέσα να αποκτήσουν τις απαραίτητες τεχνολογικές δεξιότητες προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η ανταγωνιστικότητά τους χάρη στη συνεργασία 4.210 περίπου επιχειρήσεων και 2.200 ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημιακών ομάδων. Παρέχει, επίσης, τη στήριξη του σε σημαντικές δραστηριότητες ETA σε βασικούς τομείς: τεχνολογία των δομοστοιχείων και υποσυστημάτων, τεχνολογίες λογισμικού, υπολογισμός υψηλών επιδόσεων, ενσωματωμένα συστήματα, διανεμόμενη πληροφορική και δίκτυα, τεχνολογίες για τις διεργασίες επιχειρήσεων και το ηλεκτρονικό εμπόριο, συστήματα πολυμέσων, μικροεπεξεργαστές, ολοκλήρωση στην παραγωγή, καθώς και μακροπρόθεσμη έρευνα.

Το ESPRIT είναι ανοικτό για το σύνολο της βιομηχανίας. Το 60% περίπου των συμμετεχόντων από τη βιομηχανία είναι, στην πράξη, χρήστες, γεγονός το οποίο τονίζει τον χαρακτήρα διάδοσης του προγράμματος στο σύνολο του οικονομικού ιστού. Θα πρέπει να υπενθυμισθεί, για παράδειγμα, ότι τα μικροηλεκτρονικά δομοστοιχεία και οι μικροεπεξεργαστές αντιπροσωπεύουν σήμερα το 20% των ηλεκτρονικών συστημάτων, η παγκόσμια αγορά των οποίων υπολογίζεται να ανέλθει σε 1.160 δις δολάρια το 2000. Σε πολυάριθμους τομείς, έχει ζωτική σημασία να αποκτήσουν οι επιχειρήσεις την ικανότητα εφαρμογής της ιδιαίτερης τεχνογνωσίας που απαιτείται για τα προϊόντα τους σε στοιχεία πυριτίου, τα οποία ενσωματώνουν ταυτόχρονα υλικές και λογισμικές λειτουργίες. Εξάλλου, το ESPRIT έχει μεγάλη δυνατότητα επίδρασης στη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση. Μία μελέτη έδειξε ότι το 80% των 400 συνολικά έργων που αναλύθηκαν έχει δυνατότητα βιομηχανικής εκμετάλλευσης στα 5 έτη που ακολουθούν τις εργασίες. Μία άλλη μελέτη που πραγματοποιήθηκε με ένα μικρό, αλλά αντιπροσωπευτικό, δείγμα έργων στον τομέα του υπολογισμού υψηλών επιδόσεων (HPCN) δείχνει ότι η αναλογία άμεσων αποτελεσμάτων/κοινοτικής χρηματοδότησης είναι μεγαλύτερη από 8 και ότι όσον αφορά τα έμμεσα αποτελέσματα η αναλογία αυτή είναι υψηλότερη από 2,4. Έχει αναγνωρισθεί ευρέως ότι το ESPRIT διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο στην Ευρώπη την εξέλιξη του συνόλου των ΤΠ.

Στηρίζοντας τις εμπειρίες πρώτης χρήσης στον τομέα της μικροηλεκτρονικής (FUSE), βέλτιστης πρακτικής στις τεχνολογίες λογισμικού (ESSI), και την ολοκλήρωση στην παραγωγή και, γενικότερα, τις δραστηριότητες επικράτησης της χρήσης των ΤΠ στο σύνολο των καλυπτόμενων τομέων, το ESPRIT προσφέρει στις επιχειρήσεις όλων των τομέων, και ειδικότερα στις ΜΜΕ,

Ο υπολογισμός υψηλών επιδόσεων αύξησε σημαντικά την αποτελεσματικότητα των συστημάτων οπτικού ελέγχου διαρκούς κίνησης, για παράδειγμα, στη σιδηροδρογική ή κλωστοϋφαντουργική βιομηχανία, για τον αυτοματισμό της ταξινόμησης ή της ταχυδρομικής διαβίβασης. Εξάλλου, το βραβείο των νέων Γερμανών επιχειρηματιών απονεμήθηκε σε συμμετέχοντα στο ESPRIT για ένα σύστημα αυτόματης ταξινόμησης των κόκκων καφέ και άλλων φρούτων που εξάγονται σήμερα σε πολυάριθμες χώρες.

Ένα σύστημα μεταπαραγωγικής επεξεργασίας πολυμέσων που καθιστά δυνατή τη μετατροπή όλων των μορφών εγγραφής διατέθηκε στην αγορά τον Μάρτιο του 1998. Στο σύστημα αυτό, το οποίο φαίνεται ότι δεν έχει ανταγωνιστή στην αγορά, έχουν ήδη απονεμηθεί πολλά διεθνή βραβεία.

Ένα ευφυές ρομποτικό σύστημα αυτοματοποίησης της οδοποιίας και τοιχοποιίας εφαρμόζεται σε πολλά ευρωπαϊκά εργοτάξια με αποτέλεσμα σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας και της ποιότητας.

συγκεκριμένα μέσα προκειμένου να αυξήσουν τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητά τους.

Συμβολή στις άλλες κοινοτικές πολιτικές.

Το ESPRIT συμβάλλει στην ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς σε πολλά επίπεδα: όσον αφορά τα γενικά προβλήματα των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, η ιδιαιτερότητα των προβλημάτων λογισμικού και των ΤΠ λήφθηκαν υπόψη αποτελεσματικά και ικανοποιητικά· ενόψει του 2000, μία πρόσφατη ανακοίνωση πραγματεύεται ειδικότερα την καλή λειτουργία των διαμεθοριακών υποδομών όπως, για παράδειγμα, οι τηλεπικοινωνίες, οι μεταφορές, η ενέργεια και οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες· όσον αφορά την μετατροπή των νομισμάτων σε ευρώ, αναπτύχθηκαν μηχανισμοί για τον εντοπισμό των κοινών προβλημάτων και τη δημιουργία ενός πλαισίου για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές.

Το ESPRIT συμβάλλει στην ενίσχυση της συνοχής διαμέσου 521 συμμετοχών, για την περίοδο 1995-1997, οργανισμών που είναι εγκατεστημένοι σε περιοχές του στόχου 1, οι οποίες, για το λόγο αυτό, έχουν πρόσβαση σε περισσότερο από το ήμισυ των εργασιών που εκτελούνται στο πλαίσιο του προγράμματος.

Το ESPRIT εκτελεί όχι μόνο πολυάριθμες δράσεις προηγμένης κατάρτισης σε θεμελιώδη θέματα που κυμαίνονται από τη μικροηλεκτρονική έως τις τεχνολογίες λογισμικού, αλλά συμβάλλει επίσης στη διάδοση της χρήσης του Internet στα σχολεία διαμέσου, για παράδειγμα, των Netd@ys· στηρίζει τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικτύου για τα σχολεία και την ύπαιθρο καθώς και ένα πρότυπο σχέδιο "διαβατηρίου" γνώσεων στον τομέα της πληροφορικής", το οποίο θα καλύψει 100.000 άτομα σε 13 χώρες και θα επεκταθεί στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.

Εξάλλου, πολυάριθμα έργα ESPRIT αναφέρονται στις διάφορες εφαρμογές των ΤΠ στο περιβάλλον: αποτελεσματική διαχείριση καταστάσεων κρίσεως (πυρκαγιές, πλημμύρες), κατάλληλη επεξεργασία των υδάτων σε περίπτωση ρύπανσης που οφείλεται σε ατύχημα, διάφορα προβλήματα εξοικονόμησης ενέργειας και ελέγχου της ρύπανσης, κλπ.

Τέλος, το ESPRIT συμβάλλει στην ανθρωπιστική δράση διαθέτοντας 15 εκατ. ECU περίπου στην ανάπτυξη αποτελεσματικών μεθόδων για την ανίχνευση ναρκών κατά προσωπικού.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Η 11η πρόσκληση υποβολής προτάσεων δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο του 1998. Καλύπτει 3 τομείς του προγράμματος (υπολογισμός υψηλών επιδόσεων, συστήματα ελέγχου τηλεπικοινωνιών, και ολοκλήρωση στην παραγωγή) και διαθέτει προϋπολογισμό 32,4 εκατ. ECU. Η ετήσια διάσκεψη-έκθεση του προγράμματος θα επεκταθεί και σε άλλα προγράμματα των τεχνολογιών των πληροφοριών και επικοινωνιών και θα πραγματοποιηθεί για πρώτη φορά εκτός Βρυξελλών, στη Βιέννη, από τις 30 Νοεμβρίου έως τις 2 Δεκεμβρίου 1998, με την ονομασία "IST '98 Βιέννη"· όπως και το 1997, θα προβληθεί τηλεοπτικά διαμέσου δορυφόρου και στα πλαίσιά της θα διοργανωθούν ειδικές εκδηλώσεις όπως, π.χ., το φόρουμ επενδύσεων και η απονομή του βραβείου ITTA (Ευρωπαϊκό Βραβείο Τεχνολογίας των Πληροφοριών). Ένα σημαντικό μέρος των δραστηριοτήτων του 1998 θα αφιερωθεί στην προετοιμασία του προγράμματος "Τεχνολογίες της κοινωνίας των πληροφοριών" του 5ου ΠΠΕΤΑ.

Χάρη στον επανασχεδιασμό των επιχειρησιακών διεργασιών των αλυσών, χονδρεμπόρων ή λιανοπωλητών, και την αξιοποίηση των ΤΠ και των δορυφορικών επικοινωνιών, αναπτύχθηκε ένα σύστημα, πλειοδοτικής αγοράς από το σκάφος που άλλαξε τις συνθήκες εκμετάλλευσης και διανομής. Το σύστημα αυτό μπορεί να εφαρμοσθεί και σε άλλες δραστηριότητες.

Το έργο ΔΕΛ 34 (σε συνεργασία με τα προγράμματα ITTEMAPIQUE και ACTS) εγκατέστησε διανοδόμενες 34 Mbytes μεταξύ των εθνικών ερευνητικών δικτύων προς όφελος των ερευνητών όλων των κλάδων. Σήμερα, μελετάται η επέκτασή σε 155 Mbytes.

Η αυτόματη ανάγνωση των κινήσεων των γεγνών σε συνάρτηση με την αναγνώριση της ομίλης συνέβαλε στην ανάλυση μιας επιτοκικής εφαρμογής για την προσομοίωση των ηθολογιών και τη διδασκαλία ξένων γλωσσών.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

4. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΛΙΚΩΝ

Δραστηριότητες το 1997

Η κύρια δραστηριότητα το 1997 ήταν η διεκπεραίωση και η διαχείριση των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για έργα ΕΤΑ, θεματικά δίκτυα, και έργα CRAFT, καθώς και η διαπραγμάτευση έργων τα οποία προτάθηκαν για κοινοτική χρηματοδότηση. Ο αριθμός των προτάσεων που παραλήφθηκαν το 1997 παρουσιάζει αύξηση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος: 1140 έργα ΕΤΑ, 156 θεματικά δίκτυα και 840 έργα CRAFT (των δύο τύπων). Το ποσοστό των έργων που αξιολογήθηκαν ευνοϊκά, το οποίο επίσης σημειώνει αύξηση, ανέρχεται αντίστοιχα σε 37%, 55% και 60% περίπου, με χρηματοδοτήσεις της τάξης των 702.554 και 74,6 ECU.

Οι προσπάθειες τόνωσης της βασικής έρευνας απέδωσαν καρπό με τη μορφή επαρκούς ανταπόκρισης από την άποψη του αριθμού και της ποιότητας των προτάσεων, γεγονός το οποίο σημαίνει ότι μπορεί να αναμένεται η απρόσκοπτη επίτευξη των στόχων του έργου (10% του προϋπολογισμού). Εξάλλου, ολοκληρώθηκε ένα σημαντικό στάδιο όσον αφορά την υλοποίηση των θεματικών δικτύων το 1997 με τη δημιουργία άνω του ημίσεως των δικτύων το έτος αυτό.

Οι δράσεις τόνωσης της συμμετοχής των ΜΜΕ σε έργα του τύπου CRAFT που ξεκίνησαν το 1996 είχαν θετικά αποτελέσματα: αύξηση κατά 60% του αριθμού των προτάσεων, μείωση του ποσοστού απόρριψης των προτάσεων σε λιγότερο από 15%, αύξηση του συντελεστή επιλογής κατά περισσότερο από 60% σε σχέση με το 1996. Οι συμβάσεις για τις δράσεις αυτές ανανεώθηκαν το 1997.

Όσον αφορά τα προπαρασκευαστικά και συνοδευτικά μέτρα και τα μέτρα στήριξης, διατέθηκαν 11 εκατ. ECU ειδικότερα για τις διασκέψεις, τις υποτροφίες κατάρτισης και τόνωσης των ΜΜΕ, καθώς και για εργαστήρια προβληματισμού και μελετών, τα οποία οργανώθηκαν για την προετοιμασία του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου. Η 7η διάσκεψη για τις βιομηχανικές τεχνολογίες διοργανώθηκε στην Τουλούζη με θέμα την έννοια της "ευρωπαϊκής έρευνας στην υπηρεσία των πολιτών" και επίκεντρο τρεις τομείς βιομηχανικής έρευνας οι οποίοι έχουν επίδραση στην καθημερινή ζωή: το αστικό περιβάλλον, το εργοστάσιο του μέλλοντος και η αεροναυπηγική. Τρία θέματα τα οποία κατέχουν σημαντική θέση στο 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο.

Η ομάδα συνεχούς παρακολούθησης τόνισε στην έκθεσή της για το 1997 ότι οι δείκτες ποιότητας που χρησιμοποιούνται από το πρόγραμμα αποτελούν πολύ χρήσιμο εργαλείο για τον έλεγχο της επίδοσης και της επίδρασης των έργων. Όσον αφορά την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων, η ομάδα πρότεινε να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην ποσοτικοποίηση των σχεδίων αξιοποίησης και τις οικονομικές προβλέψεις κατά τη διάρκεια της ερευνητικής φάσης.

Συμβολή στους στόχους της κοινοτικής ΕΤΑ

Το πρόγραμμα καλύπτει στόχους όπως, για παράδειγμα, η βιομηχανική ανταγωνιστικότητα, η οικονομική ανάπτυξη, η ποιότητα ζωής, η προστασία του περιβάλλοντος και η ασφάλεια στη βιομηχανία. Τα διεπιστημονικά έργα

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Η ασφάλεια των επιβατών στα τρένα μεγάλης ταχύτητας αποτελεί θεμελιώδη μέριμνα. Μία κοινοπραξία στην οποία συμμετέχουν κατασκευαστές τροχαίου οδικού, ερευνητικά κέντρα και σιδηροδρομικές επιχειρήσεις 4 χωρών της ΕΕ, σχεδίασε έναν νέο τύπο οχήματος το οποίο είναι ανθεκτικό στις παραμορφώσεις των ζωνών που διατίθενται για τους επιβάτες. Έτσι, κατέστη δυνατόν να προταθεί ένα νέο ευρωπαϊκό πρότυπο ασφάλειας.

Χάρη σε μία πρωτότυπη εφαρμογή μίας δέσμης λέιζερ, τα ιστορικά μνημεία, αλλά επίσης και άλλες κατασκευές, μπορούν να καθαρισθούν και στις μικρότερες λεπτομέρειές τους. Οδηγούμενη με οπτικές ίνες, η οπτική δέσμη που εφαρμόζεται με προσυρμωσμένη ένταση, μπορεί να φθάσει σε καθορισμένες μικρές ζώνες και να επενεργήσει σε πολύ περιορισμένα σημεία. Η καινοτομία σέβεται το καθαριζόμενο υλικό και το περιβάλλον. Με την τεχνολογία αυτή, βελτιώνονται η ασφάλεια και οι συνθήκες εργασίας.

υλοποιούνται από κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχουν προμηθευτές, κατασκευαστές, πανεπιστήμια και χρήστες, γεγονός το οποίο διασφαλίζει την εφαρμογή των αποτελεσμάτων στο μεγαλύτερο δυνατό αριθμό βιομηχανιών και χωρών.

Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των έργων που ολοκληρώθηκαν πρόσφατα, η οποία διενεργήθηκε το 1997, τονίζει ότι περισσότερο από τα τρία τέταρτα των συμμετεχόντων στα έργα θεωρούν ότι πέτυχαν πλήρως τους στόχους τους όσον αφορά την ενίσχυση των επιστημονικών και τεχνολογικών βάσεων της βιομηχανίας. Εξάλλου, τα δύο τρίτα από αυτούς θεωρεί ότι τα αποτελέσματα των έργων τους είναι υψηλότερου επιπέδου σε σύγκριση με τη σημερινή τεχνογνωσία χάρη στην ολοκλήρωση των νέων επιστημονικών γνώσεων στις τεχνολογικές εξελίξεις. Η ίδια μελέτη κατέδειξε την οικονομική επίδραση όσον αφορά την πλειονότητα των έργων και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Ειδικότερα, το ήμισυ περίπου των έργων δημιουργούν μία δυνητική οικονομική δραστηριότητα άνω των 5 εκατ. ECU κατά τα 5 έτη που ακολουθούν την υλοποίησή τους. Πιο συγκεκριμένα, τούτο αντιστοιχεί σε ένα συνολικό οικονομικό όφελος 11 δις ECU περίπου για το σύνολο των επιλεγμένων έργων βιομηχανικής έρευνας κατά τη διάρκεια του υλοποιούμενου προγράμματος έναντι κοινοτικής χρηματοδότησης ύψους 1,3 δις ECU.

Τα δύο τρίτα περίπου των έργων που αναλύθηκαν το 1997 δημιούργησαν αποτελέσματα τα οποία μπορούν να έχουν θετική επίδραση στο περιβάλλον: εξοικονόμηση ενέργειας, μείωση της απόρριψης επικίνδυνων προϊόντων, μείωση της ποσότητας των χρησιμοποιηθέντων υλικών. Στο τομέα της υγείας και των συνθηκών εργασίας, οι θετικές συνέπειες που σημειώθηκαν είναι οι εξής: ασφάλεια χρήσης, ποιότητα του εργασιακού περιβάλλοντος, χρησιμοποίηση λιγότερο επικίνδυνων προϊόντων.

Η πρόσφατη ανάλυση των έργων που ολοκληρώθηκαν δείχνει ότι το 36% των έργων προσφέρει προοπτικές άμεσης δημιουργίας θέσεων απασχόλησης από τους εταίρους οι οποίοι αναλαμβάνουν την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων. Το 10% μόνο των έργων θα μπορούσε να έχει αρνητικό αντίκτυπο στον τομέα αυτό. Γενικά, κατά την ολοκλήρωση του προγράμματος, 500 περίπου βιομηχανικοί οργανισμοί θα θέσουν σε εφαρμογή ένα σχέδιο εκμετάλλευσης, το οποίο θα έχει ως συνέπεια την άμεση δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Τα έργα του προγράμματος βιομηχανικών τεχνολογιών και τεχνολογιών των υλικών, ορισμένα από τα οποία μπορεί να διαθέτουν προϋπολογισμό άνω των 10 εκατ. ECU, επιδιώκουν το κριτικό μέγεθος το οποίο απαιτείται προκειμένου να καταπιαστούν με τεχνολογίες στρατηγικής σημασίας για τη βιομηχανία (βλ. παραδείγματα στα πλαίσια) και να επιτύχουν συγκεκριμένα αποτελέσματα, ειδικότερα σε τομείς υψηλής έντασης έρευνας. Για παράδειγμα, η σημασία της οικονομικής πρόκλησης που αποτελεί η τεράστια αύξηση της εναέριας κυκλοφορίας που προβλέπεται κατά την επόμενη δεκαετία είχε ως αποτέλεσμα έντονο ανταγωνισμό μεταξύ των Ευρωπαϊκών και Αμερικανών κατασκευαστών, ουσιαστικό στοιχείο της οποίας είναι η τεχνολογική εξέλιξη.

Το 1997, το πρόγραμμα βιομηχανικών τεχνολογιών και τεχνολογιών των υλικών επέλεξε 30 ερευνητικά έργα σε στρατηγικούς τομείς της ευρωπαϊκής αεροναυπηγικής βιομηχανίας, τα οποία αντιπροσωπεύουν μία κοινοτική συμβολή 85 εκατ. ECU, το ήμισυ της οποίας αφορά αποκλειστικά τις τεχνολογίες που συνδέονται με την αποδοτικότητα των αεροσκαφών, έναν τομέα στον οποίο η έρευνα είναι έντονα ανταγωνιστική. Στα έργα αυτά συμμετέχει η πλειονότητα των ευρωπαϊκών βιομηχανιών του τομέα. Οι ίδιοι πόροι τους, καθώς και οι εθνικοί πόροι που διατίθενται για την ΕΤΑ στην αεροναυπηγική, δεν θα επαρκούσαν για τη διεξαγωγή της απαιτούμενης έρευνας.

Χάρη σε ένα κοινό έργο χημικών και βιορροδενικών βιομηχανιών αναπτύχθηκε μία νέα διεργασία επεξεργασίας των δερμάτων, η οποία αποτρέπει κάθε ρύπανση και εγγυάται, εξάλλου, την παραγωγή δέρματος υψηλής ποιότητας μειώνοντας ταυτόχρονα το κόστος παραγωγής. Το έργο αυτό επιτρέπει στη βιομηχανία να προσαρμοσθεί στους όλο και αυστηρότερους κοινοτικούς κανόνες για την προστασία του περιβάλλοντος διατηρώντας ταυτόχρονα την ανταγωνιστικότητά της.

Το νικελίο, ειδικότερα στα κοσμήματα και τα βραχιόλια, αποτελεί σημαντικό αίτιο εμφάνισης αλλεργικών αντιδράσεων. Σε ένα έργο CRAFT, 15 ΜΜΕ του τομέα της χρυσοχοΐας και 6 ερευνητικοί οργανισμοί ανέπτυξαν μία τεχνολογία η οποία περιορίζει τις αρνητικές συνέπειες του νικελίου, καθώς και νέα κράματα που μπορούν να το αντικαταστήσουν και τα οποία δεν προκαλούν αλλεργίες. Έτσι, συμβιβάζεται η δραστηριότητα των εν λόγω επιχειρήσεων με τη ζήτηση της κοινωνίας για προϊόντα που δεν είναι επιβλαβή για την υγεία.

Το παράδειγμα αυτό δείχνει καθαρά την έννοια της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας που παράγει το πρόγραμμα, ειδικότερα σε τομείς οι οποίοι είναι στρατηγικής σημασίας για την οικονομία της ΕΕ.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Οι δραστηριότητες αξιολόγησης των προτάσεων αφορούν τις ακόλουθες πρωτοβουλίες:

- τις 2 προσκλήσεις υποβολής προτάσεων της 31ης Οκτωβρίου 1997 οι οποίες δημοσιεύθηκαν από κοινού, η μία για το πρόγραμμα "Περιβάλλον και Κλίμα" στον τομέα των υδάτων, και η άλλη για το πρόγραμμα "Τεχνολογίες των πληροφοριών" στη σύνδρομη βιομηχανία του τομέα της αεροναυπηγικής·
- την πρόσκληση υποβολής προτάσεων της 15ης Απριλίου 1997, η οποία δημοσιεύθηκε από κοινού με το πρόγραμμα "Τεχνολογίες των πληροφοριών" στο πλαίσιο της συμφωνίας διεθνούς συνεργασίας ΕΤΑ στον τομέα ευφών συστημάτων βιομηχανικής παραγωγής που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 27 Ιανουαρίου 1997·
- την τεχνολογική τόνωση υπέρ των ΜΜΕ (CRAFT), τα θεματικά δίκτυα, και τα συνοδευτικά μέτρα για τα οποία η προθεσμία υποβολής προτάσεων θα λήξει στις 20 Μαΐου 1998.

Η επιστημονική παρακολούθηση της εκτέλεσης των 823 έργων ΕΤΑ που επελέγησαν από το 1995 θα αποτελέσει, ασφαλώς, σημαντικό τμήμα των δραστηριοτήτων το 1998.

Η προετοιμασία των δραστηριοτήτων του 5ου προγράμματος-πλαίσιο θα αποτελέσει από τη μεριά της σημαντικό έργο. Όπως και το προηγούμενο έτος, θα διοργανωθούν εργαστήρια προβληματισμού και μελετών τα οποία θα παράσχουν τη συμβολή τους στην προετοιμασία του θεματικού προγράμματος "Προώθηση μίας ανταγωνιστικής και αειφόρου ανάπτυξης" του επόμενου προγράμματος-πλαισίου.

Ορισμένες βιομηχανικές διεργασίες εξαρτώνται από την κυμαινόμενη ποιότητα των πρώτων υλών, ενώ η ποιότητα του τελικού προϊόντος πρέπει να είναι σταθερή. Ένα έργο χρησιμοποίησε τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης στην παραγωγή ξύλου και χαρτοπολτού για την πρόγνωση της ποιότητας του τελικού προϊόντος με βάση δεδομένα σχετικά με τις πρώτες ύλες και την κατάσταση της διεργασίας παραγωγής. Χάρη στο έργο αυτό, οι βιομηχανικοί χρήστες μείωσαν δραστικά την κατανάλωση ενέργειας, ύδατος, αμύλου και την ποσότητα καταλοίπων.

Μία νέα βιομηχανική διεργασία επιτρέπει τώρα αισθητή μείωση του κόστους των χημικών προϊόντων που χρησιμοποιούνται για την ανακύκλωση του αλουμινίου. Η τεχνολογία αυτή έχει δοκιμασθεί και θα έχει ως αποτέλεσμα σημαντικά οικονομικά οφέλη τα προσεχή έτη. Οι εταίροι του έργου έχουν ξεκινήσει τη διαδικασία για την απόκτηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

5. ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΟΚΙΜΕΣ

Δραστηριότητες το 1997

Το 1997 αξιολογήθηκαν περισσότερες από 300 προτάσεις, οι περισσότερες από τις οποίες κάλυπταν το θέμα I του προγράμματος "Ευρωπαϊκά προϊόντα ποιότητας" και τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων με επίκεντρο τη στήριξη των κοινοτικών πολιτικών στο χώρο της ευρωπαϊκής τυποποίησης. Συνολικά, η Επιτροπή ενίσχυσε χρηματοδοτικά το 1997 145 έργα με 37 εκατ. ECU.

Οριστικοποιήθηκαν οι ακόλουθες προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων:

Έργα ETA:

Αξιολογήθηκαν 104 προτάσεις της 2ης πρόσκλησης υποβολής προτάσεων σχετικά με το θέμα I του προγράμματος, από τις οποίες εγκρίθηκαν 47. Χρηματοδοτήθηκαν 39 έργα με συνολική κοινοτική συμβολή ύψους 22 εκατ. ECU. Όσον αφορά την 4η και 5η στοχοθετημένη πρόσκληση υποβολής προσφορών, υποβλήθηκαν 62 προτάσεις, από τις οποίες επελέγησαν οι 34. Η Επιτροπή χρηματοδότησε 20 έργα διαθέτοντας συνολικά 8 εκατ. ECU. Αναφορικά με το σύνολο των εν λόγω προτάσεων, το ένα τρίτο τουλάχιστον των συμμετεχόντων (50% MME) προέρχονται από το βιομηχανικό τομέα.

Τεχνολογική τόνωση υπέρ των MME /CRAFT:

Η ανταπόκριση των MME, το 1997, παρουσιάζει σημαντική αύξηση, καθώς αξιολογήθηκαν 86 προτάσεις έναντι 41 το 1996, δηλαδή περισσότερο από διπλάσιες. Η Επιτροπή χρηματοδότησε 35 έργα με ποσό άνω των 2 εκατ. ECU.

Θεματικά δίκτυα και συνοδευτικά μέτρα:

Η μόνιμη ανοικτή πρόσκληση κατέστησε δυνατή τη χρηματοδότηση 17 νέων δικτύων με 2 εκατ. ECU συνολικά, ενώ χρηματοδοτήθηκαν 34 συνοδευτικά μέτρα με ένα συνολικό ποσό μεγαλύτερο από 2 εκατ. ECU.

Συμβολή στους στόχους της κοινοτικής ETA

Το πρόγραμμα συνέβαλε σε πολλές σημαντικές προκλήσεις της κοινοτικής πολιτικής. Η έρευνα που στηρίχθηκε από το πρόγραμμα είχε σημαντική επίδραση στη βιομηχανία, το εμπόριο και την κοινωνία γενικότερα, και τα αποτελέσματά της αποτελούν μέσο υψηλής ποιότητας για την προστασία των καταναλωτών, της υγείας, και της ασφάλειας και του περιβάλλοντος των πολιτών, όπως προκύπτει από τις περιπτώσεις που παρουσιάζονται στα πλαίσια στο δεξιό τμήμα της σελίδας και στα παραδείγματα που ακολουθούν.

Η ευρωπαϊκή βιομηχανία καλλυντικών, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των αντηλιακών κρεμών στη παγκόσμια αγορά, πρότεινε ένα σχέδιο εργασιών για την επαλήθευση της αποτελεσματικότητάς τους κατά της επιβλαβούς υπερϊώδους ακτινοβολίας. Ο τομέας των τηλεπικοινωνιών σκοπεύει να αξιολογήσει με ακρίβεια την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία που εκπέμπουν τα κινητά τηλέφωνα προκειμένου να θεσπίσει πιο αξιόπιστους τρόπους λειτουργίας τους. Τα μέτρα αυτά θα επιτρέψουν να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας χάρη στη διάθεση, στην παγκόσμια αγορά, προϊόντων που έχουν ελεγχθεί και επισημανθεί σύμφωνα με αναγνωρισμένες επιστημονικές μεθόδους. Όσον αφορά τις πρωτοβουλίες για τη στήριξη της τυποποίησης, τα αποτελέσματα μίας μεθόδου δοκιμών για την επαλήθευση της επίδοσης υγρών διαλυτών οι οποίοι είναι "φιλικότεροι" για τη στιβάδα του όζοντος, καθώς και για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικτύου εργαστηρίων αστυνόμευσης, θα προσφέρουν μία αναμφισβήτητη κοινοτική προστιθέμενη αξία δεδομένου ότι τα μέτρα αυτά θα έχουν επίδραση σε βασικούς τομείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Ακουστική θερμομετρία: μέτρηση θερμοκρασιών από 1.000°C έως 1.500°C. Το θερμόμετρο αυτό χρησιμοποιεί κεραμικές ουσίες οι οποίες είναι ανθεκτικές σε υψηλές θερμοκρασίες. Επιτρέπει τη βαθμονόμηση άλλων θερμομέτρων. Επιδείχθηκε έντονο ενδιαφέρον για την καινοτομία αυτή στις ΗΠΑ όπου δεν υπάρχει κανένα παρόμοιο προϊόν στην αγορά. Οι έρευνες συνεχίζονται για ένα θερμόμετρο το οποίο μπορεί να μετρά θερμοκρασίες άνω των 2.000°C. Εξάλλου, η συσκευή αυτή επιτρέπει μία υποφυσιστική πρόοδο στις διεργασίες κατασκευής κεραμικών υλικών (αγορά που εκτιμάται σε 5 εκατ. ECU ετησίως).

Η μέτρηση της παρουσίας καρκινογόνων πολυκυκλικών υδρογονανθράκων στα εσώδιμα έλαια απαιτεί πολύ προηγμένες μεθόδους ανάλυσης, για τις οποίες είναι απαραίτητη η ανάπτυξη υλικών αναφοράς για την επαλήθευση των μετρήσεων. Ένα έργο κατέστησε δυνατή την πιστοποίηση των δύο πρώτων υλικών στον τομέα αυτό. Το επίτευγμα αυτό αφορά 2.000 εργαστήρια ελέγχου τα οποία είναι δυνητικοί χρήστες των εν λόγω υλικών (αγορά η οποία υπολογίζεται σε 2 εκατ. ECU ετησίως).

Εξάλλου, η Επιτροπή έχει τονίσει τα πλεονεκτήματα της τυποποίησης στο έγγραφο εργασίας με τίτλο "Έρευνα και Τυποποίηση" (COM(98)31, Έρευνα και Τυποποίηση, 27/01/98), το οποίο καταρτίστηκε το 1997 και εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 27/01/98. Σκοπός της δράσης είναι να βελτιωθεί η συνεκτίμηση της προτυποποιητικής διάστασης σε ένα αρκετά πρόωμο στάδιο των προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας του 5ου ΠΠΕΑ προκειμένου να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας και να βελτιωθεί η ποιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών προς όφελος του καταναλωτή και των πολιτών.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Θα δοθεί προτεραιότητα στη δρομολόγηση έργων που προέρχονται από προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που δημοσιεύθηκαν το 1997 με στόχο την ανάπτυξη των υποδομών της ευρωπαϊκής μετρολογίας, κυρίως στους τομείς της χημείας και της βιολογίας και την επεξεργασία των μέτρων και των δοκιμών που απαιτούνται από τα τελωνειακά εργαστήρια για την εποπτεία των εμπορευματικών συναλλαγών, τον έλεγχο της συμμόρφωσης της προέλευσης των προϊόντων, την πολιτιστική κληρονομιά, και την ιατροδικαστική.

Τέλος, με την ευκαιρία των 25 ετών του Κοινοτικού Γραφείου Αναφοράς (BCR), προβλέπεται η διοργάνωση, τον Νοέμβριο του 1998, στις Βρυξέλλες, διάσκεψης με τίτλο "Μετρήσεις για το μέλλον", στην οποία θα συμμετάσχουν σημαντικοί παράγοντες της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας μετρολογίας.

Οι πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων το 1998 για την εν λόγω παρέμβαση ανήλθαν σε 43 εκατ. ECU. Οι πιστώσεις αυτές θα επιτρέψουν, μεταξύ άλλων, τη χρηματοδότηση έργων τα οποία εγκρίθηκαν κατά τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που δημοσιεύθηκαν το 1997 καθώς και των έργων της 6ης στοχοθετημένης πρόσκλησης. Για τη χρηματοδότηση των έργων συνεταιριστικής έρευνας (CRAFT) διατίθενται 9 εκατ. ECU. Χρηματοδότηση 3 εκατ. ECU προβλέπεται για την τελευταία δέσμη των θεματικών δικτύων, καθώς και 2 εκατ. ECU για τα συνοδευτικά μέτρα.

Ανίχνευση του σχηματισμού δρόσου στα προστατευτικά γυαλιά: το βασικό αίτιο των εργατικών ατυχημάτων αναφορικά με τα μάτια οφείλεται στο γεγονός ότι οι εργαζόμενοι αφαιρούν τα γυαλιά κατά τη διάρκεια επικίνδυνων εργασιών λόγω του σχηματισμού δρόσου στο εσωτερικό τους. Το έργο ανέπτυξε μία μέθοδο (μικροσκοπική συσκευή λήψης) η οποία επιτρέπει την ανίχνευση των συνθηκών σχηματισμού δρόσου που συνδέονται με το περιβάλλον. Η μέθοδος αυτή θα στηρίξει την οδηγία αριθ. 89/686/ΕΟΚ σχετικά με τον προστατευτικό εξοπλισμό του προσώπου. Το έργο θα συμβάλει στη μείωση του αριθμού των ατυχημάτων. Το κόστος των εν λόγω ατυχημάτων υπολογίζεται σε 220 εκατ. ECU ετησίως.

Νέος αισθητήρας για τη μέτρηση διαρροών αερίων χαμηλού ρυθμού.

Η ανάλυση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης παρουσιάζει ένα περιθώριο λάθους 25% λόγω, βασικά, της έλλειψης αξιοπιστίας των ροομέτρων. Το έργο Milogas ανέπτυξε ένα νέο όργανο, το οποίο χρησιμοποιεί έναν αισθητήρα πυριτίου, ο οποίος κατασκευάστηκε με τεχνικές μικρομηχανικής. Οι βασικές εφαρμογές είναι ο ιατρικός τομέας, η ατμοσφαιρική ρύπανση, η εξορυκτική βιομηχανία ... Η αγορά υπολογίζεται σε 10.000 όργανα τα προσεχή 3 έτη με μοναδιαία τιμή 200 ECU. Το κόστος της έρευνας και της παραγωγής ανέρχεται σε 1 εκατ. ECU.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

6. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑ

Δραστηριότητες το 1997

Οι βασικές δραστηριότητες υλοποίησης το 1997 αναφέρονταν στη δημοσίευση και την αξιολόγηση των τελικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για τη δεύτερη φάση του προγράμματος (1997-1998). Η δεύτερη κύρια πρόσκληση υποβολής προτάσεων που καλύπτει την πλειονότητα των τομέων του προγράμματος μαζί με την πρόσκληση για την επανέναρξη της πρωτοβουλίας ENRICH (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας για την Αλλαγή του Κλίματος του Πλανήτη) οδήγησε τελικά στην επιλογή 306 προτάσεων υψηλής ποιότητας, που συνεπάγονται κοινοτική συμβολή 205 εκατ. ECU, για χρηματοδότηση το 1997 και στις αρχές του 1998. Εντούτοις, τα αποτελέσματα ήταν απογοητευτικά από απόψεως αριθμού και ποιότητας των προτάσεων που υποβλήθηκαν για το θέμα των δυνητικών οργάνων λειτουργίας για τον τομέα των διαστημικών τεχνικών και το πρόγραμμα ENRICH. Στη συνέχεια, δημοσιεύθηκαν προσκλήσεις για τις εν λόγω δραστηριότητες κατά το δεύτερο εξάμηνο του 1997 και σχετικές εκστρατείες ευαισθητοποίησης είχαν ως αποτέλεσμα την υποβολή προτάσεων καλύτερης ποιότητας. Στα μέσα του 1997 δημοσιεύθηκε, επίσης, πρόσκληση για το Κέντρο Γεωσκόπησης (CEO). Αυτές οι νέες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για έργα σχετικά με το διάστημα είχαν ως αποτέλεσμα την επιλογή 32 έργων ETA, με κοινοτική συμβολή ύψους 32 εκατ. ECU, τα οποία θα χρηματοδοτηθούν το 1998 για δραστηριότητες του Κέντρου Γεωσκόπησης και για προαναπτυξιακές μελέτες νέων διαστημικών αισθητήρων σε διάφορους τομείς όπως, π.χ., πυρκαγιές δασών ή παρακολούθηση της βλάστησης.

Βασικές οριζόντιες δραστηριότητες και δραστηριότητες στήριξης συνέχισαν να παρέχουν βασική ενίσχυση για την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων του προγράμματος. Η συντονισμένη εκστρατεία που ανέλαβαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής με τη βοήθεια εθνικών εστιακών σημείων με στόχο την ευαισθητοποίηση των ΜΜΕ αναφορικά με τις ευκαιρίες συμμετοχής σε ETA σε κοινοτικό επίπεδο έχει αρχίσει γνωρίζει μεγάλη και σημαντική ανταπόκριση: οι επιχορηγήσεις αναγνωριστικής φάσης και οι χρηματοδοτήσεις CRAFT που χορηγήθηκαν το 1997 στο πλαίσιο των μέτρων τεχνολογικής τόνωσης ήταν ίσες προς το σύνολο των επιδοτήσεων κατά την πρώτη φάση του προγράμματος (έχουν χορηγηθεί 46 επιχορηγήσεις αναγνωριστικής φάσης και 11 χρηματοδοτήσεις CRAFT). Η βελτίωση του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού, ιδιαίτερα χάρη στη διασφάλιση κατάλληλα καταρτισμένου επιστημονικού προσωπικού για θέματα περιβάλλοντος, συνέχισε να αποτελεί σημείο εστίασης του προγράμματος με τη χρηματοδοτική στήριξη, το 1997, 37 υποτροφιών κατάρτισης (μέχρι σήμερα 72 στο πλαίσιο του προγράμματος), 13 εκπαιδευτικών προγραμμάτων προηγμένων μελετών (22 συνολικά στο πλαίσιο του προγράμματος) και σημαντικού αριθμού εργαστηρίων, σεμιναρίων, και διασκέψεων που διοργανώθηκαν ή χρηματοδοτήθηκαν από το πρόγραμμα.

Μέτρα τα οποία λήφθηκαν το 1997 ήταν η έκδοση ενός νέου εγχειριδίου αξιολόγησης (το οποίο διατίθεται εκ των προτέρων στους υποβάλλοντες πρόταση με στόχο μεγαλύτερη διαφάνεια και αντικειμενικότητα), μία υπηρεσία προκαταρκτικού ελέγχου για τους ενδιαφερόμενους για την υποβολή προτάσεων, καθώς και ο έλεγχος των νέων διαδικασιών αξιολόγησης από ανεξάρτητους παρατηρητές. Οι παρατηρητές, σε γενικές γραμμές, επικρότησαν και ενέκριναν το νέο εγχειρίδιο αξιολόγησης, τις διαδικασίες, και την εφαρμογή τους.

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Το έργο PROVOST προβλέπει τις πιθανότητες βροχοπτώσεων σε επίπεδο πλανήτη. Οι εταίροι σημείωσαν ιδιαίτερη επιτυχία παράγοντας εξαμηνιαίες προβλέψεις του φαινομένου El Niño και των συναφών επιδράσεων σε πλανητικό επίπεδο (π.χ., ξηρές και υγρές συνθήκες).

Στην πρώτη επιστημονική διάσκεψη του ELOISE (Ευρωπαϊκές Μελέτες Αλληλεπίδρασης Ξηράς-Ωκεανού), που πραγματοποιήθηκε τον Μάιο, συμμετείχαν 150 επιστήμονες από 15 έργα. Το Ίδρυμα Γεωφυσικής και Ηλιαντικής Φυσικής καθώς και το Πρόγραμμα Αλληλεπίδρασης Ξηράς-Ωκεανού σε Παράκτιες Ζώνες των ΗΕ αναγνώρισαν το ELOISE ως κοινοτική συμβολή στην έρευνα σχετικά με την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη στις παράκτιες ζώνες.

Η πρώτη "Ευρωπαϊκή διάσκεψη σχετικά με την έρευνα για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς: ευκαιρίες για τις ευρωπαϊκές επιχαρήσεις", (Ρώμη, Δεκέμβριος 1997), παγίωσε τα ευρωπαϊκά δίκτυα που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο κοινοτικών έργων και συνέβαλε στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ στον τομέα αυτό.

Άνω του 80% του συνόλου των προτάσεων της κλάσεως Α και μία ή δύο από όλες τις προτάσεις υψηλής ποιότητας (των κλάσεων Α και Β) χρηματοδοτούνται από τότε που ξεκίνησε το πρόγραμμα - συνολικά μέχρι σήμερα έχουν αξιολογηθεί θετικά για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος 684 έργα ΕΤΑ και συντονισμένες δράσεις. Όμως, ένα ιδιαίτερο πρόβλημα είναι ότι πρέπει να διασφαλισθεί η υποβολή καλών μόνο προτάσεων που να ανταποκρίνονται στους σκοπούς και τους στόχους των προσκλήσεων. Παρά τα λεπτομερή κριτήρια αξιολόγησης που καθορίζονται στο νέο εγχειρίδιο αξιολόγησης, τις υπηρεσίες προκαταρκτικού ελέγχου που προσφέρει η Επιτροπή, και την ενθάρρυνση των υποψηφίων συμμετεχόντων να αυτοαξιολογήσουν τις προτάσεις τους πριν την υποβολή, περισσότερο από το ήμισυ των προτάσεων που αξιολογήθηκαν το 1997 δεν ανταποκρίνονταν στα κριτήρια επιστημονικής και τεχνικής ποιότητας και διαχείρισης έργου. Για την προετοιμασία και αξιολόγηση των προτάσεων διατίθενται σημαντικοί πόροι και όλοι οι συντελεστές ΕΤΑ, συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών και εθνικών εστιακών σημείων, των δίκτυα διάδοσης πληροφοριών σχετικά με το πρόγραμμα και των κρατών-μελών - πρέπει να αποθαρρύνουν την υποβολή προτάσεων χαμηλής ποιότητας.

Συμβολή στους κοινοτικούς στόχους ΕΤΑ

Συμβολή στην ενίσχυση των επιστημονικών και τεχνολογικών βάσεων της βιομηχανίας και της ανταγωνιστικότητας: πολλές εκροές του προγράμματος προσφέρουν μεγάλες δυνατότητες συνεπακόλουθης εφαρμογής και ανάπτυξης με σκοπό την αξιοποίηση σε παγκόσμιο επίπεδο, ειδικότερα όσον αφορά τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες και την αειφόρο ανάπτυξη. Ανακαλύπτονται θύλακες υψηλής βιομηχανικής συμμετοχής σε τομείς που θεωρούνται ότι έχουν αμεσότερη συνάφεια με τη βιομηχανία όπως, για παράδειγμα, οι περιβαλλοντικές και διαστημικές τεχνολογίες, όπου στα επιλεγέντα για χρηματοδότηση μέχρι σήμερα έργα συμμετέχουν ένας ή περισσότεροι βιομηχανικοί εταίροι, συμπεριλαμβανομένων μίας ή περισσότερων ΜΜΕ σε άνω των 44% των έργων. Σχεδόν το ένα τέταρτο του συνόλου των συμμετεχόντων που χρηματοδοτήθηκαν στους τομείς αυτούς είναι βιομηχανικοί εταίροι (13% ΜΜΕ).

Συμβολή σε άλλες κοινοτικές πολιτικές: οι υπό διεξαγωγή δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος και η διοργάνωση σειράς σεμιναρίων παρείχαν βασικές εισροές για τις διαπραγματεύσεις του Κιότο όσον αφορά τη Σύμβαση των ΗΕ σχετικά με την κλιματική αλλαγή και θα συνεχίσουν να αποτελούν σημαντική βάση για την προετοιμασία της μεταπαρακολούθησης της Διάσκεψης του Μπουένος Άιρες, ειδικότερα όσον αφορά τις εμπορεύσιμες άδειες και τα θέματα των "υποδοχέων". Το εύρος των έργων εξακολουθεί να παρέχει την ισχυρή επιστημονική βάση που απαιτείται για την ανάπτυξη περιβαλλοντικών πολιτικών, την εφαρμογή του 5ου προγράμματος δράσης στον τομέα του περιβάλλοντος και την προετοιμασία της μεταπαρακολούθησής του. Οι εργασίες που εκτελούνται στο χώρο των διαστημικών τεχνικών του προγράμματος θα παράσχουν, το 1998, τη βάση που απαιτείται για τον εντοπισμό των αναγκών πληροφόρησης στην ΕΕ όσον αφορά τις μελλοντικές επιχειρησιακές αποστολές διαστήματος, για την προετοιμασία του σχεδίου δράσης της Επιτροπής σχετικά με τη δορυφορική γεωσκοπική και για την ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής πολιτικής (με τα κράτη μέλη, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος, και την ευρωπαϊκή οργάνωση για την εκμετάλλευση μετεωρολογικών δορυφόρων) και μίας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την γεωσκοπική (CEOS).

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Οι βασικές δραστηριότητες του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου το 1998 θα επικεντρωθούν γύρω από τις υπόλοιπες ανοιχτές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, ειδικότερα όσον αφορά τη συμπληρωματική χρηματοδότηση

Οι πλημμύρες έχουν αυξηθεί στην Ευρώπη. Η σημαντική συντονισμένη δράση RIBAMOD προσδιόρισε τις βέλτιστες πρακτικές για τη διαχείριση των πεδίων κατακλυσσών.

Όσον αφορά το οικολογικό λογιστικό σύστημα, αναπτύχθηκε μία προσέγγιση ενός εθνικού προϊόντος προσαρμοσμένου στο περιβάλλον για τον προσανατολισμό των στατιστικών και εμπειρικών προτύπων για τη μέτρηση της μελλοντικής οικονομικής - περιβαλλοντικής επίδοσης.

Η τηλεανίχνευση μέσω δορυφόρου βοηθά τις περιφερειακές και εθνικές αρχές να ορίζουν τα όρια των νέων περιοχών οικολογικής προστασίας καθώς και τους διαχειριστές των καθορισμένων βιοτόπων να σχεδιάζουν την ανάπτυξη τους χάρη στη χαρτογράφηση της κάλυψης γης και την παρακολούθηση της υγείας της βλάστησης στις περιοχές τους. Η Ευρώπη σήμερα κατέχει ηγετική θέση διαθέτοντας τεράστια εμπειρία σε έργα του είδους αυτού σε παγκόσμιο επίπεδο.

ύψους 7 εκατ. ECU που αποφασίσθηκε από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την 1η Δεκεμβρίου 1997 για τις δραστηριότητες που αφορούν τα ύδατα, μία περαιτέρω "δότηση" για τα προγράμματα προηγμένων μελετών, τον τελικό γύρο επιλογής για τις χρηματοδοτήσεις CRAFT υπέρ των ΜΜΕ που ολοκληρώνεται την 1η Απριλίου 1998 και δύο περαιτέρω γύρους επιλογών για τις υποτροφίες κατάρτισης.

Εξάλλου, θα δοθεί προσοχή σε θέματα διαχείρισης τα οποία προέκυψαν στα υπό εκτέλεση προγράμματα ή τονίσθηκαν από τις ομάδες ετήσιας παρακολούθησης.

Θα καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για να εξασφαλισθεί η διάθεση ερευνητικών αποτελεσμάτων, έγκαιρα και με κατανοητά, σε δυνητικούς χρήστες, από τους υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής και τους επιχειρηματικούς και βιομηχανικούς κύκλους έως την επιστημονική κοινότητα.

Θα αναπτυχθούν τα απαιτήματα μέσα και όργανα για την απρόσκοπτη μετάβαση σε ολοκληρωμένες προσεγγίσεις επίλυσης προβλημάτων, οι οποίες θα υιοθετηθούν για περιβαλλοντικές δραστηριότητες που προτείνονται για το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο.

Το διαστημικό όργανο VEGETATION 1, στο οποίο η ΕΕ έχει επενδύσει 50 εκατ. ECU, εκτοξεύτηκε με τον πειραματικό δορυφόρο παρατήρησης της γης SPOT 4 τον Μάρτιο του 1998, και τα πρώτα δεδομένα που λήφθηκαν από τον Απρίλιο του 1998 και μετά θα χρησιμοποιηθούν προς όφελος των κοινοτικών πολιτικών.

Τα έργα έδειξαν τρόπους με τους οποίους οι ρυθμιστικές πολιτικές θα μπορούσαν να σχεδιασθούν με στόχο την προώθηση καθαρότερων τεχνολογιών με οικονομικά και περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα σε σύγκριση με τις παραδοσιακές στρατηγικές. Δείχνουν πώς οι στόχοι περιβαλλοντικής αειφορίας μπορούν να συνδυασθούν με την ανταγωνιστικότητα.

7. ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Δραστηριότητες το 1997

- Μετά τη δεύτερη γενική πρόσκληση υποβολής προτάσεων (προθεσμία: 15 Οκτωβρίου 1996), ξεκίνησε μία πρώτη φάση 34 έργων ΕΤΑ. 5 από τα έργα αυτά αφορούν τον τομέα Α του προγράμματος (επιστήμες της θάλασσας). Το σημαντικότερο από αυτά (= OMEX-II, στο οποίο συμμετείχαν 33 εργαστήρια από 10 ευρωπαϊκές χώρες) είναι μία διεπιστημονική μελέτη της ζώνης μετάβασης ανάμεσα στην ηπειρωτική υφαλοκρηπίδα και τον βαθύ ωκεανό στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό (βλ. πλαίσιο στο δεξιό τμήμα της σελίδας). Από τα 11 έργα του τομέα Β (στρατηγική θαλάσσια έρευνα), 8 αναφέρονται στη διαχείριση της παράκτιας ζώνης και στη μελέτη των φυσικών φαινομένων (μεταφορά ιζημάτων, κατάσταση κυματισμών) που χαρακτηρίζουν τη ζώνη αυτή, ενώ 3 έργα βελτιώνουν τη σύλληψη των διαφόρων διαρθρώσεων της προστασίας των ακτών (μόλοι και κυματοθραύστες). Τέλος, ο τομέας Γ (τεχνολογίες της θάλασσας) καλύπτεται από 18 έργα σε καλύπτουν θέματα που κυμαίνονται από τις υποθαλάσσιες επικοινωνίες και την υποθαλάσσια ακουστική, τον χαρακτηρισμό των θαλασσίων βυθών, τα όργανα μέτρησης και δειγματοληψίας (μεταξύ των οποίων ένας νέος δειγματολήπτης για τα ιζήματα), τα τηλεχειριζόμενα υποβρύχια οχήματα, έως την έρευνα των βιοσημαντήρων της κατάστασης υγείας του θαλασσίου περιβάλλοντος.
- Μία πρόσκληση υποβολής προτάσεων που δημοσιεύθηκε στις 17 Ιουνίου 1997 απέβλεπε στη συμπλήρωση των δραστηριοτήτων του προγράμματος στον τομέα της προγνωστικής ωκεανογραφίας. Τα έργα που εγκρίθηκαν θα ξεκινήσουν το 1998.
- Ξεκίνησαν 5 έργα στο πλαίσιο της συμμετοχής του προγράμματος MAST στην πρωτοβουλία ENRICH, σε συνδιαχείριση με τα προγράμματα "Περιβάλλον και Κλίμα" και INCO.
- Εξάλλου, το πρόγραμμα χορήγησε 16 υποτροφίες και διοργάνωσε 4 προηγμένα εκπαιδευτικά προγράμματα σχετικά με την ωκεάνια πρόβλεψη, το ρόλο του μεθανίου στο θαλάσσιο περιβάλλον, τη δυναμική της ζώνης θραύσης των κυμάτων στις βραχώδεις ακτές, και τους ζώντες οργανισμούς που συνδέονται με τις υδροθερμικές πηγές στα μεγάλα βάθη.
- Το πρόγραμμα διοργάνωσε στη Ρώμη, από τις 17 έως τις 19 Νοεμβρίου, μία σημαντική διεθνή διάσκεψη σχετικά με τις πρόσφατες εξελίξεις της ωκεανογραφικής έρευνας στη Μεσόγειο. Μία ειδική σύνοδος, με τίτλο "Από την ωκεανογραφική επιστήμη στην κοινωνία", έδωσε τη δυνατότητα να διαπιστωθεί η έναρξη διαλόγου μεταξύ των βιολόγων και των κοινωνιολόγων. Και οι μien και οι δε βρίσκονται σε ένα ενιαίο σύστημα, το οποίο πρέπει να προσεγγισθεί με μία ολιστική μέθοδο. Τον Ιανουάριο, όλοι οι συντονιστές έργων στον τομέα της τεχνολογίας της θάλασσας συγκεντρώθηκαν στο Aberdeen για να συζητήσουν με την Επιτροπή επιστημονικά θέματα, τη διαχείριση των έργων καθώς και τρόπους βελτίωσης της διάδοσης των αποτελεσμάτων. Το Μάιο στο Arcachon πραγματοποιήθηκε η ετήσια συνάντηση του προγράμματος ELOISE (Ευρωπαϊκές Μελέτες Αλληλεπίδρασης Ξηράς-Ωκεανού).
- Η έκθεση παρακολούθησης του 1997 προτείνει τη λήψη μέτρων προκειμένου να μετρηθεί η επίδραση των έργων στο μακροπρόθεσμο διάστημα. Εξάλλου, προτείνει την συνέχιση των προσπάθειών που έχουν ήδη αναληφθεί προς την κατεύθυνση των ΜΜΕ και να εστιασθεί περισσότερο η προσπάθεια στην προηγμένη κατάρτιση.

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Στο έργο ENAM (Ευρωπαϊκό Ηπειρωτικό Περιθώριο Βορείου Ατλαντικού) συμμετέχουν 14 ερευνητικοί οργανισμοί, σε συνεργασία με όμιλο πετρελαϊκών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στις ακτές της Νορβηγίας. Ιδιαίτερος σκοπός του έργου είναι ο εντοπισμός ζωνών του ηπειρωτικού υφαλοπρανούς που αποτελούν κινδύνους αστάθειας του ηπειρωτικού υφαλοπρανούς. Με τον τρόπο αυτό, το πρόγραμμα θα μπορέσει να βοηθήσει την τοποθέτηση των πλωτών εξεδρών γεώτρησης της πετρελαϊκής βιομηχανίας.

Το έργο OMEX (Ανταλλαγή του Ωκεάνιου Ηπειρωτικού Περιθωρίου) μελετά και επιδιώκει την ποσοτικοποίηση των ανταλλαγών ύδατος και ύλης μεταξύ της ευρωπαϊκής ηπειρωτικής υφαλοκρηπίδας και του ανοικτού ωκεανού στον Βόρειο Ατλαντικό. Παράλληλα, το έργο CANIGO μελετά τη ζώνη που επηρεάζεται άμεσα από το ρεύμα εξόδου του Γιβραλτάρ. Η καλή γνώση των αλληλεπιδράσεων και ροών αυτών είναι απαραίτητη για την αξιολόγηση της συμβολής του ευρωπαϊκού ηπειρωτικού περιθωρίου και της Μεσογείου στις διεργασίες οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα πλανητικές αλλαγές.

Συμβολή στους στόχους της κοινοτικής ΕΤΑ

- Οι δραστηριότητες των 4 μεγάλων περιφερειακών έργων (MATER-Μεσόγειος, BASYS-Βαλτική, OMEX-Βορειοανατολικός Ατλαντικός και CANIGO - Κανάριοι Νήσοι - Αζόρες - Γιβραλτάρ) συνεχίζονται. Τα έργα BASYS και MATER αφορούν γεωγραφικούς τομείς που χαρακτηρίζονται από τον εύθραυστο χαρακτήρα του οικοσυστήματος και από ιδιαίτερα έντονη πίεση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Συνεπώς, πρόκειται για έργα ζωτικής σημασίας για την απόκτηση, στις εν λόγω περιφέρειες, των επιστημονικών βάσεων της περιβαλλοντικής πολιτικής της Ένωσης.
- Λιμνίστου του συνόλου των εκτελούμενων προγραμμάτων, η ευρωπαϊκή διάσταση της ΕΤΑ εκφράζεται με διάφορους τρόπους: κλίμακα (περίπτωση των περιφερειακών έργων), γεωγραφική συμπληρωματικότητα των μελετώμενων τοποθεσιών, δυνατότητα δημιουργίας δικτύων εργαστηρίων σε θέματα αιχμής όπως, για παράδειγμα: θαλάσσια βιοποικιλότητα και μικροβιολογία, σχεδιασμός αυτόνομων υποβρυχίων οχημάτων και εργαστηρίων, τεχνικές γεωτρήσεων οι οποίες είναι προσαρμοσμένες στα αυξανόμενα βάθη που απαιτούν οι θαλάσσιες έρευνες για πετρέλαιο ή, τέλος, θαλάσσια βιοτεχνολογία.
- Μεταξύ των έργων που ολοκληρώθηκαν το 1997, 6 αναφέρονται σε προβλήματα φυσικής ωκεανογραφίας (ρεύματα, μεταφορά ύλης, απορρόφηση του διοξειδίου του άνθρακα) στη Βόρεια Θάλασσα και τον Βόρειο Ατλαντικό, ενώ 7 αναφέρονται στην παράκτια ζώνη (επίδραση των θυελλών, αποκατάσταση των αμμωδών παραλιών, σχεδιασμός κυματοθραυστών, χαρτογραφία των πυθμένων).
- Μεταξύ των προϊόντων της έρευνας το 1997 πρέπει να τονισθεί η παραγωγή πολυάριθμων CD-ROM δεδομένων και τελικών εκθέσεων, ενός οδηγού για την ηλεκτρονική δημοσίευση δεδομένων έργων, και η ανάπτυξη μίας ιστοθέσης για το MAST στο Internet.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

- Έναρξη της δεύτερης φάσης των έργων που εγκρίθηκαν μετά τη 2η γενική πρόσκληση υποβολής προτάσεων.
- Έναρξη των έργων που εγκρίθηκαν μετά τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων το 1997 σχετικά με την επιχειρησιακή ωκεανογραφία, τις πρωτοβουλίες στήριξης και την πρωτοβουλία ENRICH.
- Χρηματοδότηση μίας νέας σειράς υποτροφιών εκπαιδευτικών προγραμμάτων ανώτερου επιπέδου, ενίσχυση των MME (επιχορηγήσεις αναγνωριστικής φάσης, έργα CRAFT).
- Κατάρτιση προγραμμάτων εργασιών αναφορικά με τις βασικές δράσεις του θαλάσσιου σκέλους του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου.
- Συντονισμός της 3ης Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Επιστημών και Τεχνολογίας της Θάλασσας (πρώην ημερίδες MAST), Μάιος 1998.

Το έργο CHABADA (αλλαγές στην ποικιλότητα των βακτηριδίων και στη δραστηριότητα των ευτροφισμένων μεσογειακών υδάτων), που αποτελεί τμήμα του προγράμματος ELOISE σχετικά με τα παρακτα οικοσυστήματα, έδειξε τις επιβλαβείς συνέπειες των ρύπων στη βακτηριδιακή βιοποικιλότητα και, στη συνέχεια, στις τροφικές αλυσίδες στις εν λόγω θαλάσσιες ζώνες.

Το έργο GEOSTAR (Γεωφυσικός και ωκεανογραφικός σταθμός αβυσσικών ερευνών) ως αντικείμενο έχει τη δημιουργία ενός πρωτοτύπου υποβρυχίου παρατηρητηρίου που μπορεί να λειτουργεί σε βάθη έως 4.000 μέτρα και να μετρά μακροπρόθεσμα τις βασικές γεωφυσικές και περιβαλλοντικές παραμέτρους. Έχει σχεδιαστεί ως το πρώτο στοιχείο ενός μελλοντικού δικτύου παρακολούθησης, το οποίο είναι απαραίτητο κυρίως για τις σεισμικές προβλέψεις.

Το έργο BENGAL πρόβαλε τις ταχείες και εντελώς απρόβλεπτες σημαντικές μεταβολές της πανίδας σε μία τοποθεσία στον Ατλαντικό σε βάθος 5.000 μέτρων περίπου, πράγμα το οποίο ανακινεί το θέμα των φυσικών ή ανθρωπογενών αιτιών της εξέλιξης αυτής.

8. ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Δραστηριότητες το 1997

Επιδιωκόμενοι στόχοι:

Το ειδικό πρόγραμμα βιοτεχνολογίας συνεχίστηκε το 1997 με τους αρχικούς στόχους του: να γίνουν κατανοητοί οι μηχανισμοί με τους οποίους το ζωντανό κύτταρο κατορθώνει να είναι τόσο παραγωγικό και να αποκτηθούν οι απαραίτητες γνώσεις για τη βιομηχανική πρόοδο στους τομείς όπου εστιάζεται η κοινοτική παρέμβαση.

Για να επικεντρωθούν οι προσπάθειες στα σημεία εκείνα τα οποία διαφοροποιούν τις βιοτεχνολογίες από τις υπόλοιπες σύγχρονες τεχνολογίες, το πρόγραμμα είναι προσανατολισμένο στα ακόλουθα ερευνητικά πεδία: το κυτταρικό εργοστάσιο, ανάλυση των γονιδιωμάτων, φυτική και ζωική βιοτεχνολογία, κυτταρική επικοινωνία στις νευροεπιστήμες, ανοσολογία και γενική εμβολιολογία, δομική βιολογία, προτυποποιητική έρευνα, βιοποικιλότητα και κοινωνική αποδοχή, υποδομές και οριζόντιες δραστηριότητες (δραστηριότητες επίδειξης, νομικές, δεοντολογικές και κοινωνικές πτυχές, αντίληψη εκ μέρους του κοινού, κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις).

Τα έργα ΕΤΑ:

Μετά την 3η πρόσκληση υποβολής προτάσεων, που δημοσιεύθηκε στις 15 Ιουνίου 1996, εγκρίθηκαν 96 έργα (από τα οποία 8 έργα επίδειξης) τα οποία χρηματοδοτήθηκαν με συνολικό ποσό 113,5 εκατ. Ε.Ε.Τ. Τα έργα αυτά αφορούν 10 θέματα μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η σωματική γονιδιακή θεραπεία, οι ανοσολογικές ουσίες, η φαρμακοτοξικολογία σε δοκιμαστικό σωλήνα (in vitro), ή η βιοτεχνολογία του περιβάλλοντος. Τα έργα επίδειξης αφορούσαν, ιδιαίτερα, πρωτότυπα εμβολίων κατά της ελονοσίας ή του ιού ανθρώπινης ανοσολογικής ανεπάρκειας (HIV).

Μετά την 4η πρόσκληση υποβολής προτάσεων, η οποία δημοσιεύθηκε στις 17 Ιουνίου 1997, υποβλήθηκαν 572 προτάσεις που αξιολογήθηκαν, τον Νοέμβριο του 1997, με τη συνδρομή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων. Μεταξύ των εν λόγω προτάσεων, συμπεριλαμβάνονταν 75 προτάσεις επίδειξης. Η πρόσκληση αυτή κάλυπτε θέματα όπως, π.χ., η βιοποικιλότητα, η βιοασφάλεια, η γενική εμβολιολογία, οι νευροεπιστήμες, τα ζωικά πρότυπα, ο προσδιορισμός της γονιδιακής αλληλουχίας, ή το κυτταρικό εργοστάσιο.

Στις 29 Απριλίου 1997, δημοσιεύθηκε πρόσκληση υποβολής προτάσεων σχετικά με τη μεταδιδόμενη σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια από κοινού με δύο άλλα προγράμματα βιοεπιστημών. Από τις 66 προτάσεις που αξιολογήθηκαν τον Ιούλιο του 1997, εγκρίθηκαν 22 προτάσεις στο πλαίσιο των 3 προγραμμάτων βιοεπιστημών (από τις οποίες οι 7 ήταν για το πρόγραμμα βιοτεχνολογίας) με συνολική χρηματοδότηση ύψους 21,3 εκατ. Ε.Ε.Τ. Στόχος των εν λόγω έργων είναι ειδικότερα, όσον αφορά τη βιοτεχνολογία, η μελέτη του prion, η αξιολόγηση του κινδύνου μετάδοσης της σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας των βοοειδών στον άνθρωπο διαμέσου της κατανάλωσης ορισμένων τροφίμων, η ανάπτυξη διαγνωστικών μεθόδων, και η αδρανιοποίηση του λοιμώδους παράγοντα της μεταδιδόμενης σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας.

Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης με στόχο τις ΜΜΕ

Το 1997, χορηγήθηκαν 35 επιχορηγήσεις αναγνωριστικής φάσης που καλύπτουν θέματα όπως, π.χ., η σωματική γονιδιακή θεραπεία για την αγωγή σε νευροεκφυλιστικές ασθένειες (Alzheimer, Parkinson, Huntington), ή η σύνθεση πεπτιδίων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως νέοι ανοσοκατασταλτικοί παράγοντες. Εξάλλου, η 3η και η 4η πρόσκληση

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Το 1997 ολοκληρώθηκε το έργο προσδιορισμού της αλληλουχίας του γονιδιώματος του *Bacillus subtilis*. Η αποκρυπτογράφηση 4.000 περίπου γονιδίων του βακτηριδίου αυτού δίδει τη δυνατότητα πολυάριθμων εφαρμογών στον αγροδιατροφικό τομέα, τη φαρμακευτική, και τη βιομηχανία απορρυπαντικών.

Το έργο COLDZYME, που διερευνά τις ιδιότητες των μικροβίων που ζουν σε περιβάλλον μεγάλου ψύχους, επέτρεψε την ανακάλυψη ενός ενζύμου το οποίο είναι ενεργό σε χαμηλή θερμοκρασία και τη χορήγηση σχετικού σιτηώματος ευρωπαϊκής. Το έργο αυτό καθιστά δυνατή τη μείωση του ενεργειακού κόστους, ορισμένων συρρασιών της βιομηχανίας τροφίμων ή της φαρμακευτικής βιομηχανίας. Ένα συγκεκριμένο παράδειγμα αποτελεί μία σκόνη για το πλύσιμο που είναι αποτελεσματική με το κρύο νερό.

υποβολής προτάσεων (40% ΜΜΕ μεταξύ των οργανισμών που υπέβαλαν πρόταση) καταδεικνύουν το αυξανόμενο ενδιαφέρον που δείχνουν οι ΜΜΕ για τις τεχνολογίες.

Υποτροφίες κατάρτισης διαμέσου της έρευνας

Το 1997 χορηγήθηκαν 133 υποτροφίες κατάρτισης διαμέσου της έρευνας. Εξάλλου, τον Απρίλιο 1997, το πρόγραμμα για τη βιοτεχνολογία χρηματοδότησε τη συμμετοχή 100 από τους εν λόγω υποτρόφους σε μία συνάντηση με εκπροσώπους της ευρωπαϊκής βιομηχανίας με σκοπό την ενημέρωσή τους σχετικά με τις ευκαιρίες που προσφέρει ο τομέας της βιοτεχνολογίας στην Ευρώπη.

Άλλα συνοδευτικά μέτρα

Τον Ιούνιο του 1997, το πρόγραμμα για τη βιοτεχνολογία διοργάνωσε εργαστήριο με τίτλο "Το επιχειρηματικό πνεύμα στη βιοτεχνολογία", στο οποίο συμμετείχαν 100 περίπου Ευρωπαίοι παράγοντες, οι οποίοι προέρχονται από την ακαδημαϊκή έρευνα, βιοτεχνολογικές επιχειρήσεις, εταιρείες κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου, εκκολαπτήρια επιχειρήσεων, και την επιστημονική κοινότητα για να συζητήσουν τα ακόλουθα θέματα: ποιοι είναι οι καταλληλότεροι τομείς της έρευνας και της βιοτεχνολογίας για τη δημιουργία επιχειρήσεων; Ποιες πρωτοβουλίες απαιτούνται για την ενθάρρυνση του επιχειρηματικού πνεύματος; Ποιο είδος ερευνητικού έργου είναι καταλληλότερο για τη δημιουργία επιχειρήσεων; Πώς μπορεί να βελτιωθεί η αλληλεπίδραση των βασικών συντελεστών ανάπτυξης των βιοτεχνολογικών επιχειρήσεων;

Μετά την πρόσκληση υποβολής προτάσεων για υποτροφίες κατάρτισης για πρακτικά μαθήματα στον τομέα της τεχνολογίας (που δημοσιεύθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 1996), το 1997 επιλέχθηκε μία υποτροφία.

Συμβολή στην πραγματοποίηση των κοινοτικών στόχων ΕΤΑ

Η βιοτεχνολογία δημιουργεί πολυάριθμες ευκαιρίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής σε τομείς όπως, για παράδειγμα, η υγεία, η χημική παραγωγή, η γεωργία και το περιβάλλον. Έτσι, στον τομέα του περιβάλλοντος, οι γνώσεις που αποκτήθηκαν σε τομείς όπως, π.χ., η μικροβιακή ποικιλότητα ή η βιοασφάλεια συμβάλλουν στην επίλυση βασικών οικολογικών προβλημάτων. Ένα από τα βασικά θέματα είναι η βιοαπορύπανση μολυσμένων συστατικών στο περιβάλλον διαμέσου της χρήσης γενετικά τροποποιημένων μικροοργανισμών.

Εξάλλου, η αύξηση της βιομηχανικής συμμετοχής στην 3η πρόσκληση υποβολής προτάσεων (77%) δείχνει ότι το πρόγραμμα για τη βιοτεχνολογία εξελίσσεται εντονότερα προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της επιστημονικής βάσης καθιστώντας, έτσι, δυνατή τη βελτίωση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας σε διεθνές επίπεδο.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Στις 17 Ιουνίου 1998 δημοσιεύθηκε μία δεύτερη κοινή πρόσκληση υποβολής προτάσεων στον τομέα της μεταδιδόμενης σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας.

Πριν το τέλος του έτους, θα έχει ολοκληρωθεί η διαπραγμάτευση και η σύναψη όλων των συμβάσεων που προέκυψαν από την 4η πρόσκληση και τις δύο κοινές προσκλήσεις για τη σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια. Το 1998 θα διατεθεί προϋπολογισμός 156 εκατ. ΕCU περίπου για έργα ΕΤΑ, υποτροφίες κατάρτισης διαμέσου της έρευνας, και άλλα συνοδευτικά μέτρα. Τέλος, το φόρουμ "Βιοτεχνολογία και Χρηματοδότηση" θα συνέλθει για πρώτη φορά στις 12/14 Μαΐου 1998.

Στον τομέα της βιοποικιλότητας, τα επιστημονικά επιτεύγματα, η βελτιστοποίηση και η τυποποίηση των μεθόδων είχαν ως αποτέλεσμα προϊόντα τα οποία διατέθηκαν στην αγορά το 1997 από την εταιρεία QIAGEN. Πρόκειται για kit ανίχνευσης και αξιολόγησης της βιοποικιλότητας των φυτών. Μεταξύ των συγκεκριμένων εφαρμογών περιλαμβάνεται η επαλήθευση της προέλευσης ορισμένων τύπων ζυλού που χρησιμοποιούνται για την οινοποίηση.

Η γονιδιακή θεραπεία υποτελεί μέσο για τη θεραπεία των γενετικών ανειπαρκειών. Ένα έργο με αντικείμενο τις μυϊκές δυστροφίες όπως, π.χ., η ασθένεια του Duchennes, σημείωσε σημαντική πρόοδο που καθιστά δυνατή την εφαρμογή θεραπευτικής αγωγής. Η νέα προσέγγιση χρησιμοποιεί κύτταρα που προέρχονται από τον νοσούντα μυελό προκειμένου να αντισταθμιστεί η απώλεια των μυϊκών κυττάρων.

9. ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ (BIOMED)

Δραστηριότητες το 1997

Μετά τη 2η πρόσκληση υποβολής προτάσεων, χρηματοδοτήθηκαν 125 έργα με προϋπολογισμό 88 εκατ. ECU.

Η αξιολόγηση των προτάσεων που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της 3ης και τελικής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, η οποία διοργανώθηκε τον Μάρτιο του 1997, αφορούσε : την έρευνα για τον καρκίνο, τις καρδιοαγγειακές παθήσεις, τις χρόνιες ασθένειες, τη γήρανση και τις ασθένειες που συνδέονται με το γήρας, την επαγγελματική και περιβαλλοντική υγεία, τις σπάνιες ασθένειες, τη δημόσια έρευνα στον τομέα της υγείας, τη βιοϊατρική δεοντολογία, τις δεοντολογικές, νομικές, και κοινωνικές πτυχές και τα έργα επίδειξης. Από ένα σύνολο 1.002 προτάσεων, επελέγησαν 159 (16% περίπου) για κοινοτική συμβολή η οποία ανήλθε συνολικά σε 72,4 εκατ. ECU (που θα διατεθούν από τον προϋπολογισμό του 1998). Περαιτέρω 36 προτάσεις περιλήφθηκαν σε εφεδρικό κατάλογο.

Αναφορικά με τη μεταδιδόμενη σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια, στις 29 Απριλίου 1997 δημοσιεύθηκε κοινή πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο των ειδικών ερευνητικών προγραμμάτων BIOTECH, FAIR και BIOMED. Μετά την αξιολόγηση, 12 προτάσεις στον τομέα του BIOMED περιλήφθηκαν σε κατάλογο προκριθέντων για κοινοτική χρηματοδότηση 12 εκατ. ECU.

Η έκθεση της "Διαπρογραμματικής ομάδας βιοεπιστημών και τεχνολογίας για τα εμβόλια" κατήρτισε τον πρώτο κατάλογο απογραφής όλων των ερευνητικών έργων στον τομέα των εμβολίων που αναλήφθηκαν με κοινοτική στήριξη μαζί με ανάλυση των δραστηριοτήτων ETA που διεξάγονται σήμερα στα κράτη μέλη στον εν λόγω τομέα.

Τον Σεπτέμβριο του 1997, διοργανώθηκε εργαστήριο για τα συνθετικά φάρμακα, το οποίο συνέβαλε στον καθορισμό των μελλοντικών προτεραιοτήτων για την έρευνα σε ιατρικά, φαρμακολογικά και τοξικολογικά θέματα της κατάχρησης των συνθετικών φαρμάκων. Τον Μάρτιο του 1997, η Επιτροπή διοργάνωσε διάσκεψη με τίτλο "Ο διαβήτης στην Ευρώπη - ένα βασικό πρόβλημα υγείας και μία ερευνητική ευκαιρία", στην οποία συζητήθηκαν οι μελλοντικές προτεραιότητες ETA στον τομέα.

Τον Απρίλιο του 1997, στο Noordwijk των Κάτω Χωρών, διοργανώθηκε διάσκεψη κατόπιν προσκλήσεων με την ευκαιρία της ολλανδικής προεδρίας της ΕΕ με θέμα την "Καινοτόμο έρευνα και την κατάλληλη ιατρική φροντίδα των πολιτών της Ευρώπης", στην οποία συμμετείχαν επιστήμονες και αρμόδιοι για τη χάραξη πολιτικής. Στη διάσκεψη αυτή συζητήθηκε το θέμα του τρόπου με τον οποίο η δημόσια έρευνα στον τομέα της υγείας μπορεί να ανταποκριθεί, μέσα από μία ευρωπαϊκή προοπτική, στις ανάγκες όσον αφορά την υγεία του ευρωπαϊκού πληθυσμού.

Ως συνέχεια των συστάσεων του εγχειρήματος παρακολούθησης του 1996, το πρόγραμμα προσπάθησε να βελτιώσει ακόμη περισσότερο την υπάρχουσα διαδικασία επισκόπησης κυρίως αυξάνοντας τη διαφάνεια της αξιολόγησης και βελτιώνοντας την ανατροφοδότηση των πληροφοριών στους αιτούντες. Εξάλλου, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην παρακολούθηση των συνεχιζόμενων έργων του προγράμματος BIOMED με τη σύσταση νέας επιτροπής εξέτασης των έργων, στην οποία συμμετέχουν διεθνώς αναγνωρισμένοι εμπειρογνώμονες.

Συμβολή στους κοινοτικούς στόχους ETA

Η έρευνα στο χώρο του καρκίνου καλύπτει ένα πολύ ευρύ πεδίο, από τη βασική επιστήμη έως καθαρά κλινικές προτάσεις. Εξετάζονται προσεγγίσεις

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Μία ευρωπαϊκή μελέτη στην οποία συμμετείχαν πολλά κέντρα από 8 ευρωπαϊκά κράτη μέλη με θέμα τη σχιζοφρένεια είχε ως αποτέλεσμα τον εντοπισμό της σχέσης μεταξύ ενός συγκεκριμένου γονιδίου λήψης σεροτονίνης και της σχιζοφρένειας, που μπορεί να θεωρηθεί ως σημαντικό επίτευγμα στον τομέα της γενετικής έρευνας στο χώρο της ψυχιατρικής.

Μία ομάδα Ευρωπαίων ειδικών σε θέματα γενετικής, οι οποίοι εργάστηκαν στο θέμα της κληρονομικής νευροσθητηριακής κώφωσης μπόρεσαν να κλωνοποιήσουν τα δύο πρώτα γονίδια που είναι υπεύθυνα για συγκεκριμένες μορφές κώφωσης. Εξάλλου, η κοινοπραξία μπόρεσε να δώσει μία πρώτη εικόνα της μοριακής επιδημιολογίας της κώφωσης. Η συχνή παρουσία ενός από τα πολλά γονίδια της κώφωσης στον ευρωπαϊκό πληθυσμό προσφέρει, για πρώτη φορά, την ευκαιρία για την ανάπτυξη μίας μοριακής διαγνωστικής δοκιμής με σκοπό την παροχή συμβουλών.

γονιδιακής θεραπείας τόσο σε έργα βασικής μοριακής επιστήμης όσο και για χρήση σε κλινικές πρακτικές. Σε καλά προετοιμασμένες προτάσεις σχετικά με τη ανοσολογία όγκων συμμετέχουν φαρμακευτικές εταιρείες.

Στον καρδιαγγειακό κλάδο αναπτύσσεται άριστη ευρωπαϊκή εμπειρογνομοσύνη στους τομείς των κυτταρικών και μοριακών μηχανισμών (π.χ., ο ρόλος των αυξητικών παραγόντων), της γενετικής βάσης των ασθενειών με υψηλή εμφάνιση όπως, για παράδειγμα, η υπέρταση, η ασθένεια της στεφανιαίας αρτηρίας και τα εγκεφαλικά επεισόδια, καθώς και στην κλινική έρευνα, συμπεριλαμβανομένων των κλινικών δοκιμών και του εντοπισμού των συναφών παραγόντων κινδύνου.

Η έρευνα στον χώρο των χρόνιων ασθενειών, της γήρανσης και ασθενειών που συνδέονται με το γήρας δίδει ιδιαίτερη έμφαση σε χρόνιες φλεγμονώδεις ασθένειες, στον διαβήτη και τη γενετική προδιάθεση μεταβολών που συνδέονται με το γήρας. Ερευνητικές προτάσεις στους τομείς της επαγγελματικής και περιβαλλοντικής υγείας συνδέονται με μυοσκελετικές διαταραχές, την ευαισθητοποίηση σε αλλεργιογόνα σε επαγγελματικούς χώρους και τον κίνδυνο του επαγγελματικού καρκίνου.

Ορισμένες προτάσεις στο χώρο των σπανίων ασθενών εστιάζονται σε σοβαρές παιδικές ασθένειες. Ένα έργο έχει ως στόχο τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικτύου κέντρων πληροφόρησης για τις σπάνιες ασθένειες.

Οι προτάσεις που επελέγησαν στον τομέα της έρευνας της δημόσιας υγείας καλύπτουν θέματα όπως, για παράδειγμα, η πρόληψη και η παρατήρηση (κυρίως σχετικά με την ασθένεια Creutzfeldt Jacob), η έρευνα κόστους/ωφέλειας και η κοινωνικοοικονομική έρευνα σχετικά με τα θεραπευτικά αποτελέσματα, η χρήση νέων ή γνωστών τεχνολογιών, η ποιότητα της ιατρικής περίθαλψης, και η έρευνα σχετικά με τις υγειονομικές υπηρεσίες.

Η έρευνα σχετικά με την βιοϊατρική δεοντολογία εστιάζεται στα ακόλουθα θέματα: την προθανάτια και ανακουφιστική περίθαλψη, την αυτονομία και τη συναίνεση ευαίσθητων ομάδων ασθενών, τις δεοντολογικές πτυχές των διαδικασιών λήψης απόφασης σε διάφορες καταστάσεις στον τομέα της υγείας.

Η οριζόντια δραστηριότητα "Δεοντολογικές, νομικές και κοινωνικές πτυχές" (ELSA) αντικατοπτρίζει την έρευνα σε θεμελιώδεις αξίες και μεθοδολογίες όσον αφορά τη βιοδεοντολογία, την προστασία του εμβρύου και τις κοινωνικές επιπτώσεις της έρευνας του ανθρώπινου γονιδιώματος.

Τελικά, τα επιλεγέντα έργα επίδειξης σκοπό έχουν να αποδείξουν τη βιωσιμότητα νέων ιατρικών πρακτικών όπως, π.χ., μια νέα δοκιμή για έναν αξιόπιστο δείκτη καρδιαγγειακών κινδύνων, μία νέα βιοϊατρική τεχνολογία (στήριξη υβριδικού ήπατος), και καινοτόμες χειρουργικές πρακτικές που χρησιμοποιούν βιοαποικοδομίσια εμφυτεύματα για τη διορθωτική χειρουργική σπανίων κρανιοπροσωπικών συνδρόμων.

Η επιλογή των προτάσεων BIOMED-Μεταδιδόμενης σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας στην κοινή πρόσκληση υποβολής προτάσεων ενισχύει και συμπληρώνει τις προηγούμενες επιλογές του προγράμματος Βιοϊατρικής στον τομέα αυτό. Εξάλλου, καθιστά δυνατή την ανάπτυξη μίας συνεκτικής ευρωπαϊκής ερευνητικής προσπάθειας σε θεμελιώδη θέματα όπως, π.χ., η επιδημιολογία και η παρακολούθηση της ανθρώπινης σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας, η εναρμόνιση των κλινικών και διαγνωστικών διαδικασιών και ο χαρακτηρισμός του ρόλου του μολυσματικού παράγοντα στην ανάπτυξη των ασθενειών.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Οι συμβάσεις της 3ης πρόσκλησης υποβολής προτάσεων βρίσκονται στο στάδιο της προετοιμασίας. Θα καταβληθούν ιδιαίτερες προσπάθειες για τη διάδοση και δημοσίευση των αποτελεσμάτων των ολοκληρωμένων έργων. Η

Μία ομάδα Ευρωπαίων επιστημόνων εξέτασε το ρόλο της υποξίας στις αιτίες των αρτηριακών τοιχωμάτων που μπορεί να δημιουργήσουν αρτηριοσκλήρωση και ανακάλυψε ότι ο αγγειακός ενδοθηλιακός αυξητικός παράγοντας μπορεί να διαδραματίζει προστατευτικό ρόλο όσον αφορά τις αρτηριοσκληρωτικές βλάβες στις αρτηρίες των ενηλίκων. Η έρευνα αυτή οδήγησε στην έρευνα διεθνούς συνεργασίας ευρεσιτεχνίας για μία νέα συντηκτική θεραπεία των αρτηριακών νοσημάτων με τη χρήση του αγγειακού ενδοθηλιακού αυξητικού παράγοντα. Στη συνέχεια, ιδρύθηκε η εταιρεία "Eucorone" με κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου, η οποία χρηματοδοτεί τις σχετικές κλινικές δοκιμές της φάσης I, αλλά, επίσης, και περαιτέρω έρευνες για παράγοντες που μπορεί να προστατευθούν με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και νέα φαρμακευτικά προϊόντα σε 4 ερευνητικά ιδρύματα στην Ευρώπη.

Γ υροπαίοι επιστήμονες ανέπτυξαν μία νέα απλή, ευαίσθητη και οικονομική μέθοδο για την καταγραφή της δραστηριότητας των μεμονωμένων νευρωνικών συνενώσεων στον εγκέφαλο. Η τεχνική αυτή θα επιτρέψει τη δοκιμή των δράσεων και των τοξικών ουσιών στις λειτουργίες του εγκεφάλου όπως, π.χ., η εκμάθηση και η μνήμη.

εφαρμογή του θεματικού προγράμματος “Ποιότητα ζωής και διαχείριση των ζώντων πόρων” του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου θα προετοιμαστεί, ιδιαίτερα με την κατάρτιση του ειδικού προγράμματος, του προγράμματος εργασίας, των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, και των πακέτων ενημέρωσης. Η πρώτη διάσκεψη επίδειξης των βιοεπιστημών θα πραγματοποιηθεί στην Ουψάλα το 1998. Σκοπός της είναι να συμβάλει στη μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων των έργων επίδειξης στον τομέα των βιοεπιστημών του 5ου προγράμματος-πλαίσιο. Στη διάσκεψη θα προσκληθούν όλοι οι οργανισμοί που συμμετέχουν σε έργα επίδειξης του προγράμματος Βιοϊατρικής.

10. ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ (συμπεριλαμβάνονται η γεωργική βιομηχανία, οι τεχνολογίες τροφίμων, η δασοκομία, οι υδατοκαλλιέργειες και η αγροτική ανάπτυξη)

Δραστηριότητες το 1997

Το ειδικό πρόγραμμα Γεωργία και Αλιεία συνέχισε το 1997 τους βασικούς στόχους του: προώθηση της ανταγωνιστικότητας, της αποτελεσματικότητας και της αειφόρου ανάπτυξης της γεωργίας και της αλιείας, στήριξη των κοινοτικών πολιτικών στους τομείς αυτούς και ανταπόκριση στη ζήτηση των καταναλωτών για υγιεινά τρόφιμα.

Έργα ΕΤΑ, έργα επίδειξης και συντονισμένες δράσεις:

Μετά την 4η και 5η πρόσκληση υποβολής προτάσεων, η Επιτροπή επέλεξε για χρηματοδότηση με τις αποφάσεις της 13ης Φεβρουαρίου 1997 και της 29ης Ιουλίου 1997, 147 ερευνητικά έργα, 16 έργα επίδειξης και 45 συντονισμένες δράσεις ή θεματικά δίκτυα, από τις 895 προτάσεις που υποβλήθηκαν. Μετά την ειδική πρόσκληση για υποβολή προτάσεων του προγράμματος Γεωργίας και Αλιείας σχετικά με την μεταδιδόμενη σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια, υποβλήθηκαν 24 προτάσεις. Με απόφασή της, στις 18 Ιουλίου, η Επιτροπή ενέκρινε 8 από τα έργα αυτά, που προέβλεπαν την ανάπτυξη διαγνωστικών μεθόδων της μεταδιδόμενης σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας και την καταπολέμησή της στα βοοειδή, αιγοειδή και τα πρόβατα.

Τα προγράμματα βιοϊατρικής, βιοτεχνολογίας, και γεωργίας και αλιείας, δημοσίευσαν κοινή πρόσκληση υποβολής προτάσεων στις 29 Απριλίου με ημερομηνία λήξης την 15η Ιουλίου 1997. Από τις 66 προτάσεις που υποβλήθηκαν, 22 (από τις οποίες 3 για το πρόγραμμα γεωργίας και αλιείας), εγκρίθηκαν με προϋπολογισμό 21,3 εκατ. ECU. Αυτό κατέστη δυνατό μετά από συμφωνία του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με τη συμπληρωματική χρηματοδότηση ύψους 115 εκατ. ECU για το 4ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο, από τα οποία 35 εκατ. διατίθενται για τη μεταδιδόμενη σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια.

Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης για τις ΜΜΕ:

Υπογράφηκαν συμβάσεις για 118 έργα, από τα οποία 109 αφορούσαν επιχορηγήσεις αναγνωριστικής φάσης και 9 έργα συνεταιριστικής έρευνας. Ο συνολικός αριθμός των ΜΜΕ που συμμετείχαν αυξήθηκε από 251 το 1997 (22% του συνόλου των συμμετοχών το 1996) σε 328 (32% του συνόλου των συμμετοχών το 1997).

Υποτροφίες κατάρτισης διαμέσου της έρευνας:

Το 1997, χορηγήθηκαν 99 υποτροφίες κατάρτισης διαμέσου της έρευνας.

Συμβολή στους κοινοτικούς στόχους ΕΤΑ

Παραγωγή υγιεινών ειδών διατροφής και ενίσχυση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας:

Στα έργα του τομέα των ειδών διατροφής, τα οποία από τη φύση τους είναι διεπιστημονικά, πολύ συχνά συμμετέχουν ερευνητές από τον τομέα της διατροφής, των ιατρικών επιστημών, και των τεχνολογιών των ειδών διατροφής. Η βιομηχανική διείσδυση (τουλάχιστον ένας βιομηχανικός εταίρος σε κάθε έργο) στα έργα του τομέα "Ολοκληρωμένες αλυσίδες παραγωγής και μεταποίησης" ανέρχεται σχεδόν σε 100% και η συνεργασία εταίρων από τις βόρειες και νότιες περιοχές της Ευρώπης είναι ιδιαίτερα σημαντική. Έτσι, με βάση το ξύλο, φυσικές ίνες, υδατάνθρακες και έλαια, παράγονται προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας, τα οποία δημιουργούν νέες αγορές ή αντικαθιστούν συνθετικά προϊόντα.

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Μία συντονισμένη δράση οδήγησε σε σειρά πρακτικών συστάσεων με σκοπό να διασφαλισθεί η μικροβιολογική ασφάλεια σε όλη την αλυσίδα παραγωγής κρέατος, από το αγροκτηματικό, το σφαγείο και κατά τη διαρκεία της μεταποίησης και διανομής. Θα αποβούν πολύ χρήσιμες για τους παραγωγούς και τους διανομείς κρέατος καθώς και για τους εθνικούς και κοινοτικούς επιθεωρητές.

Το έργο STORMS στον τομέα της δασοκομίας και του ξύλου κατορθωσε να αναπτύξει στρατηγικές διαχείρισης και δασοκομίας με σκοπό την ελαχιστοποίηση των ζημιών που προκαλούνται από τον άνεμο, το χιόνι και τη φωτιά, χωρίς παράλληλη μείωση της ποιότητας ή της ποσότητας του προϊόντος. Τα αποτελέσματα αυτά εφαρμόζονται ήδη στη διαχείριση των δασών της Σουηδίας, της Φινλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου. Αναμένεται να υιοθετηθούν γρήγορα στην Ευρώπη.

Συμβολή της μεταρρυθμισμένης Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ) στην κοινοτική πολιτική αγροτικής ανάπτυξης:

Τα έργα στον τομέα αυτό συμβάλλουν σε μία καλύτερη αντιστοιχία μεταξύ της παραγωγής και της χρήσης των βιολογικών πρώτων υλών και τούτο λαμβανομένης υπόψη της ζήτησης των τελικών χρηστών κυρίως όσον αφορά την ποιότητα των πρώτων υλών. Τα έργα ανταποκρίνονται στις κοινωνικοοικονομικές ανησυχίες των τοπικών κοινοτήτων και λαμβάνουν υπόψη τις συνέπειες των νέων ειδών διατροφής και των μη βρώσιμων προϊόντων στην ασφάλεια, την ποιότητα, την υγεία και το περιβάλλον. Βασίζονται σε προσεγγίσεις γενικής χρήσης και στην αειφόρο και πολυλειτουργική διαχείριση του περιβάλλοντος καθώς και στη βέλτιστη χρήση των πόρων του αγροτικού τομέα..

Στήριξη των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΠ):

Τα επιλεγέντα έργα θα συμβάλουν στη στήριξη των διαφόρων πτυχών της ΚΑΠ. Όσον αφορά την περιβαλλοντική πτυχή, θα συμβάλουν στην προώθηση μίας αειφόρου αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, κυρίως χάρη στη μείωση των δυσμενών συνεπειών που έχουν οι τράτες και τα άλλα συρόμενα δίκτυα στον θαλάσσιο βυθό καθώς και των επιπτώσεων, στα ελεύθερα ψάρια, των ψαριών που διαφεύγουν από τις εγκαταστάσεις ιχθυοκαλλιέργειας.. Όσον αφορά τη διαχείριση των αλιευτικών δραστηριοτήτων στην Ευρώπη, καλύφθηκαν οι κοινωνικοοικονομικές πτυχές και η βελτίωση των μεθόδων αξιολόγησης των αλιευτικών αποθεμάτων. Τέλος, όσον αφορά την πτυχή της υδατοκαλλιέργειας, ενισχύθηκαν οι υγειονομικές και γενετικές πτυχές.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998:

Μία δεύτερη κοινή πρόσκληση υποβολής προτάσεων στον τομέα της μεταδιδόμενης σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας θα δημοσιευθεί στις 17 Μαρτίου 1998 και θα λήξει στις 17 Ιουνίου 1998. Η μόνιμη πρόσκληση υποβολής προτάσεων για έργα συνεταιριστικής έρευνας στο πλαίσιο των μέτρων υπέρ των ΜΜΕ δημοσιεύθηκε στις 16 Δεκεμβρίου 1994 και θα λήξει στις 8 Απριλίου 1998. Η διαπραγμάτευση και η σύναψη των συμβάσεων έργων που θα προκύψουν από την 5η και 6η πρόσκληση υποβολής προτάσεων, τις δύο κοινές προσκλήσεις για τη μεταδιδόμενη σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια και την πρόσκληση υποβολής προτάσεων για έργα συνεταιριστικής έρευνας θα γίνουν πριν από τα τέλη του έτους. Ένας προϋπολογισμός 179 εκατ. ECU περίπου προβλέπεται το 1998 για τα έργα ΕΤΑ και επίδειξης, τις συντονισμένες δράσεις, τις υποτροφίες κατάρτισης μέσω της έρευνας και άλλα συνοδευτικά μέτρα.

Το δίκτυο AQUA-FLOW δημιουργήθηκε για τη διάδοση των αποτελεσμάτων κοινοτικών προγραμμάτων έρευνας στον τομέα της ιχθυοκαλλιέργειας. Το δίκτυο αυτό θα καταστήσει δυνατή τη μεταφορά γνώσεων και την ανταλλαγή συναφών πληροφοριών μεταξύ των επιστημόνων και της βιομηχανίας.

Ένα έργο συνέβαλε στην ανάπτυξη της βέλτιστης γεωργικής παραγωγής της αλιείας, μιας παλαιάς, ποικιλίας σίτου που απαιτεί λίγα λιπάσματα και είναι ιδιαίτερα προσαρμοσμένη στις πλέον μειονεκτούσες περιοχές της Κοινότητας. Εξάλλου, αποτελεί μία εναλλακτική καλλιέργεια φιλικότερη προς το περιβάλλον σε σύγκριση με τον κοινό σίτο.

Το αναμενόμενο αποτέλεσμα ενός έργου είναι η ανάπτυξη μίας τοπολογίας των αγροτικών ζωνών και η ανάλυση των κοινωνικοοικονομικών χαρακτηριστικών των αγροτικών ζωνών με στοιχεία από εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων. Εξετάζονται ειδικότερα οι αλληλεπιδράσεις των τοπικών γεωργικών δραστηριοτήτων, των λοιπών οικονομικών συντελεστών και των δημοσίων αρχών στις περιφέρειες της ΕΕ που κατόρθωσαν να διατηρήσουν ή να αυξήσουν την απασχόληση τα τελευταία δέκα έτη.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

11. ΜΗ ΠΥΡΗΝΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Τμήμα E&A: JOULE

Δραστηριότητες το 1997

Το πρόγραμμα συνεχίζει τις προσπάθειες συγκέντρωσης στα θέματα προτεραιότητας των ενεργειακών τεχνολογιών και επιχείρησε τον καθορισμό των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων του περιεχόμενου κάθε πρόσκλησης υποβολής προτάσεων. Το 1997 διατέθηκε ένα σημαντικό τμήμα του προϋπολογισμού, δηλαδή 195 εκατ. ECU, και έληξαν δύο προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για δράσεις επιμερισμένης δαπάνης με αποτέλεσμα να καλυφθούν, έτσι, όλοι οι επιστημονικοί τομείς του προγράμματος. Αξιολογήθηκαν περισσότερες από 600 προτάσεις, και επελέγησαν 231 για κοινοτική χρηματοδότηση, από τις οποίες το 62% εντάσσονταν στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με προϋπολογισμό 119 εκατ. ECU.

Το πρόγραμμα JOULE συνέβαλε ενεργά στην προετοιμασία της διάσκεψης του Κιότο σχετικά με την κλιματική αλλαγή και σε πολλές ανακοινώσεις της Επιτροπής, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η δράση για το οικολογικό λογιστικό σύστημα.

Στην έκθεση παρακολούθησης, οι εμπειρογνώμονες αναγνώρισαν την προσπάθεια διαφάνειας και ανοίγματος του προγράμματος και την ανάπτυξη ενός συστήματος διαχείρισης υψηλής ποιότητας.

Συμβολή στους στόχους της κοινοτικής ETA

Η E&A, η οποία στηρίζεται από το JOULE, αποσκοπεί στην ουσιαστική στήριξη της ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας όπως, για παράδειγμα, η ηλιακή ενέργεια, η αιολική ενέργεια, ή η ενέργεια από βιομάζα και συμβάλλει, με τον τρόπο αυτό, στη διασφάλιση του βιώσιμου ενεργειακού εφοδιασμού στην Ευρώπη με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος. Η ολοένα αυξανόμενη συμμετοχή εταιριών από το βιομηχανικό τομέα καθώς και χρηστών στα ερευνητικά έργα συμβάλλει στην εξασφάλιση της ευρωπαϊκής τεχνολογικής ανάπτυξης και στη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας στους αναδυόμενους τομείς.

Η βελτιστοποίηση της χρήσης της ενέργειας και της διαχείρισης του φωτισμού στα κτίρια συμβάλλουν στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στις κατοικίες, ενώ η ανάπτυξη των τεχνολογιών πρόωξης και αποθήκευσης της ενέργειας για οχήματα μηδενικών εκπομπών προσφέρει την προοπτική ενός καθαρότερου και λιγότερο θορυβώδους αστικού περιβάλλοντος.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Το πρόγραμμα θα ολοκληρωθεί με την εκτέλεση του παρόντος προγράμματος πλαισίου με την επιλογή των συντονισμένων δράσεων, των μέτρων στήριξης της κατάρτισης, και των δραστηριοτήτων στήριξης των ΜΜΕ.

Η συμμετοχή στον καθορισμό του επόμενου Προγράμματος-Πλαισίου και η προετοιμασία της εκτέλεσής του αποτελούν σημαντικό τμήμα των δραστηριοτήτων το 1998.

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Τα τεχνικοοικονομικά πρότυπα που έλαβαν στήριξη από το πρόγραμμα επέτρεψαν τη σύγκριση, σε παγκόσμιο επίπεδο, του κόστους των ρυπογόνων εκπομπών. Τα αποτελέσματα αυτά έδωσαν τη δυνατότητα να εκτιμηθεί το κόστος των τεχνολογικών μέτρων που απαιτούνται για να επιτευχθεί μείωση κατά 15% των εκπομπών αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου κατά τις συζητήσεις της διάσκεψης του Κιότο σχετικά με την κλιματική αλλαγή.

Τα αποτελέσματα της δοκιμής ενός υβριδικού λεωφορείου ντίζελ-ηλεκτρικού ρεύματος, το οποίο στηρίζεται στη μετατροπή ενός συμβατικού λεωφορείου ντίζελ, παρουσίασαν σημαντικότερη εξοικονόμηση καυσίμου, λειτουργία χωρίς ρύπανση, και πολύ χαμηλό ηχητικό επίπεδο. Οι βιομηχανικοί εταιρείς που συμμετείχαν στο έργο εξετάζουν σήμερα την εμπορική αξιοποίηση της τεχνολογίας αυτής και για το λόγο αυτό δημιουργήθηκε ένα νέο τμήμα στη ZF Friedrichshafen AG.

Η στήριξη της ανάπτυξης νέων διεργασιών, που στηρίζονται στην ταυτόχρονη βελτιστοποίηση της κατανάλωσης ενέργειας και ύδατος, κατέστησαν δυνατή την εξοικονόμηση ύδατος κατά 40% και ενέργειας κατά 70% στον αγροδιατροφικό τομέα και στον τομέα του χαρτοπολτού, οι οποίοι παραδοσιακά είναι μεγάλοι καταναλωτές των πόρων αυτών.

Στοιχείο επίδειξης: THERMIE

Δραστηριότητες το 1997

Το THERMIE εστιάζεται στην αποδοτική από απόψεως κόστους και φιλική προς το περιβάλλον επίδειξη και προώθηση καθαρών και αποδοτικών ενεργειακών τεχνολογιών. Πρόκειται για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ορθολογική χρήση της ενέργειας στη βιομηχανία, στα κτίρια και τις μεταφορές, την καθαρότερη και αποτελεσματικότερη χρήση ορυκτών καυσίμων, και την καλύτερη αναζήτηση, διανομή και μεταφορά υδρογονανθράκων.

Το 1997, πρόγραμμα διέθεσε περισσότερα από 148 εκατ. ECU σε δράσεις, συχνά με τη μορφή μεταπαρακολούθησης των αποτελεσμάτων του JOULE, με στόχο την απόδειξη της τεχνολογικής και οικονομικής βιωσιμότητας των ενεργειακών τεχνολογιών τονίζοντας τα οφέλη τους και στηρίζοντας την ευρύτερη διείσδυσή τους στην αγορά εντός και εκτός ΕΕ.

Το THERMIE παρέσχε, επίσης, στήριξη σε συνδεδεμένα μέτρα (11,5 εκατ. ECU περίπου) με στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τα αποτελέσματα των έργων επίδειξης και την άρση των εμποδίων για ευρύτερη διείσδυση στην αγορά. Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στις ΜΜΕ με τη στήριξη πρωτοβουλιών στα πλαίσια των οποίων παρέχεται κατάρτιση και πληροφόρηση καθώς και διευκολύνσεις για τις επενδύσεις σε έργα. Η συμμετοχή των ΜΜΕ σε έργα επίδειξης αυξήθηκε οριακά: οι ΜΜΕ συμμετείχαν στο 65% των προτάσεων στο τομέα των κατασκευών, ενώ στον τομέα της αιολικής ενέργειας και της βιομάζας η συμμετοχή ανήλθε σε 72% και 76% αντίστοιχα. Συνολικά, στο πρόγραμμα THERMIE υποβλήθηκαν 749 προτάσεις, υπογράφηκαν 275 νέες συμβάσεις και παρακολουθήθηκαν 800 περίπου έργα που βρίσκονται στο στάδιο της εκτέλεσης.

Στον τομέα της διεθνούς συνεργασίας, ενίσχυση χορηγήθηκε σε 45 συνδεδεμένα μέτρα από ένα σύνολο 183. Μεταξύ των μέτρων αυτών, συμπεριλαμβάνονται τρεις μελέτες σκοπιμότητας για την εκτέλεση έργων σε τομείς προτεραιότητας στην Κίνα με τη χρήση καινοτόμων κοινοτικών τεχνολογιών στον χώρο της αεριοποίησης της βιομάζας, της χρήσης της ενέργειας σε κτίρια, και της καθαρής καύσης του άνθρακα· δύο δράσεις με στόχο τη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ιδιαίτερα στον τομέα της ηλεκτροδότησης της υπαίθρου και της ενεργειακής αποδοτικότητας στη βιομηχανία, στη Νότιο Αφρική· ένα επιχειρηματικό σεμινάριο ως συνέχεια της παγκόσμιας διάσκεψης του προγράμματος για την ηλιακή ενέργεια με πρωτοβουλία της UNESCO.

Σε συνέχεια της έκθεσης της ομάδας παρακολούθησης το 1996, αναλήφθηκε σειρά μέτρων. Δόθηκε προτεραιότητα στον επιτόπιο έλεγχο της διαχείρισης προβληματικών ή επικίνδυνων έργων, καταβλήθηκε μεγάλη προσπάθεια για την ανάπτυξη ενός νέου ηλεκτρονικού συστήματος πληροφόρησης με σκοπό τη στήριξη όλου του κύκλου των δραστηριοτήτων διαχείρισης από τη φάση υποβολής πρότασης έως τη φάση της τεχνικής και χρηματοδοτικής παρακολούθησης του έργου· διεξάγονται διαπραγματεύσεις συμβάσεων σε προχωρημένο στάδιο και εκτελείται λεπτομερής διοικητική παρακολούθηση των συναφών προπαρασκευαστικών διαδικασιών υπό την ευθύνη της επιχειρησιακής μονάδας για τις συμβάσεις· συμφωνήθηκε και εφαρμόστηκε μία νέα στρατηγική για τη διάδοση και τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων, ξεκίνησαν νέες δραστηριότητες για τη συμμετοχή των ΜΜΕ· τέλος, τα επιτυχή παραδείγματα της προώθησης των αναδυόμενων ενεργειακών τεχνολογιών διαδίδονται ευρύτατα διαμέσου των δικτύων OPET (Οργανισμοί για την Προώθηση των Ενεργειακών Τεχνολογιών - κοινή πρωτοβουλία με το πρόγραμμα για τη καινοτομία) και FEMOPET -(μέλη των OPET), στην ΕΕ και στις ΧΚΑΕ αντίστοιχα.

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Μια θεμελιώδης συμβολή του προγράμματος είναι η δημιουργία βασικών χώρων επίδειξης για έργα στους τομείς της ενέργειας και του περιβάλλοντος σε πόλεις, πολυκατοικίες και εμπορικά κτίρια. Τα έργα Greencities και RE-START εφαρμόζονται σήμερα σε πολλές πόλεις της Ευρώπης και περιλαμβάνουν περισσότερα από 32.500 κτίρια. Τα μεγάλα κλίμακας έργα αυτά έχουν την ικανότητα α μεταμορφώσουν την ανάπτυξη της αστικής αρχιτεκτονικής.

Οκτώ πόλεις της Ευρώπης αποφάσισαν να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην προώθηση οχημάτων χαμηλών και μηδενικών εκπομπών. Ο πληθυσμός των εν λόγω πόλεων ανέρχεται συνολικά σε περισσότερα από 20 εκατομμύρια κατοίκους. Η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας ως αποτέλεσμα του εν λόγω έργου αναμένεται να είναι γύρω στο 20% ανάλογα με τον τύπο του στόλου οχημάτων και τα άλλα μέτρα που λαμβάνουν οι πόλεις. Αναμένεται, επίσης, σημαντική μείωση των εκπομπών μονοξειδίου του άνθρακα, διοξειδίου του άνθρακα, και των οξειδίων του αζώτου.

Συμβολή στους κοινοτικούς στόχους ETA

Οι δράσεις που στηρίζονται στο πλαίσιο του προγράμματος THERMIE συνέβαλαν στην προώθηση των καινοτόμων χρήσεων των ενεργειακών τεχνολογιών και στη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας της ανάπτυξής τους. Το πρόγραμμα εστιάζεται σε επενδύσεις σε τεχνολογίες οι οποίες εξασφαλίζουν μέγιστο όφελος για τους πολίτες της ΕΕ, μεγιστοποιεί την ασφάλεια και τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού βελτιώνοντας την αποτελεσματικότητα της παραγωγής, μεταφοράς, και χρήσης της ενέργειας και αυξάνοντας τη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Επιταχύνει το ρυθμό ανάπτυξης και επικράτησης της χρήσης των ενεργειακών τεχνολογιών με σκοπό τη μεγιστοποίηση της μακροπρόθεσμης και μεσοπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών βιομηχανιών στην ΕΕ και στις παγκόσμιες αγορές.

Μεταξύ των πολλών εξελίξεων πρέπει να αναφερθούν η μείωση του κόστους και τα συστήματα μικρής κλίμακας στους τομείς της αιολικής ενέργειας και των φωτοβολταϊκών, οι εγκαταστάσεις επίδειξης για ενέργεια από βιομάζα και απόβλητα, η ενεργειακή αποδοτικότητα στη βιομηχανία και η συμπαράγωγή ηλεκτρικού ρεύματος και θερμότητας, οι ορθές πρακτικές στον κατασκευαστικό τομέα, τα εναλλακτικά καύσιμα στον τομέα των μεταφορών, οι νέοι καυστήρες στερεών καυσίμων και η συνδυασμένη καύση με βιομάζα.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Το πρόγραμμα THERMIE θα προσφέρει χρηματοδότηση η οποία υπολογίζεται σε 96 εκατ. ECU για την επίδειξη καθαρών και αποδοτικών ενεργειακών τεχνολογιών και θα στηρίζει, με ποσό 14 εκατ. ECU, συμπληρωματικά συνδεδεμένα μέτρα με σκοπό τη διάδοση και ενθάρρυνση, σε έγκαιρο χρόνο, της μελλοντικής χρήσης των αποτελεσμάτων που έχουν επιδειχθεί.

Χορηγείται ενίσχυση για την κατασκευή ενός σταθμού αιολικής ενέργειας 37,5 MW σε μία θαλάσσια σύρτη σε απόσταση 3 περίπου χλμ. από τις ανατολικές ακτές της Αγγλίας. Αυτός ο μεγάλος θαλάσσιος σταθμός αιολικής ενέργειας είναι ο μεγαλύτερος που έχει κατασκευασθεί μέχρι σήμερα στην Ευρώπη.

Άλλα παραδείγματα από το THERMIE

Στον τομέα των υδρογονανθράκων, η εγκατάσταση και ο παροπλισμός πλωτών εξεδρών στην ανοικτή θάλασσα μαζί με την άμεση επικύρωση της δομικής ακεραιότητας των πλωτών μονάδων παραγωγής, αποθήκευσης και εκφόρτωσης, πραγματοποίησε σημαντικά βήματα προς την κατεύθυνση της ασφάλειας και της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής τεχνολογίας θαλασσίων γεωτρήσεων.

Πραγματοποιήθηκε σημαντική πρόοδος από έναν αριθμό ολοκληρωμένων έργων, τα οποία εστιάζονται στην αξιοποίηση της βιομάζας με υπάρχοντες/συμβατικούς σταθμούς παραγωγής ενέργειας, που χρησιμοποιούν άνθρακα, ή/και καυστήρες.

Στη Διάσκεψη Κίνας-ΕΕ σχετικά με την τεχνολογία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμμετείχαν 90 εκπρόσωποι από φορείς και εταιρείες της Κίνας και άνω των 35 εκπροσώπων των οργανισμών τεχνολογίας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας της ΕΕ.

12. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΣΧΑΣΗΣ

Γενικοί στόχοι

Συνοπτικά, το πρόγραμμα αυτό αποτελεί τμήμα του Προγράμματος-Πλαισίου Ευρατόμ στον τομέα της έρευνας και κατάρτισης 1994-1998 και καλύπτει τους ακόλουθους τομείς: - καινοτόμες προσεγγίσεις όσον αφορά την ασφάλεια των αντιδραστήρων, την απαγωγή θερμότητας παθητικής ραδιενεργούς διάσπασης και καινοτόμες ιδέες κύκλου ζωής καυσίμου (διαχωρισμός και μεταστοιχείωση) - φαινόμενα σοβαρών ατυχημάτων αντιδραστήρων και ανάπτυξη μηχανισμών μέτρων διαχείρισης ατυχημάτων (με έμφαση στις τεχνικές μετριάσμού των ζημιών) - μέθοδοι αξιολόγησης της ασφάλειας και σκοπιμότητα ιδεών διαχείρισης και διάθεσης ραδιενεργών αποβλήτων - τεχνολογία και στρατηγική για τον παροπλισμό πυρηνικών εγκαταστάσεων - ραδιολογικές επιπτώσεις στον άνθρωπο και το περιβάλλον, μηχανισμοί ακτινοβολίας και επιδημιολογία, κίνδυνοι ακτινοβολίας και έκθεση - έλεγχος συμβάντων του παρελθόντος (παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία, μολυσμένα εδάφη και προσεγγίσεις διαχείρισης επειγουσών καταστάσεων).

Δραστηριότητες το 1997

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε μέσω μίας ενιαίας πρόσκλησης με δύο προθεσμίες υποβολής προτάσεων για έργα επιμερισμένης δαπάνης (20 Μαρτίου 1995 και 28 Φεβρουαρίου 1996), ενώ, ταυτόχρονα, μία πρόσκληση για συντονισμένες δράσεις παρέμεινε συνεχώς ανοικτή μέχρι την 1η Νοεμβρίου 1997. Συνολικά το 1997 υποβλήθηκαν 66 προτάσεις για συντονισμένες δράσεις (16 στις 15 Φεβρουαρίου και 50 την 1η Νοεμβρίου) οι οποίες αξιολογήθηκαν με τη βοήθεια ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων. Κατά το τέλος του έτους, υπογράφηκε μία πρώτη δέσμη 11 συμβάσεων, ενώ ξεκίνησε η διαδικασία επιλογής για τις τελευταίες 50 προτάσεις.

Από την έναρξη του προγράμματος μέχρι τα τέλη του 1997, υπογράφηκαν 190 συμβάσεις πολλών εταίρων (από ένα σύνολο 461 προτάσεων αρχικά). Έργα με συναφή ερευνητικά θέματα συνδυάστηκαν σε 38 δέσμες με σκοπό να διασφαλισθεί καλύτερη διαχείριση έργου και να διευκολυνθεί η ανταλλαγή αποτελεσμάτων μεταξύ ειδικών.

Όπου αυτό απαιτήθηκε, διεξήχθησαν ενδιάμεσες επισκοπήσεις με σκοπό την προσαρμογή των σχεδίων των έργων ή την κατάρτιση του προγράμματος για τη δεύτερη φάση των έργων.

Διοργανώθηκαν 4 προγράμματα κατάρτισης EUROCOURSE: 3 προγράμματα στον τομέα της ραδιοπροστασίας και ένα πρόγραμμα σχετικά με σοβαρά ατυχήματα αντιδραστήρα. Διοργανώθηκαν συνοδευτικά μέτρα (διασκέψεις, εργαστήρια, επιχορηγήσεις) με σκοπό την ανάπτυξη ενός ευρύτερου βήματος για συζήτηση και ανταλλαγή αποτελεσμάτων, τα οποία προσφέρουν ελκυστικές προοπτικές για νέους επιστήμονες και ερευνητές.

Μεταξύ των σημαντικών επιτευγμάτων του 1997, εκτός των παραδειγμάτων που παρουσιάζονται στα πλαίσια στο δεξιό τμήμα της σελίδας, πρέπει να τονισθούν τα ακόλουθα:

- η πρόοδος όσον αφορά την αξιολόγηση των στρατηγικών διαχωρισμού και μεταστοιχείωσης με σκοπό τη μείωση της παραγωγής μακρόβιων ραδιονουκλειδίων με τη χρήση αντιδραστήρων ελαφρού ύδατος ή/και αντιδραστήρων ταχέων νετρονίων·
- οι μελέτες σκοπιμότητας για καινοτόμους τεχνικές ασφάλειας όπως συστήματα απαγωγής θερμότητας παθητικής ραδιενεργούς διάσπασης για τα δοχεία πίεσης αντιδραστήρων και τα προστατευτικά περιβλήματα·

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Αναπτύσσεται ο σχεδιασμός/εξοπλισμός και οι διαδικασίες λειτουργίας σε συνεργασία με τις βιομηχανίες με σκοπό την αντιμετώπιση των βασικών θεμάτων κινδύνου σε περίπτωση σοβαρών ατυχημάτων αντιδραστήρων (δηλ. τήξη περιβλήματος, ελευθέρωση προϊόντων σχάσης και καύση υδρογόνου).

Ολοκλήρωση του συστήματος στήριξης αποφάσεων RODOS για την εκτός χώρου διαχείριση πυρηνικών ατυχημάτων σε αρχικές φάσεις. Η έκδοση αυτή εφαρμόζεται για χρήσεις πριν τη θέση σε λειτουργία σε κέντρα επερχόντων περιστατικών στην Ουγγαρία, Πολωνία, Σλοβακία και την Ουκρανία με βοήθεια από τα προγράμματα ECHEO και IACS (πολλές χώρες της ΕΕ εκδήλωσαν το ενδιαφέρον τους για το σύστημα αυτό).

- η βελτίωση της γνώσης και η εναρμόνιση των εργαλείων πρόγνωσης φαινομένων γήρανσης που οφείλονται στην ακτινοβολία·
- η έρευνα η οποία πραγματοποιήθηκε στον τομέα της ελαχιστοποίησης του όγκου των αποβλήτων, του χαρακτηρισμού των μορφών αποβλήτων, βραχυδών μαζών, και υλικών επίχωσης·
- η περάτωση της πρώτης φάσης του έργου Palmolli για τον χαρακτηρισμό και την κατανόηση του γενικού συστήματος ροής επιτόπου·
- η περαιτέρω ανάπτυξη της τράπεζας δεδομένων σχετικά με τον παροπλισμό των πυρηνικών εγκαταστάσεων·
- η συντονισμένη δράση με σκοπό τη δημιουργία ενός βήματος διαλόγου μεταξύ της βιομηχανίας, των ρυθμιστικών αρχών και των ακαδημαϊκών κύκλων σχετικά με τη διαχείριση των κινδύνων, ιδιαίτερα από απόψεως αποδοχής και αποτελεσματικότητας·
- η ανάπτυξη και χρήση προτύπων καρκίνου πολλών βαθμίδων για την ανάλυση επιδημιολογικών δεδομένων·
- η ανάπτυξη μεθοδολογιών αξιολόγησης της ευαισθησίας των οικοσυστημάτων·
- η δημοσίευση σειράς εγγράφων τα οποία παρέχουν κατευθυντήριες γραμμές και πρωτόκολλα κριτηρίων ποιότητας για διάφορες κοινές διαγνωστικές διαδικασίες·
- η ανάπτυξη και εφαρμογή αποκεντρωμένης προσέγγισης για τη διαχείριση και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης σε μολυσμένα εδάφη.

Συμβολή στους κοινοτικούς στόχους ΕΤΑ

Το πρόγραμμα πυρηνικής σχάσης συμβάλλει στη βελτίωση της ασφάλειας των πυρηνικών αντιδραστήρων και στην ανταγωνιστικότητα της πυρηνικής βιομηχανίας, ιδιαίτερα διαμέσου έρευνας σχετικά με σημαντικά ατυχήματα, προηγμένες τεχνικές παροπλισμού πυρηνικών εγκαταστάσεων και μεθόδους ασφαλούς διαχείρισης των ραδιενεργών αποβλήτων. Εξάλλου, στοχεύει στην προστασία του κοινού και του περιβάλλοντος κατά πιθανών επιπτώσεων της ακτινοβολίας, οι οποίες μπορεί να οφείλονται στη χρήση της πυρηνικής ενέργειας και σε ιατρικές εφαρμογές της ακτινοβολίας.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Η υλοποίηση του προγράμματος θα ολοκληρωθεί με την επιλογή συντονισμένων δράσεων και συνοδευτικών μέτρων για την κατάρτιση και τη διάδοση των αποτελεσμάτων. Θα διοργανωθούν πέντε σειρές εκπαιδευτικών προγραμμάτων στους τομείς της ασφάλειας των αντιδραστήρων και της ραδιοπροστασίας.

Τα σκέλη του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου που αφορούν την ασφάλεια της πυρηνικής σχάσης θα προετοιμασθούν μαζί με τα αντίστοιχα μέσα υλοποίησης.

Βελτίωση της τεχνικής σκοπιμότητας των ιατρικών περιβαλλοντικών οπθολογιών και τη μελέτη αξιολόγησης της επίδοσης των ιατρών περί διάθεσης εξαντλημένου καυσίμου (εκτέλεση του έργου FEBEX, εκκίνηση της λειτουργικής φάσης του DEBORΑ και καθορισμός του προτύπου αρχικού αιτίου SPA).

Αναπτύχθηκε μία αποκεντρωμένη προσέγγιση της μακροπρόθεσμης διαχείρισης των μολυσμένων εδαφών, η οποία εφαρμόστηκε πειραματικά σε ένα χωριό της Λευκορωσίας. Μολονότι το έργο δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, λόγω της επιτυχίας του εξετάζεται ήδη η δυνατότητα ευρύτερης διάδοσης της προσέγγισης στις μολυσμένες περιοχές του Τσερνομπίλ.

13. ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΘΕΡΜΟΠΥΡΗΝΙΚΗ ΣΥΝΤΗΞΗ

Δραστηριότητες το 1997

Μακροπρόθεσμος στόχος του προγράμματος, που καλύπτει όλες τις δραστηριότητες οι οποίες αναλαμβάνονται στα κράτη μέλη (και την Ελβετία) όσον αφορά τη σύντηξη διαμέσου της μαγνητικής σπειροειδούς παγίδευσης, είναι η "από κοινού κατασκευή πρωτοτύπων για ασφαλές αντιδραστήρες συμβατούς με το περιβάλλον". Μετά το Tokamak JET (Joint European Torus), η προβλεπόμενη στρατηγική για τη δημιουργία ενός πρωτοτύπου αντιδραστήρα συμπεριλαμβάνει έναν πειραματικό αντιδραστήρα (Next Step), που σήμερα βρίσκεται στη φάση της λεπτομερούς μελέτης (στο πλαίσιο της τετραμερούς συνεργασίας Ευράτομ, Ιαπωνίας, Ρωσίας και ΗΠΑ στο πλαίσιο του διεθνούς πειραματικού θερμοπυρηνικού αντιδραστήρα - δραστηριότητες κατασκευαστικής μελέτης (ITER-EDA)), και ένα αντιδραστήρα επίδειξης (DEMO).

Δραστηριότητες Next Step: Το 1997 οι δραστηριότητες λεπτομερούς μελέτης της κεντρικής ομάδας του έργου (San Diego, Naka και Garching), και των ομάδων των τεσσάρων εταίρων της συνεργασίας ITER-EDA, κατέστησαν δυνατή τη βελτιστοποίηση των λύσεων που εγκρίθηκαν για το ITER. Η τελική έκθεση του έργου υποβλήθηκε κατά τα τέλη του Δεκεμβρίου από την κεντρική ομάδα στους εταίρους ITER για εσωτερική αξιολόγηση. Μεταξύ των επτά μεγάλων έργων ETA στο πλαίσιο του ITER, ο συντονισμός τριών εξ αυτών (πρωτότυπος μαγνήτης σπειροειδούς πεδίου, θωράκιση καλύμματος και τηλεχειρισμός του εκτροπέα) ανατέθηκε στην Ευρώπη η οποία συμβάλλει ενεργώς στην υλοποίησή της. Οι ομάδες του NET, του JET, και του KKEr και τα συνδεδεμένα εργαστήρια σύντηξης (που στη συνέχεια αποκαλούνται "Ενώσεις") συνέβαλαν ουσιαστικά στις εργασίες αυτές στους τομείς της εφαρμοζόμενης φυσικής και τεχνολογίας στο πλαίσιο του ITER. Το JET, η μόνη μηχανή παγκοσμίως η οποία μπορεί να χρησιμοποιήσει το τρίτο κατέστησε δυνατή τη μελέτη πλάσμάτων σύντηξης σε συνθήκες που προβλέπονται για το "Next step".

Βελτίωση των αρχών σχεδιασμού: η εκμετάλλευση των ειδικών μηχανών συνέβαλε στην παγίωση της βάσης δεδομένων η οποία απαιτείται για το "Next Step" και στη βελτίωση των αρχών σχεδιασμού οι οποίες θα καταστήσουν δυνατό, σε πιο μακροπρόθεσμο διάστημα, τον καθορισμό του DEMO. Τέθηκε σε λειτουργία ένας Stellarator (TJ-II στη Μαδρίτη). Εγκρίθηκε η εγκατάσταση δύο νέων εξοπλισμών σε δύο Tokamaks (TORE SUPRA στο, Cadarache, και TEXTOR, στο Jülich) και ενός συστήματος θέρμανσης σε ένα τρίτο (MAST στο Culham, στο στάδιο της κατασκευής).

Τεχνολογία σε μακροπρόθεσμη βάση: συνεχίστηκε η μακροπρόθεσμη τεχνολογική προσπάθεια ειδικότερα στους ακόλουθους τομείς: τριτιγόνος κάλυψη (ξεκίνησε η διεργασία για την προμήθεια δομικού υλικού αναφοράς), αξιολόγηση του σχεδιασμού μίας πηγής νετρονίων, έναρξη νέων μελετών ασφαλείας και περιβάλλοντος, έναρξη κοινωνικοοικονομικών ερευνών στον τομέα της σύντηξης (συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων της αποδοχής από το κοινό). Τέλος, τον Σεπτέμβριο, πραγματοποιήθηκε διάσκεψη STOA στο Κοινοβούλιο με θέμα τις "απαιτούμενες προϋποθέσεις λειτουργίας ενός εμπορικού αντιδραστήρα σύντηξης" στην οποία έγινε ακρόαση των εμπειρογνομόνων των μεγάλων ευρωπαϊκών φορέων διανομής ηλεκτρικού ρεύματος.

Συμμετοχή της βιομηχανίας: η ευρωπαϊκή βιομηχανία συμμετέχει από καιρό στην προμήθεια των στοιχείων των πρωτοτύπων που απαιτούνται για την κατασκευή και τη λειτουργία των μηχανών σύντηξης.

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Το JET λειτουργήσει πρόσφατα με "καύσιμο" υπό συνθήκες λειτουργίας που προβλέπονται για τους μελλοντικούς αντιδραστήρες σύγχρονης. Επιτεύχθηκαν παγκόσμια ρεκόρ ισχύος σύντηξης 16 megawatt ισοδύναμη προς το δύο τρίτα της εγγερότερης ισχύος 21 megawatt ενέργειας σύντηξης. Τα επιτεύγματα αποτελεσμάτων δείχνουν ότι ορισμένες απαιτήσεις συνθήκες του αντιδραστήρα (ειδικότερα η ελάχιστη ισχύς για την επίδοση βελτιστομένης συγκράτησης) επιτεύχθηκαν ευκολότερα από ό,τι προβλέπονταν αρχικά.

Οι μελλοντικές προβολές οικονομικών και κοινωνικών σεναρίων, οι οικονομικές προοπτικές και οι προοπτικές αποδοχής εκ μέρους του κοινού στοχεύουν σε μία καλύτερη αντίληψη της σύντηξης ως πιθανής πηγής ενέργειας εκ μέρους του κοινού.

Εκπρόσωποι της βιομηχανίας αντάλλαξαν απόψεις με τους εκπροσώπους του ITER τον Απρίλιο σχετικά με θέματα διοργάνωσης μίας ενδεχόμενης κατασκευής παρόμοιας μηχανής.

Υλοποίηση: το πρόγραμμα υλοποιήθηκε στο πλαίσιο των συμβάσεων "σύνδεσης" στα κράτη μέλη (και την Ελβετία), της κοινής επιχείρησης JET, της συμφωνίας NET (Next European Torus) η οποία περιλαμβάνει τη συμμετοχή του Ευρατόμ στο ITER-EDA, του ΚΚΕρ, των συμβάσεων με τη βιομηχανία και άλλων συμβάσεων περιορισμένης διάρκειας. Η κοινοτική συμμετοχή ανήλθε σε: 25% όσον αφορά τις τρέχουσες δαπάνες των "Ενώσεων" και των συμβάσεων περιορισμένης διάρκειας, σε 45% των επενδυτικών δαπανών των έργων με προτεραιότητα (για τα οποία εκδόθηκε ευνοϊκή γνωμοδότηση από τη συμβουλευτική επιτροπή του προγράμματος Σύντηξης) και σε ένα ποσοστό το οποίο μπορούσε να ανέλθει έως 100% για ορισμένα συγκεκριμένα έργα (της βιομηχανίας). Στο πλαίσιο της δραστηριότητας ηλεκτρονικής επιτήρησης της αδρανειακής σύντηξης, αναπτύχθηκε συντονισμός των μη στρατιωτικών ερευνών στον τομέα αυτό. Η πρόταση της Επιτροπής για το Πρόγραμμα-Πλαίσιο 1998-2002, που περιλαμβάνει τη σύντηξη ως βασική δράση, διατηρεί τη στρατηγική και την ολοκληρωμένη μορφή των ερευνών όσον αφορά τον αντιδραστήρα. Στην ετήσια έκθεση για το 1997, η ομάδα παρακολούθησης κρίνει, μεταξύ άλλων, ότι η διαχείριση και η υλοποίηση του έργου πραγματοποιήθηκε σε πλήρη συμφωνία με τις οδηγίες του Συμβουλίου.

Συμβολή στους κοινοτικούς στόχους ΕΤΑ

Όπως και με τα άλλα προγράμματα σύντηξης στον κόσμο, το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσανατολίζεται προς το "Next Step", μία διάταξη στην οποία ολοκληρώνονται όλες οι πτυχές φυσικής και τεχνολογίας οι οποίες είναι απαραίτητες για την "καύση" πλάσματος σύντηξης με παλμό μακράς διάρκειας. Η Ευρώπη, ειδικότερα με το JET, συνέβαλε σημαντικά στην πρόοδο των ερευνών στον τομέα αυτό.

Το πρόγραμμα σύντηξης, υποχρεώνοντας τα εργαστήρια να προσφύγουν σε ευρωπαϊκούς διαγωνισμούς για την υλοποίηση έργων προτεραιότητας, συνέβαλε στην προώθηση της αμοιβαίας πληροφόρησης σύντηξης-βιομηχανίας και στην ενίσχυση των επιστημονικών και τεχνολογικών βάσεων της ευρωπαϊκής βιομηχανίας. Εξάλλου, το σύστημα αξιολόγησης των επιχειρήσεων στις 15 ειδικές τεχνολογίες σύντηξης συνέβαλε στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας έναντι των ανταγωνιστριών της στο πλαίσιο της συνεργασίας ITER.

Η ολοκληρωμένη διάρθρωση του προγράμματος διασφαλίζει τη συνοχή της ευρωπαϊκής έρευνας στο χώρο της σύντηξης. Ανεξάρτητα από την τεχνολογική μεταφορά που μπορεί να προκύψει βραχυπρόθεσμα, η μακροπρόθεσμη πτυχή της έρευνας αυτής αποτελεί αντικείμενο εκτεταμένης εκστρατείας πληροφόρησης σχετικά με τα πλεονεκτήματα της σύντηξης ως ενεργειακής επιλογής από απόψεως ασφάλειας και περιβάλλοντος.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Οι δραστηριότητες των Ενώσεων συνεχίζονται και θα εξεταστούν τα συστήματα προς εγκατάσταση σε ορισμένες μηχανές (ειδικότερα το ASDEX Upgrade). Θα συνεχιστούν οι θεωρητικές εργασίες προς στήριξη των πειραματικών εργασιών σε όλα τα εργαστήρια. Η έρευνα για το JET, ιδιαίτερα η έρευνα αναφορικά με τη σύλληψη του εκτροπέα του ITER, θα συνεχιστεί σύμφωνα με τα όσα έχουν προβλεφθεί. Υστερα από αίτηση του Κοινοβουλίου, η Επιτροπή θα υποβάλει στρατηγικό έγγραφο σχετικά με τη δυνατότητα συνέχισης της χρήσης του JET μετά τον Δεκέμβριο του 1999 και τούτο στο πλαίσιο του μελλοντικού προγράμματος. Όσον αφορά τα προγράμματα ITER-EDA, τα οποία προβλέπονταν αρχικά έως τον Ιούλιο 1998, προτείνεται η

Επιτεύχθηκαν σημαντικά επιστημονικά αποτελέσματα στα συνδεδεμένα εργαστήρια σύντηξης και ειδικότερα: η επιτυχής λειτουργία του εκτροπέα "Lyra" του tokamak ASDEX Upgrade, πρόοδος όσον αφορά τη βελτιστοποίηση του ρεύματος "εκκίνησης" και της μη προκλητής διέγερσης του ρεύματος στο tokamak TORUS SUPRA, χρήση υλικών με υψηλό ατομικό αριθμό με θέρμανση στην κυκλοτρονική συχνότητα των ηλεκτρονίων (ECRH) στον tokamak FETU, επιτυχή λειτουργία υψηλής παγίωσης του πλάσματος στο tokamak TEXTOR, επίτευξη παραμέτρων αναφοράς στο tokamak TCV, επίτευξη μαγνητικών επιφανειών σύμφωνα με τις προβλέψεις στο stellarator TJ-II, ξεκίνημα της κατασκευής του stellarator Wendelstein 7-X και παραγωγή πρωτοτύπων σπειρωμάτων για τη μηχανή αυτή...

παράτασή τους για τρία έτη προκειμένου να αναληφθούν κοινές δραστηριότητες στους διάφορους τομείς (προσαρμογή της λεπτομερούς μελέτης ITER στις ιδιαιτερότητες των πιθανών τοποθεσιών, αναλύσεις ασφάλειας και προπαρασκευαστικές εργασίες ενόψει των αιτήσεων έγκρισης, δοκιμές πρωτοτύπων στοιχείων, ...). Θα ξεκινήσει η προετοιμασία μελέτης σχεδιασμού αναφοράς για το DEMO. Όπως και πέρσι, θα διατεθούν υποτροφίες Marie Curie (μεταξύ 10 έως 15 υποτροφίες ετησίως) και η κινητικότητα των ερευνητών θα στηριχθεί έντονα (μεταξύ 300 και 400 αποσπάσεων ετησίως). Η ανάπτυξη διμερούς συνεργασίας με τη Ρωσία, την Ουκρανία, και το Καζακστάν βρίσκεται στη φάση της ολοκλήρωσης.

14. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Δραστηριότητες το 1997

Με τις 109 νέες συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1997, από της δημοσίευσής της 2ης και της 3ης πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, το πρόγραμμα ΕΤΑ Μεταφορές έχει μέχρι σήμερα χρηματοδοτήσει 244 έργα, από τα οποία τα 26 έχουν ολοκληρωθεί με πολλά σημαντικά αποτελέσματα.

Οι νέες συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1997 καλύπτουν τους ακόλουθους τομείς του προγράμματος:

- Στρατηγική έρευνα: 13 έργα, με έμφαση στα συστήματα πληροφορικής (συμπεριλαμβανομένου του ορισμού τράπεζας δεδομένων μεταφορών) και την αξιολόγηση πολιτικής (συμπεριλαμβανομένης της επέκτασης των διευρωπαϊκών δικτύων στην Ανατολική Ευρώπη).
- Σιδηροδρομικές μεταφορές: 10 έργα τα οποία εστιάζονται στη διαλειτουργικότητα των σιδηροδρομικών συστημάτων και σε αποτελεσματικότερες και ταχύτερες εμπορευματικές μεταφορές.
- Ολοκληρωμένες αλυσίδες μεταφορών: 12 έργα με αντικείμενο τη βελτίωση της ποιότητας του δικτύου πολλαπλών μεταφορών (6 έργα) και τους τερματικούς σταθμούς (6 έργα).
- Αεροπορικές μεταφορές: 17 έργα, η πλειονότητα των οποίων (10 έργα) συμβάλλουν στον προσδιορισμό των τεχνικών και λειτουργικών λύσεων με σκοπό τη βελτίωση του συστήματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας.
- Αστικές μεταφορές: 12 έργα με έμφαση στην ενίσχυση της των πολλαπλών μεταφορών στις αστικές μεταφορές διαμέσου της βελτίωσης της διαμεταφοράς και νομικών και ρυθμιστικών μέτρων.
- Θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές: 24 έργα, συμπεριλαμβανομένων έργων με στόχο τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της ασφάλειας των θαλασσιών υπηρεσιών και έργων με επίκεντρο τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας.
- Οδικές μεταφορές: 19 έργα με στόχο τη βελτίωση της επίδοσης, της αξιοπιστίας, και της ασφάλειας των οδικών μεταφορών με ταυτόχρονη ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών για το περιβάλλον.
- Συνοδευτικά μέτρα: 2 έργα που θα αναπτύξουν και θα υλοποιήσουν ένα σχέδιο εντατικής διάδοσης και αξιοποίησης στο πλαίσιο του προγράμματος μεταφορών με στόχο τη μεγιστοποίηση της επίδρασης των αποτελεσμάτων του προγράμματος.

Το 1997, το πρόγραμμα συνέβαλε σημαντικά στην κατάρτιση βασικών εγγράφων όπως, για παράδειγμα, η Πράσινη Βίβλος για τις λιμενικές και θαλάσσιες υποδομές, η αναμενόμενη Λευκή Βίβλος για τον καταλογισμό του κόστους των υποδομών, οι ανακοινώσεις για τους διευρωπαϊκούς διαδρόμους σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών και οι συνδυασμένες εμπορευματικές μεταφορές.

Άλλες προκλήσεις στο χώρο των μεταφορών όπως, π.χ., η συμφόρηση, η ασφάλεια και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις εξακολουθούν να αποτελούν αντικείμενο τόσο συνεχιζόμενων έργων όσο και της 4ης πρόσκλησης υποβολής προτάσεων που δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβριο του 1997. Οι ιδιαίτερες προκλήσεις στον τομέα των μεταφορών λόγω της προσχώρησης των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης αντιμετωπίζονται διαμέσου της εντεινόμενης συμμετοχής οργανισμών από τις εν λόγω χώρες και χάρη σε τοπικές δραστηριότητες διάδοσης. Πραγματοποιούνται σημαντικές προσπάθειες προκειμένου να διασφαλισθεί η μεταφορά των αποτελεσμάτων, η συμμετοχή των τελικών χρηστών, και η αποδοχή των νέων συστημάτων και μεθόδων. Για το σκοπό αυτό, ενθαρρύνεται η δημιουργία επίσημων και ανεπίσημων δικτύων και η εκτέλεση συντονισμένων δράσεων (13 μετά τη δημοσίευση των τριών προσκλήσεων).

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Οι χώροι δοκιμής του ευρωπαϊκού συστήματος διαχείρισης της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας στη Γερμανία, τη Γαλλία, και την Ιταλία, χρησιμοποιήθηκαν για τη δοκιμή σε πραγματική κλίμακα του ευρωπαϊκού συστήματος διαχείρισης της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας (ERTMS). Οι ευρωπαϊκές δραστηριότητες τυποποίησης που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση του ERTMS ξεκίνησαν το 1997.

MBB

Ελπίσθηκε ένα μαύρο κουτί για τις θαλάσσιες μεταφορές (MBB) όμοιο με το μαύρο κουτί που χρησιμοποιείται στα αεροσκάφη για την καταγραφή δεδομένων σε περίπτωση ατυχήματος. Η βελτιωμένη διερεύνηση των ατυχημάτων θα αυξήσει την ασφάλεια της λειτουργίας των πλοίων. Προβλέπεται περαιτέρω ανάπτυξη του MBB για τις εμπορευματικές μεταφορές, για τον εντοπισμό των μεταφορών και τη διευκόλυνση της παράκτιας ναυσιπλοΐας και της ανταλλαγής τεκμηρίωσης.

TAPE

Το έργο ανέπτυξε ένα πρωτότυπο λογισμικό για τον καθορισμό της αλληλεπίδρασης των χειραίων και αεροπορικών μεταφορών στα αεροδρόμια και τη βελτιστοποίηση της συνολικής επίδοσης των αεροδρομίων από απόψεως αποτελεσματικότητας και χωρητικότητας/ικανότητας.

Το 1997 η ομάδα παρακολούθησης του προγράμματος ΕΤΑ είχε συμπεράνει ότι η διαχείριση του προγράμματος έγινε με επαγγελματικό και διαφανή τρόπο μολονότι εξέφρασε ανησυχίες για τη μόνιμη έλλειψη προσωπικού σε ορισμένους τομείς του προγράμματος. Η ομάδα διατύπωσε επτά χρήσιμες συστάσεις αναφορικά με τη μελλοντική διαχείριση του προγράμματος με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση των αποτελεσμάτων, οι οποίες και έγιναν δεκτές. Οι συστάσεις αυτές εστιάζονταν κυρίως στη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων και τα μελλοντικά στοιχεία των δραστηριοτήτων ΕΤΑ στον τομέα των μεταφορών.

Συμβολή στους κοινοτικούς στόχους ΕΤΑ

Γενικός στόχος της έρευνας που διεξάγεται στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΤΑ στον τομέα των μεταφορών είναι η διατύπωση συμπερασμάτων για τη χάραξη νέων επιλογών πολιτικής και η διευκόλυνση της εφαρμογής νέων τεχνολογιών γενικής χρήσης. Οι στόχοι της εφαρμογής νέων τεχνολογιών με σκοπό την αύξηση της αποτελεσματικότητας, της ασφάλειας, και της βιωσιμότητας του συστήματος μεταφορών έχουν, επίσης, επιτευχθεί ή πρόκειται να επιτευχθούν χάρη σε σειρά έργων όπως, για παράδειγμα, ERTMS (Ευρωπαϊκό Σύστημα Διαχείρισης της Σιδηροδρομικής Κυκλοφορίας), MBB (Μαύρο Κουτί για τις Θαλάσσιες Μεταφορές), και ATM (Διαχείριση της Εναέριας Κυκλοφορίας).

Η ομάδα παρακολούθησης σημείωσε το 1997 τα δυνητικά οφέλη για την ευρωπαϊκή βιομηχανία από επιτεύγματα όπως η ευρωπαϊκή τυποποίηση των συστημάτων σηματοδότησης των σιδηροδρόμων, που προέκυψε από έργα ERTMS. Τα αποτελέσματα αυτά μπορεί να οδηγήσουν σε μείωση κατά 20-30% του κόστους εξοπλισμού με παράλληλη σημαντική αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας σιδηροδρόμων στις διεθνείς αγορές μεταφορών. Ένα άλλο παράδειγμα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας είναι η κατάρτιση ολοκληρωμένων συστημάτων ελέγχου των πλοίων. Τα έργα αυτά (ATOMOS II και DISC1) αποτελούν σημαντική προσπάθεια για την ολοκλήρωση της κατακερματισμένης ευρωπαϊκής βιομηχανίας στον τομέα αυτό και τη θέσπιση παγκοσμίων προτύπων. Άλλα παραδείγματα ερευνητικών εργασιών που συμβάλλουν στην επίτευξη των κοινοτικών στόχων είναι έργα στο στρατηγικό τομέα της αξιολόγησης της επίδρασης των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών όσον αφορά την προσπελασιμότητα και τη συνοχή. Μία σειρά έργων αστικών μεταφορών στοχεύουν στη βελτίωση των δημοσίων αστικών μεταφορών τα οποία έχουν ήδη προσφέρει αξιολογικά αποτελέσματα (π.χ. το έργο ISOTOPE).

Πρόγραμμα εργασίας για το 1998

Η 4η πρόσκληση υποβολής προτάσεων και η κοινή πρόσκληση για τις μεταφορές και το πρόγραμμα εφαρμογών τηλεματικής στις συνδυασμένες μεταφορές, για κάθε ένα από τα οποία προβλέπεται κοινοτικός προϋπολογισμός 12 εκατ. ECU περίπου, έκλεισαν στις 16 Μαρτίου 1998. Οι προτάσεις που υποβλήθηκαν πρόκειται να αξιολογηθούν και θα αποτελέσουν αντικείμενο διαπραγματεύσεων. Η 4η πρόσκληση υποβολής προτάσεων θα πρέπει να οδηγήσει σε δράσεις για την παγίωση των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από έργα παρελθόντων προσκλήσεων και στην προετοιμασία μελλοντικών δραστηριοτήτων ΕΤΑ στον τομέα των μεταφορών. Η κοινή πρόσκληση υποβολής προτάσεων στον τομέα των πολλαπλών μεταφορών θα πρέπει να οδηγήσει σε σειρά έργων επίδειξης σε μεγάλη κλίμακα, τα οποία θα στηρίζονται στα αποτελέσματα εκτελούμενων ερευνητικών εργασιών στον τομέα των συνδυασμένων μεταφορών. Τα πρώτα έργα προβλέπεται να

ISOTOPE

Το έργο περιέγραψε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των διαφόρων μορφών οργάνωσης των υπηρεσιών δημοσίων μεταφορών και διατυπώνει συστάσεις σχετικά με τα κατάλληλα συμβατικά και νομικά πλαίσια. Εξετάσθηκαν δεδομένα από 109 δίκτυα αστικών μεταφορών στην Ευρώπη.

Ολοκληρώθηκαν ποσάριθμα έργα διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στον τομέα αυτό και τα αποτελέσματα αποτέλεσαν τη βάση για την ανάπτυξη του μελλοντικού ευρωπαϊκού συστήματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας (EATMS), το οποίο θα επιδειχθεί στο 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο.

Συστήματα πληροφορικής: καταρτίσθηκε συντονισμένη οργάνωση, στην οποία συμμετέχουν υπό εξέλιξη έργα, υπεύθυνοι για τη χάραξη της πολιτικής και στατιστικοί από όλα τα κρατή μέλη. Θα αναπτύξει τη συνεργασία και θα θέσει τις βάσεις για τη δημιουργία ενός πληροφοριακού συστήματος των ευρωπαϊκών μεταφορών σκοπεύοντας την ανταλλαγή δεδομένων σχετικά με τις μεταφορές και την πρόσβαση στα δεδομένα με στόχο τη στήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων σε θέματα πολιτικής.

ξεκινήσουν κατά τα τέλη του 1998. Ορισμένα έργα που χρηματοδοτούνται ήδη θα ολοκληρώσουν τις εργασίες τους και θα παρουσιάσουν τα αποτελέσματά τους σε μία σειρά προγραμματισμένων εκδηλώσεων διάδοσης. Θα εφαρμοσθεί μία στρατηγική διάδοσης και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων σε επίπεδο προγράμματος με στόχο τη διασφάλιση της συγκεκριμένης εφαρμογής των αποτελεσμάτων της ΕΤΑ.

15. ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΜΕΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Δραστηριότητες το 1997

Το 1997 αποτέλεσε σημαντικό ορόσημο για το πρόγραμμα στοχοθετημένης κοινωνικοοικονομικής έρευνας (TSER). Λεδομένου ότι το πρόγραμμα θεσπίστηκε το 1994 ως νέο στοιχείο του Προγράμματος-Πλαισίου κατά τα αρχικά στάδια έπρεπε να επιτελεσθεί σημαντικό έργο προκειμένου να ευαισθητοποιηθούν οι ερευνητές και οι αρμόδιοι για τη χάραξη της πολιτικής όσον αφορά τη σημασία της κοινωνικοοικονομικής έρευνας σε ευρωπαϊκό επίπεδο στους τομείς της πολιτικής της επιστήμης και των τεχνολογιών, της εκπαίδευσης και κατάρτισης, της κοινωνικής ένταξης, και του αποκλεισμού. Εντούτοις, η πρόσφατη επιλογή επιτυχών έργων της δεύτερης πρόσκλησης υποβολής προτάσεων και η δημοσίευση, τον Σεπτέμβριο του 1997, της τρίτης και τελικής πρόσκλησης, συνεπάγονται ότι η προσοχή εστιάζεται πλέον στην παγίωση και παρακολούθηση των χρηματοδοτούμενων δραστηριοτήτων. Πράγματι, το πρόγραμμα περιλαμβάνει σήμερα μία ευρεία δέσμη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, οι οποίες κυμαίνονται από έργα συλλογικής έρευνας και θεματικά δίκτυα, μελέτες και στήριξη συνεδρίων σε βασικούς τομείς, έως ειδικές πρωτοβουλίες του ευρωπαϊκού δικτύου αξιολόγησης της τεχνολογίας (ETAN), και τη συμμετοχή στην επιχειρησιακή ομάδα "εκπαιδευτικά πολυμέσα".

Δεδομένης της φάσης ανάπτυξης του προγράμματος σήμερα, και των βελτιώσεων που πραγματοποιήθηκαν τόσο από απόψεως συνάφειας της πολιτικής όσο και εκτέλεσης των διαδοχικών προσκλήσεων, οι συστάσεις που διατυπώθηκαν στο πρόγραμμα TSER 1997 αφορούν κυρίως δραστηριότητες αξιοποίησης και διάδοσης.

Συμβολή στους κοινοτικούς στόχους ΕΤΑ

Χαρακτηριστικό στοιχείο του προγράμματος είναι ότι όλες οι δραστηριότητες αναμένεται να οδηγήσουν σε συναφείς προτάσεις πολιτικής. Μετά τη δεύτερη πρόσκληση υποβολής προτάσεων, θα λάβουν κοινοτική στήριξη συνολικά 112 δράσεις επιμερισμένης διαπάνης, οι οποίες πραγματεύονται θέματα όπως, π.χ., η ευρωπαϊκή κοινωνία των πληροφοριών, η βιομηχανική δυναμική και η απασχόληση, και οι ευρωπαϊκές πολιτικές κοινωνικής ένταξης. Ο αριθμός αυτός θα αυξηθεί κατά 50 έως 60 νέες δραστηριότητες, οι οποίες θα προέλθουν από την αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων της τρίτης πρόσκλησης. Εξάλλου, η ίδια η τρίτη πρόσκληση δημοσιεύθηκε με βάση ένα αναθεωρημένο πρόγραμμα εργασιών, το οποίο εστιάζεται σε τρεις στρατηγικούς προσανατολισμούς: ανταγωνισμός, αλλαγή και διάλογος, εργασία, ευημερία, και απασχόληση και, καινοτομία και θεσμική αλλαγή. Οι προσανατολισμοί αυτοί απαιτούν μία διεπιστημονική προσέγγιση, και για το λόγο αυτό, η τρίτη πρόσκληση, η οποία έκλεισε τον Ιανουάριο του 1998, αποβλέπει σε προτάσεις οι οποίες θα συνδυάζουν ερευνητικά έργα από δύο ή περισσότερους βασικούς ερευνητικούς τομείς του προγράμματος.

Εξάλλου, το 1997, χορηγήθηκαν 39 ενισχύσεις για συνοδευτικά μέτρα. Οι χρηματοδοτούμενες δραστηριότητες περιλαμβάνουν μελέτες σχετικά με την επίδραση των αγορών εργασίας στην απασχόληση, την ανακατανομή της εργασίας, τα προβλήματα και τις δυνατότητες απασχόλησης για ίδιο λογαριασμό, και στήριξη διαφόρων φόρων με θέματα όπως, για παράδειγμα, η ένταξη των μεταναστών και οι εθνικιστικές συγκρούσεις, οι γυναίκες στις επιστήμες, και προσεγγίσεις όσον αφορά την πολιτιστική πολυμορφία εντός των εκπαιδευτικών συστημάτων στην Ευρώπη.

Όσον αφορά το ETAN (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αξιολόγησης της Τεχνολογίας), το οποίο στηρίζεται στο πλαίσιο του τομέα I του προγράμματος: αξιολόγηση

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Το EVALUE ανέπτυξε και παρήγαγε ένα CD-ROM και μέσα Internet για την (αυτο-)αξιολόγηση των πανεπιστημίων στην Ευρώπη. Οι διαθέσιμες πληροφορίες περιλαμβάνουν περιπτώσιολογικές μελέτες, εθνικούς δείκτες, καθώς και ένα εθελικό εργαλείο αξιολόγησης.

Μετά από διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 1997, το έργο "Τεχνολογία, οικονομική ολοκλήρωση, και κοινωνικός αποκλεισμός" δημοσίευσε πρωτοποριακά άρθρα σχετικά με το παγκόσμιο περιβάλλον εμπορικών συναλλαγών, τις περιφερειακές τεχνολογικές ανισορροπίες στην Ευρώπη και την ανταγωνιστικότητα.

Το έργο LoWER δημιούργησε μία ευρωπαϊκή τράπεζα δεδομένων σχετικά με τη χαμηλόμισθη απασχόληση και δημοσίευσε έκθεση για τα "Στατιστικά δεδομένα σχετικά με τη χαμηλόμισθη απασχόληση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της". Το έργο LoWER δημοσίευσε ενημερωτικό σημείωμα και διαθέσιμα ιστοθέα στο Internet.

επιλογών πολιτικής στο χώρο των επιστημών και της τεχνολογίας στην Ευρώπη), συγκροτήθηκαν ομάδες εργασίας εμπειρογνομόνων για την πρώτη δέσμη θεμάτων: γήρανση του πληθυσμού και τεχνολογία - προκλήσεις και ευκαιρίες της πολιτικής της τεχνολογίας στο πλαίσιο της διεθνοποίησης. Οι εκθέσεις των εμπειρογνομόνων θα υποβληθούν στους αρμόδιους για τη χάραξη πολιτικής κατά την διάρκεια του 1998.

Ένα άλλο σημαντικό γεγονός το 1997 ήταν η έναρξη 5 έργων, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα στοχοθετημένης κοινωνικοοικονομικής έρευνας, και τα οποία υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της κοινής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων της επιχειρησιακής ομάδας για τα εκπαιδευτικά πολυμέσα. Τα έργα αυτά, που πραγματοποιούνται τη διαδικασία της εκμάθησης, την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής της τεχνολογίας πολυμέσων και το συνακόλουθο κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο, δείχνουν τη σημασία της τεχνολογίας όσον αφορά τη διαμόρφωση της κοινωνίας και αποτελούν παράδειγμα μίας περισσότερο ολοκληρωμένης προσέγγισης, η οποία συνδυάζει τις κοινωνικές επιστήμες με την ανάπτυξη της τεχνολογίας που προτείνεται για το 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Σημαντική δραστηριότητα του 1998 θα αποτελέσει η εισαγωγή μέτρων για τη διάδοση και την προώθηση της επίδρασης των πορισμάτων που προκύπτουν από χρηματοδοτούμενα έργα ΕΤΑ και δίκτυα. Εκτός από τους συνήθεις μηχανισμούς διάδοσης αποτελεσμάτων σε επίπεδο έργου, προγραμματίζονται επίσης δραστηριότητες σε επίπεδο του ίδιου προγράμματος. Σημαντική πρωτοβουλία αποτελεί διάσκεψη του προγράμματος στοχοθετημένης κοινωνικοοικονομικής έρευνας, η οποία προγραμματίζεται για τα τέλη του 1998. Στη διάσκεψη αυτή θα συμμετάσχουν ερευνητές και αρμόδιοι για τη χάραξη πολιτικής. Τη διάσκεψη θα στηρίξει σειρά σεμιναρίων για θέματα πολιτικής, τα οποία θα διοργανωθούν γύρω από τη θεματική δέσμη της πρώτης και δεύτερης πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, μία ιδέα η οποία δοκιμάστηκε με επιτυχία το 1997.

Οι δραστηριότητες της τρίτης πρόσκλησης θα επικεντρωθούν στη διαπραγμάτευση και τη σύναψη συμβάσεων για τα έργα που επελέγησαν για χρηματοδότηση. Εξάλλου, εξετάζεται ένας αριθμός πιθανών νέων πρωτοβουλιών του ευρωπαϊκού δικτύου αξιολόγησης της τεχνολογίας στους τομείς της αλλαγής του κλίματος του πλανήτη, των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, της αξιολόγησης της επίδρασης της ΕΤΑ, της έμμεσης στήριξης της απασχόλησης στην ΕΤΑ, και του θέματος των γυναικών και της επιστήμης.

Εξάλλου, προβλέπεται ότι θα ξεκινήσουν 4 περαιτέρω έργα που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της κοινής πρόσκλησης για τα εκπαιδευτικά πολυμέσα, τα οποία συνεπάγονται χρηματοδοτική συμμετοχή του προγράμματος στοχοθετημένης κοινωνικοοικονομικής έρευνας.

Οι εργασίες για την ολοκλήρωση του ρόλου της κοινωνικοοικονομικής έρευνας στο 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο θα εκτελεσθούν παράλληλα με τις παραπάνω δραστηριότητες.

Το έργο REGIS διαπίστωσε ότι η καινοτομία στην Ευρώπη τείνει να καθοδηγείται από την αγορά βάσει συλλογισμών κόστους και ποιότητας και ότι η καθαρή καινοτομία είναι σπάνιο φαινόμενο δεδομένου ότι η διεργασία χαρακτηρίζεται περισσότερο από ανασυνδυασμό μη πρωτότυπων τεχνολογιών - δείχνοντας έτσι την ανάγκη για καλύτερη ολοκλήρωση τεχνολογικών κέντρων και πανεπιστημίων στο πλαίσιο της διαδικασίας καινοτομίας.

Το έργο δικτύων ΕΤΑ και ΜΜΕ υψηλής τεχνολογίας προσκόμισε στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν δεσμούς μεταξύ της επιτυχούς παγκοσμιοποίησης με ένα υψηλό επίπεδο τοπικής δικτύωσης, γεγονός το οποίο τονίζει τη σημασία της πρόσβασης σε τεχνολογίες που αναπτύσσονται σε τοπικό επίπεδο.

Η οικονομία της εκμίσθωσης ως παράγοντας παγκοσμιοποίησης συνεπάγεται για την λογική στον τομέα της καινοτομίας. Πρόκειται για μία έκθεση η οποία βασίζεται στα προκαταρκτικά συμπεράσματα διαφόρων συναφών έργων στοχοθετημένης κοινωνικοοικονομικής έρευνας (παράδειγμα συγκεντρωμένης δραστηριότητας).

Το δίκτυο KISINN δημοσίευσε επισκόπηση των υπηρεσιών ενταξης γνώσης του ιδιωτικού τομέα με βάση την υπάρχουσα διεθνή εμπειρία, με ιδιαίτερη έμφαση στη μεταφορά και την εφαρμογή τεχνικών καινοτομιών και καινοτομιών όσον αφορά τη διαχείριση. Η έκθεση περιλαμβάνει, επίσης, πορίσματα σχετικά με την εφαρμογή πολιτικής.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ-ΠΛΑΙΣΙΟΥ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Δραστηριότητες το 1997

Έργα ΕΤΑ:

Στο πλαίσιο της συνεργασίας με τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, δεσμεύτηκαν 26,3 εκατ. ECU για τη χρηματοδότηση 110 συμβάσεων μετά την πρόσκληση υποβολής προτάσεων το 1996. Το 1997, στο πλαίσιο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων (περιβάλλον, υγεία, βιομηχανία κατά κύριο λόγο), υποβλήθηκαν 1.300 προτάσεις έρευνας, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ένα ποσό 398 εκατ. ECU.

Επίσης, συνεχίζεται η συμμετοχή των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης σε ειδικά προγράμματα του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου με στήριξη της διεθνούς συνεργασίας στην επιστήμη και την τεχνολογία (INCO).

Δεσμεύθηκαν πιστώσεις ύψους 700.000 ECU περίπου για "συνοδευτικά μέτρα", ειδικότερα για τη στήριξη της συμμετοχής επιστημόνων των χωρών αυτών σε συνέδρια. Η INTAS (Διεθνής ένωση για την προώθηση της συνεργασίας με επιστήμονες των κρατών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης), η οποία χρηματοδοτείται κυρίως από την Κοινότητα, εκτέλεσε 321 έργα που καλύπτουν όλους τους τομείς με συνολικό προϋπολογισμό 18,8 εκατ. ECU. Όσον αφορά το CIST (Μόσχα), που συμβάλλει στον επαναπροσανατολισμό των στρατιωτικών ερευνητών των ανεξαρτήτων κρατών της Σοβιετικής Ένωσης, η ΕΕ στήριξε, το 1997, μη στρατιωτικά έργα με προϋπολογισμό 13,5 εκατ. ECU (συνολικά 19.000 επιστήμονες από το 1994).

Όσον αφορά την επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία με τις αναπτυσσόμενες χώρες (INCO-AX), δεσμεύτηκαν πιστώσεις ύψους 65,6 εκατ. ECU το 1997 με σκοπό τη χρηματοδότηση 125 συμβάσεων. Σε πρόσκληση υποβολής προτάσεων που δημοσιεύθηκε το 1997 σχετικά με τη διαχείριση των φυσικών ανανεώσιμων πόρων, τη γεωργία/αγροτοβιομηχανία, την υγεία και τις τεχνολογίες των πληροφοριών, υποβλήθηκαν 1.020 προτάσεις.

Οι 25 νέες δράσεις COST (ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της επιστημονικής και τεχνικής έρευνας) ο συνολικός αριθμός εκτελούμενων έργων στους 17 τομείς (επιστήμες της διατροφής, χημεία, μεταφορές ...) ανήλθε σε 159. Το 1997, η Επιτροπή συμμετείχε σε 11 έργα EUREKA.

Η ομάδα παρακολούθησης τόνισε το 1997 τον υψηλό βαθμό ποιότητας που επιτεύχθηκε σε όλους τους τομείς που καλύπτονται από το πρόγραμμα.

Συμφωνίες Ε&Τ και επιστημονικές επαφές

Υπογράφηκε η συμφωνία συνεργασίας ΕΕ και ΗΠΑ στον τομέα Ε&Τ, τέθηκε σε ισχύ η συμφωνία με τη Νότια Αφρική, και ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνίας του EURATOM με τον Καναδά στον τομέα της πυρηνικής έρευνας. Το 1997 ξεκίνησαν, επίσης, διαπραγματεύσεις για τη συμφωνία συνεργασίας στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας με τη Ρωσία, ενώ ορισμένες συνδεδεμένες χώρες εκδήλωσαν ενδιαφέρον για συμμετοχή στο 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο.

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Ευρωπαϊκή πρώτη στην καταπολέμηση των παρασιτικών μολύνσεων: ξεκίνησαν πολυάριθμες έρευνες, στις οποίες συμμετείχουν επιστήμονες από αναπτυσσόμενες χώρες και από την Ευρώπη με θέμα την κατανόηση των αιτιών που καθιστούν ορισμένα άτομα πιο ευαίσθητα σε σύγκριση με άλλα σε παρασιτικές λοιμώξεις. Αυτό έχει βασική σημασία προκειμένου να εξευρεθούν αποτελεσματικές παρεμβάσεις. Μία συνεργασία με τη Βραζιλία έδειξε τη γενετική βάση της ευαισθησίας στη βιλάρζιαση (ασθένεια που οφείλεται στους τριματώδεις σκώληκες). Οι επιστήμονες ανακάλυψαν το γονίδιο Sm1, το οποίο, στο χρωμόσωμα 5, ελέγχει την αντίσταση ή την ευαισθησία στην ασθένεια. Επίσης, εντοπίστηκε ένα γονίδιο που καθορίζει την ευαισθησία στην ίνωση του ήπατος. Τα επιτεύγματα αυτά μπορούν να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη θεραπευτικών προσεγγίσεων οι οποίες θα ανακουφίσουν τις συνέπειες των ασθενειών αυτών.

Στο πλαίσιο των σχέσεων με την Ιαπωνία και την Κορέα στον τομέα της Ε&Τ, 75 Ευρωπαίοι ερευνητές έλαβαν υποτροφία το 1997 με αποτέλεσμα να ανέλθει σε 490 ο συνολικός αριθμός των ερευνητών της Ένωσης που πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση στις εν λόγω χώρες.

Εξάλλου, αναπτύχθηκαν τεχνικές ή πολιτικές επαφές με τρίτες χώρες και περιφερειακούς οργανισμούς. Τέλος, υποστηρίχθηκαν σεμινάρια/εργαστήρια/συνέδρια με τη συμμετοχή αναπτυσσόμενων χωρών (παραδείγματα: η γονιμότητα του εδάφους στην Ασία, το AIDS στην Αφρική). Συνεχίσθηκε ο πολιτικός διάλογος με τις χώρες εταίρους της Μεσογείου διαμέσου της γραμματείας της ομάδας παρακολούθησης ΕΤΑ Euro-Med και στο πλαίσιο επίσημης συνεδρίασης της εν λόγω επιτροπής.

Σκέψεις σχετικά με τις μελλοντικές κατευθύνσεις:

Υιοθετήθηκε ανακοίνωση για την “ευρωπαϊκή πρωτοβουλία στον τομέα της γεωπονικής έρευνας για την ανάπτυξη” (IERAD) με σκοπό τη βελτίωση του συντονισμού των 18 εταίρων που συμμετέχουν σε αυτή. Εξάλλου, υιοθετήθηκε ανακοίνωση με τίτλο “επιστημονική και τεχνολογική έρευνα, στρατηγικό στοιχείο της συνεργασίας της ΕΕ με τις αναπτυσσόμενες χώρες” η οποία έτυχε θερμής υποδοχής από το Συμβούλιο.

Συμβολή στους κοινοτικούς στόχους ΕΤΑ

Στις διαφορές πτυχές της, η INCO συμβάλλει στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας του συνόλου της ευρωπαϊκής οικονομίας. Για παράδειγμα, προσφέροντας “προστιθέμενη αξία” στην ΕΤΑ της Ένωσης ή συμβάλλοντας σε ένα καλύτερα προσαρμοσμένο ορισμό των άλλων πολιτικών που ασκεί η ΕΕ (για παράδειγμα, μεταφορές, ενέργεια, αλιεία ...) ενόψει των ιδιαίτερων συνθηκών των τρίτων χωρών, ή χάρη επίσης στη μεγάλη αγορά που προκύπτει από την ανάπτυξη της εμπορικής συνεργασίας η οποία οφείλεται στη συνεργασία σε θέματα Ε&Τ.

Η διεθνής συνεργασία στον τομέα της ΕΤΑ δίνει πρόσβαση σε γνώσεις, δίκτυα ερευνητών, εγκαταστάσεις (για παράδειγμα, αποστολή Ευρωπαίων ερευνητών στην Ιαπωνία) και, πέρα από τα με τη στενή έννοια επιστημονικά οφέλη που μπορεί κανείς να αναμένει, συμβάλλει στη διεθνή προβολή της ευρωπαϊκής επιστήμης και τεχνολογίας.

Ενόψει της πολιτικής διεύρυνσης της ΕΕ, ο εκσυγχρονισμός του μηχανισμού ΕΤΑ των ΧΚΑΕ και η στήριξη που παρέχει η INCO στη συμμετοχή των ΧΚΑΕ στα προγράμματα ΕΤΑ της ΕΕ συμβάλλουν στην προετοιμασία της ένταξης των χωρών αυτών στην Ένωση.

Η INCO-AX συνέβαλε στην ενίσχυση της ικανότητας της ευρωπαϊκής έρευνας στους τομείς που συνδέονται με την ανάπτυξη προωθώντας, ταυτόχρονα, την ΕΤΑ των αναπτυσσόμενων χωρών (το 1997 στηρίχθηκαν τα δίκτυα που είχαν ιδιαίτερα ως αντικείμενο την ελονοσία και τα τροπικά δάση) στηρίζοντας, έτσι, την κοινοτική πολιτική στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη.

Ένα άλλο παράδειγμα της συμβολής στις εξωτερικές πολιτικές είναι το Διεθνές Κέντρο Επιστήμης και Τεχνολογίας στη Μόσχα (CIST) που στηρίζει την προσπάθεια μετεκπαίδευσης των Ρώσων στρατιωτικών ερευνητών με σκοπό τον επαναπροσαντολισμό τους προς μη στρατιωτικές δραστηριότητες.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Προβλεπόμενες δραστηριότητες για το 1998: παρακολούθηση των υπό εκτέλεση 1.600 συμβάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προπαρασκευαστικών, συνοδευτικών και υποστηρικτικών δράσεων) και των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων INCO-COPIERNICUS και INCO-AX που

Μελέτη της θαλάσσιας ρύπανσης: η Μαύρη Θάλασσα αποτελεί ιδανική περίπτωση για τη μελέτη της, ειδικά της ρύπανσης στη βιοποικιλότητα. Ένα έργο στο οποίο συμμετέχουν η Ρουμανία, η Βουλγαρία, η Ρωσία και 7 κράτη μέλη κατέστησε δυνατή ήδη την καλύτερη κατανόηση της υποβάθμισης της βιοποικιλότητας στη Μαύρη Θάλασσα, ενώ ένα προγνωστικό πρότυπο της ανταπόκρισης του παράκτιου συστήματος στην περιβαλλοντική καταστροφή βρίσκεται στο στάδιο της κατάρτισης.

Αλιεία και αειφόρος ανάπτυξη: το 1997 ξεκίνησαν 15 ερευνητικά έργα, τα οποία πραγματοποιούνται ειδικότερα τις νέες τεχνικές υδατοκαλλιέργειας, την εκτροφή οστρακόδερμων, και τη διαχείριση του παρακτίου οικοσυστήματος σε συνάρτηση με την ερευνητική πρωτοβουλία για την αλιεία ΑΚΕ-ΕΕ που θεσπίσθηκε με το ψήφισμα της Συνέλευσης της Εκπροσώπησης ΑΚΕ-ΕΕ. Η πρωτοβουλία αυτή στοχεύει στην προώθηση στοχευμένης έρευνας για την αειφόρο διαχείριση της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

δημοσιεύθηκαν το 1997, σύναψη συμβάσεων σχετικά με τη συμμετοχή τρίτων χωρών στις δραστηριότητες 1, 3 και 4 του Προγράμματος-Πλαισίου, καθώς και επιλογή και παρακολούθηση των υποτρόφων (Ιαπωνία/Κορέα).

Μεταξύ άλλων δραστηριοτήτων περιλαμβάνονται τα εξής: ανάλυση της επίδρασης των συμφωνιών συνεργασίας στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας, συνεδρίαση των διαφόρων κοινών επιτροπών που είναι αρμόδιες για την παρακολούθηση των συμφωνιών συνεργασίας και το φόρουμ ΕΕ-Ιαπωνίας σχετικά με την επιστήμη και την τεχνολογία. Σύμφωνα με τις συστάσεις της ομάδας παρακολούθησης, θα εφαρμοσθεί ένα πληροφορικό σύστημα διοίκησης και η προσπάθεια επικοινωνίας σχετικά με την INCO θα συνεχισθεί με διάφορες μορφές: γραπτή ("ιστορίες επιτυχίας", κατάλογος έργων INCO...), οπτικοακουστικά μέσα (διαφάνειες ...), ηλεκτρονική (σελίδα INCO στην ιστοθεση Cordis-Europa).

Οι πολιτικές προτεραιότητες συνεπάγονται την προετοιμασία της "διεύρυνσης" ιδιαίτερα προωθώντας την πλήρη σύνδεση στο 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο των υποψηφίων προς ένταξη χωρών και την ανάπτυξη των σχέσεων με τις μη συνδεδεμένες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Θα συναφθεί η συμφωνία συνεργασίας στο χώρο της επιστήμης και τεχνολογίας ΕΕ/ΗΠΑ καθώς και η συμφωνία με τη Ρωσία.

Με σκοπό την εκτέλεση του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου, προβλέπεται η προσαρμογή των διαφόρων συμφωνιών συνεργασίας επιστήμης και τεχνολογίας (η συμφωνία για τον ΕΟΧ θα επεκταθεί στο 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο και θα προσαρμοσθεί προκειμένου να ληφθεί υπόψη η συμπληρωματική χρηματοδότηση του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου). Ο συντονισμός επιστήμης και τεχνολογίας με τα κράτη μέλη θα ενισχυθεί, για παράδειγμα, διαμέσου: της γραμματείας της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας γεωπονικής έρευνας για την ανάπτυξη, του συντονισμού των διαφόρων πρωτοβουλιών των κρατών μελών στον τομέα της υγείας, και της "ομάδας επαφών" των κρατών μελών, και του δικτύου βιοτεχνολογίας αναφορικά με τη συνεργασία επιστήμης και τεχνολογίας με την Κίνα. Θα επιζητηθεί, επίσης, η βελτίωση των γνώσεων αναφορικά με τη συνεργασία στο χώρο της ΕΤΑ των κρατών μελών με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς (μελέτη INCOPOL).

Η ανάπτυξη της διεθνούς συνεργασίας στο 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο απαιτεί, μεταξύ άλλων, τον προσδιορισμό της αλληλεπίδρασης με το πρόγραμμα INCO και άλλα προγράμματα του προγράμματος-πλαίσιο και ενίσχυση της συνέργειας των προγραμμάτων COST, EUREKA, των διεθνών οργανισμών, και του Προγράμματος-Πλαισίου.

Δωρητές μυελού των οστών: με τη βοήθεια Ολλανδού συμμετέχοντα, η Ουγγαρία και η Τσεχία μπόρεσαν να συνδεθούν με διεθνή τράπεζα δεδομένων δωρητών μυελού των οστών. Η διασύνδεση αυτή επέτρεψε στην εν λόγω τράπεζα δεδομένων να εμπλουτισθεί με 6.000 επιπλέον δωρητές από τις εν λόγω χώρες. Λόγω της επιτυχίας του έργου αυτού, το οποίο ήδη βρίσκεται στο στάδιο εκτέλεσης στη Σλοβακία, μελετάται η επέκτασή του σε τρεις άλλες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.

Ανακύκλωση 50 τόνων ρωσικού στρατιωτικού πλουτωνίου:

Τον Απρίλιο του 1996, στη Μόσχα, οι χώρες της ομάδας των 7 και η Ρωσία αποφάσισαν να ενισχύσουν τη συνεργασία για τη διάσπαση του πλουτωνίου που προκύπτει από τον πυροπλισμό πυρηνικών όπλων της Ρωσίας. Η Κοινότητα συμβάλλει ενεργά στην εφαρμογή των συμπερασμάτων της ομάδας των 7 με τη χρηματοδότηση των έργων του Διεθνούς Κέντρου για την Επιστήμη και την Τεχνολογία (CIST) στη Μόσχα

ΤΡΙΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ-ΠΛΑΙΣΙΟΥ

ΔΙΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ)

Δραστηριότητες το 1997

Οι δραστηριότητες το 1997 εστιάσθηκαν στην εκτέλεση (α) του Πρώτου Προγράμματος Δράσης για την καινοτομία (βλ. κεφάλαιο 1, παρ. 3, της έκθεσης ανωτέρω) και του ειδικού προγράμματος που αντιστοιχεί στην τρίτη δραστηριότητα, δηλαδή το πρόγραμμα για την Καινοτομία.

Η εκτέλεση του προγράμματος για την Καινοτομία εστιάσθηκε: (α) στην παρακολούθηση του δικτύου κέντρων μεταφοράς της καινοτομίας και του CORDIS, (β) στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τη χρηματοδότηση της καινοτομίας, (γ) στη μεταφορά τεχνολογίας και τα έργα επίδειξης επικύρωσης της τεχνολογίας, και (δ) στη στήριξη των περιφερειακών υποδομών καινοτομίας.

Το 1997, πραγματοποιήθηκε ενδιάμεση αξιολόγηση του δικτύου κέντρων μεταφοράς της καινοτομίας (IRC) πριν την παράτασή του για δύο επιπλέον έτη. Η ικανοποίηση του πελάτη αποτέλεσε βασικό κριτήριο της αξιολόγησης. Έδειξε ότι το δίκτυο λειτουργεί ικανοποιητικά και ότι πιθανόν να βελτιώσει περαιτέρω την επίδοσή του τα επόμενα δύο έτη. Η επίδοση των 29 από τα 52 κέντρων μεταφοράς καινοτομίας, (δηλαδή το 56%) χαρακτηρίστηκε ως πολύ καλή. Η επίδοση 7 κέντρων (δηλαδή το 14%) βαθμολογήθηκε ως κατώτερη από την προσδοκώμενη. Μετά την αξιολόγηση αυτή, το δίκτυο IRC παρατείνεται για δύο έτη και τα κέντρα μεταφοράς καινοτομίας που χαρακτηρίστηκαν ως μη ικανοποιητικά αναδιαρθρώθηκαν.

Όσον αφορά την CORDIS, στις αρχές του 1997 διενεργήθηκε έρευνα ικανοποίησης των χρηστών από επαγγελματικό οργανισμό διερεύνησης της αγοράς. Από την έρευνα προέκυψε ότι η CORDIS (Υπηρεσία Παροχής Πληροφοριών στον Τομέα της Κοινοτικής Έρευνας και Ανάπτυξης) είναι γνωστή ως σημαντική υπηρεσία πληροφόρησης για την κοινοτική Ε&Α και ότι η μεγάλη πλειονότητα των ενδιαμέσων που δραστηριοποιούνται στον τομέα προσφεύγουν σε αυτή τακτικά. Εξάλλου, η έρευνα οδήγησε σε δέκα συστάσεις σχετικά με τις μελλοντικές εξελίξεις του συστήματος η πλειονότητα των οποίων, μετά από συζήτηση με την επιτροπή του προγράμματος, λήφθηκαν υπόψη κατά τον διαγωνισμό για την παροχή υπηρεσιών CORDIS τα επόμενα δύο έτη (ΕΕ αριθ. S247, 19.12.97, σ.27). Υιοθετήθηκε ένα νέο είδος υπηρεσίας χρηστών, με την ονομασία Rapidus, το οποίο επιτρέπει στους χρήστες να λαμβάνουν, αυτομάτως, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, πληροφορίες προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες ανάγκες τους.

Η κύρια δραστηριότητα στον τομέα της χρηματοδότησης της καινοτομίας ήταν το ξεκίνημα του πιλοτικού έργου I-TEC (ίδια κεφάλαια για την καινοτομία και την τεχνολογία) σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων. Το έργο I-TEC σκοπό έχει την υποστήριξη της ανάπτυξης επαρκούς διάθεσης καταρτισμένου προσωπικού που είναι ικανό να αξιολογεί και να παρακολουθεί τις τεχνολογικές επενδύσεις σε πρώιμες φάσεις και, με τον τρόπο αυτό, να ενθαρρύνει, στο μεσοπρόθεσμο έως το μακροπρόθεσμο διάστημα, επενδύσεις κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου σε παρόμοια έργα.

Εξάλλου, δημοσιεύθηκε πρόσκληση για τη υποβολή προτάσεων για τη διασυνοριακή μεταφορά, προώθηση, και διάδοση μέτρων, σχεδίων και ορθών πρακτικών, για τη συνεργασία ειδικών χρηματοοικονομικών θεμάτων.

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Οι διάφορες δραστηριότητες του προγράμματος για την καινοτομία στον τομέα των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένων των τμημάτων των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στο πρώτο πρόγραμμα δράσης για την καινοτομία και της συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, προσέφερε σημαντική, αν όχι τη σημαντικότερη, ώθηση σε βασικές νέες ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες στον τομέα όπως, π.χ., η Πράσινη Βίβλος για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ή η απόφαση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας για τη δημιουργία μιας πανευρωπαϊκής υπηρεσίας πληροφόρησης σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας στο Internet.

Το 1997, η ιστοθέση CORDIS στο Internet δέχθηκε 10εκατ. επισκέπτες σε σύγκριση προς 2,2 εκατ. το 1996. Επίσης, ο μέσος αριθμός ενεργών χρηστών (δηλαδή εκείνων που χρησιμοποιούν την υπηρεσία CORDIS τουλάχιστον 2 φορές μηνιαίως) σχεδόν διπλασιάστηκε, δηλαδή ανήλθε σε 47.500 το 1997 σε σύγκριση προς 25.000 το 1996. Η κυκλοφορία του CORDIS Focus αυξήθηκε σε 32.000 το 1997 σε σύγκριση προς 22.000 το 1996.

τεχνολόγων, και οργανισμών στήριξης ΜΜΕ και την ενθάρρυνση της δημιουργίας επιχειρήσεων από ερευνητές (του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα). Μία από τις προτάσεις που επιλέχθηκε ήταν όμιλος στην οποία συμμετείχαν η National Westminster Bank (ΗΒ), η Deutsche Bank (Γερμανία), η ING Bank (Κάτω Χώρες), η Innovation Partnership (ΗΒ) και η Fraunhofer Gesellschaft (Γερμανία), με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη και διάδοση του ολλανδικού "συστήματος αξιολόγησης της τεχνολογίας" για τις τεχνολογικές ΜΜΕ.

Οι δραστηριότητες στον τομέα των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας συμπεριλάμβαναν τα ακόλουθα:

- ανάπτυξη της σύλληψης μιας υπηρεσίας βοήθειας χρηστών όσον αφορά τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας σχετικά με τα αποτελέσματα της κοινοτικής ΕΤΑ και πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τη δημιουργία μιας παρόμοιας υπηρεσίας παροχής βοήθειας στους χρήστες·
- δεύτερος γύρος της πιλοτικής δράσης "Quick Scan" η οποία, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, ελέγχει τον καινοτόμο χαρακτήρα των τεχνολογιών σε έργα μεταφοράς τεχνολογίας και επικύρωσης της τεχνολογίας·
- ολοκλήρωση της έκθεσης Straus σχετικά με την παρούσα κατάσταση του συστήματος διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στην ΕΕ·
- οργάνωση της διάσκεψης PATINNOVA (Μάιος 1997), σημαντική συνάντηση των επαγγελματιών του τομέα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στην Ευρώπη·
- οργάνωση δεύτερης σειράς σεμιναρίων κατάρτισης στον τομέα των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στην οποία συμμετείχαν περισσότεροι από 100 εκπρόσωποι έργων·
- διαχείριση του χαρτοφυλακίου διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας της Κοινότητας (περίπου 1.500 διπλώματα ευρεσιτεχνίας) και προστασία των ευρωπαϊκών εμπορικών σημάτων και λογοτύπων.

Αναφορικά με τη μεταφορά και επικύρωση της τεχνολογίας, το 1997 αξιολογήθηκαν δύο προσκλήσεις με αποτέλεσμα να ανέλθει σε 230 ο συνολικός αριθμός προτάσεων που στηρίχθηκαν για μία φάση ορισμού από της εποχής ενάρξεως του προγράμματος για την καινοτομία. Αναμένεται ότι 150 από αυτές περίπου θα οδηγήσουν σε μία μεγαλύτερη φάση επίδειξης. Στο 90% των φάσεων επίδειξης συμμετέχουν ΜΜΕ που συντονίζουν το 60% αυτών. Απώτερος στόχος των εν λόγω έργων είναι να αποτελέσουν δοκιμαστήριο διεθνικής, συχνά επίσης διατομεακής, επικύρωσης ή/και μεταφοράς τεχνολογίας και επίδειξης ορθής πρακτικής. Οι φάσεις επίδειξης διαρθρώνονται γύρω από τους ακόλουθους πυλώνες: (α) διαχείριση της διεθνικής επικύρωσης ή/και μεταφοράς διεθνικής τεχνολογίας, (β) δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, (γ) απορρόφηση ή αφομοίωση νέων τεχνολογιών, (δ) απόκτηση της τεχνογνωσίας.

Οι περιφερειακές δράσεις συμπεριλαμβάνουν ελέγχους των περιφερειακών υποδομών για τη στήριξη της καινοτομίας και της μεταφοράς της τεχνολογίας. Μετά την πρόσκληση του 1997 για την υποβολή προτάσεων, 90 περίπου περιφέρειες συμμετέχουν στο πρόγραμμα αυτό από το 1995. Τα αποτελέσματα των εν λόγω έργων μπορούν να καταταχθούν στους ακόλουθους τρεις τύπους:

- προώθηση της ικανότητας χρηματοδότησης της καινοτομίας στις περιφέρειες (π.χ. Poitou Charentes, Λιμβούργο, Wiener-Neustadt)·
- ανάπτυξη (ή αναδιοργάνωση) των οργανισμών στήριξης της καινοτομίας, ειδικότερα των κέντρων τεχνολογίας, προκειμένου να προσαρμοσθούν καλύτερα στις ανάγκες των ΜΜΕ (π.χ. Σκωτία και νησιά Σκωτίας, Ούμπρια, Εξτρεμαδούρα)·
- βελτίωση των δεσμών μεταξύ επαγγελματικής κατάρτισης και ΜΜΕ.

Το δίκτυο 52 κέντρων μεταφοράς καινοτομίας, κατά τους 16 πρώτους μήνες λειτουργίας του (δηλαδή, από τον Οκτώβριο του 1995 έως τον Φεβρουάριο του 1997) έδωσε περισσότερες από 120.000 συμβουλές σχετικά με τη μεταφορά τεχνολογίας ή/και την υποβολή προτάσεων για κοινοτικά προγράμματα, διενήργησε 7.500 ελέγχους για πελάτες που προσέφεραν ή ζητούσαν τεχνολογία, διαπραγματεύθηκε 1.250 συμφωνίες διακρατικής μεταφοράς τεχνολογίας, από τις οποίες 190 υπογράφηκαν. Εξάλλου, το IRC συνέβαλε σε περισσότερο από 2.750 προτάσεις που υποβλήθηκαν στα πλαίσια κοινοτικών προγραμμάτων ΕΤΑ, 700 από τις οποίες εγκρίθηκαν για χρηματοδότηση. Το πιο σημαντικό είναι ότι οι αριθμοί αυτοί παρουσιάζουν αυξητική τάση.

Για πρώτα 9 ταμεία κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου που επελέγησαν στο πλαίσιο του I-TEC θα επενδύσουν 186 εκατ. ΕCU (ιδιωτικών) κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου για τεχνολογικές επενδύσεις πρώιμης φάσης σε ΜΜΕ τα επόμενα τρία έτη. (Το ποσό αυτό μπορεί να συγκριθεί με τα 441 εκατ. ΕCU τα οποία επενδύθηκαν σε έργα πρώιμης φάσης στην Ευρώπη από το σύνολο του τομέα κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου) (πηγή EFVA)

Εξάλλου, ορισμένες από τις συμμετέχουσες περιφέρειες χρησιμοποιούν τα αποτελέσματα των εν λόγω ελέγχων προκειμένου να μεγιστοποιήσουν τα οφέλη από τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ προκειμένου να ενισχύσουν μία ομοιογενή περιφερειακή οικονομική πολιτική και πολιτική καινοτομίας (Λιμβούργο/Κάτω Χώρες, Χάλλε/Λειψία/Ντασσάου).

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στη διαχείριση έργων τα οποία επιλέγησαν τα παρελθόντα έτη, την εκτέλεση και τη συνέχιση του έργου CORDIS, την περαιτέρω ανάπτυξη του προγράμματος για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και την καινοτομία, και τη χρηματοδότηση των υπηρεσιών παροχής βοήθειας στους χρήστες για τα αποτελέσματα ΕΤΑ της ΕΕ, την προετοιμασία και εκκίνηση του οριζοντίου προγράμματος του 5ου προγράμματος-πλαίσιο: “Καινοτομία και συμμετοχή των ΜΜΕ”. Ο κύκλος συνεδρίων με θέμα την “Καινοτομία, δημιουργία νέων επιχειρήσεων και απασχόλησης” που ξεκίνησε στο συνέδριο στο Παρίσι (Δεκέμβριος 1997) θα συνεχίσει με σημαντικά συνέδρια στο Λουξεμβούργο (Μάιος 1998), και τη Βιέννη (Νοέμβριος 1998).

ΤΕΤΑΡΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ-ΠΛΑΙΣΙΟΥ

ΤΟΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ

Δραστηριότητες το 1997

Το 1997 συνεχίσθηκαν η εκτέλεση του προγράμματος κατάρτισης και κινητικότητας των ερευνητών και οι συμβάσεις των προγραμμάτων “Ανθρώπινο κεφάλαιο και κινητικότητα” και “Επιστήμη”.

Στο πλαίσιο του προγράμματος “Κατάρτιση και κινητικότητα των ερευνητών” συνάφθηκαν 1190 συμβάσεις το 1997 από τις οποίες 980 συμβάσεις “Marie Curie”, 64 συμβάσεις ερευνητικών δικτύων, 10 συμβάσεις συντονισμένων δράσεων για τις μεγάλες εγκαταστάσεις, και 136 συμβάσεις ευρωδιασκέψεων, θερινών σχολών, και πρακτικών μαθημάτων.

Κατά τη διάρκεια του έτους συνεχίσθηκε ενεργητικότερα η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του προγράμματος “Κατάρτιση και κινητικότητα των ερευνητών” και των προηγούμενων προγραμμάτων “Ανθρώπινο κεφάλαιο και κινητικότητα” και “Επιστήμη”. Εξάλλου, ένα από τα επίκεντρα των δραστηριοτήτων καθ’ όλη τη διάρκεια του έτους ήταν η προετοιμασία του ειδικού προγράμματος “Αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού”.

Στο πλαίσιο των συνοδευτικών μέτρων του προγράμματος πρέπει να σημειωθούν ειδικότερα τα ακόλουθα: οργάνωση του ένατου ευρωπαϊκού διαγωνισμού νέων επιστημόνων (15 έως 20 ετών) που πραγματοποιήθηκε από τις 9 έως τις 14 Σεπτεμβρίου στο Μιλάνο: δημιουργία του σωματείου “Marie Curie”, που θα καταστήσει, με τον τρόπο αυτό, δυνατή τη διατήρηση των επαφών με τους υπότροφους έτσι ώστε να ζητείται η γνώμη τους, για παράδειγμα, για τις νέες προτάσεις της Επιτροπής: μελέτη σχετικά με την προετοιμασία της βιομηχανίας όσον αφορά το πρόγραμμα, που διενεργήθηκε από την ομάδα εργασίας “Βιομηχανία”: πρόσκληση υποβολής προτάσεων που δημοσιεύθηκε με σκοπό τη μελέτη του ρόλου των γυναικών στην έρευνα.

Οι δραστηριότητες που αναλήφθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους εστιάσθηκαν, επίσης, στην ανάγκη να εξευρεθούν κατάλληλες λύσεις όσον αφορά την ανισότητα μεταχείρισης μεταξύ των κοινοτικών υποτρόφων ερευνητών “Marie Curie”.

Το 1997, πραγματοποιήθηκαν αξιοσημείωτες βελτιώσεις όσον αφορά το επίπεδο εκτέλεσης του προγράμματος, πράγμα το οποίο διαπιστώθηκε, εξάλλου, στην έκθεση της ομάδας παρακολούθησης του προγράμματος “Κατάρτιση και κινητικότητα των ερευνητών” το 1997. Οι βελτιώσεις αυτές αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στα εξής σημεία:

- σημαντική μείωση του χρονικού διαστήματος μεταξύ της υποβολής των προτάσεων και της πληροφόρησης των ενδιαφερομένων σχετικά με τα αποτελέσματα, καθώς και της υπογραφής των αντίστοιχων συμβάσεων,
- καθορισμός ετησίων στόχων για όλες τις ενότητες του προγράμματος αναφορικά, κυρίως, με την επεξεργασία των προτάσεων, τη διαχείριση των επιτροπών αξιολόγησης, και τη διαχείριση των συμβάσεων,
- ενισχυμένη παρακολούθηση των συμβάσεων κυρίως με επιτόπου ελέγχους,
- ευρύτερη πληροφόρηση του κοινού σχετικά με το πρόγραμμα, ειδικότερα διαμέσου του Internet,
- βελτίωση των διαδικασιών αξιολόγησης, π.χ., όσον αφορά τη διεπιστημονική διασύνδεση και τη μεγαλύτερη διαφάνεια σχετικά με τη βαθμολόγηση εκ μέρους των αξιολογητών.

Παράδειγμα αποτελεσμάτων

Ένας νέος εκπαιδευόμενος ερευνητής σε ένα δίκτυο πραγματοποίησε μία στιγμιαία τηλεμεταφορά της κβαντικής κατάστασης των φωτονίων, πράγμα που θα καταστήσει δυνατή τη σημαντική βελτίωση των κβαντικών υπολογιστών.

Το δίκτυο “NEUROS” επιδιώκει να αποκαταστήσει την κινητικότητα των παραληγικών με εμφοτεύματα τα οποία τόνουν τους μύες. Καθένας από τους 6 εκπαιδευόμενους ερευνητές του δικτύου εργάζεται σε δύο διαφορετικές ομάδες και συνεργάζεται με το βιομηχανικό εταιρό.

Ένας νέος υπότροφος είχε την ευκαιρία να συνεχίσει την έρευνά του σχετικά με τη λειτουργία του εγκεφάλου κατά τις κρίσεις επιληψίας, και ειδικότερα τις έρευνές του σχετικά με δευτερογενείς αμνητικές επιδράσεις που μπορεί να προκύψουν με τη μακροχρόνια θεραπεία με αντισπασμωδικά. Τα αποτελέσματα δίνουν την ελπίδα ότι μπορεί να βελτιωθούν τα ενεργά συστατικά των αντισπασμωδικών και να μειωθούν, ταυτόχρονα, η αμνητική επίδρασή τους.

Συμβολή στους κοινοτικούς στόχους ΕΤΑ

Χάρη στα μέτρα που υιοθετήθηκαν στο θέμα της διαχείρισης του προγράμματος, η βιομηχανική συμμετοχή στα έργα αυξήθηκε σημαντικά. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της δραστηριότητας "Δίκτυα", η συμμετοχή αυτή διπλωσιάσθηκε από την εποχή της πρώτης πρόσκλησης υποβολής προτάσεων που δημοσιεύθηκε στις αρχές του προγράμματος και υπερτριπλασιάσθηκε σε σχέση με το πρόγραμμα "Ανθρώπινο κεφάλαιο και κινητικότητα".

Στο πλαίσιο του 5ου Προγράμματος-Πλαισίου προτάθηκε, εξάλλου, να συσταθούν "βιομηχανικές" υποτροφίες.

Αυξήθηκε η ήδη σημαντική συμμετοχή στο πρόγραμμα οργανισμών που προέρχονται από λιγότερο ευνοούμενες περιοχές της Κοινότητας.

Απασχόληση: υπολογίζεται ότι έως το τέλος της εκτέλεσης του προγράμματος "Κατάρτιση και κινητικότητα των ερευνητών", στο πλαίσιο της δραστηριότητας "Ατομικές υποτροφίες" θα έχουν χορηγηθεί υποτροφίες που ανέρχονται σε 5.600 ανθρωποέτη έρευνας, ενώ η πετυχή "Κατάρτιση" της δραστηριότητας "Δίκτυα" θα έχει δημιουργήσει 6.500 ανθρωποέτη περίπου. Εξάλλου, πρέπει να τονισθεί ότι οι υποτροφίες που χορηγούνται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων αυξάνουν τις πιθανότητες των νέων ερευνητών που λαμβάνουν τις υποτροφίες αυτές να αποκτήσουν σταθερή απασχόληση στον τομέα της έρευνας μετά τη λήξη της υποτροφίας.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Το 1998 θα συνεχισθεί η εκτέλεση του προγράμματος "Κατάρτιση και κινητικότητα των ερευνητών", ενώ θα ολοκληρωθεί η εκτέλεση των προγραμμάτων "Ανθρώπινο κεφάλαιο και κινητικότητα" και "Επιστήμη".

Στο πλαίσιο της δραστηριότητας "Ατομικές υποτροφίες" θα περατωθεί το πρόγραμμα συστηματικού ελέγχου των συμβάσεων που θεσπίσθηκε το 1997 χάρη στο οποίο συνάφθηκαν οι σχέσεις με το 50% των υποτρόφων.

Όσον αφορά τις δραστηριότητες "Δίκτυα" και "Μεγάλες εγκαταστάσεις", πρώτη προτεραιότητα έχει η διοργάνωση ενδιάμεσων αξιολογήσεων κάθε σύμβασης από επιτροπές ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων. Επίσης, θα διοργανωθεί συνέδριο σχετικά με τη δραστηριότητα "Δίκτυα" με σκοπό την εξέταση εκ του σύνεγγυς της επίδοσης ενός μεγάλου αριθμού δικτύων.

Σχετικά με τα συνοδευτικά μέτρα, μεταξύ άλλων δράσεων θα προετοιμασθεί η διοργάνωση του πρώτου "Βραβείου Descartes" με σκοπό την ανταμοιβή ερευνητικών ομάδων από τα κράτη μέλη ή τις συνδεδεμένες χώρες που συνέβαλαν σημαντικά στην επίλυση επιστημονικών/τεχνολογικών προβλημάτων σε ένα πλαίσιο διασυνοριακής συνεργασίας καθώς και μεμονωμένοι ερευνητές οι οποίοι επέτυχαν σημαντικά επιστημονικά αποτελέσματα σε εργαστήρια ή πανεπιστήμια εκτός της χώρας προέλευσής τους.

Στο πλαίσιο του συντονισμού με άλλες δράσεις κατάρτισης, θα συνεχισθεί η συνεργασία για την κατάρτιση προγράμματος δράσης σχετικά με την Πράσινη Βίβλο "Εκπαίδευση, κατάρτιση, έρευνα: τα εμπόδια στη διακρατική κινητικότητα".

Τέλος, σύμφωνα με τις συστάσεις της επιτροπής παρακολούθησης, το 1998 θα δημοσιευθεί πρόσκληση υποβολής προτάσεων με σκοπό την ανάθεση σε εξωτερικό γραφείο τη διενέργεια στοιχειωδών εργασιών που συνδέονται με την επεξεργασία των προτάσεων και τη διαχείριση των συμβάσεων που προκύπτουν από τις εγκριθείσες προτάσεις. Βέβαια, θα συνεχισθεί, επίσης, και η προετοιμασία του 5ου προγράμματος-πλαισίου.

Ένας νέος Ιταλός υπότροφος κατόρθωσε να δημιουργήσει ένα αυτόνομο ρομπότ που είναι ικανό να μαθαίνει απλές εργασίες προκειμένου να προσαρμόζεται στον πραγματικό κόσμο. Το έργο αυτό έτυχε πολύ καλής υποδοχής: ο νέος υπότροφος έλαβε το ιταλικό βραβείο τεχνητής νοημοσύνης και προσλήφθηκε ως ερευνητής από το ίδρυμα υποδοχής του.

Ένας νέος υπότροφος εμβάθυνε την έρευνά του σχετικά με το φαινόμενο της υπεραγωγιμότητας που προσφέρει τη δυνατότητα μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος σε μεγάλες αποστάσεις. Ενόψει ειδικότερα της προσαρμογής των υλικών σε μεγάλες εφαρμογές όπως, π.χ., τα καλώδια και οι μετασχηματιστές, το επιτομέο έργο του νέου ερευνητή ανταμειβόθηκε με ένα δέπιο συμβόλαιο απασχόλησης από το προηγούμενο ερευνητικό ίδρυμα στο οποίο εργαζόταν.

Το Κοινό Κέντρο Ερευνών είναι το εργαστήριο επιστημονικής και τεχνικής έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κεντρικά γραφεία στις Βρυξέλλες. Πέντε χωριστές εγκαταστάσεις οι οποίες βρίσκονται στο Βέλγιο, τη Γερμανία, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες, και την Ισπανία, στεγάζουν επτά ιδρύματα, κάθε ένα από τα οποία έχει συγκεκριμένη ειδικότητα: μετρήσεις και υλικά αναφοράς, υπερουράνια στοιχεία, υλικά προηγμένης τεχνολογίας, συστήματα, πληροφορική και ασφάλεια, περιβάλλον, διαστημικές εφαρμογές, τεχνολογικές προβλέψεις.

Αποστολή

Αποστολή του ΚΚΕρ είναι να προωθεί και να διεξάγει, προς υποστήριξη των κοινοτικών πολιτικών, υψηλής ποιότητας και ακεραιότητας ερευνητικές εργασίες υπαγορευόμενες από τις ανάγκες των πελατών. Το ΚΚΕρ αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του κοινοτικού συστήματος ΕΤΑ. Εκτελεί ερευνητικά προγράμματα τα οποία χρηματοδοτούνται από τα προγράμματα-πλαίσιο και αναπτύσσει ανταγωνιστικές δραστηριότητες συμμετέχοντας σε κοινά έργα με τη βιομηχανία, ερευνητικούς οργανισμούς, και πανεπιστήμια των κρατών μελών.

Περισσότεροι από 2.000 επιστήμονες, μηχανικοί, και άλλοι επαγγελματίες εργάζονται κατά πλήρη απασχόληση σύμφωνα με διάφορες συμβασιακές ρυθμίσεις: προσωρινοί ερευνητές, υπότροφοι, επιστημονικοί επισκέπτες, αποσπασμένοι υπάλληλοι από τη βιομηχανία ή τις εθνικές κυβερνήσεις, δημόσιοι υπάλληλοι, κλπ.

Οι δεσμευμένοι πόροι το 1997 ανήλθαν σε 291 εκατ. ECU από τα οποία, 246 εκατ. ECU διατέθηκαν από τον προϋπολογισμό της Επιτροπής, 37 εκατ. ECU προήλθαν από διάφορες ανταγωνιστικές δραστηριότητες και 8 εκατ. ECU περίπου από την ειδική χρηματοδότηση για τον αντιδραστήρα ταχείας ροής στο Petten (ΚΧ).

Το έτος 1997

Το 1997 σημειώθηκαν ταχείες εξελίξεις προς μία προσέγγιση προσαρμογής στις ανάγκες των πελατών. Στην παρούσα έκθεση τονίζονται ορισμένα επιτεύγματα του 1997. Ειδικότερα, μία καινοτόμος μορφή ακτινοθεραπείας δοκιμάστηκε για πρώτη φορά σε ασθενείς οι οποίοι έπασχαν από καρκίνο του εγκεφάλου, και οι πρώτες κλινικές δοκιμές για τη θεραπεία της λευχαιμίας με ανοσοθεραπεία άλφα ήταν ενθαρρυντικές.

Συστάθηκε μία πρωτοβουλία μεταφοράς της τεχνολογίας, συμπεριλαμβανομένων συλλογικών συμφωνιών για την κοινή χρήση εγκαταστάσεων, ενός ταμείου κεφαλαίων, πρωτοβουλιών κατάρτισης και εκπαίδευσης, ενός τηλεματικού δικτύου για τη μεταφορά τεχνολογίας, και διαδικασιών για την προώθηση νέων τεχνολογιών στη φάση παραγωγής.

Ερευνητικές δραστηριότητες

Οι ερευνητικές δραστηριότητες του ΚΚΕρ, όπως περιγράφονται από το Συμβούλιο, είναι οι δραστηριότητες στις οποίες το ΚΚΕρ διαθέτει εμπειρογνωμοσύνη και ειδικές, εάν όχι μοναδικές εγκαταστάσεις στην Κοινότητα, και οι οποίες συμβάλλουν στην εκτέλεση της κοινοτικής πολιτικής στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης.

Οι ερευνητικές δραστηριότητες οι οποίες εκτελέστηκαν στα ιδρύματα του ΚΚΕρ ανήλθαν στο 65% του προϋπολογισμού του προγράμματος του ΚΚΕρ το 1997. Σύμφωνα με τις αποφάσεις του Συμβουλίου, η έρευνα του ΚΚΕρ κάλυψε θέματα όπως, για παράδειγμα, προηγμένα υλικά, μηχανική επιφανειών, μη καταστρεπτικές τεχνικές αξιολόγησης για την επιθεώρηση βιομηχανικών δομικών στοιχείων, μετρήσεις αναφοράς και υλικά, αξιολόγηση της αξιοπιστίας κτιρίων και κατασκευών δημοσίων έργων.

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Ανοσοθεραπεία άλφα:
Ένα ραδιοϊσότοπο που εκπέμπει σωματίδια άλφα, το βισμούθιο-213, παρασκευάστηκε και προσαρμόστηκε σε ένα νέο είδος ανοσοθεραπείας κατά του καρκίνου. Αποτελεί υποπροϊόν της πυρηνικής ενέργειας, που προέρχεται από τα πυρηνικά απόβλητα, και διασπάται γρήγορα σε αδρανή ουσία. Οι πρώτες κλινικές δοκιμές που πραγματοποιήθηκαν στο Memorial Sloan-Kettering Cancer Center, στη Νέα Υόρκη, στις ΗΠΑ, σε ασθενείς που πάσχουν από λευχαιμία, έδειξαν, για πρώτη φορά, ότι η θεραπεία σωματιδίων άλφα μπορεί να είναι εφικτή και ασφαλής.

Πρότυπα και προδιαγραφές υλικών:

Τα πρότυπα και οι προδιαγραφές έχουν ζωτική σημασία για τη βιομηχανία, ιδιαίτερα όταν διακυβεύεται η αξιοπιστία και η ποιότητα. Το ΚΚΕρ συνέβαλε σε νέες πρότυπες μεθόδους δοκιμής για την αξιολόγηση της μηχανικής επίδοσης τεχνητών κεραμικών προϊόντων και σύνθετων υλικών, για τη θερμομηχανική κόπωση, για την ανοχή σύνθετων κεραμικών προϊόντων στη ζημία και την παραμένουσα τάση. Επίσης, συνέβαλε στη βελτίωση των υπαρχόντων προτύπων. Το ΚΚΕρ συνεργάζεται στενά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN), το VAMAS (έργο των Βερσαλλιών για τα προηγμένα υλικά και πρότυπα) και το ENIS (Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κατασκευαστικής Αριότητας).

ατμόσφαιρα, έδαφος, ύδατα και ρύπανση από τα απόβλητα, ίδρυση του κέντρου γήινων παρατηρήσεων (CEO), εφαρμογές τεχνικών τηλεανίχνευσης, υλικά καθαρών τεχνολογιών, τυποποίηση φωτοβολταϊκών συσκευών, λειτουργία του παρατηρητηρίου επιστημών και τεχνολογίας και εργασίες προβλέψεων στις οποίες ο βασικός ρόλος του ΚΚΕρ είναι: ανάλυση, επεξεργασία, και ολοκλήρωση πραγματολογικών πληροφοριών σχετικά με τις τεχνολογικές τάσεις για τους υπεύθυνους για τη λήψη αποφάσεων, μελέτες σχετικά με την ασφάλεια των αντιδραστήρων, πυρηνικοί έλεγχοι ασφαλείας, διαχείριση σχάσιμων υλικών, ασφάλεια πυρηνικών καυσίμων και βασική έρευνα ακτινιδών και στήριξη του έργου ITER.

Δραστηριότητες στήριξης

Οι δραστηριότητες στήριξης των υπηρεσιών της Επιτροπής κάλυψαν το 35% του προϋπολογισμού του προγράμματος ΚΚΕρ το 1997. Οι δραστηριότητες αυτές αφορούσαν τις τεχνολογίες των πληροφοριών, το περιβάλλον και το κλίμα, τη γεωργία και την αλιεία, τη στοχοθετημένη κοινωνικοοικονομική έρευνα, την πυρηνική ασφάλεια, και τον πυρηνικό έλεγχο ασφαλείας. Ανταποκρίνονται σε δραστηριότητες οι οποίες απαιτούν την ουδετερότητα του ΚΚΕρ και ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις που προκύπτουν από τις κοινοτικές οδηγίες, τις αποφάσεις της Επιτροπής και του Συμβουλίου, ή υποχρεώσεις οι οποίες επιβάλλονται από τη Συνθήκη Ευρατόμ.

Οι τρεις βασικοί άξονες των δραστηριοτήτων υποστήριξης του ΚΚΕρ ήταν:

Στήριξη της περιβαλλοντικής πολιτικής, η οποία κάλυψε το 43% του προϋπολογισμού στήριξης, προσέφερε στη Γ'Δ XI (περιβάλλον, πυρηνική ασφάλεια και προστασία των πολιτών) επιστημονική και τεχνική βοήθεια για την εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την ατμοσφαιρική ρύπανση, τους χημικούς ρύπους, τα χημικά απόβλητα, την ποιότητα των υδάτων, τους βιομηχανικούς κινδύνους, και την πυρηνική ασφάλεια. Οι εργασίες αυτές αποτελούν μέρος του 5ου κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον.

Στήριξη της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΓΑ VI), η οποία κάλυψε το 17% του προϋπολογισμού στήριξης, εστιάσθηκε σε εφαρμογές τηλεανίχνευσης για γεωργικές στρατηγικές, παρακολούθηση και έλεγχο της κοινής γεωργικής πολιτικής, και εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας και την πρόληψη της απάτης, συμπεριλαμβανομένου του έργου ΠΔΕΑ για την ηλεκτρονική σήμανση των ζώων.

Στήριξη της πυρηνικής διασφάλισης (Διασφαλίσεις Ευρατόμ της ΓΑ XVII, Πρόγραμμα της Γ'Δ I για τη στήριξη των διασφαλίσεων του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας) η οποία κάλυψε το 28% του προϋπολογισμού στήριξης σε τομείς όπως η κατάρτιση επιθεωρητών, η ολοκλήρωση της φάσης σχεδιασμού των επιτόπου εργαστηρίων αναλύσεων της διασφάλισης στις εγκαταστάσεις επανεπεξεργασίας στη La Hague και το Sellafield, και εργασίες για τη δοκιμή του εξοπλισμού διασφάλισης μαζί με τεχνικές σφραγίσματος και αναγνώρισης.

Ανταγωνιστικές δραστηριότητες

Οι ανταγωνιστικές δραστηριότητες έχουν καταστεί αναπόσπαστο τμήμα της επιχειρηματικής προσέγγισης του ΚΚΕρ. Έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση των εσόδων από νέες συμβάσεις σε σύγκριση με τα δύο παρελθόντα έτη: σε τομείς στους οποίους δεν διακινδυνεύεται η ουδετερότητά του, το ΚΚΕρ αναπτύσσει ανταγωνιστικές δραστηριότητες προκειμένου να διεκδύσει σε νέους τομείς και να διαφοροποιήσει και ενδυναμώσει την ανταγωνιστικότητά του.

Στο πλαίσιο των κοινοτικών προγραμμάτων ΕΤΑ, το ΚΚΕρ συμμετείχε σε δράσεις επιμερισμένης δαπάνης οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν από άλλα κοινοτικά ερευνητικά προγράμματα σε συνεργασία με εταίρους από τα κράτη μέλη με συμβάσεις συνολικής αξίας 15,5 εκατ. ECU, και συνήψε συμβάσεις

Η θεραπεία κυκοθίων όγκων του εγκεφάλου μέσω σύλληψης πρωτονίων από το βόριο (bncp). Η BNC T αποτελεί καινοτόμο μορφή ραδιοθεραπείας, η οποία υποβάλλεται σε δοκιμή για πρώτη φορά στην Ευρώπη στον αντιδραστήρα ταχείας ροής του ΚΚΕρ στο Petten (ΚΧ). Η νέα αυτή θεραπεία βρίσκεται μόλις στο στάδιο των κλινικών δοκιμών (5 ασθενείς έχουν υποβληθεί στη θεραπεία στο πλαίσιο κλινικών δοκιμών που ξεκίνησαν τον Οκτώβριο του 1997). Πρόκειται για την πρώτη πολυεθνική κλινική εφαρμογή στην Ευρώπη όλου ασθενούς από μία ευρωπαϊκή χώρα υπόκεινται σε θεραπεία σε μία δεύτερη χώρα από ιατρούς μίας τρίτης χώρας.

Περιβαλλοντική δραστηριότητα
Το ΚΚΕρ συμβάλλει ενεργά στην κοινοτική πολιτική για τη στήριξη και ενίσχυση των δραστηριοτήτων του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας στον τομέα των πυρηνικών διασφαλίσεων ως μέλος του δικτύου εργαστηρίων του ΑΟΑΕ για την ανάλυση των περιβαλλοντικών δειγμάτων. Εξάλλου, το ΚΚΕρ παρέχει παρόμοια στήριξη στη Λεβάνση Διασφαλίσεων Ευρατόμ της Επιτροπής στον τομέα της ανάλυσης ιγνών υψηλής επίδοσης.

συνολικής αξίας 18,5 εκατ. ECU από το πρόγραμμα για τις ανταγωνιστικές δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνικής στήριξης που περιγράφονται στο επόμενο τμήμα, ύστερα από την πρόσκληση υποβολής προσφορών.

Εκτός των προγραμμάτων-πλαισίων, το ΚΚΕρ σύναψε νέες συμβάσεις με τρίτους (κυρίως ερευνητικές υπηρεσίες σε βιομηχανικές επιχειρήσεις) συνολικού ύψους 11,1 εκατ. ECU. Συμμετείχε σε διάφορες άλλες κοινοτικές δραστηριότητες ύστερα από διαγωνισμό όπως, για παράδειγμα, το PHARE, το TACIS και σε συνεργασία με αναπτυσσόμενες χώρες με συμβάσεις συνολικού ύψους 6,1 εκατ. ECU.

Συμπληρωματικό πρόγραμμα του αντιδραστήρα ταχείας ροής

Ο αντιδραστήρας ταχείας ροής λειτουργεί στις εγκαταστάσεις του ΚΚΕρ στο Petten (Συμφωνία Ευρατόμ/Κάτω Χωρών της 25ης Ιουλίου 1961 και απόφαση του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 1996 για ένα συμπληρωματικό ερευνητικό πρόγραμμα που καλύπτει την περίοδο 1996-1999). Εκτός από τις παραδοσιακές εργασίες για την πυρηνική ΕΤΑ και βιομηχανία, ένα μεγάλο μέρος των δραστηριοτήτων του αντιδραστήρα ταχείας ροής αφορά ιατρικές δραστηριότητες όπως η εφαρμογή της θεραπείας με σύλληψη πρωτονίων από το βόριο (BNCT) και η παραγωγή ιατρικών ραδιοϊσοτόπων για την ευρωπαϊκή βιομηχανία ραδιοφαρμακευτικών προϊόντων. Ένα άλλο σημαντικό επίτευγμα είναι η αναβάθμιση μίας δέσμης ακτινοβολίας που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση της παραμένουσας τάσης σε υλικά διαμέσου περίθλασης νετρονίων. Η τεχνική αυτή εφαρμόζεται σε ένα ευρύ φάσμα στοιχείων τα οποία χρησιμοποιούνται σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις, την αεροναυπηγική, ή την αυτοκινητοβιομηχανία.

Επικοινωνία, συνεργασία, δημοσιεύσεις, και συνέδρια

Το ΚΚΕρ προωθεί τη συλλογική έρευνα και τα δίκτυα με εταιρικές σχέσεις από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και τρίτες χώρες. Το ΚΚΕρ συμμετέχει σε συμφωνίες συνεργασίας με ερευνητικούς οργανισμούς, πανεπιστήμια, και ιδιωτικές βιομηχανίες. Διαθέτει σήμερα πάνω από 1.000 εταίρους από τους οποίους οι 875 προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το 1997 το ΚΚΕρ δημοσίευσε συνολικά 1.333 μονογραφίες, ο λεπτομερής κατάλογος των οποίων δημοσιεύεται κάθε έτος στο "Δελτίο δημοσιεύσεων". Το τελευταίο τεύχος, αριθ. 17 του Μαρτίου 1997, περιλαμβάνει όλες τις δημοσιεύσεις του 1996.

Εκτός από τις δημοσιεύσεις, χορηγήθηκαν επίσης 23 διπλώματα ευρεσιτεχνίας το 1997, που αποτελεί σημαντική αύξηση σε σύγκριση με τα παρελθόντα έτη.

Κάθε χρόνο, το ΚΚΕρ διοργανώνει συνέδρια, εργαστήρια, και σεμινάρια στις πέντε εγκαταστάσεις του στην Ευρώπη και ημερίδες πληροφόρησης στα κράτη μέλη. Οι πολυάριθμοι επισκέπτες δείχνουν το διαρκές ενδιαφέρον της επιστημονικής κοινότητας στη συμβολή του ΚΚΕρ στην έρευνα και την ανάπτυξη. Τα επιτεύγματά του αποτέλεσαν αντικείμενο ιδιαίτερης προσοχής από τα μέσα ενημέρωσης το 1997.

Περισσότερα στοιχεία μπορούν να αναζητηθούν στην ετήσια έκθεση του ΚΚΕρ για το 1997.

Εγκαταστάσεις ελέγχου διασφάλισαν στο Obninsk:
Το ΚΚΕρ και το Ινστιτούτο Φυσικής και Τεχνολογίας, Ισχύος (IPPE) στο Obninsk, στη Ρωσία, ανέλαβαν το σχεδιασμό και την υλοποίηση του Μεθοδολογικού και Επιμορφωτικού κέντρου Διασφάλισαν στο IPPE. Βασική αποστολή του Κέντρου είναι η εκπαίδευση των χειριστών πυρηνικών μονάδων και των επιθεωρητών των ρωσικών αρχών με σκοπό τη στήριξη της ανάπτυξης και εφαρμογής προηγμένων προσεγγίσεων λογιστικής παρακολούθησης και διασφάλισης των σχίσμων υλικών. Το έργο χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα δράσης με στόχο τη βελτίωση της λογιστικής παρακολούθησης και ελέγχου των πυρηνικών υλικών στη Ρωσία.

Μεταφορά τεχνολογίας και δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας:
Προτάθηκαν μηχανισμοί για την παροχή σε χρήστες τεχνολογίας σε όλη την Ευρώπη πρόσβασης στις εγκαταστάσεις, τα αποτελέσματά, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, την εμπειρογνομοσύνη και την τεχνολογία του ΚΚΕρ. Οι μηχανισμοί αυτοί προσφέρουν ευέλικτες επιλογές όπως συμφωνίες συνεργασίας και δράσεις προσανατολισμένες στην καινοτομία. Το 1997 καταβλήθηκε προσπάθεια προκειμένου να υποστηριχθεί το δραστικό του ΚΚΕρ σε θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας και, για το σκοπό αυτό, καταρτίσθηκαν συντονιστές συνεργασιών στην επιχείρηση.

Πρόγραμμα εργασιών για το 1998

Το 1998 θα αποτελέσει σημαντικότερο έτος δεδομένου ότι, αφενός, θα ολοκληρωθούν οι στόχοι που ορίστηκαν στην αρχή του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου και, αφετέρου, θα αρχίσει η μετάβαση στις νέες προτεραιότητες οι οποίες προβλέπονται για τις δραστηριότητες του ΚΚΕρ στο 5ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο. Το Δεκέμβριο του 1997, το διοικητικό συμβούλιο του ΚΚΕρ ενέκρινε το πρόγραμμα εργασιών του Κέντρου για το 1998.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΝΑΡΚΩΝ ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το ΚΚΕρ δημιούργησε μία μονάδα υπαίθριων δοκιμών για τον καθορισμό προτύπων επικύρωσης της απόδοσης αισθητήρων ανίχνευσης ναρκών (ανιχνευτές μετάλλων, ραδιοεντοπιστές αντικείμενων εντός του εδάφους, και θερμικοί αισθητήρες υπέρυθρης ακτινοβολίας). Οι εγκαταστάσεις αυτές χρησιμοποιήθηκαν από διάφορους παραγωγούς κατασκευαστών αισθητήρων ανίχνευσης ναρκών καθώς και σε μελέτες σκοπιμότητας ενός συστήματος πολλαπλών αισθητήρων για την ανίχνευση και την εξακρίβωση ναρκών κατά προσωπικού. Τα πρότυπα που επιτεύχθηκαν θα εφαρμοσθούν σε μεταγενέστερες δοκιμές καθώς και σε έργα εκκαθάρισης ναρκοπεδίων που στηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε χώρες όπου έχουν εγκατασταθεί νάρκες.

ΤΑΧΕΙΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΙΣ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ: Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΚΕΡΜΑΤΩΝ ΕΥΡΩ

Στο πλαίσιο της μελέτης της περιβαλλοντικής και βιοϊατρικής σημασίας των ιχθών βαρέων μετάλλων, διενεργήθηκαν αναλυτικές έρευνες σχετικά με την ελευθέρωση νικελίου από τα κέρματα ευρώ. Το Ευρωπαϊκό Γραφείο Προστασίας των Καταναλωτών είχε εκφράσει τις ανησυχίες του για το ενδεχόμενο της ελευθέρωσης νικελίου από τα εν λόγω κέρματα και την πρόκληση αλλεργιών στους καταναλωτές από τη χρήση των κερμάτων. Το ΚΚΕρ διενήργησε τις απαραίτητες χημικές μετρήσεις αναφοράς και διαπίστωσε ότι η ελευθέρωση νικελίου από τα κέρματα ευρώ είναι παρόμοια εκείνης που προέρχεται από τα νομίσματα που βρίσκονται ήδη σε κυκλοφορία και πολύ χαμηλότερη από ορισμένα από αυτά.

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Το 4ο Πρόγραμμα-Πλαίσιο ΕΤΑ προέβλεπε δραστηριότητες που επιτρέπουν την παροχή επιστημονικής και τεχνικής στήριξης για την υλοποίηση των κοινοτικών πολιτικών σε ανταγωνιστική βάση. Αυτές οι δραστηριότητες στήριξης περιλαμβάνονται σε ειδικό πρόγραμμα το οποίο θεσπίστηκε από το Συμβούλιο στις 15 Δεκεμβρίου 1994 (απόφαση αριθ. 94/918/ΕΚ). Καλύπτουν τις εργασίες που πραγματοποιούνται για λογαριασμό των γενικών διευθύνσεων της Επιτροπής, οι οποίες είναι δυνατόν, από το 1995, να πραγματοποιηθούν από ένα ερευνητικό οργανισμό κράτους μέλους ή από το ΚΚΕρ (ανταγωνιστική προσέγγιση), δεδομένου ότι δεν απαιτείται η ουδετερότητα και η ανεξαρτησία μίας υπηρεσίας της Επιτροπής.

Οι δραστηριότητες αυτές υλοποιούνται σε δύο στάδια:

- κατανομή σε ετήσια βάση, των διαθέσιμων πιστώσεων μεταξύ των διαφόρων γενικών διευθύνσεων και υπηρεσιών της Επιτροπής·
- διαχείριση των κεφαλαίων αυτών από κάθε αρμόδια γενική διεύθυνση ή υπηρεσία.

Προκειμένου να διασφαλισθούν οι κατάλληλες συνθήκες διαφάνειας και η ικανοποίηση των αναγκών, η διάρθρωση που επελέγη για την κατανομή των πόρων είναι μία διϋπηρεσιακή ομάδα, στην οποία εκπροσωπούνται όλες οι αρμόδιες γενικές διευθύνσεις και υπηρεσίες την οποία συγκαλεί και της οποίας προεδρεύει ο Γενικός Γραμματέας της Επιτροπής. Συνεδριάζει ad hoc τουλάχιστον δύο φορές ετησίως.

Η ομάδα εξετάζει τις ανάγκες που εντοπίζονται από τις υπηρεσίες. Αναλύει τα αιτήματα, ελέγχει τη συμβατότητά τους με τους στόχους του προγράμματος-πλαίσιο και του ειδικού προγράμματος και αποφασίζει για τη διάθεση ετήσιας πίστωσης μέσα στα όρια του διαθέσιμου προϋπολογισμού (κονδύλιο Β6-792). Η κατανομή των πιστώσεων λαμβάνει, επίσης, υπόψη την ενδεχόμενη διαθεσιμότητα πόρων από άλλα προγράμματα και τις δυνατότητες ολοκλήρωσης ή σύγκλισης των διαφόρων έργων.

Οι γενικές διευθύνσεις και οι υπηρεσίες των οποίων οι προτάσεις εγκρίνονται έχουν την ευθύνη της διαχείρισης των διατιθέμενων κονδυλίων. Αξιοποιούν τον ανταγωνισμό μεταξύ των προμηθευτών (το ΚΚΕρ μπορεί, επίσης, να υποβάλει προσφορές) ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα σε συνάρτηση με τις ανάγκες τους. Η διαχείριση των χορηγούμενων κονδυλίων γίνεται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, και ιδιαίτερα τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού, ο οποίος εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Επί συνόλου 38 περίπου εκατ. ECU πιστώσεων αναλήψεως υποχρεώσεων που ήταν διαθέσιμες το 1997, οι 16 υπεύθυνες υπηρεσίες για τη διαχείριση των πόρων χρηματοδότησαν την υλοποίηση 99 νέων ή συνεχιζόμενων έργων (ένα έργο μπορεί να αντιστοιχεί σε πολυάριθμες συμβάσεις) συνολικού ποσού 36 εκατ. ECU, δηλαδή ποσοστό εκτέλεσης 95%.

Όσον αφορά τις πληρωμές για το σύνολο των εκτελούμενων έργων το 1997, η εκτέλεση ανήλθε σε 23,7 εκατ. ECU τα οποία καταβλήθηκαν σε ερευνητικά ιδρύματα, πανεπιστήμια, οργανισμούς, καθώς και άλλους αντισυμβαλλομένους συμβάσεων καθώς και στο ΚΚΕρ που επελέγησαν σε ανταγωνιστική βάση. Μετά τη συμμετοχή δύο επιπλέον υπηρεσιών στις δραστηριότητες που καλύπτονται υπό τις πιστώσεις το 1997, τρεις νέες υπηρεσίες της Επιτροπής υπέβαλαν τις αιτήσεις τους στο πλαίσιο του προϋπολογισμού για το 1998. Συνολικά, 20 γενικές διευθύνσεις και υπηρεσίες θα χρησιμοποιήσουν τις πιστώσεις (πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ή/και πιστώσεις πληρωμών) με προορισμό ανταγωνιστικές δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνικής στήριξης το 1998.

Παραδείγματα αποτελεσμάτων

Το έργο TREES II εισήλθε το 1997 στο τρίτο έτος εκτέλεσής του. Στόχος του είναι η ανάπτυξη ενός πρωτοτύπου συστήματος επιτήρησης των τροπικών δασών σε παγκόσμιο επίπεδο.

Στο πλαίσιο του έργου ECCLARS-4, το οποίο έχει στόχο τη βελτίωση της ασφάλειας με τη δημιουργία ενός νέου μέσου ανίχνευσης των βλαβών ασφαλείας στην πολιτική αεροπορία, αναπτύχθηκε και τέθηκε σε λειτουργία ένα σύστημα συγκέντρωσης των δεδομένων τα οποία συλλέγονται σε εθνικό επίπεδο από τα υποχρεωτικά συστήματα μετάδοσης αναφορών συμβάντων από τους αερομεταφορείς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ: ΕΤΗΣΙΑ ΒΑΣΗ 1997 ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ-ΠΛΑΙΣΙΑ

Περιγραφή πινάκων	75
Πίνακας 1	ΕΚΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ· ΕΚΠΠ2 + ΠΠ3
Πίνακας 2	Ειδικά προγράμματα ΕΚΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ: σύνολο έργων (υπογραφείσες συμβάσεις το 1997)
Πίνακας 3Α	Ειδικά προγράμματα ΕΚΠΠ3: σύνολο έργων (υπογραφείσες συμβάσεις το 1997), όλοι οι τύποι έργων.....
Πίνακας 3Β	Ειδικά προγράμματα ΕΚΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ: σύνολο έργων (υπογραφείσες συμβάσεις), όλοι οι τύποι έργων.....
Πίνακας 4	Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή το 1997 από ειδικά προγράμματα ΕΚΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ
Πίνακας 5Α	Κατανομή της κοινοτικής συνδρομής (σε εκατ. ECU) και των συμμετοχών (σε αριθμό) ανά τύπο οργανισμού: Ειδικά προγράμματα ΕΚΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ, Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης (ΔΕΔ): νέα έργα (υπογραφείσες συμβάσεις το 1997).....
Πίνακας 5Β	Ποσοστό (%) της κοινοτικής συμβολής και των συμμετοχών ανά τύπο οργανισμού: Ειδικά προγράμματα ΕΚΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ, Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης (ΔΕΔ): νέα έργα (υπογραφείσες συμβάσεις το 1997).....
Πίνακας 6	Πρόσβαση των περιφερειών του Στόχου Ι στην ευρωπαϊκή έρευνα: Ειδικά προγράμματα ΕΚΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ, Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης (ΔΕΔ): νέα έργα (υπογραφείσες συμβάσεις το 1997).....
Πίνακας 7	Δεσμοί συνεργασίας εντός και μεταξύ χωρών εκτός διεθνών οργανισμών: ειδικά προγράμματα ΕΚΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ, Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης (ΔΕΔ): Νέα έργα (υπογραφείσες συμβάσεις το 1997).....
Πίνακας 8	Χρονοδιάγραμμα των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και της διαδικασίας επιλογής για το 1998· Προϋπολογισμός - ειδικά προγράμματα ΕΚΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ.....
Πίνακας 9	Χρηματοδότηση του ΕΚΠΠ4 και του ΠΠ Ευρατόμ (εκατ. ECU) (συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων σχετικά με τη διεύρυνση και τα συμπληρωματικά κονδύλια).....
Πίνακας 10	Εξέλιξη των αναλήψεων υποχρεώσεων του προϋπολογισμού για την κοινοτική έρευνα - περίοδος 1984 - 1998 (εκατ. ECU, τρέχουσες τιμές).....
Πίνακας 11	Εξέλιξη των αναλήψεων υποχρεώσεων του προϋπολογισμού για την κοινοτική έρευνα - περίοδος 1984 - 1998 (εκατ. ECU, τιμές 1992).....

Οι πίνακες 1 έως 8, οι οποίοι αφορούν τα ειδικά προγράμματα, παρουσιάζουν συνοπτικά τις κοινοτικές δραστηριότητες ΕΤΑ που αναλήφθηκαν το 1997 από ποσοτική άποψη (αριθμός και φύση των έργων, συμμετοχές, επίπεδο χρηματοδότησης, κ.τ.λ.). Οι αριθμοί αναφέρονται στο σύνολο των έμμεσων δραστηριοτήτων του τρίτου και τέταρτου προγράμματος-πλασίου για το σύνολο των έργων. Οι αριθμοί αναφέρονται στις καταβληθείσες πληρωμές και στηρίζονται μόνο σε δημοσιονομικά στοιχεία (Sincorn) και όχι στις συμβάσεις που έχουν υπογραφεί. Τα στοιχεία λαμβάνουν υπόψη τόσο τη συμμετοχή των κρατών μελών όσο και των χωρών που έχουν συνάψει ειδικές συμφωνίες με την Ευρωπαϊκή Ένωση: Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος, Ισραήλ.

Οι πίνακες 1 και 2 αφορούν όλες τις δραστηριότητες επιμερισμένης δαπάνης, τα ειδικά μέτρα, τις συντονισμένες δράσεις και τα προπαρασκευαστικά, συνοδευτικά και υποστηρικτικά μέτρα.

Οι πίνακες 3Α και 3Β συνοψίζουν τις συμβάσεις που έχουν υπογραφεί κατά αριθμό και κατά κοινοτική συνδρομή από τις αρχές του 3ου (3Α) και του 4ου (3Β) προγράμματος πλαισίου αντίστοιχα. Επίσης, παρουσιάζουν τον αριθμό των έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη και τις πληρωμές, οι οποίες και πάλι, όπως και στον πίνακα 1, στηρίζονται σε δημοσιονομικά στοιχεία (Sincorn) και όχι στις συμβάσεις που έχουν υπογραφεί.

Οι πίνακες 5Α έως 7 αφορούν μόνο τις δράσεις επιμερισμένης δαπάνης.

Οι πίνακες 5Α και 5Β περιλαμβάνουν ποσά (5Α) και ποσοστά (5Β).

Ο πίνακας 6 στον οποίο υπολογίζεται η πρόσβαση των περιφερειών του Στόχου 1 στην έρευνα, παρέχει τον αριθμό των έργων και την κοινοτική συνδρομή στην οποία έχουν πρόσβαση οι περιφέρειες του Στόχου 1, καθώς και τον αριθμό των συμμετοχών από τις περιφέρειες αυτές.

Ο πίνακας 7 παρουσιάζει τους δεσμούς συνεργασίας μεταξύ χωρών και μεταξύ συμμετεχόντων της ίδιας χώρας. Εξαιρούνται οι διεθνείς οργανισμοί, οι οποίοι έχουν δημιουργήσει 412 δεσμούς περισσότερο.

(Για τους πίνακες 6 και 7 απαιτείται προσεκτική ανάγνωση των σημειώσεων στο κάτω μέρος της σελίδας.)

Οι πίνακες 4 και 8 αφορούν τις προσκλήσεις υποβολής προσφορών για το 1997 (4) και το 1998 (8). Τα στοιχεία τους δεν προκύπτουν από βάσεις δεδομένων αλλά δημιουργήθηκαν ad.doc με βάση τις πιο πλήρεις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες.

Οι πίνακες 9, 10 και 11 αφορούν τις αναλήψεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού.

Ο πίνακας 9 αφορά τις χρηματοδοτήσεις του ΕΚΠΠ4 και λαμβάνει υπόψη τη διεύρυνση και τα συμπληρωματικά κονδύλια.

Οι πίνακες 10 και 11 δείχνουν την κατεύθυνση των αναλήψεων δημοσιονομικών υποχρεώσεων της κοινοτικής έρευνας και έχουν καταρτιστεί με βάση τις τρέχουσες τιμές και τιμές του 1992 αντίστοιχα, σύμφωνα με τη Διάσκεψη Κορυφής του Εδιμβούργου, η οποία κάλυπτε την περίοδο 1992-1999.

ΣΗΜ. Για λόγους ευκολίας, το ειδικό πρόγραμμα "Γεωργία και αλιεία" (συμπεριλαμβανομένης της γεωργικής βιομηχανίας, των τεχνολογιών τροφίμων, της δασοκομίας, των υδατοκαλλιεργειών και της αγροτικής ανάπτυξης) αναφέρεται ενίοτε ως "Γεωργία και αλιεία".

Πίνακας 1 : Πίνακας αναφοράς: ΠΠ4* + ΠΠ Ευρατόμ· ΠΠ2 + ΠΠ3

	Νέα έργα (υπογραφείσες συμβάσεις (2) το 1997 - ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ)						Όλα τα υπό εξέλιξη έργα (3) (ΠΠ2 + ΠΠ3 + ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ)	
	Συνολική συνδρομή ΕΚ (εκατ. ECU) (4)	Αριθμός έργων	Αριθμός συμμετοχών	Αριθμός συμμετοχών ανά έργο κατά μέσο όρο	Αριθμός ΚΜ (5) ανά έργο κατά μέσο όρο	Συνδρομή ΕΚ ανά έργο κατά μέσο όρο (εκατ. ECU)	Αριθμός έργων υπό εξέλιξη στις 31.12.97 (6)	Σύνολο πληρωμών 1997 (εκατ. ECU)
δράσεις επιμερισμένης δαπάνης (1)	2.209,11	4072	17900	4,40	2,87	0,54	8064	2.109,67
συντονισμένες δράσεις (1)	41,18	129	1631	12,64	7,79	0,32	453	39,34
προπαρασκευαστικά, συνοδευτικά και υποστηρικτικά μέτρα (1)	354,32	2141	4246	1,98	1,58	0,17	2542	338,47
ΣΥΝΟΛΟ (7)	2.604,61	6.342	23.777	3.75	2,56	0,41	11059	2.487,48

* Όλες οι αναφορές σε ΠΠ2, ΠΠ3, ΠΠ4 στους πίνακες 1 έως και 11 γίνονται στα αντίστοιχα ΠΠ της Ευρωπαϊκής (Οικονομικής) Κοινότητας.

(1) Τα ειδικά μέτρα αφορούν είτε δράσεις επιμερισμένης δαπάνης, είτε συντονισμένες δράσεις, είτε προπαρασκευαστικά, συνοδευτικά και υποστηρικτικά μέτρα, ανάλογα με τη φύση τους.

(2) Συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1997, ασχέτως του αν τροποποιήθηκαν από τροποποιητικές συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1997: βλ. (7).

(3) Όλες οι υπογραφείσες υπό εξέλιξη συμβάσεις (ημερομηνία ολοκλήρωσης εργασιών πέραν της 31.12.1997) για όλα τα προγράμματα ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ· ΠΠ2 +ΠΠ3.

(4) Το ποσό της συνολικής κοινοτικής συμβολής για όλα τα νέα έργα, όπως ορίζεται στις σύμβασεις (δηλ. για όλη τη διάρκεια του κάθε έργου).

(5) ΚΜ: Κράτος μέλος.

(6) Έργα υπό εξέλιξη στις 31.12.1997: συμβάσεις και τροποποιητικές συμβάσεις που υπογράφηκαν πριν από την 01.01.98 με ημερομηνία λήξης των ερευνητικών εργασιών πέραν της 31.12.1997.

(7) Οι συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1995 και 1996 και οι οποίες αποτέλεσαν αντικείμενο τροποποιητικών συμβάσεων που υπογράφηκαν το 1997 αντιστοιχούν, εξάλλου, σε ένα ποσό 381,29 εκατ. ECU και σε 1.079 τροποποιητικές συμβάσεις.

Άμεσες δράσεις - ΚΚΕρ:

αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 246,00 εκατ. ECU

**Πίνακας 2: Ειδικά προγράμματα ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ:
Σύνολο έργων (υπογραφείσες συμβάσεις το 1997)**

Ονόματα ειδικών προγραμμάτων (ΠΠ4 + ΠΠ EURATOM)	Σύνολο νέων έργων (υπογραφείσες συμβάσεις (2) το 1997, ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ)						Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης (1)		Συντονισμένες δράσεις (1)	Συνοδευτικά μέτρα (1)
	Συνολική συνδρομή ΕΚ (3) (εκατ. ECU)	Αριθμός έργων	Αριθμός συμμετοχών	Αριθμός συμμετοχών ανά έργο κατά μέσο όρο	Αριθμός ΚΜ (4) ανά έργο κατά μέσο όρο	Συνδρομή ΕΚ ανά έργο κατά μέσο όρο (εκατ. ECU)	Συνολική συνδρομή ΕΚ (εκατ. ECU)	Συνδρομή ΕΚ ανά έργο κατά μέσο όρο	Συνολική συνδρομή ΕΚ (εκατ. ECU)	Συνολική συνδρομή ΕΚ (εκατ. ECU)
Τηλεματική	102,79	102	1107	10,85	5,00	1,01	79,31	1,09	0,20	23,28
Τεχνολογίες επικοινωνιών	1,15	3	25	8,33	4,00	0,38	0,46	0,46	0,00	0,69
Τεχνολογίες πληροφοριών	520,77	734	2835	3,86	3,59	0,71	355,39	1,36	0,63	164,75
Βιομηχανικές τεχνολογίες και τεχνολογίες υλικών	492,64	944	4490	4,76	2,69	0,52	482,11	0,60	0,00	10,53
Τυποποίηση - Μετρήσεις και δοκιμές	43,10	182	828	4,55	3,05	0,24	39,67	0,29	0,20	3,23
Περιβάλλον και κλίμα	126,87	298	1203	4,04	2,69	0,43	116,12	0,70	3,95	6,80
Θαλάσσιες επιστήμες και τεχνολογίες	50,03	92	316	3,43	2,21	0,54	47,03	1,09	0,20	2,80
Βιοτεχνολογία	130,24	309	878	2,84	2,89	0,42	117,14	0,92	1,02	12,08
Βιοϊατρική και υγεία	92,01	212	1229	5,80	3,40	0,43	79,14	0,62	11,59	1,28
Γεωργία και αλιεία	142,18	347	1674	4,82	4,82	0,41	124,84	0,58	12,66	4,68
Μη πυρηνικές μορφές ενέργειας	251,71	492	2097	4,26	2,83	0,51	238,35	0,72	0,00	13,36
Μεταφορές	77,89	109	1010	9,27	5,18	0,71	60,67	0,71	2,63	14,59
Στοχοθετημένη κοινωνικοοικονομική έρευνα	38,83	108	485	4,49	3,68	0,36	37,06	0,57	0,00	1,77
Διεθνής συνεργασία (5)	163,03	797	2695	3,38	1,60	0,20	128,23	0,37	4,12	30,68
Διάδοση και αξιοποίηση αποτελεσμάτων (6)	72,5	202	822	4,07	2,50	0,36	19,45	0,18	0,00	53,05
Κατάρτιση και κινητικότητα των ερευνητών	178,74	1193	1725	1,45	1,28	0,15	168,73	0,16	2,00	8,01
Ασφάλεια της πυρηνικής σχάσης	4,24	47	170	3,62	2,66	0,09	0,99	0,33	1,98	1,27
Ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη	115,89	171	188	1,10	1,09	0,68	114,42	0,85	0,00	1,47
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΕΥΝΑΣ (7)	2.604,61	6342	23777	3,75	2,56	0,41	2209,11	0,54	41,18	354,32

(1) Τα ειδικά μέτρα αφορούν είτε δράσεις επιμερισμένης δαπάνης, είτε συντονισμένες δράσεις, είτε προπαρασκευαστικά, συνοδευτικά και υποστηρικτικά μέτρα, ανάλογα με τη φύση τους.

(2) Συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1997 και ενδεχομένως τροποποιήθηκαν από τροποποιητικές συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1997: βλ. (7).

(3) Το ποσό της συνολικής κοινοτικής συμβολής (δηλ. για όλη τη διάρκεια του έργου) για κάθε νέο έργο, όπως ορίζεται στη σύμβαση.

(4) ΚΜ: Κράτος μέλος.

(5) Οι οριζόντιες δράσεις διεθνούς συνεργασίας που επιτρέπουν σε ορισμένες τρίτες χώρες (πχ ΧΚΑΕ) να συμμετέχουν σε έργα των ειδικών προγραμμάτων αντιστοιχούν εξάλλου σε κοινοτική συνδρομή ύψους 15.1 εκατ. ECU.

(6) Τα "Ειδικά μέτρα" (79 έργα, 49,45 εκατ. ECU) που στόχο έχουν να στηρίξουν την εγκατάσταση υποδομών και δικτύων ενίσχυσης της καινοτομίας συνδέονται με τα "Προπαρασκευαστικά, συνοδευτικά και υποστηρικτικά μέτρα".

(7) Οι συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1995 και 1996 και οι οποίες, εξάλλου, αποτέλεσαν αντικείμενο τροποποιητικών συμβάσεων που υπογράφηκαν το 1997 αντιπροσωπεύουν ένα ποσό 381,29 εκατ. ECU και 1.079 τροποποιητικές συμβάσεις.

**Πίνακας 3Α : Ειδικά προγράμματα ΠΠ3 : Σύνολο των έργων (υπογραφείσες συμβάσεις το 1997),
όλοι οι τύποι έργων**

Ονόματα ειδικών προγραμμάτων ΠΠ3	Αριθμός έργων υπό εξέλιξη στις 31.12.97 (1)	Αριθμός έργων σωρευτικά (2)	Πληρωμές 1997 σύνολο (εκατ. ECU)	Συνολική σωρευτική κοινοτική συνδρομή (εκατ. ECU) (3)
Τεχνολογίες πληροφοριών	9	715	45,57	1.488,00
Τεχνολογίες επικοινωνιών	0	123	17,36	521,60
Τηλεματικά συστήματα γενικού ενδιαφέροντος	0	312	5,51	379,00
Βιομηχανικές τεχνολογίες και τεχνολογίες υλικών	48	1655	55,05	761,42
Μετρήσεις και δοκιμές	21	202	6,26	57,69
Περιβάλλον	5	659	14,97	305,72
Θαλάσσιες επιστήμες και τεχνολογίες	5	145	6,29	107,72
Βιοτεχνολογία	0	374	14,81	174,77
Γεωργική και γεωργο-βιομηχανική έρευνα, αλιεία	133	578	36,19	350,06
Βιοϊατρική έρευνα και υγεία	14	627	13,37	144,26
Βιοεπιστήμες και βιοτεχνολογία για τις αναπτυσσόμενες χώρες	39	355	11,95	121,59
Μη πυρηνικές μορφές ενέργειας	5	506	10,72	242,14
Ασφάλεια της πυρηνικής σχάσης	0	125	1,55	46,28
Ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη	8	396	7,80	465,94
Ανθρώπινο κεφάλαιο και κινητικότητα	150	3461	36,34	548,06
Επικεντρωμένη δράση διάδοσης και αξιοποίησης αποτελεσμάτων	6	207	1,08	60,76
ΣΥΝΟΛΟ	443	10440	284,82	5.775,01

(1) Έργα σε εξέλιξη στις 31.12.1997 : συμβάσεις και τροποποιητικές συμβάσεις που υπογράφηκαν πριν από την 01.01.1998 με ημερομηνία λήξης των ερευνητικών εργασιών πέραν της 31.12.1997.

(2) Συνολικός αριθμός σωρευτικών έργων από της έναρξης του 3ου προγράμματος-πλαisiού, συμπεριλαμβανομένων των έργων που έχουν ήδη ολοκληρωθεί.

(3) Συνολική σωρευτική κοινοτική συμβολή για όλη τη διάρκεια του προγράμματος-πλαisiού.

ΣΗΜ. : Τα στοιχεία του προγράμματος Thermie δεν περιλαμβάνονται σε αυτόν τον πίνακα διότι το Thermie μέχρι το 1994 ήταν εκτός του ΠΠ3.

Πίνακας 3B : Ειδικά προγράμματα ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ : Σύνολο των έργων (υπογραφείσες συμβάσεις (1))
Όλοι οι τύποι έργων

Όνομα(τα) ειδικού(-ών) προγράμματος(-των) ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ	Αριθμός έργων υπό εξέλιξη στις 31.12.97 (2)	Αριθμός έργων σωρευτικά (3)	Πληρωμές 1997 σύνολο (εκατ. ECU)	Συνολική σωρευτική κοινοτική συνδρομή (εκατ. ECU) (4)
Τηλεματική	420	508	189,7	638,26
Τεχνολογίες επικοινωνιών	145	154	150,02	477,80
Τεχνολογίες πληροφοριών	1109	1762	380,71	1400,77
Βιομηχανικές τεχνολογίες και τεχνολογίες υλικών	1.158	1.802	320,33	1127,98
Τυποποίηση - Μετρήσεις και δοκιμές	290	402	30,91	120,75
Περιβάλλον και κλίμα	574	790	114,61	380,97
Θαλάσιες επιστήμες και τεχνολογίες	145	224	51,03	170,84
Βιοτεχνολογία	433	739	83,69	424,12
Βιοϊατρική και υγεία	487	663	83,11	250,81
Γεωργία και αλιεία	614	940	88,28	445,37
Μη πυρηνικές μορφές ενέργειας	1.143	1.371	155,07	725,91
Μεταφορές	218	244	66,82	224,17
Στοχοθετημένη κοινωνικο-οικονομική έρευνα	127	160	23,28	61,10
Διεθνής συνεργασία	846	1.756	93,18	297,36
Διάδοση και αξιοποίηση αποτελεσμάτων	351	646	51,70	194,10
Κατάρτιση και κινητικότητα των ερευνητών	2.127	3.016	104,18	556,73
Ανταγωνιστικές ενισχύσεις Ε/Τ			18,96	
Ασφάλεια της πυρηνικής σκάσης	215	251	27,66	132,42
Ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη	213	529	154,41	547,00
ΣΥΝΟΛΟ	10.615	15.957	2.187,65	8.176,45

(1) Ένα έργο περιλαμβάνει μία σύμβαση καθώς και τις τροποποιητικές συμβάσεις που αναφέρονται σε αυτή, εκτός εάν γίνεται ιδιαίτερη μνεία σε κάποιο ειδικό πρόγραμμα.

(2) Έργα υπό εξέλιξη στις 31.12.1997 : συμβάσεις και τροποποιητικές συμβάσεις που υπογράφηκαν πριν από την 01.01.1998 με ημερομηνία λήξης των ερευνητικών εργασιών πέραν της 31.12.1997.

(3) Συνολικός αριθμός σωρευτικών έργων από της έναρξης του 4ου προγράμματος-πλακίου, συμπεριλαμβανομένων των έργων που έχουν ήδη ολοκληρωθεί.

(4) Συνολική σωρευτική κοινοτική συμβολή για όλη τη διάρκεια του προγράμματος-πλακίου (συμπεριλαμβανομένων των τροποποιητικών συμβάσεων).

Πίνακας 4: Προσκήσεις υποβολής προτάσεων που αξιολογήθηκαν από την Εκτιροπή το 1997 από ειδικά προγράμματα ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ

Ονόματι ειδών προτερομένων (ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ) και τμήματα των προτερομένων προτάσεων	Αριθ. προτερομένων και πρόσβαση προτερομένων πρόσβαση στην Ε.Ε.	Αριθμός πρόσβαση που υποβλήθηκαν	Αριθμός επιδόσεων πρόσβαση	Πρόσβαση που αξιολογήθηκαν θετικά από την Εκτιροπή (1)		Προβλεπόμενη απόδοση Ε.Ε. (ανά Ε.Ε.)
				Αριθμός	% των επιδόσεων πρόσβαση	
ΠΡΟΤΕΡΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ						
Τηλεματικές εφαρμογές (εκτός της τηλεματικής μηχανικής και των δράσεων στήριξης)	C381/22 (17/12/96)	712	702	246	35	163.7
Εκπαιδευτικά πολυμέσα	C381/18 (17/12/96)	Στάδιο 1: 837 Στάδιο 2: 107	805 106	μδ (2) 47	μδ 44	μδ 22.1
Ολοκληρωμένες εφαρμογές σε ψηφιακές τοποθεσίες	C381/20 (17/12/96)	Στάδιο 1: 79 Στάδιο 2: 26	76 26	μδ 24	μδ 92	μδ 50.8
Εξοπλιστικά δίκτυα	C84/5 (13/03/97)	Στάδιο 1: 6 Στάδιο 2: 1	6 1	μδ 1	μδ 100	μδ 8.6
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΜΙΚΡΟΚΟΜΜΑΤΩΝ (ACTS)	C183/22 (17/06/97)	193	193	89	46	79.7
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΑΡΟΡΟΝΤΩΝ (ESPRIT)	C84/12 (15/03/97)	300	297	81	27	124.4
Προσβασιμότητα ανωτάτων μαθησιακών προγραμμάτων - Τεχνολογίες για τις διεργασίες επιχειρήσεων - Ολοκλήρωση στην παραγωγή - Τεχνολογίες πληροφοριών για την κινητικότητα - Ηλεκτρονικό εμπόριο		157	144	31	22	52.0
Τεχνολογίες στοιχείων και υπο-συστημάτων - Μεταφοροδομημένα έρευνα - Πληροφορική υψηλών επιδόσεων		526	516	117	23	25.2
Τεχνολογίες λογισμικού: ESSI	C183/06 (17/06/97)	698	654	93	14	92.4
Τεχνολογίες λογισμικού - Συστήματα ποιότητας - Προσβασιμότητα συστημάτων ανωτάτων μαθησιακών προγραμμάτων - Ολοκλήρωση στην παραγωγή + διεργασίες επιχειρήσεων + πρόσβαση σε πληροφορίες - Τεχνολογίες πληροφοριών για την εγκατάσταση και κατάρτιση στη βιομηχανία	C280/09 (16/09/97)					
Τεχνολογίες στοιχείων και υπο-συστημάτων - Συστήματα πολυμέσων - Μεταφοροδομημένα έρευνα - Πληροφορική υψηλών επιδόσεων		306	297	13	4	7.8
Συνδυαστικά μέτρα και διάφορα καθήκοντα (ανοικτή πρόσβαση) συμπαραληφθέντων μέτρων υπό των ΜΜΕ	C357/07 (15/12/94)	605	598	190	32	81.2
		271	252	74	29	4.5
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΛΙΚΩΝ (BRITE EURAM)	C381/19 (17/12/96)	1140	1081	400	37	702.5
Θεματικά δίκτυα	C357/03 (15/12/94)	156	156	86	55	54.0
Συνδυαστικά μέτρα	C357/03 (15/12/94)	90	90	67	74	2.2
IMS (Νοήμια συστήματα βιομηχανικής παραγωγής)	C117/15 (15/04/97)	1	1	1	100	4.4
Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης προοριζόμενα για ΜΜΕ	C357/03 (15/12/94)	840	729	436	60	74.6

(1) Συμπεριλαμβανομένου του καταλόγου επιλέξιμων, ετήσιων υποθέσεων

(2) μδ: μη διαθέσιμα στοιχεία

Πίνακας 4 (συνέχεια) : Προσκήσεις υποβολής προτάσεων που αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή το 1997 Ειδικά προγράμματα ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ

Ορίσματα ειδών προγραμμάτων (ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ) και τμήτων του προγράμματος εργασιών	Αριθ. κληρονομήσεων και προτάσεων υποβληθείσες τις προτάσεις επιλέξιμες προτάσεων στην Ε.Ε.	Αριθμός προτάσεων που επιλέχθηκαν	Αριθμός επιλεγμένων προτάσεων	Προτάσεις που αξιολογήθηκαν θετικά από την Επιτροπή (1)		
				Αριθμός	% των επιλεγμένων προτάσεων	Προβλεπόμενη συνολική δαπάνη (εκτός ΜΕΤ)
ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ, ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΟΧΙΜΕΣ						
Μέτρα για τα ευρωπαϊκά προϊόντα ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων των προδιαγραφών για τη βιομηχανία	C171/24 (15/06/96)	129	104	47	45	30,4
Μέτρα για τα ευρωπαϊκά προϊόντα ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων των προδιαγραφών για τη βιομηχανία	C171/23 (15/06/96)	22	22	12	55	7,7
Έρευνα σχετικά με τις προδιαγραφές και την τεχνική στήριξη του εμπορίου: μέτρα που συνδέονται με τις ανάγκες της κοινωνίας	C381/24 (17/12/96)	40	39	22	56	8,5
Θεματικά δίκτυα (ανοικτή πρόσκληση)	C357/06 (15/12/94)	31	31	17	55	2,6
Συννοητικά μέτρα (ανοικτή πρόσκληση)	C148/06 (15/06/95)	56	56	36	64	2,9
Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης προοριζόμενα για ΜΜΕ (ανοικτή πρόσκληση)	C357/06 (15/12/94)	100	86	39	45	3,1
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑ						
Έρευνα για το φυσικό περιβάλλον, την ποιότητα του περιβάλλοντος και την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη - Τεχνολογίες περιβάλλοντος - Διαστημικές τεχνικές εφαρμοζόμενες στην παρακολούθηση και την έρευνα σε θέματα περιβάλλοντος (εκτός του τομέα 3.3 CEO)	C271/18 (17/09/96)	1182	1177	291	25	203,0
Ανθρώπινη διάσταση των περιβαλλοντικών αλλαγών						
ENRICH (Ευρωπαϊκό δίκτυο ερευνών για την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη) στους τομείς του περιβάλλοντος και του κλίματος και των θαλασσίων επιστημών και τεχνολογιών						
Πρώτη πρόσκληση	C306/09 (15/10/96)	62	61	20	33	2,0
Πρόγραμμα προηγμένης κατάρτισης	C381/21 (17/12/96)	40	40	13	33	0,9
Διαστημικές τεχνικές εφαρμοζόμενες στην παρακολούθηση και την έρευνα σε θέματα περιβάλλοντος (τομέας 3.3 CEO)	C183/10 (17/06/97)	100	97	25	26	18,7
Διαστημικές τεχνικές εφαρμοζόμενες στην παρακολούθηση και την έρευνα σε θέματα περιβάλλοντος (τομέας 3.2)	C183/11 (17/06/97)	23	23	7	30	13,6
Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης προοριζόμενα για ΜΜΕ (ανοικτή πρόσκληση): επιχορηγήσεις αναγνωριστικής φάσης	C381/21 (17/12/96)	111	107	44	41	1,8
Συνεταιριστική έρευνα(*)	C271/18 (17/09/96)	9	9	9	100	3,5
ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ (MAST)						
Πρωτοβουλίες στήριξης	C075/05 (15/03/96)	11	11	8	73	5,3
Στρατηγική θαλάσσια έρευνα σχετικά με τα παράκτια ύδατα και την υφαλοκρηπίδα - Διασφάλιση και δυναμική των οικοσυστημάτων (τομέας Β 1.2)	C110/10 (16/04/96)	26	26	5	19	6,5
Πρόγραμμα προηγμένης κατάρτισης	C381/26 (17/12/96)	12	12	3	25	0,2
Θαλάσσιες επιστήμες (αποκλειστικά τομέας Α.1.1) - Στρατηγική θαλάσσια έρευνα (εκτός τομέων Β.1.2 και Β.2.1) - Θαλάσσιες τεχνολογίες (αποκλειστικά τομέας C.2)	C183/15 (17/06/96)	37	32	7	22	12,5
Πρωτοβουλίες στήριξης (αποκλειστικά τομέας D.3)	C183/16 (17/06/97)	3	3	2	67	0,9
Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης προοριζόμενα για ΜΜΕ (ανοικτή πρόσκληση)	C357/19 (11/06/97)	14	14	6	43	0,3

(1) Συμπεριλαμβανομένου του καταλόγου επιλαχόντων, εφόσον υπάρχει

(*) Στον παρόντα πίνακα και στον πίνακα 8 (παρακάτω) ο όρος «συνεταιριστική έρευνα» χρησιμοποιείται σύμφωνα με την ορολογία του άρθρου 8.1(α) της απόφασης του Συμβουλίου της 21/11/94 (ΕΥ Νο.1) της 30.11.94, σ.8)

Πίνακας 4 (συνέχεια) : Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή το 1997 Ειδικά προγράμματα ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ

Ονόματα ειδικών προγραμμάτων (ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ) και τομέων του προγράμματος αγροτικών	Αριθ. πληροφορίας και προτεραιότητα δημοσίευσης της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων στην Ε.Ε.	Αριθμός προτάσεων που υποβλήθηκαν	Αριθμός επιλέξιμων προτάσεων	Προτάσεις που αξιολογήθηκαν θετικά από την Επιτροπή (1)		
				Αριθμός	% του συνολικού επιλέξιμων αριθμού	Προβλεπόμενη συνεισφορά ΕΚ (εκπ. ECU)
ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Εργαστήριο "κύτταρο" - Ανάλυση γονιδιωμάτων - Φυτική βιοτεχνολογία - Ανοσολογία και γενική εμβολιολογία - Δομική βιολογία - Προτυποποιητική έρευνα - Βιοποικιλότητα και κοινωνική αποδοχή - Υποδομές - ELSA Υποτροφίες κατάρτισης (ανοικτή πρόσκληση) Υποτροφίες κατάρτισης για τα προηγμένα πρακτικά μαθήματα (ανοικτή πρόσκληση) Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης προοριζόμενα για ΜΜΕ (ανοικτή πρόσκληση)	C171/27 (15/06/96) C171/28 (15/06/96) C381/25 (17/12/96) C240/09 (15/09/95)	391 213 3 55	391 213 3 55	107 125 1 36	27 59 33 65	126,9 9,0 0,05 1,4
ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ (BIOMED) Αντικαρκινική έρευνα - Έρευνα καρδιαγγειακών παθήσεων - Έρευνα σχετικά με τις χρόνιες ασθένειες, τη γήρανση και τις ασθένειες που συνδέονται με το γήρας - Ιατρική έρευνα στον τομέα της εργασίας και του περιβάλλοντος - Σπάνιες ασθένειες - Έρευνα της δημόσιας υγείας συμπεριλαμβανομένης της έρευνας για τις ιατρικές υπηρεσίες - Έρευνα σε θέματα βιοϊατρικής ηθικής - Οριζόντια δραστηριότητα: ηθικές, νομικές και κοινωνικές πλευρές - Οριζόντια δραστηριότητα: εκπαίδευση Κοινή πρόσκληση για τη μεταδιδόμενη απογόνωση εγκεφαλοπάθεια Υποτροφίες κατάρτισης Marie Curie Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης προοριζόμενα για ΜΜΕ	C271/08 (17/09/96) C134017 (29/04/97) C12/06 (17/01/95) C12/06 (17/01/95)	1002 39 110 98	988 39 110 95	195 13 36 42	20 33 33 44	91,4 13,0 2,8 5,6
ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΔΑΣΕΙΑ (συμπεριλαμβάνεται η γεωργική βιοτεχνολογία, οι τεχνολογίες εδάφους διατροφής, η δασοκομία, οι υδατοκαλλέργειες και η αγροτική ανάπτυξη) FAIR Αύξηση της κλίμακας και των μεθόδων μεταποίησης - Γενικές επιστήμες και προηγμένες τεχνολογίες για τα είδη διατροφής Ολοκληρωμένες αλυσίδες παραγωγής και μεταποίησης - γεωργία, δασοκομία και αγροτική ανάπτυξη - Συντονισμένες δραστηριότητες Μεταδιδόμενη σπογγώδης εγκεφαλοπάθεια Υποτροφίες κινητικότητας και κατάρτισης (ανοικτή πρόσκληση) Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης προοριζόμενα για ΜΜΕ (ανοικτή πρόσκληση)	C171/14 (15/06/96) C381/26 (15/12/96) C381/17 (17/12/96) C357/10 (15/12/94) C357/19 (15/12/94)	264 631 24 272 227	252 627 18 272 218	76 143 8 99 109	30 23 44 36 50	59,2 103,3 8,8 8,5 17,9
ΜΗ ΠΥΡΗΝΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (JOULE-THERMIE) JOULE ανοικτή πρόσκληση THERMIE τύπος Α: Έργα επίδειξης THERMIE τύπος Β: Συνδυαστικά μέτρα (ανοικτή πρόσκληση) THERMIE τύπος Β: Μέτρα υπέρ των ΜΜΕ	C271/13 (17/09/96) C18/05 (17/01/97) C357/11 (15/12/94) C271 (17/09/96) C357/11 (15/12/94) C357/11 (15/12/94)	250 353 2 289 403 57	241 324 2 286 401 56	107 124 1 175 266 27	44 38 50 61 66 48	97,0 98,0 0,4 162,0 27,3 1,1

(1) Συμπεριλαμβανομένου του καταλόγου επίλασης των προϋποθέσεων

Πίνακας 4 (συνέχεια) : Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή το 1997 Ειδικά προγράμματα ΠΠ4 + ΠΠ

Ονόματα ειδικών προγραμμάτων (ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ) και τμήτων του προγράμματος εργασίας	Αριθ. προκηρύξης και ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων στην Ε.Ε.	Αριθμός προτάσεων που υποβλήθηκαν	Αριθμός επιλεγμένων προτάσεων	Προτάσεις που αξιολογήθηκαν θετικά από την Επιτροπή (1)		
				Αριθμός	% του συνολικού επιλεγμένων αριθμού	Αριθμοί στην συνάρτηση ΕΚ (max. ECU)
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	C381/10 (17/12/96)					
Στρατηγική έρευνα		28	24	11	46	8.0
Συδροδρομικές μεταφορές		14	13	7	54	4.3
Ολοκληρωμένες μεταφορές		29	24	10	42	6.1
Εναέρια μεταφορές		32	31	11	35	8.0
Αστικές μεταφορές		43	41	10	24	7.4
Θαλάσσιες μεταφορές		70	65	29	45	15.8
Οδικές μεταφορές		51	51	11	22	5.2
Συνοδευτικά μέτρα		17	16	2	13	2.5
ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΜΕΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	C306/10 (15/10/96)	308	301	74	25	33.7
ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ (INCO)						
COPERNICUS	C117/14 (15/04/97)	1298	1248	304	24	69.0
Κατάρτιση (Υποτροφιές Ιαπωνία/Κορέα)	C38/08 (15/02/95)	101	98	79	81	4.9
Αναπτυσσόμενες χώρες	C117/13 (15/04/97)	1020	790	236	30	11.7
ΔΙΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (Innovation)						
Ευρωπαϊκά δίκτυα και υπηρεσίες (*)	C337/24 (15/12/95)	82	80	16	20	4.9
Δίκτυα κέντρων μεταφοράς της καινοτομίας (**)	C12/08 (17/01/95)	52	52	52	100	23.7
Έργα μεταφοράς τεχνολογίας, έργα επικύρωσης τεχνολογίας	C271/09 (17/09/96)	314	302	92	30	35.0
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ						
Πρόσβαση σε μεγάλες εγκαταστάσεις (συντονισμένες δράσεις)	C271/10 (17/09/96)	11	10	10	100	2.0
Ερευνητικά δίκτυα	C271/17 (17/09/96)	1071	1067	147	14	81.2
Συνοδευτικά μέτρα (ευρωπαϊκά συνέδρια, θερινά μαθήματα, πρακτικά μαθήματα)	C381/16 (17/12/96)	166	161	68	42	3.8
Υποτροφίες κατάρτισης Marie Curie	C271/12 (17/09/96)	2192	2050	553	27	48.9
	C84/07 (15/03/97)	2124	1979	511	26	44.6
ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΣΧΑΣΗΣ						
	C12/3 (17/01/95)	16	16	11	69	1.6
	C38/10 (15/02/95)					
διορθωτική σημείωση	C12/3 (17/01/95)	50	50	26	52	3.0
	C38/10 (15/02/95)					
διορθωτική σημείωση						

(*) Η πρόσκληση υποβολής προτάσεων είχε δύο ημερομηνίες λήξης. Οι παρεχόμενες πληροφορίες αφορούν την τελευταία ημερομηνία λήξης, την 13/09/96.

(**) Η πρόσκληση είχε δημοσιευτεί τον Ιούνιο του 1995 για 2 έτη (αναφ. 95/C12 σελίδα 9, δημοσίευση την 17/01/95). η παρούσα πρόσκληση αφορά λοιπόν την παράταση για 2 έτη των 52 κέντρων που επιλέχθηκαν το 1995

(1) Συμπεριλαμβανομένων του καταλόγου επιλαχόντων, εφόσον υπάρχει

Πίνακας 5Α : Κατανομή της κοινοτικής συνδρομής (σε εκατ. ECU) και των συμμετοχών (σε αριθμό) ανά τύπο οργανισμού :
Ειδικά προγράμματα ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ
Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης (ΔΕΔ) (1) : νέα έργα, υπογραφείσες συμβάσεις (2) το 1997)

Ευρωπαϊκή Ένωση																
Τύπος οργανισμού	ΜΕ(3)		ΜΜΕ(4)		ΕΟ (5)		ΙΤΕ(6)		Λοιποί (7)		Διεθ. Οργ. (8)		Τρίτες Χώρες (9)		Σύνολο	
Ονόματα ειδικών προγραμμάτων (ΠΠ4 + Ευρατόμ)	Συνδρομή ΕΚ (εκατ. ECU)	Αριθμός συμμετοχών	Συνδρομή ΕΚ (εκατ. ECU)	Αριθμός συμμετοχών	Συνδρομή ΕΚ (εκατ. ECU)	Αριθμός συμμετοχών	Συνδρομή ΕΚ (εκατ. ECU)	Αριθμός συμμετοχών	Συνδρομή ΕΚ (εκατ. ECU)	Αριθμός συμμετοχών	Συνδρομή ΕΚ (εκατ. ECU)	Αριθμός συμμετοχών	Συνδρομή ΕΚ (εκατ. ECU)	Αριθμός συμμετοχών	Συνδρομή ΕΚ (εκατ. ECU)	Αριθμός συμμετοχών
Τηλεματική	10,82	99	20,27	212	7,71	72	18,89	200	17,69	244	0,82	14	3,12	54	79,31	895
Τεχνολογίες επικοινωνιών	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	0,46	7
Τεχνολογίες πληροφοριών	167,46	570	69,10	368	48,03	176	47,94	216	14,57	112	0,33	1	7,96	84	355,39	1527
Βιομηχανικές τεχνολογίες και τεχνολογίες υλικών	154,16	944	106,03	1.769	88,62	674	115,50	748	10,09	76	0,19	1	7,52	127	482,11	4339
Τυποποίηση - Μετρήσεις και δοκιμές	5,78	100	9,84	227	14,20	274	8,73	111	0,87	25	0,11	1	0,14	29	39,67	767
Περιβάλλον και κλίμα	1,83	15	8,49	78	47,37	372	51,65	375	1,07	18	0,53	8	5,18	87	116,12	953
Θαλάσσιες επιστήμες και τεχνολογίες	1,50	8	6,98	52	13,57	74	22,92	99	0,26	5	0,00	0	1,80	19	47,03	257
Βιοτεχνολογία	5,05	46	10,15	130	37,88	182	58,10	251	1,32	12	2,80	9	1,84	33	117,14	663
Βιοϊατρική και υγεία	2,16	23	6,41	107	20,22	160	44,00	318	3,91	28	0,72	4	1,72	29	79,14	669
Γεωργία και αλιεία	5,25	61	12,21	328	44,44	272	58,06	314	2,73	19	0,17	1	1,99	37	124,84	1032
Μη-πυρηνικές μορφές ενέργειας	83,75	281	69,58	521	26,96	202	27,94	176	21,96	123	0,00	0	8,16	79	238,35	1382
Μεταφορές	12,85	170	18,38	242	11,25	115	10,80	137	5,09	91	0,31	7	1,98	76	60,67	838
Στοχοθετημένη κοινωνικο-οικονομική έρευνα	0,00	0	0,53	7	8,40	91	24,58	281	1,64	34	0,14	1	1,77	28	37,06	442
Διεθνής συνεργασία	0,93	26	2,64	59	20,52	307	35,54	483	1,11	27	0,27	6	67,22	1110	128,23	2018
Διάδοση και αξιοποίηση αποτελεσμάτων	1,71	30	6,16	205	1,87	52	2,20	61	7,08	76	0,09	5	0,34	14	19,45	443
Κατάρτιση και κινητικότητα των ερευνητών	3,91	30	2,54	22	43,11	367	113,19	994	0,27	3	2,73	24	2,98	47	168,73	1487
Ασφάλεια της πυρηνικής σχάσης	0,13	4	0,29	7	0,48	16	0,09	3	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,99	30
Ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη	2,27	4	2,81	4	37,28	96	0,32	9	7,23	31	63,91	2	0,60	5	114,42	151
ΣΥΝΟΛΟ Έρευνα	459,56	2.411	352,40	4.338	471,91	3.502	640,46	4.776	96,89	924	73,12	84	114,32	1.858	2.209,11	17.900

(1) Εκ φύσεως, ορισμένα ειδικά μέτρα συνδέονται με δράσεις επιμερισμένης δαπάνης.

(2) Συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1997, ασχέτως του αν τροποποιήθηκαν από συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1997: δεν περιλαμβάνονται οι συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1995 και 1996 και αποτελούν αντικείμενο τροποποιητικών συμβάσεων που υπογράφηκαν το 1997

(3) ΜΕ : Μεγάλες επιχειρήσεις

(4) ΜΜΕ: Επιχειρήσεις με λιγότερους από 500 εργαζομένους, των οποίων το κεφάλαιο δεν ελέγχεται σε ποσοστό ανώτερο του ενός τρίτου από μία μεγάλη εταιρεία και με κιόλα εργασιών κάτω των 38 εκατ. ECU (50 εκατ. ECU για "Τεχνολογίες πληροφοριών").

(5) ΕΟ : Ερευνητικοί οργανισμοί (ιδιωτικοί/δημόσιοι/μικτοί) συμπεριλαμβανομένων των ΚΚΕρ.

(6) ΙΤΕ : Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

(7) Λοιποί: Όμιλοι οικονομικού σκοπού (ΕΟΣ), ευρωπαϊκοί όμιλοι οικονομικού σκοπού (ΕΟΟΣ), μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, κλπ.

(8) Διεθ. Οργ.: Διεθνείς Οργανισμοί.

(9) Τρίτες Χώρες: χώρες που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πίνακας 5B : Ποσοστό (%) της κοινοτικής συμβολής και των συμμετοχών ανά τύπο οργανισμού :
Ειδικά προγράμματα ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ
Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης (ΔΕΔ) (1) : νέα έργα (υπογραφείσες συμβάσεις (2) το 1997)

Ευρωπαϊκή Ένωση																
Τύπος οργανισμού	ΜΕ(3)		ΜΜΕ(4)		ΕΟ (5)		ΙΤΕ(6)		Λοιποί (7)		Διεθ. Οργ. (8)		Τρίτες Χώρες (9)		Σύνολο	
Ονόματα ειδικών προγραμμάτων (ΠΠ4 + Ευρατόμ)	Συνδρομή ΕΚ	Συμμετοχές	Συνδρομή ΕΚ	Συμμετοχές	Συνδρομή ΕΚ	Συμμετοχές	Συνδρομή ΕΚ	Συμμετοχές	Συνδρομή ΕΚ	Συμμετοχές	Συνδρομή ΕΚ	Συμμετοχές	Συνδρομή ΕΚ	Συμμετοχές	Συνδρομή ΕΚ	Συμμετοχές
Τηλεματική	13,64	11,06	25,55	23,69	9,72	8,04	23,82	22,35	22,30	27,26	1,03	1,56	3,94	6,03	100,00	100
Τεχνολογίες επικοινωνιών	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ	μδ
Τεχνολογίες πληροφοριών	47,12	37,33	19,44	24,10	13,51	11,53	13,49	14,15	4,10	7,33	0,09	0,07	2,24	5,50	100,00	100
Βιομηχανικές τεχνολογίες και τεχνολογίες υλικών	31,98	21,76	21,99	40,77	18,38	15,53	23,96	17,24	2,09	1,75	0,04	0,02	1,56	2,93	100,00	100
Τυποποίηση - Μετρήσεις και δοκιμές	14,57	13,04	24,80	29,60	35,80	35,72	22,01	14,47	2,19	3,26	0,28	0,13	0,35	3,78	100,00	100
Περιβάλλον και κλίμα	1,58	1,57	7,31	8,18	40,79	39,03	44,48	39,35	0,92	1,89	0,46	0,84	4,46	9,13	100,00	100
Θαλάσσιες επιστήμες και τεχνολογίες	3,19	3,11	14,84	20,23	28,85	28,79	48,73	38,52	0,55	1,95	0,00	0,00	3,83	7,39	100,00	100
Βιοτεχνολογία	4,31	6,94	8,66	19,61	32,34	27,45	49,60	37,86	1,13	1,81	2,39	1,36	1,57	4,98	100,00	100
Βιοϊατρική και υγεία	2,73	3,44	8,10	15,99	25,55	23,92	55,60	47,53	4,94	4,19	0,91	0,60	2,17	4,33	100,00	100
Γεωργία και αλιεία	4,21	5,91	9,78	31,78	35,59	26,36	46,51	30,43	2,19	1,84	0,14	0,10	1,59	3,59	100,00	100
Μη πυρηνικές μορφές ενέργειας	35,14	20,33	29,19	37,70	11,31	14,62	11,72	12,74	9,21	8,90	0,00	0,00	3,42	5,72	100,00	100
Μεταφορές	21,19	20,29	30,30	28,88	18,55	13,72	17,81	16,35	8,40	10,86	0,51	0,84	3,26	9,07	100,00	100
Στοχοθετημένη κοινωνικο-οικονομική έρευνα	0,00	0,00	1,43	1,58	22,67	20,59	66,32	63,57	4,43	7,69	0,38	0,23	4,78	6,33	100,00	100
Διεθνής συνεργασία	0,73	1,29	2,06	2,92	16,00	15,21	27,72	23,93	0,87	1,34	0,21	0,30	52,42	55,00	100,00	100
Διάδοση και αξιοποίηση αποτελεσμάτων	8,79	6,77	31,67	46,28	9,61	11,74	11,31	13,77	36,40	17,16	0,46	1,13	1,75	3,16	100,00	100
Κατάρτιση και κινητικότητα των ερευνητών	2,32	2,02	1,50	1,48	25,55	24,68	67,09	66,85	0,16	0,20	1,62	1,61	1,77	3,16	100,00	100
Ασφάλεια της πυρηνικής σκάσης	13,13	13,33	29,29	23,33	48,48	53,33	9,09	10,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	100
Ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη	1,98	2,65	2,46	2,65	32,58	63,58	0,28	5,96	6,32	20,53	55,86	1,32	0,52	3,31	100,00	100
ΣΥΝΟΛΟ Έρευνα	20,81	13,47	15,96	24,24	21,37	19,57	29,00	26,69	4,39	5,16	3,31	0,47	5,18	10,38	100,00	100

(1) Εκ φύσεως, ορισμένα ειδικά μέτρα συνδέονται με δράσεις επιμερισμένης δαπάνης.

(2) Συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1997, ασχέτως του αν τροποποιήθηκαν από συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1997: δεν περιλαμβάνονται οι συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1995 και 1996 και αποτελούν αντικείμενο τροποποιητικών συμβάσεων που υπογράφηκαν το 1997

(3) ΜΕ : Μεγάλες επιχειρήσεις

(4) ΜΜΕ: Επιχειρήσεις με λιγότερους από 500 εργαζομένους, των οποίων το κεφάλαιο δεν ελέγχεται σε ποσοστό ανώτερο του ενός τρίτου από μία μεγάλη εταιρεία και με κύκλο εργασιών κάτω των 38 εκατ. ECU (50 εκατ. ECU για "Τεχνολογίες πληροφοριών").

(5) ΕΟ : Ερευνητικοί οργανισμοί (ιδιωτικοί/δημόσιοι/μικτοί) συμπεριλαμβανομένου του ΚΚΕρ.

(6) ΙΤΕ : Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

(7) Λοιποί: Όμιλοι οικονομικού σκοπού (ΕΟΣ), ευρωπαϊκοί όμιλοι οικονομικού σκοπού (ΕΟΟΣ), μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, κλπ.

(8) Διεθ. Οργ.: Διεθνείς Οργανισμοί.

(9) Τρίτες Χώρες: χώρες που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πίνακας 6 : Πρόσβαση των περιφερειών του Στόχου 1 στην ευρωπαϊκή έρευνα
Ειδικά προγράμματα ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ
Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης (ΔΕΔ) (1) : νέα έργα (υπογραφείσες συμβάσεις (2) το 1997)

Ονόματα ειδικών προγραμμάτων (ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ)	Αριθμός έργων (3)		Αριθμός συμμετοχών (4)		Συνολική κοινοτική συνδρομή για τα έργα (εκατ. ECU) (5)		
	Σύνολο	Στόχος 1	Σύνολο	Στόχος 1		Σύνολο	Στόχος 1
Τηλεματική	73	35	895	122		79,31	41,01
Τεχνολογίες επικοινωνιών	1	μ/δ	7	μ/δ		0,46	μ/δ
Τεχνολογίες πληροφοριών	262	115	1527	178		355,39	182,68
Βιομηχανικές τεχνολογίες και τεχνολογίες υλικών	801	319	4339	588		482,11	283,21
Τυποποίηση - Μετρήσεις και δοκιμές	136	48	767	70		39,67	20,04
Περιβάλλον και κλίμα	165	75	953	113		116,12	55,84
Θαλάσσιες επιστήμες και τεχνολογίες	43	27	257	53		47,03	33,88
Βιοτεχνολογία	128	57	663	66		117,14	61,43
Βιοϊατρική και υγεία	128	40	669	46		79,14	28,88
Γεωργία και αλιεία (ΓΔ VI και XII)	(165)	214	(824)	1032	(83)	(101,79)	124,84
Μη πυρηνικές μορφές ενέργειας	329	121	1382	175		238,35	90,87
Μεταφορές	85	51	838	96		60,67	36,75
Στοχοθετημένη κοινωνικο-οικονομική έρευνα	65	46	442	75		37,06	27,39
Διεθνής συνεργασία	351	88	2018	284		128,23	33,96
Διάδοση και αξιοποίηση αποτελεσμάτων	107	49	443	79		19,45	7,50
Κατάρτιση και κινητικότητα των ερευνητών	1047	170	1487	203		168,73	77,54
Ασφάλεια της πυρηνικής σχάσης	3	1	30	1		0,99	0,20
Ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη	134	4	151	6		114,42	0,13
ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΟ ΣΥΝΟΛΟ	4022	1302	17685	2238		2185,60	1026,02
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΕΥΝΑ	4072		17900			2209,106	

(1) Εκ φύσεως, ορισμένα ειδικά μέτρα συνδέονται με ΔΕΔ.

(2) Συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1997, ασχέτως του αν τροποποιήθηκαν από συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1997: δεν περιλαμβάνονται οι συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1995 και 1996 και αποτελούν αντικείμενο τροποποιητικών συμβάσεων που υπογράφηκαν το 1997.

(3) Μεταξύ του "συνόλου" των έργων, διακρίνονται τα έργα όπου τουλάχιστον ένας από τους συμμετέχοντες βρίσκεται σε περιφέρεια του "Στόχου 1".

(4) Μεταξύ του "συνολικού" αριθμού των συμμετοχών, διακρίνονται οι συμμετοχές από τις περιφέρειες του "Στόχου 1".

(5) Συνολική κοινοτική συμβολή για το σύνολο των έργων, και για έργα όπου συμμετέχει τουλάχιστον ένας οργανισμός σε περιφέρεια του "Στόχου 1".

Πίνακας 7 : Δεσμοί συνεργασίας (3) εντός και μεταξύ χωρών, εκτός διεθνών οργανισμών (4) :
Ειδικά προγράμματα ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ
Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης (ΔΕΔ) (1)· νέα έργα (υπογραφείσες συμβάσεις (2) το 1997)

	Βέλγιο	Δανία	Γερμανία	Ελλάδα	Ισπανία	Γαλλία	Ιρλανδία	Ιταλία	Λουξεμβ.	Κάτω Χώρες	Αυστρία	Πορτογαλία	Φινλανδία	Σουηδία	Ηνωμένο Βασίλειο	Σύν. ΕΥΡ 15	Λιχτενστ.	Ισλανδία	Νορβηγία	Ισραήλ	Ελβετία	Υπόλοιπος κόσμος	ΣΥΝΟΛΟ
Βέλγιο	313	150	764	171	330	839	96	439	35	483	123	141	184	269	871	5.208	5	10	105	25	66	269	5.688
Δανία	150	186	517	116	219	366	71	307	14	272	106	85	155	252	616	3.432	3	15	177	15	54	113	3.809
Γερμανία	764	517	1.837	520	1.087	2.504	241	1.769	49	1.376	506	349	574	938	2.958	15.989	5	26	418	86	332	652	17.508
Ελλάδα	171	116	520	220	324	489	61	508	15	240	96	165	140	139	676	3.880	2	13	122	18	49	226	4.310
Ισπανία	330	219	1.087	324	701	987	130	1.105	13	446	143	437	214	480	1.479	8.095	3	20	149	26	75	206	8.574
Γαλλία	839	366	2.504	489	987	1.543	224	1.644	39	998	219	351	307	670	2.603	13.783	3	17	275	83	237	615	15.013
Ιρλανδία	96	71	241	61	130	224	45	168	4	120	54	62	47	114	430	1.867	0	8	66	10	22	67	2.040
Ιταλία	439	307	1.769	508	1.105	1.644	168	927	24	643	238	336	274	517	1.766	10.665	5	10	173	52	150	427	11.482
Λουξεμβ.	35	14	49	15	13	39	4	24	4	9	14	9	7	17	34	287	0	1	23	0	8	7	326
Κάτω Χώρες	483	272	1.376	240	446	998	120	643	9	606	183	176	276	414	1.448	7.690	1	28	212	38	120	295	8.384
Αυστρία	123	106	506	96	143	219	54	238	14	183	137	70	90	128	311	2.418	2	10	45	6	62	98	2.641
Πορτογαλία	141	85	349	165	437	351	62	336	9	176	70	211	105	124	535	3.156	1	16	79	10	42	131	3.435
Φινλανδία	184	155	574	140	214	307	47	274	7	276	90	105	244	281	581	3.479	1	11	145	3	43	164	3.846
Σουηδία	269	252	938	139	480	670	114	517	17	414	128	124	281	404	1.155	5.902	3	31	216	14	81	175	6.422
Η.Β.	871	616	2.958	676	1.479	2.603	430	1.766	34	1.448	311	535	581	1.155	2.132	17.595	5	34	583	67	266	786	19.336
Σύν. ΕΥΡ 15	5.208	3.432	15.989	3.880	8.095	13.783	1.867	10.665	287	7.690	2.418	3.156	3.479	5.902	17.595	56.478	39	250	2.788	453	1.607	4.231	
Λιχτενστ.	5	3	5	2	3	3	0	5	0	1	2	1	1	3	5	39	0	0	1	0	0	1	41
Ισλανδία	10	15	26	13	20	17	8	10	1	28	10	16	11	31	34	250	0	16	23	0	4	3	296
Νορβηγία	105	177	418	122	149	275	66	173	23	212	45	79	145	216	583	2.788	1	23	193	4	23	56	3.088
Ισραήλ	25	15	86	18	26	83	10	52	0	38	6	10	3	14	67	453	0	0	4	22	9	31	519
Ελβετία	66	54	332	49	75	237	22	150	8	120	62	42	43	81	266	1.607	0	4	23	9	33	33	1.709
Υπόλοιπος κόσμος	269	113	652	226	206	615	67	427	7	295	98	131	164	175	786	4.231	1	3	56	31	33	3.015	7.370
ΕΝ. ΣΥΝΟΛ	5.688	3.809	17.508	4.310	8.574	15.013	2.040	11.482	326	8.384	2.641	3.435	3.846	6.422	19.336		41	296	3.088	519	1.709	7.370	65.846

(1) Εκτιμήσεις, ορισμένα ειδικά μέτρα συνδέονται με ΔΕΔ.

(2) Συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1997 και δεν τροποποιήθηκαν από συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1997: δεν περιλαμβάνονται οι συμβάσεις που υπογράφηκαν το 1995 και 1996 και αποτελούν αντικείμενο τροποποιητικών συμβάσεων που υπογράφηκαν το 1997.

(3) Κατά κοινή συνθήκη, ένας δεσμός συνεργασίας μεταξύ 2 συμμετεχόντων από μία ίδια χώρα μετράται μόνο μία φορά. Ένας δεσμός συνεργασίας μεταξύ 2 διαφορετικών χωρών υπολογίζεται 2 φορές, μία φορά για κάθε χώρα.

Στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς διπλό υπολογισμό, υπάρχουν συνολικά 56.478 δεσμοί μεταξύ χωρών της Ε.Ε. (τα τετράγωνα κάτω από τη χονδρή γραμμή και πάνω από τη γραμμή ΕΥΡ 15).

Στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, χωρίς διπλό υπολογισμό, υπάρχουν 59.788 δεσμοί (τα τετράγωνα κάτω από τη χονδρή γραμμή αφορούν τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο).

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στις τρίτες χώρες, χωρίς διπλό υπολογισμό, υπάρχουν συνολικά 65.846 δεσμοί (τα τετράγωνα κάτω από τη χονδρή γραμμή).

(4) Το ΚΚΕρ (πρόλ. 5), πίνακες 5Α και 5Β) εμφανίζεται στη διεύθυνση του κέντρου που διεξάγει την έρευνα, μιας και το οικείο κράτος μέλος επισφραγίζεται άμεσα της έδρας αυτής.

Οι δεσμοί συνεργασίας των διεθνών οργανισμών (ΔΟ) εκτός του ΚΚΕρ (μεταξύ ΔΟ και μεταξύ ΔΟ και χωρών), ήτοι 421 δεσμοί συνεργασίας δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα αυτό.

Πίνακας 8 : Χρονοδιάγραμμα 1998 των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και της διαδικασίας επιλογής - Προϋπολογισμός
Ειδικά προγρ. ΠΠ4 ΕΚ + ΠΠ Ευρατόμ

Ονόματα ειδών προτάσεων (ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ) και των ειδών προτάσεων που υποβάλλονται (ΕΚ + ΠΠ Ευρατόμ)	Προσυντάξεις και αριθμ. προτάσεων που υποβάλλονται (ΕΚ + ΠΠ Ευρατόμ)	Προσβολή προτάσεων (ΕΚ + ΠΠ Ευρατόμ)	Διαδικασία αξιολόγησης (αριθμός)	Ανταπόδοση διαπραγματεύσεων (αριθμός)	Εξέλιξη υπολογισμών των πόρων επιλογής (αριθμός)	Συνολικός προϋπολογισμός (ΕΚ + ΠΠ Ευρατόμ)
Τεχνολογικές προτάσεις (ΕΚ + ΠΠ Ευρατόμ)						
Τεχνολογικές προτάσεις (ΕΚ + ΠΠ Ευρατόμ)						
Πρώτο στάδιο πρόσκλησης στους ακόλουθους τομείς: τεχνολογίες προοριζόμενες για στοιχεία και υπο-συστήματα (ΤCS), υπολογισμός και δίκτυα υψηλών επιδόσεων (HPCN), ολοκλήρωση στην παραγωγή (ΠΜ)	17/3/98 C 82	30-Ιουν-98	Ιούλιος-Σεπτέμβριος	Σεπτέμβριος-Οκτώβριος	Σεπτέμβριος	32,4
Προβλεπόμενες τεχνολογικές προτάσεις (ΕΚ + ΠΠ Ευρατόμ)						
Θεματικά δίκτυα (9η σειρά, αναγνωριστική φάση και φάση υλοποίησης)	15/12/94 C 357	31-Δεκ-1997	Φεβρουάριος	Απρίλιος	Ιούνιος	12,0
Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης για τις ΜΜΕ (10η σειρά, συνεταιριστική έρευνα)	15/12/94 C 357	31-Δεκ-1997	Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Απρίλιος	32,0
Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης για τις ΜΜΕ (11η σειρά, συνεταιριστική έρευνα)	15/12/94 C 357	30-Απρ-1998	Μάιος	Ιούνιος	Σεπτέμβριος	70,0
Συνδυαστικά μέτρα	15/12/94 C 357	20-Μαι-1998	Το 1998	Το 1998	Το 1998	30,0
Προβλεπόμενες προτάσεις (ΕΚ + ΠΠ Ευρατόμ)						
Πρόσκληση για έρευνες σχετικά με γραπτές προδιαγραφές και τεχνική υποστήριξη του εμπόριου-μετρήσεις στην υπηρεσία της κοινωνίας	17/06/1997 C 183	27-Νοεμ-97	Ιανουάριος-Φεβρουάριος	Μάιος-Ιούνιος	Ιούλιος	13,5
δη στοχοθετημένη πρόσκληση (CEN, ETSI, CENELEC) για τη στήριξη των πολιτικών της Ένωσης	17/06/1997 C 183	27-Νοεμ-97	Ιανουάριος-Φεβρουάριος	Μάιος-Ιούνιος	Ιούλιος	5,0
Ανοικτή πρόσκληση για τα έργα θεματικών δικτύων	15/12/94 C 357	17-Δεκ-1997	Ιανουάριος-Φεβρουάριος	Μάιος-Ιούνιος	Ιούλιος	3,0
Συνδυαστικά, προπαρασκευαστικά και υποστηρικτικά μέτρα	15/06/95 C 148	23-Ιαν-1998	Ιανουάριος-Φεβρουάριος	Μάιος-Ιούνιος	Ιούλιος	1,7
Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης για τις ΜΜΕ (συνεταιριστική έρευνα)	15/12/94 C 357	30-Ιουλ-1998	Σεπτέμβριος	Οκτώβριος-Νοέμβριος	Νοέμβριος	
		11-Δεκ-1997	Ιανουάριος	Απρίλιος-Μάιος	Ιούνιος	7,3
		8-Απρ-1998	Μάιος	Σεπτέμβριος-Οκτώβριος	Οκτώβριος	

Ειδικά προγρ. ΠΠ4 ΕΚ + ΠΠ Ευρατόμ

Περιγραφή των εργασιών (ΠΠ4 ΕΚ + ΠΠ Ευρατόμ) και των αποτελεσμάτων που αναμένονται	Προβλ. ημερ. υποβολής προτάσεων	Προβλ. ημερ. επιλογής προτάσεων	Αντικείμενο αξιολόγησης (εργασία)	Αντικείμενο παρακολούθησης (εργασία)	Προβλ. ημερ. ολοκλήρωσης	Προβλ. ημερ. ολοκλήρωσης
ΠΠ4 ΕΚ + ΠΠ Ευρατόμ ENRICH (Εντατατικό δίκτυο ερευνών για την αλλαγή του κλίματος του ατμόσφαιρας) στους τομείς του περιβάλλοντος, του κλίματος και των θαλάσσιων επιστημών και τεχνολογιών Χρήση και διαχείριση των υδάτων στους τομείς του προγράμματος Βιομηχανικών τεχνολογιών και τεχνολογιών των υλικών και του προγράμματος Περιβάλλον και κλίμα Προγράμματα τροφίμων και κατάρτισης Υποτροφίες κατάρτισης Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης για τις ΜΜΕ (συνεταιριστική έρευνα)	16/9/97 C 280	16-Δεκ-1997	Φεβρουάριος-Ιούνιος	Ιούλιος-Σεπτέμβριος	Ιούλιος	1,8
	31/10/97 C 329	2-Φεβ-1998	Μάρτιος-Ιούνιος	Ιούλιος-Οκτώβριος	Σεπτέμβριος	10,0
	31/10/97 C 381	16-Μαρ-1998	Μάρτιος-Ιούλιος	Αύγουστος-Νοέμβριος	Δεκέμβριος	0,8
	15/12/95 C 337	20/03/98 Αύγουστος 98	Απρίλιος-Σεπτέμβριος	Ιούνιος-Νοέμβριος	Ιούνιος-Νοέμβριος	3,8
	31/10/97 C 271	1-Απρ-1998	Φεβρουάριος	Ιούνιος	Ιούλιος	2,6
ΠΠ4 ΕΚ + ΠΠ Ευρατόμ Πρωτοβουλίες στην έρευνα (MAST) Υποτροφίες κατάρτισης	17/06/97 C 183	12-Ιουν-1998	Ιούνιος-Ιούλιος	Σεπτέμβριος-Οκτώβριος	Δεκέμβριος	0,9
	17/12/96 C 381	20-Αυγ-1998	Σεπτέμβριος	Οκτώβριος-Νοέμβριος	Δεκέμβριος	0,2
ΠΠ4 ΕΚ + ΠΠ Ευρατόμ Εργαστήριο "κίτταρο" ανάλυση γενετικών, φυτική βιοτεχνολογία- κληρονομική επιγονογονία και γενετικές ασθένειες- ανοσολογία και γενική εμβολογία- δομική βιολογία- πρωτεομική έρευνα, βιοτεχνολογία και κοινωνική αποδοχή- υποδομές- ELSA Κοινή πρόσκληση για τις μεταδιδόμενες απογόνους εργαζόμενους	17/06/1997 C 183	15-Οκτ-1997	Νοέμβριος-Μάρτιος	Μάιος-Σεπτέμβριος	Ιούλιος	137,9
	29/04/1997 C 134	30-Ιουν-1997	Ιούλιος-Φεβρουάριος	Μάρτιος	Απρίλιος	6,6

Πίνακας 8 (συνέχεια): Χρονοδιάγραμμα 1998 των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και της διαδικασίας επιλογής - Προϋπολογισμός
Είδικα προγρ. ΠΠ4 ΕΚ + ΠΠ Εφαρτόμ

Ορίστηκε τελικό προϋπολογισμός (ΠΠ4 ΕΚ + ΠΠ Εφαρτόμ) και εγκρίθηκε η προκήρυξη	Ημερομηνία υποβολής προτάσεων	Προσέλευση προτάσεων	Διαδικασία αξιολόγησης (εργασίες)	Επιλογή	Εξέλιξη υποέργων (εργασίες)	Εξέλιξη υποέργων (εργασίες)
Προκήρυξη και γέφυρα (ΠΠ4 ΕΚ + ΠΠ Εφαρτόμ) Κοινή πρόσκληση για τις μεταδιδόμενες απογόνιμες εγκεφαλοπάθειες Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης για τις ΜΜΕ (έργα συνεταιριστικής έρευνας) Υποτροφίες κατάρτισης Marie Curie Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης για τις ΜΜΕ (έργα συνεταιριστικής έρευνας)	29/04/1997 C 134	15-Ιουλ-1997	Ιούλιος	Μάρτιος-Απρίλιος	Μάιος-Ιούνιος	12,0
	17/01/95 C 12	Ιανουάριος	Ιανουάριος	Μάιος-Ιούνιος	Σεπτέμβριος	2,1
	17/01/95 C 12	31-Δεκ-1997	Μάιος	Ιούνιος-Ιούλιος	Οκτώβριος	5,5
	29/04/1997 C 134	Απρίλιος	Μάιος	Σεπτέμβριος	Νοέμβριος-Δεκέμβριος	
Προκήρυξη και γέφυρα (ΠΠ4 ΕΚ + ΠΠ Εφαρτόμ) Γενική επιστήμη και προηγμένες τεχνολογίες για είδη διατροφής, γεωργία, δασοκομία, αγροτική ανάπτυξη, αλιεία και υδροκαλλιέργειες Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης για τις ΜΜΕ (επιχορηγήσεις αναγνωριστικής φάσης)- ανοικτή πρόσκληση για συνεταιριστική έρευνα Πρόσκληση για τις μεταδιδόμενες απογόνιμες εγκεφαλοπάθειες Υποτροφίες κατάρτισης Marie Curie	15/10/97 C 313	16-Ιαν-1998	Μάρτιος-Ιούνιος	Ιούνιος-Νοέμβριος	Σεπτέμβριος	160,0
	15/12/94 C 357	15-Δεκ-1997	Ιανουάριος-Μάρτιος	Απρίλιος-Ιούλιος	Ιούνιος	7,0
	17/03/98 C 134	8-Απρ-1998	Μάιος-Ιούνιος	Ιούλιος-Νοέμβριος	Οκτώβριος	10,0
	15/12/94 C 357	17-Ιουν-1998	Ιούνιος-Σεπτέμβριος	Σεπτέμβριος-Νοέμβριος	Νοέμβριος	2,7
Μη συντηρούμενες μετρώσες συσκευές (Joule-Thermie) Σχέλος JOULE: μέτρα τεχνολογικής τόνωσης για τις ΜΜΕ (επιχορηγήσεις αναγνωριστικής φάσης περιοριζόμενες σε έργα συνεταιριστικής έρευνας) Σχέλος JOULE: υποτροφίες κατάρτισης Σχέλος THERMIE: προπαρασκευαστικά, συνοδευτικά και υποστηρικτικά μέτρα (ανάπτυξη και εφαρμογή ειδικών στρατηγικών ΕΤΑ στον τομέα της ενέργειας- διάδοση ενεργειακών τεχνολογιών- συντονιζόμενες δράσεις και συντονιζόμενα δίκτυα- μέτρα για τις ΜΜΕ) Σχέλος THERMIE: έργα επίδειξης στους τομείς της ορθολογικής χρήσης της ενέργειας, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των ορυκτών καυσίμων	15/12/94 C 357	8-Απρ-1998	Μάιος	Σεπτέμβριος	Δεκέμβριος	0,8
	15/6/96 C 171	1-Ιουλ-1998	Ιούλιος	Οκτώβριος	Ιανουάριος	
	15/12/94 C 357	17-Δεκ-1997	Ιανουάριος-Φεβρουάριος	Μάιος-Ιούνιος	Σεπτέμβριος	14,0
	16/09/97 C 280	30-Ιαν-1998	Φεβρουάριος-Μάρτιος	Μάιος-Ιούνιος	Σεπτέμβριος	96,0

**Πίνακας 8 (συνέχεια): Χρονοδιάγραμμα 1998 των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και της διαδικασίας επιλογής - Προϋπολογισμός
Ειδικά προγρ. ΠΠ4 ΕΚ + ΠΠ Ευρατόμ**

Ονόματι προγράμματος (ΠΠ4 + ΠΠ Ευρατόμ) και των προτάσεων που υποβάλλονται	Ημερομηνία και ώρα έκδοσης της προκήρυξης	Προθεσμία/ημέρα/ώρα λήξης υποβολής προτάσεων	Ανοικτή περίοδος	Λιανή περίοδος προετοιμασίας προτάσεων (μήνες)	Προβλ. για επιλεγμένων υποψηφίων (μήνες)	Προβλ. για επιλεγμένων υποψηφίων (€)
Μεταφορές						
Εναέριες και οδικές μεταφορές, δράσεις εδραίωσης αποτελεσμάτων της έρευνας στον τομέα των μεταφορών στο ΠΠ4, δράσεις/μελέτες προσανατολισμένες σε θέματα πολιτικής, εργασίες προετοιμασίας μελλοντικών δραστηριοτήτων σε θέματα έρευνας στον τομέα των μεταφορών	16/12/97 C 381	16-Μαρ-1998	Απρίλιος	Ιούλιος-Δεκέμβριος	Σεπτέμβριος	12,0
Πολλαπλές μεταφορές: έργα επίδειξης στο τομέα της μεταφοράς επιβατών	16/12/97 C 381	16-Μαρ-1998	Απρίλιος	Ιούλιος-Δεκέμβριος	Σεπτέμβριος	12,0
Εναλλακτικές λύσεις επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας, έρευνα σε θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, έρευνα σε θέματα ολοκλήρωσης και κοινωνικού αποκλεισμού (αποκλειστικά ορισμένοι υποτομείς)	16/9/97 C 280	15-Ιαν-1998	Ιανουάριος-Μάιος	Ιούνιος-Σεπτέμβριος	Σεπτέμβριος	30,0
Διεύρυνση συνεργασιών (INCO) INCO-COPERNICUS: συνεργασία με τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη (ΓΔ III, XII, XIII, XVII)	15/04/97	10-Οκτ-1997	Νοέμβριος	Μάρτιος	Ιούνιος	7,3
Διεύρυνση και ενίσχυση της τεχνολογίας (TECHNOLOGY) Έργα μεταφορά τεχνολογίας και επικύρωσης τεχνολογίας	17/6/97 C 183	6-Οκτ-1997	Ιανουάριος	Φεβρουάριος-Μάρτιος	Απρίλιος	18,0
Ευρωπαϊκά δίκτυα και υπηρεσίες	16/9/97 C 280	15-Δεκ-1997	Ιανουάριος-Μάρτιος	Απρίλιος-Μάιος	Μάιος	5,5
Περιφερειακές δράσεις	16/9/97 C 280	15-Δεκ-1997	Ιανουάριος	Απρίλιος-Μάιος	Μάιος	11,5
Κατάρτιση και κατ'εξουσιοδότηση των ερευνητών Πρόσβαση σε μεγάλες εγκαταστάσεις	15/03/1997 C 84	16-Ιουν-1997	Ιούλιος-Αύγουστος 97	Ιανουάριος-Μάρτιος	Μάρτιος	40,0
Συνοδευτικά μέτρα (Ευρωσυνέδρια, θερινά μαθήματα, προγράμματα κατάρτισης)	17/6/97 C 183	30-Σεπ-1997	Οκτώβριος-Μάρτιος		Μάρτιος	4,8
Συνοδευτικά μέτρα (Ευρωσυνέδρια, θερινά μαθήματα, προγράμματα κατάρτισης)	16/12/97 C 381	31-Μαρ-1998	Απρίλιος-Σεπτέμβριος		Σεπτέμβριος	4,8
Κατάρτιση μέσω της έρευνας	16/9/97 C 280	15-Δεκ-1997	Φεβρουάριος-Μάρτιος		Ιούνιος	54,0
Αυξάνοντας τις περιφερειακές σχέσεις Συντονισμένες δράσεις	17/1/95 C 12	1-Νοεμ-1997	Δεκέμβριος-Μάρτιος 98	Απρίλιος-Ιούνιος 98	Ιουλ-1998	3,0

Πίνακας 9 : Χρηματοδότηση του 4ου Προγράμματος-πλαίσιου ΕΚ και του προγράμματος-πλαίσιου Ευρατόμ (εκατ. ECU)
(συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων που αφορούν τη διεύρυνση και τα συμπληρωματικά κονδύλια)

	4ο Πρόγραμμα-πλαίσιο Αποφάσεις 1110/94/ΕΚ, 616/96/ΕΚ 2535/97/ΕΚ			Πρόγραμμα-πλαίσιο Ευρατόμ Αποφάσεις 94/268, 96/253/Ευρατόμ		ΣΥΝΟΛΟ	
	Έμμεσες δράσεις	ΚΚΕρ	Στήριξη των ΓΔ	Έμμεσες δράσεις	ΚΚΕρ		
ΠΡΩΤΗ ΔΡΑΣΗ Προγράμματα έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης	9425	639	96				
Τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών	3 646	11,5	10,5				3668
1. Τηλεματική	913					913	
2. Τεχνολογία επικοινωνιών	671					671	
3. Τεχνολογία πληροφοριών	2 062	11,5	10,5			2084	
Βιομηχανικές τεχνολογίες	1921	208,5	10,5				2140
4. Βιομηχανικές τεχνολογίες και τεχνολογίες υλικών	1737	96				1833	
5. Μετρήσεις και δοκιμές	184	112,5	10,5			307	
Περιβάλλον	816,5	313	27,5				1157
6. Περιβάλλον και κλίμα	573,5	313	27,5			914	
7. Θαλάσσιες επιστήμες και τεχνολογίες	243					243	
Βιοεπιστήμες και βιοτεχνολογίες	1627,5	50	31,5				1709
8. Βιοτεχνολογία	595,5					595,5	
9. Βιοϊατρική και υγεία	374					374	
10. Γεωργία και αλιεία	658	50	31,5			739,5	
Ενέργεια	1039	21	16	1 016,5	319,5		2412
11. Μη πυρηνικές μορφές ενέργειας	1039	21	16			1076	
12. Ασφάλεια πυρηνικήςσχάσης				170,5	270,5	441	
13. Ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη				846	49	895	
14. Μεταφορές	263						263
15. Στοχοθετημένη κοινωνικο- οικονομική έρευνα	112	35					147
ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΡΑΣΗ Συνεργασία με τρίτες χώρες και με διεθνείς οργανισμούς	575						575
ΤΡΙΤΗ ΔΡΑΣΗ Διάδοση και αξιοποίηση αποτελεσμάτων	312		40				352
ΤΕΤΑΡΤΗ ΔΡΑΣΗ Τόνωση της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών	792						792
ΣΥΝΟΛΟ	11104	639	136	1 016,5	319,5		
ΜΕΓΙΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ	11879			1 336			13215

Πίνακας 10 : Εξέλιξη των αναλήψεων υποχρεώσεων του προϋπολογισμού της κοινοτικής έρευνας
Περίοδος 1984 - 1998
(εκατ. ECU, τρέχουσες τιμές)

Κατάσταση την 01.05.98

ΕΤΗ	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998(2)	ΣΥΝΟΛΑ
ΠΠ 1984-87	593,0	735,0	874,0	701,8	260,8	101,1	4,9									3270,6
ΠΠ 1987-91				188,1	810,6	1241,3	1596,9	1270,7	230,9	14,8	3,9	0,2				5357,4
ΠΠ 1990-94								296,0	2160,5	1929,5	1264,7	1,0				5651,7
Συμπλ. κονδ. ΠΠ 90-94										150,0	750,0					900,0
ΠΠ 1994-98 (*)											0,0	3017,5	3201,5	3485,4	3491,0	13195,4
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΤΑ	593,0	735,0	874,0	889,9	1071,4	1342,4	1601,8	1566,7	2391,4	2094,3	2018,6	3018,7	3201,5	3485,4	3491,0	28375,1
ΠΣΥΔ				49,4	56,6	69,8	113,1	168,8	308,4	440,2	571,8	2,1				1780,2
ΕΤΑ+ΠΣΥΔ	593,0	735,0	874,0	939,3	1128,0	1412,2	1714,9	1735,5	2699,8	2534,5	2590,4	3020,8	3201,5	3485,4	3491,0	30155,3
SPRINT							16,0	16,0	17,0							49,0
EKAX							17,5	17,5	17,5	17,5	17,5					87,5
80% του THERMIE							36,0	118,4	128,9	139,2	145,6					568,1
Σύνολο Έρευνας (1)	593,0	735,0	874,0	939,3	1128,0	1412,2	1784,4	1887,4	2863,2	2691,2	2753,5	3020,8	3201,5	3485,4	3491,0	30859,9

4269,3 ήτοι 2,42% του προϋπολογισμού

7151 ήτοι 3,18% του προϋπολογισμού

11980 ήτοι 4,05% του προϋπολογισμού

15952 ήτοι 3,98% του προϋπολογισμού

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚ(τρέχουσες τιμές)	28905	29925	35842	38392	43080	42569	45057	56111	61232	67760	65929	75355	82125	87651	89503
Σύνολο Έρευνας σε % του προϋπολογισμού	2,1	2,5	2,4	2,4	2,6	3,3	4,0	3,4	4,7	4,0	4,2	4,0	3,9	4,0	3,9

(*) Τα ποσά του ΠΠ 1994-1998 αφορούν την περίοδο μετά τη διεύρυνση της ΕΕ.

(1) ΕΤΑ + THERMIE + EKAX + SPRINT + ΠΣΥΔ

(2) Προϋπολογισμός 1998

Πίνακας 11 : Εξέλιξη των αναλήψεων υποχρεώσεων του προϋπολογισμού της κοινοτικής έρευνας

Περίοδος 1984 - 1998

(εκατ. ECU - τιμές 1992)

Κατάσταση την 01.05.98

ΕΤΗ	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998 (2)	ΣΥΝΟΛΑ
ΠΠ 1984-87	848,4	991,9	1139,5	886,1	317,7	117,1	5,4									4306,1
ΠΠ 1987-91				237,5	987,3	1438,4	1770,4	1339,0	230,9	14,6	3,8	0,2				6022,1
ΠΠ 1990-94								311,9	2160,5	1901,0	1224,3	1,0				5598,7
Συμπλ. κονδ. ΠΠ 90-94										147,8	726,0					873,8
ΠΠ 1994-98 (*)											0,0	2887,6	2969,9	3148,5	3092,1	12098,1
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΤΑ	848,4	991,9	1139,5	1123,6	1305,0	1555,5	1775,8	1650,9	2391,4	2063,4	1954,1	2888,8	2969,9	3148,5	3092,1	28898,8
ΠΣΥΔ				62,4	68,9	80,9	125,4	177,9	308,4	433,7	553,5	2,0				1813,1
ΕΤΑ+ΠΣΥΔ	848,4	991,9	1139,5	1186,0	1373,9	1636,4	1901,2	1828,8	2699,8	2497,1	2507,6	2890,8	2969,9	3148,5	3092,1	30711,9
SPRINT							17,7	16,9	17,0							51,6
ΕΚΑΧ							19,4	18,4	17,5	17,2	16,9					89,4
80% του THERMIE							39,9	124,8	128,9	137,1	140,9					571,6
Σύνολο Έρευνας (1)	848,4	991,9	1139,5	1186,0	1373,9	1636,4	1978,2	1988,9	2863,2	2651,4	2665,4	2890,8	2969,9	3148,5	3092,1	31424,5

5539,7 ήτοι 2,41% του προϋπολογισμού

8163 ήτοι 3,15% του προϋπολογισμού

12147 ήτοι 4,04% του προϋπολογισμού

14767 ήτοι 3,98% του προϋπολογισμού

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚ (τιμές 1992)	41352	40385	46730	48475	52473	49327	49952	59126	61232	66759	63823	72110	76183	79179	79276
Σύνολο Έρευνας σε % του προϋπολ.	2,1	2,5	2,4	2,4	2,6	3,3	4,0	3,4	4,7	4,0	4,2	4,0	3,9	4,0	3,9
Παράγοντες αντιπληθωρισμού (**)	0,699	0,741	0,767	0,792	0,821	0,863	0,902	0,949	1,000	1,015	1,033	1,045	1,078	1,107	1,129
Ετήσιος πληθωρισμός σε %		6,0	3,5	3,3	3,6	5,1	4,5	5,2	3,5	1,5	1,8	1,2	3,2	2,7	2,0

(*) Τα ποσά του ΠΠ 1994-1998 αφορούν την περίοδο μετά τη διεύρυνση της ΕΕ.

(**) Οι αντιπληθωριστές που χρησιμοποιούνται από το 1995 λαμβάνουν υπόψη το πέρασμα της ΕΕ από 12 σε 15 ΚΜ (COM(96)65)

(1) ΕΤΑ + THERMIE + ΕΚΑΧ + SPRINT + ΠΣΥΔ

(2) Προϋπολογισμός 1998

Κύριες εκθέσεις σχετικά με τις κοινοτικές ερευνητικές δραστηριότητες

1. Κύρια έγγραφα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις τρέχουσες δραστηριότητες ΕΤΑ:
 - Πενταετείς εκθέσεις αξιολόγησης των κάτωθι:
 - (i) *Τέταρτο Πρόγραμμα-Πλαίσιο ΕΤΑ/Πρόγραμμα-Πλαίσιο Ευρατόμ (1994-1998)*, EUR 17644 (1997), και
 - (ii) *Ειδικά προγράμματα:*
 - Τηλεματικές Εφαρμογές*, EUR 17603 (1997)
 - Προηγμένες Τεχνολογίες και Υπηρεσίες Επικοινωνίας*, EUR 17602 (1997)
 - Τεχνολογίες Πληροφοριών (ESPRIT)*, EUR 17601 (1997)
 - Βιομηχανικές Τεχνολογίες και Τεχνολογίες Υλικών*, EUR 17587 (1997)
 - Μετρήσεις και Λοκιμές*, EUR 17588 (1997)
 - Περιβάλλον και Κλίμα*, EUR 17589 (1997)
 - Θαλάσσιες Επιστήμες και Τεχνολογίες*, EUR 17590 (1997)
 - Βιοτεχνολογία*, EUR 17591 (1997)
 - Βιοϊατρική και Υγεία*, EUR 17592 (1997)
 - Γεωργία και Αλιεία, όπου συμπεριλαμβάνονται η γεωργική βιομηχανία, οι τεχνολογίες τροφίμων, η δασοκομία, οι υδατοκαλλιέργειες και η αγροτική ανάπτυξη*, EUR 17593 (1997)
 - Μη πυρηνικές μορφές ενέργειας*, EUR 17594 (1997)
 - Μεταφορές*, EUR 17595 (1997)
 - Στοχοθετημένη Κοινωνικοοικονομική Έρευνα*, EUR 17596 (1997)
 - Συνεργασία με Τρίτες Χώρες και Διεθνείς Οργανισμούς*, EUR 17597 (1997)
 - Διάδοση και Βελτιστοποίηση Αποτελεσμάτων (Καινοτομία)*, EUR 17600 (1997)
 - Τόνωση της Κατάρτισης και της Κινητικότητας των Ερευνητών*, EUR 17598 (1997)
 - Ασφάλεια της Πυρηνικής Σχάσης*, EUR 17599 (1997)
 - Ελεγχόμενη Θερμοπυρηνική Σύντηξη*, EUR 17521 (1996)

(Επίσης, έχουν εκπονηθεί ετήσιες εκθέσεις παρακολούθησης για όλα τα προαναφερθέντα προγράμματα, για τα έτη 1995, 1996 και 1997.)

- *Κοινό Κέντρο Ερευνών: Ετήσια Έκθεση 1997*, COM(98) (υπό έκδοση)
- *Αξιολόγηση του Κοινού Κέντρου Ερευνών 1992-1996*, Ανακοίνωση της Επιτροπής, COM(97) 164 τελικό.
- *Απαντήσεις της Επιτροπής στις συστάσεις των ανεξάρτητων εξωτερικών αξιολογήσεων των δραστηριοτήτων των τελευταίων πέντε ετών στους τομείς που καλύπτονται από τα ειδικά προγράμματα και τα ινστιτούτα του ΚΚΕρ στο πλαίσιο του Τέταρτου Προγράμματος-Πλαισίου και του Προγράμματος-Πλαισίου Ευρατόμ*, Ανακοίνωση της Επιτροπής, COM(97) 149 τελικό.
- *Δεύτερη Ευρωπαϊκή Έκθεση για τους Λείπτες Ε&Τ 1997*, EUR 17639 (1997).
- *Έρευνα και Ανάπτυξη: ετήσιες στατιστικές 1997 - Eurostat*, 9c - C/A-06-97-416-3/AC

2. Τα πλέον πρόσφατα ετήσια δημοσιονομικά έγγραφα σχετικά με τις κοινοτικές δραστηριότητες ΕΤΑ:
- Προσχέδιο του Γενικού Προϋπολογισμού για το Οικονομικό Έτος 1998, Τόμος 4, COM(97) 280.
 - Γενικός Προϋπολογισμός για το Οικονομικό Έτος 1998, L 44, Τόμος 41 (16 Φεβ. 1998).
 - Λογαριασμός Διαχείρισης και Ισολογισμός σχετικά με τις πράξεις στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του 1997, SEC(98) 519.
 - Δημοσιονομικός Οδηγός, ο οποίος παρέχει έναν χρονολογικό κατάλογο πληροφοριών στον τομέα της έρευνας από το 1958, SEC(97) 1200.

Κατάλογος των κυριότερων χρησιμοποιούμενων ακρωνυμίων ή συντμήσεων

ΑΚΕ	Χώρες της Αφρικής, Καραϊβικής και Ειρηνικού
ACTS	Προηγμένες τεχνολογίες και υπηρεσίες επικοινωνιών
EZΕΣ	Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών
ΕΣΤΑ	Ευρωπαϊκή Συνέλευση Επιστήμης και Τεχνολογίας
ΔΕΔ	Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης
AIDS	Σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας
ΔΟΕ	Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας
NAFTA	Βορειοαμερικανική Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών
ΠΣΥΔ	Προπαρασκευαστικές, συνοδευτικές και υποστηρικτικές δράσεις
ATM	Τρόπος ασύγχρονης μεταφοράς
BIOMED	Ειδικό πρόγραμμα ΕΤΑ στον τομέα της βιοϊατρικής και της υγείας
BRITE-EURAM	Ειδικό πρόγραμμα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της ΕΟΚ στους τομείς των βιομηχανικών μεταποιητικών τεχνολογιών και των εφαρμογών των υλικών προηγμένης τεχνολογίας (ειδικό πρόγραμμα του 3ου προγράμματος-πλαίσου)
BSE	Σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες των βοοειδών
CAD	Σχεδιασμός με υπολογιστή
ΣΕΠΣ	Συμβουλευτική επιτροπή του προγράμματος "Σύντηξη"
ΚΚΕρ	Κοινό Κέντρο Ερευνών
ΕΚ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα
ΕΚΑΧ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα
ΕΚΑΕ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
ΚΑΚ	Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών (της πρώην ΕΣΣΔ)
CEN	Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης
CENELEC	Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης
CERN	Ευρωπαϊκό Κέντρο Πυρηνικών Ερευνών
ΑΚΕΚ	Ανθρώπινο κεφάλαιο και κινητικότητα (ειδικό πρόγραμμα ΕΤΑ του 3ου προγράμματος-πλαίσου)
ISTC	Διεθνές Κέντρο για την Επιστήμη και την Τεχνολογία (Μόσχα)
CJD	Ασθένεια Creutzfeld Jacob
CNES	Εθνικό Κέντρο Διαστημικών Ερευνών (Γαλλία)
COPERNICUS	Το σκέλος του προγράμματος INCO για τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης
CORDIS	Υπηρεσία παροχής πληροφοριών της Επιτροπής για την κοινοτική έρευνα
COST	Ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της επιστημονικής και τεχνικής έρευνας
CRAFT	Δράση συνεργασίας στην έρευνα για την τεχνολογία
CREST	Επιτροπή επιστημονικής και τεχνικής έρευνας (ενεργεί ως συμβουλευτικό όργανο της Επιτροπής)

ΕΕΠ	Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού (διαρθρωτικά ταμεία)
ΕΚΑΕ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
ΕΤΑΑ	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης
ΕCHO	Υπηρεσία Ανθρωπιστικής Βοήθειας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
ΕΟΧ	Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος
ΕSA	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος
ΕSF	Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επιστημών
ΕSPRIT	Πρόγραμμα στρατηγικής έρευνας στον τομέα των τεχνολογιών των πληροφοριών
ΕSSI	Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Συστημάτων και Λογισμικού
ΕΤΑΝ	Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αξιολόγησης Τεχνολογίας
ΕΤSI	Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων
ΕYPATOM	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
ΕUREKA	Πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τεχνολογικό τομέα
ΕURET	Ειδικό πρόγραμμα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στον τομέα των μεταφορών (ειδικό ερευνητικό πρόγραμμα του 2ου προγράμματος-πλαίσιου)
CAM	Παραγωγή με τη βοήθεια υπολογιστή
ΚΑΚΕ	Πρόγραμμα ΕΤΑ με αντικείμενο την κατάρτιση και την κινητικότητα των ερευνητών
FNR	Αντιδραστήρας ταχέων νετρονίων
FUSE	Πειράματα πρώτου χρήστη
HPCN	Υπολογισμός και δικτύωση υψηλών επιδόσεων
IiM	Ολοκλήρωση στην παραγωγή
IPTS	Ινστιτούτο Μελετών Τεχνολογικών Προβλέψεων (ΚΚΕρ, Σεβίλλη)
IRDAC	Συμβουλευτική επιτροπή βιομηχανικής έρευνας και ανάπτυξης
ISPO	Υπηρεσία προγράμματος κοινωνίας της πληροφορίας
IST	Τεχνολογίες της κοινωνίας της πληροφορίας
ITEA	Ευρωπαϊκά βραβεία τεχνολογίας πληροφοριών
ITER	Διεθνής πειραματικός θερμοπυρηνικός αντιδραστήρας
JET	Joint European Torus
EE	Επίσημη Εφημερίδα
JOULE	Ειδικό πρόγραμμα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στον τομέα των μη πυρηνικών μορφών ενέργειας
EMBL	Ευρωπαϊκό Εργαστήριο Μοριακής Βιολογίας
LFR	Λιγότερο ευνοούμενες περιφέρειες
LWR	Αντιδραστήρας ελαφρού ύδατος
MAST	Επιστήμες και τεχνολογίες της θάλασσας (ειδικό πρόγραμμα ΕΤΑ)
MEDA	Συνοδευτικά μέτρα για τη μεταρρύθμιση των οικονομικών και κοινωνικών δομών στις χώρες της Μεσογείου

MERCOSUR	Κοινή Αγορά του Νότου
NAK	Νέα Ανεξάρτητα Κράτη της πρώην Σοβιετικής Ένωσης
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΚΓΠ	Κοινή Γεωργική Πολιτική
ΠΠ/ΠΠΕΑ	Πρόγραμμα-πλαίσιο/Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και ανάπτυξης
ΧΚΑΕ	Χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης
ΑΧ	Αναπτυσσόμενες Χώρες
PHARE	Ενίσχυση για την οικονομική ανασυγκρότηση των ΧΚΑΕ
MME	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις
ETA	Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (συμπεριλαμβανομένης της επίδειξης)
E&A	Έρευνα και ανάπτυξη
RPV	Δοχείο πίεσης αντιδραστήρα
RSEF	Πρόγραμμα στοχοθετημένης κοινωνικοοικονομικής έρευνας (ειδικό πρόγραμμα ETA του 4ου ΠΠ)
SAVE	Ειδική δράση για την ενεργειακή αποδοτικότητα (από τα αρχικά των λέξεων Special Action programme for Vigorous Energy Efficiency)
STD/STD-3	Επιστήμες και τεχνολογίες στην υπηρεσία της ανάπτυξης / STD για το 3ο πρόγραμμα-πλαίσιο
SPRINT	Στρατηγικό πρόγραμμα καινοτομίας και μεταφοράς τεχνολογίας (ΠΠ3)
TACIS	Πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας στα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη της πρώην ΕΣΣΔ
TASK FORCE	Δομή συντονισμού έρευνας-βιομηχανίας σε ένα τομέα ETA (επιχειρησιακή μονάδα)
TCS	Τεχνολογίες στοιχείων και υποσυστημάτων
THERMIE	Πρόγραμμα επίδειξης στον τομέα των μη πυρηνικών μορφών ενέργειας
ΤΠ	Τεχνολογίες των πληροφοριών
TIM	Βιομηχανικές τεχνολογίες υλικών
TSE	Μεταδιδόμενες σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες
TSER	Πρόγραμμα ETA στον τομέα της στοχοθετημένης κοινωνικοοικονομικής έρευνας (ειδικό πρόγραμμα του 4ου προγράμματος-πλαισίου)
TSME	Μέτρα τεχνολογικής τόνωσης για τις MME
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
UMTS	Παγκόσμια συστήματα κινητών τηλεπικοινωνιών
WMO	Παγκόσμιος Μετεωρολογικός Οργανισμός
WTO	Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου

ISSN 0254-1483

COM(98) 439 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR

15 02 16 17

Αριθ. καταλόγου : CB-CO-98-450-GR-C

ISBN 92-78-38077-6

Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

L-2985 Λουξεμβούργο